

WELKOM **W**IERDEN

Jaarverslag en jaarrekening

2021

Kerngegevens gemeente Wierden per 1 januari 2021

	Begroot	Werkelijk
Aantal inwoners	24.540	24.538
Aantal woonruimten	10.490	10.635

Colofon

Dit is een uitgave van de Gemeente Wierden
Pouliestraat 3
7642 EB Wierden
telefoon 0546-580800
gemeente@wierden.nl
website: www.wierden.nl

N.B. Door het afronden op hele euro's kunnen in dit boekwerk afrondingsverschillen voorkomen.

INHOUDSOPGAVE

Aanbiedingsbrief	4
Jaarverslag	6
Algemeen	7
De programmaverantwoording.....	8
Programma Vernieuwing lokale democratie, bestuur en organisatie.....	9
Programma Sterke sociale samenleving	16
Programma Duurzame ontwikkeling.....	39
Programma Eerlijke economie en gebiedsontwikkeling	45
Programma Prettig wonen en leven	52
Algemene dekkingsmiddelen	64
Overhead, Onvoorzien en Vennootschapsbelasting	68
Paragraaf A: Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	73
Paragraaf B: Onderhoud kapitaalgoederen	91
Paragraaf C: Financiering.....	103
Paragraaf D: Bedrijfsvoering	110
Paragraaf E: Verbonden partijen	120
Paragraaf F: Grondbeleid.....	132
Paragraaf G: Lokale heffingen.....	140
Jaarrekening.....	150
De balans met toelichting	151
Balans per 31 december	152
Overzicht van baten en lasten	199
Toelichting per programma	204
Prog. 1 Vernieuwing lokale democratie, bestuur en organisatie	205
Prog. 2 Sterke sociale samenleving	210
Prog. 3 Duurzame ontwikkeling.....	214
Prog. 4 Eerlijke economie en gebiedsontwikkeling	216
Prog. 5 Prettig wonen en leven	219
Ovz. Algemene dekkingsmiddelen	222
Ovz. Overhead, Onvoorzien, Vpb	228
Ovz. lasten en baten incidenteel/structureel	231
Overzicht baten en lasten per taakveld.....	233
Vaststelling jaarrekening	235
VASTSTELLING JAARREKENING 2021	236
Bijlage 1: Overzicht Kredieten	237
Bijlage 2: Verloopoverzicht reserves en voorzieningen	244
Bijlage 3: Bijlage single audit, single information (SISA)	248
Bijlage 4: Het EMU-saldo	259

AANBIEDINGSBRIEF

Aan de raad

Wierden, 31 mei 2022

Onderwerp: Jaarverslag en Jaarrekening 2021 gemeente Wierden

Geachte raad, beste raadsleden,

Hierbij ontvangt u de jaarstukken 2021. Een bijzonder jaar waarin we net zoals in 2020 geconfronteerd zijn met Corona en de verstrekende gevolgen daarvan voor onze samenleving. In financieel opzicht is 2021 een jaar dat wordt afgesloten met een behoorlijk overschot dat in belangrijke mate wordt veroorzaakt door eenmalige meevallers. Hieronder volgt een korte uiteenzetting.

Corona domineerde ook nog 2021 en nieuwe crisis Oekraïne dient zich aan

Ook 2021 was weer een bewogen jaar met nog steeds diverse corona maatregelen en, hopelijk, de laatste lockdown aan het einde van het jaar. Maar aan deze coronacrisis lijkt nu toch eindelijk echt een eind te zijn gekomen.

Nu komt echter de volgende crisis al weer om de hoek kijken door de, toch nog best voor velen onverwachte, Russische inval in Oekraïne eind februari van dit jaar. Allereerst een verschrikkelijke situatie voor al de mensen uit Oekraïne die lijden onder het oorlogsgeweld en waarvan velen huis en haard achter moesten laten om hun toevlucht te zoeken binnen diverse Europese landen waaronder Nederland en dus ook in onze gemeente. Hier ligt dan ook voor nu en de komende periode een zeer grote uitdaging voor onze medewerkers maar ook zeker voor onze gehele samenleving waar we met elkaar de schouders onder zullen moeten zetten.

Resultaat 2021

Het jaar 2021 wordt afgesloten met een voordelig resultaat van € 3.641.000.

Onderdeel van dit resultaat is onder andere een fors hogere algemene uitkering wat een voordeel laat zien van € 1.604.000, een hogere opbrengst leges omgevingsvergunning van € 678.000 en een voordeel van € 342.000 door de vrijval van een aantal getroffen verliesvoorzieningen voor grondcomplexen.

Op de uitvoering van taken in het sociale domein is in 2021 een tekort ontstaan van in totaal € 445.000. Met een deel hiervan was bij het opstellen van de begroting 2021 rekening gehouden. Het niet afgedekte deel van het tekort ad € 93.000 is, voor een bedrag van € 86.000 gedekt uit de Coronareserve. Het restant tekort van € 7.000 is, conform eerdere besluitvorming, onttrokken aan de reserve sociaal domein.

Na verwerking van dit tekort bedraagt het saldo van de reserve sociaal domein nog € 1.993.000.

Voor een uitgebreide analyse van het jaarresultaat verwijzen wij u naar de Toelichting op de Programmarekening 2021 van deze jaarstukken.

Jaarstukken algemeen

Met de jaarstukken 2021, die bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening, legt het college verantwoording af over het gevoerde beleid en beheer in het afgelopen jaar. De door de gemeenteraad vastgestelde jaarstukken over 2021 moeten voor 15 juli 2022 bij

Gedeputeerde Staten zijn. Hieraan wordt voldaan.

Het halen van deze datum is belangrijk omdat dit één van de voorwaarden is om in aanmerking te komen voor repressief toezicht door de provincie waardoor geen voorafgaande toestemming van de provincie nodig is voor het doen van uitgaven en het aangaan van verplichtingen. De andere voorwaarden hiervoor zijn:

- De begroting 2023 dient naar het oordeel van de provincie structureel en reëel in evenwicht te zijn. Als dat niet het geval is dient de meerjarenraming aannemelijk te maken dat dit evenwicht in 2026 uiterlijk tot stand zal worden gebracht;
- De jaarrekening 2021 behoort structureel en reëel in evenwicht te zijn. Met structureel evenwicht wordt bedoeld dat structurele lasten worden gedekt door structurele baten. Met reëel evenwicht wordt bedoeld dat de ramingen realistisch moeten zijn. Indien de jaarrekening niet in evenwicht is zal het structureel tekort worden betrokken bij het onderzoek dat de provincie uitvoert naar de begroting 2023;
- De door de raad vastgestelde begroting 2023 moet voor 15 november 2022 bij de provincie zijn.

Accountantscontrole

De accountantscontrole is inmiddels afgerond. Het verslag van bevindingen en de opgestelde verklaring is aan de raad als opdrachtgever toegezonden.

Wat de geconstateerde afwijkingen betreft merken wij nog op, dat het uitgangspunt is geweest om in principe slechts de afwijkingen groter dan € 50.000 aan te geven.

In het algemeen geldt verder dat wanneer er sprake is van structurele meevallers en tegenvallers, en hiermee nog geen of slechts gedeeltelijk rekening kon worden gehouden bij het opstellen van de begroting 2022, deze dan worden meegenomen bij het opstellen van de begroting 2023.

Voorstel tot bestemming van het resultaat over 2021

Wij stellen voor om het voordelig resultaat over 2021 ter grootte van € 3.641.000 als volgt te bestemmen:

- Het jaarresultaat ad € 3.641.000 toe te voegen aan de algemene reserve.
- Onderdeel van het jaarresultaat 2021 is een van het Rijk ontvangen éénmalige uitkering van per saldo € 272.000 die is bedoeld voor het voorkomen en aanpakken van wachtlijsten specialistische Jeugdzorg. Om hieraan uitvoering te kunnen geven stellen wij voor om via de reserve investeringen éénmalige dekking € 272.000 te bestemmen voor een nieuw te vormen krediet Wachtlijstproblematiek Jeugdzorg. Dekking vindt plaats uit de algemene reserve.

Burgemeester en wethouders van Wierden,
de secretaris de burgemeester,

Marcel Klos

Doret Tigchelaar-van Oene

JAARVERSLAG

- **ALGEMEEN**
- **DE PROGRAMMAVERANTWOORDING**
- **DE PARAGRAFEN**

ALGEMEEN

Bedoeling programmaverantwoording

Zoals bekend is het de bedoeling dat het werken met programma's de kader stellende en controlerende functie van de raad ondersteunt en dat die erop gericht is om vooraf bepaalde maatschappelijke effecten te bereiken.

Handleiding bij het lezen van de programmaverantwoording

De Programmaverantwoording is ingedeeld naar programma's. Het gaat hierbij om een 5-tal programma's en een "overzicht van de algemene dekkingsmiddelen".

Bij het Jaarverslag 2021 gaat het om de volgende 5 programma's:

- Programma Vernieuwing lokale democratie, bestuur en organisatie
- Programma Sterke sociale samenleving
- Programma Duurzame ontwikkeling
- Programma Eerlijke economie en gebiedsontwikkeling
- Programma Prettig wonen en leven

Elk van deze 5 programma's behandelt een bepaald beleidsdoel van de gemeente en geeft de doelstellingen aan die de gemeente op dit beleidsveld wil realiseren. Telkens gaat het in de kern van de zaak steeds om de 3 W-vragen:

1. Wat willen we bereiken? / Wat hebben we bereikt?

Hier wordt het beoogde en bereikte maatschappelijk effect aangegeven.

Op het niveau van de programma's gaat het om geformuleerde doelstellingen van kwantitatieve aard, meetbaar gemaakt door daaraan cijfers over tevredenheid / waardering van burgers te koppelen. Gegevens over de huidige situatie (0-meting) zijn bekend.

2. Wat hebben we er voor gedaan?

Nadat de vraag "wat willen we bereiken? / wat hebben we bereikt?" is beantwoord, wordt aangegeven wat we er voor gedaan hebben om de doelstellingen te bereiken.

Dat wil zeggen: welke actiepunten / activiteiten hebben we hiervoor verricht.

3. Wat heeft het gekost?

In dit overzicht zijn opgenomen de lasten en baten van bestaand en nieuw beleid. Verder wordt het saldo van het betreffende programma voor bestemming aangegeven en worden daarbij de begrote cijfers afgezet tegen de werkelijke cijfers. De incidentele zaken worden vervolgens nog eens afzonderlijk aangegeven. Tot slot wordt voor nog meer informatie en een nadere toelichting op de programma's verwezen naar de begroting 2021.

DE PROGRAMMAVERANTWOORDING

Met de programma's:

VERNIEUWING LOKALE DEMOCRATIE, BESTUUR EN ORGANISATIE

STERKE SOCIALE SAMENLEVING

DUURZAME ONTWIKKELING

EERLIJKE ECONOMIE EN GEBIEDSONTWIKKELING

PRETTIG WONEN EN LEVEN

En de overzichten:

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

OVERHEAD, ONVOORZIEN EN VENNOOTSCHAPSBELASTING

PROGRAMMA VERNIEUWING LOKALE DEMOCRATIE, BESTUUR EN ORGANISATIE

1.1 BEOOGD MAATSCHAPPELIJK EFFECT

Ruimte voor inwoners voor eigen initiatieven en het in eigen regie overnemen van gemeentelijke taken

Toegankelijke gemeente voor inwoners en ondernemers

1.1.1 WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Doelen	Indicatoren
Stimuleren hoge mate van inwonerparticipatie en inwonerbetrokkenheid	
Verhogen klanttevredenheid inwoners en ondernemers	Digitale volwassenheid producten voor inwoners en ondernemers
Efficiënte toekomstgerichte organisatie die in staat is doelen uit coalitieprogramma te realisatie	

1.1.2 WAT HEBBEN WE BEREIKT?

Toekomstvisie

Waar staan we?

In 2021 is de voorbereiding van de toekomstvisie gestart met het ophalen van ideeën en wensen bij inwoners, ondernemers, verenigingen, belangenorganisaties en -groepen, instellingen en vele anderen. Dat hebben we gedaan door een enquête uit te zetten, informatiemarkten in de kernen en buurtschappen te organiseren en vele gesprekken te voeren met lokale partners en stakeholders. Een bijzondere rol vervult een denktank van inwoners en ondernemers die meedenkt over de inhoud van de visie en het voorbereidingsproces. Als gevolg van de Coronacrisis hebben we in de tweede helft van 2021 op meerdere momenten een pas op de plaats moeten maken. In het eerste kwartaal van 2022 ronden we de ophaalfase alsnog af (stap 1). In het tweede kwartaal krijgt de visie vorm en gaan we opnieuw met de samenleving in gesprek (stap 2). In het najaar van 2022 kan de gemeenteraad een besluit nemen over de visie (stap 3).

Waarom maken we ook alweer een toekomstvisie?

Onze gemeente staat de komende jaren voor grote maatschappelijke vraagstukken. Zoals de groeiende woningbehoefte, de energietransitie, de ontwikkelingen in het landelijke gebied en de implementatie en doorwerking van de Omgevingswet. Maar, ook de te verwachten effecten van de Covid-19 crisis op de lokale samenleving. Wat vraagt dat van ons?

Tegelijkertijd gaat het financieel moeizamer dan voorheen. Dit kan op de langere termijn nadelige gevolgen hebben voor de leefbaarheid en vitaliteit van onze gemeente. We moeten

heldere keuzes maken. Waar staan we voor? Waar gaan we voor? Hoe ziet de toekomst van de gemeente er uit? Welke opgaven pakken we de komende jaren op?

Wat helpt om keuzes te maken is een toekomstvisie met een heldere missie en strategie. Op die manier brengen we focus aan. We doen als gemeentelijke organisatie heel veel. Er wordt hard gewerkt aan de realisatie van veel ambities. Maar, zijn we wel altijd goed bezig? Doen we wat nodig is op dit moment? Werken we wel integraal genoeg? Die vragen moeten we ons zelf durven stellen. En dat doen we niet alleen, maar met de lokale samenleving. We zijn in gesprek. Iedereen uit de gemeente kan meedenken en ideeën en wensen aandragen. Inwoners, ondernemers en lokale partners. Op die manier wordt de toekomstvisie een afspraak met zo veel mogelijk draagvlak. Een afspraak met de lokale samenleving die verbindt.

De toekomstvisie gaat ook over onze rol in de lokale samenleving

De toekomstvisie gaat niet alleen over inhoudelijke vraagstukken, maar ook over de rol van de gemeente in de lokale samenleving. Hoe betrekken we iedereen bij onze ambities en hoe gaan wij om met initiatieven uit de samenleving? We zetten belangrijke stappen met 'participatie', maar we zijn er nog niet. Met de organisatieontwikkeling Expeditie Wierden richten we ons op een andere manier van werken, waarbij de behoefte van onze inwoners en ondernemers nog meer centraal staat. We willen proactief en vraaggericht werken. Deze verandering vraagt veel van onze ambtelijke organisatie en kost vanzelfsprekend tijd. In de toekomstvisie zetten we ook de koers voor onze rol in de lokale samenleving uit.

Visie op Participatie

De gemeente Wierden heeft de ambitie te blijven investeren in bestuurlijke innovatie en ontmoetingen met inwoners en maatschappelijke partners. Wij willen het verschil maken voor onze inwoners. Wij zijn onderweg naar een sterke(re) samenleving, waarin we ernaar streven dat wij en inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners dicht bij elkaar staan en blijven staan.

We hebben daarom als uitgangspunt gekozen om inwoners nadrukkelijk bij beleid en uitvoering te betrekken. Tegelijkertijd geven we de inwoners meer ruimte voor eigen initiatief. Het is echter niet voldoende om alleen de intentie te hebben om inwoners te laten meedenken bij het maken van plannen en/of samen met inwoners die plannen uit te voeren. Participatie moet een bewust afgewogen proces worden, waarbij overheid en inwoners weten wat ze aan elkaar hebben, wat de mogelijkheden zijn en waar de grenzen liggen. De relatie tussen inwoners, bedrijven, instellingen en onze gemeente verandert hierdoor. Inwoners nemen steeds meer initiatief over bijvoorbeeld de inrichting van hun (woon)omgeving. Ze willen soms dat de gemeente alleen maar naar hen luistert voordat het een besluit neemt, in andere gevallen meebepalen of meebeslissen. Belangrijk is om continue met de samenleving in gesprek te zijn en goed te luisteren naar de behoefte die er is. Zo komt de gemeente steeds dichterbij de inwoners, ondernemers en instellingen te staan en gaat nog beter met hen samen te werken.

De samenwerking is dus meer gericht op de behoeften van de inwoners, ondernemers en instellingen en minder gericht op procedures en regels. Daarnaast is het van belang dat de gemeente haar inwoners goed faciliteert bij (vernieuwende) democratische processen tussen gemeente en samenleving.

De gemeenteraad, college, organisatie en samenleving werken samen aan een visie op

participatie. De gemeenteraad stelt hiervoor kaders door middel van de participatieverordening. Onze behoefte aan een participatieverordening valt samen met de voorgenomen wijziging van artikel 150 Gemeentewet. Gemeenten zijn verplicht een participatie- en inspraakverordening te hebben. Deze verplichting valt samen met het moment dat de Omgevingwet in werking treedt, zoals het er nu laat uitzien 1 januari 2023. Deze inspraakverordening is veel breder van opzet dan onze huidige inspraakverordening. Niet alleen zijn er procedures opgenomen over inwoners- en overheidsparticipatie, maar ook over inwonersinitiatief en het uitdaagrecht. Deze verordening wordt in de raad van mei 2022 vastgesteld.

Zoals bekend is het proces om te komen tot een Toekomstvisie 2030 afgelopen najaar gestart. Het resultaat van de participatie laat tot dusver een duidelijk beeld zien. Dit blijkt met name uit de resultaten van de enquête over de toekomstvisie (https://www.wierden.nl/in-en-over-wierden/enquete-toekomstvisie_43394). Er is zeer veel steun voor een gemeente die meewerkt, meedenkt en in veel opzichten de samenwerking zoekt met inwoners en ondernemers (meer participatie). De steun voor het zelf als inwoner actief een bijdrage leveren aan het algemeen belang, door taken en verantwoordelijkheden deels over te nemen, is aanwezig. Tegelijkertijd zien we bij een grote groep nog wel aarzeling hierover.

We gaan er vanuit dat de toekomstvisie medio 2022 ter besluitvorming aan de raad wordt voorgelegd. Hierin zal ook een visie op hoofdlijnen over participatie gaan landen.

Invoering Omgevingswet

De inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet is de afgelopen jaren verschillende keren uitgesteld, vooral omdat de ontwikkeling van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) meer tijd gevraagd heeft. De laatst bekende invoeringsdatum was 1 juli 2022. Inmiddels is bekend gemaakt dat de verwachte inwerkingtredingsdatum van 1 juli 2022 niet gehandhaafd blijft.

Minister De Jonge voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening heeft het ontwerp-Koninklijk Besluit met de nieuwe inwerkingtredingsdatum van 1 januari 2023 voor de Omgevingswet inmiddels aangeboden aan de Eerste en Tweede Kamer. De minister, de VNG, het IPO en de Unie van Waterschappen spraken onlangs in een bestuurlijk overleg over het belang van een verantwoorde invoering van de wet. De datum van 1 januari 2023 biedt alle betrokken partijen duidelijkheid en bovenal meer zekerheid om goed te kunnen oefenen met het nieuwe digitale systeem en de nieuwe manier van werken.

De digitale ondersteuning wordt gefaciliteerd door het digitaal stelsel Omgevingswet (DSO). Alle digitale informatie is straks op één plek te vinden: het Omgevingsloket. Via dit loket kan iedereen snel zien wat mag en wat niet volgens de Omgevingswet. Er vindt een inventarisatie plaats waarbij we in beeld brengen aan welke standaarden we ons moeten conformeren voor een soepele invoering van de Omgevingswet en de daarbij behorende aansluiting op het DSO. Daarnaast brengen we in beeld met welke applicaties we vanuit de gemeente Wierden het DSO gaan voeden en inventariseren we welke aanpassingen hiervoor nodig zijn. Onze informatievoorziening moet geschikt zijn voor gegevensuitwisseling met meerdere uitvoerings- en samenwerkingspartners.

Regio Twente

In 2021 is de raad op meerdere momenten geïnformeerd over de uitvoering van het transitieplan regio Twente. Uit de veranderopdracht regio Twente en het daarna opgestelde transitieplan vloeien de volgende wijzigingen:

1. Een bestuursmodel voor de samenwerking tussen overheid, ondernemers en onderwijs op het gebied van economische ontwikkeling en innovatie (30 samenwerking > Twenteboard);
2. Het omvormen van de bestaande Regeling Regio Twente naar een nieuwe regeling waarbij samenwerking op het terrein van de gezondheid centraal wordt gesteld;
3. Een nieuwe positionering van het taakveld Recreatieve voorzieningen;
4. Een andere uitvoering van de vrijwillige samenwerkingen tussen de gemeenten.

De raad heeft tijdens het besluitvormingsproces gebruik gemaakt van de mogelijkheid om zienswijzen in te dienen. De besluitvorming is inmiddels afgerond en de raad is hierover geïnformeerd via het toezenden van de “Integrale bestuurlijke eindtoets veranderopdracht regio Twente” en het A4 “Transitie Regio Twente in-één-oogopslag”.

Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)

Vergunningverlening, toezicht en handhaving behoren tot de kerntaken van de gemeente. In het kader van de beleidscyclus VTH wordt jaarlijks een uitvoeringsprogramma VTH opgesteld waarin beschreven wordt waarop de gemeente voornemens is haar taken en capaciteit in te vullen. Tevens zijn punten van aandacht en te verwachten ontwikkelingen opgenomen. Ook wordt jaarlijks een uitvoeringsverslag VTH opgesteld waarin verslag gedaan wordt van de uitvoering van de vergunningverlening, toezicht en handhaving op de gebieden milieu, bouw- en woningtoezicht, ruimtelijke ordening, brandweertaken, APV en overige - voor de fysieke leefomgeving - relevante wetten en regels. Beide documenten zijn door het college vastgesteld en ter informatie aangeboden aan de raad.

Zelfevaluatie Basisregistratie personen en Waardedocumenten

De wettelijk verplichte jaarlijkse zelfevaluatie is in het najaar van 2021 weer opgestart en voorbereid. De deadline voor het definitief maken van de vragenlijsten BRP en Waardedocumenten, de vragenlijst Ensia en de inhoudelijke controle van de persoonslijsten was 1 januari 2022. Deze deadline is gehaald en daarmee is de zelfevaluatie 2021 succesvol afgerond.

Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA)

Het project Landelijk Aanpak Adreskwaliteit (LAA) heeft in 2021 een aantal positieve resultaten opgeleverd. Maandelijks ontvangt burgerzaken te onderzoeken adressen van het ICTU (ICTU is een door het ministerie van BZK en VNG opgerichte stichting die als doel heeft overheden te ondersteunen bij de inzet van ICT). De te onderzoeken adressen zijn bijvoorbeeld geselecteerd vanwege: doorgangsadres, samenwoners, briefadressen, veelverhuizers, status vertrokken onbekend waarheen (VOW). Dit alles met als doel het verhogen van de kwaliteit van de adresgegevens in de BRP (Basisregistratie Personen).

1.2 WAT HEBBEN WE ER VOOR GEDAAN?

Actiepunten:

- Omgevingswet Implement. 2017 (€ 100.000 / loopt nog)
- Extra inz.Op orde Veiligh.2019 (€ 40.000 / afgesloten)
- Implement. Omgevingswet 2021 (€ 40.000 / loopt nog)
- Voorber.Impl.Omgevingswet 2020 (€ 40.000 / loopt nog)
- Opstellen Omgevingsvisie 2020 (€ 50.000 / loopt nog)

Het gaat in het bovenstaande overzicht om actiepunten waaraan in 2021 in financiële zin middels (extra) kredieten aandacht is besteed.

1.3 BELEIDSINDICATOREN

Beleidsindicatoren				
Omschrijving indicator	Eenheid	2019	2020	2021
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	652,97	706,54	718,84
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	6,56	6,60	7,13
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom	8,59	12,78	14,93
Externe inhuur	Totale kosten inhuur externen	1067920	1742783	2212196
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	7,02	6,92	6,97
Overhead	% van totale lasten	11,90	10,38	10,95

In de afgelopen jaren is met de raad diverse keren gesproken over de kosten van inhuur externen. Toegezegd is om in de jaarstukken 2021 een toelichting te geven op de in 2021 voor externe inhuur gemaakte kosten.

In de begroting is een vastgestelde formatie opgenomen. Deze formatie is uiteraard niet in alle gevallen ook daadwerkelijk ingevuld. Daar waar dit niet het geval is, is sprake van vacatureruimte. Ook in de loop van een jaar ontstaan uiteraard door vertrek van medewerkers vacatures die soms lastig zijn in te vullen en daardoor wat langer open staan. Ook zaken als afwezigheid door bijvoorbeeld zwangerschapsverlof of detachering van medewerkers naar andere gemeenten spelen een rol bij het ontstaan van vacatureruimte. Om taken/werkzaamheden toch te kunnen uitvoeren worden mensen ingehuurd. Soms is dit op basis van detachering door een andere gemeente, soms via een uitzendbureau of anderszins. Daarnaast worden mensen ingehuurd om specifieke taken uit te voeren waarvoor wij geen capaciteit of deskundigheid beschikbaar hebben. Dit is dan een bewuste keus. Omwille van een efficiënte inzet van de beschikbare middelen kiezen we er bewust voor om deze kennis, die incidenteel ingezet moet worden, niet structureel in huis te hebben. De beschikbare vacaturegelden worden daarmee ingezet als een flexibele schil aangevuld

met de zogenaamde flexpot, subsidies, projectgelden en bijvoorbeeld middelen die we ontvangen in geval van zwangerschapsverlof.

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de kosten van externe inhuur in 2021 hoger waren dan in voorgaande jaren. Voor een deel wordt dit veroorzaakt door een relatief groot aantal vertrokken medewerkers waarbij, in afwachting van het aantrekken van een opvolger en in verband met de continuïteit van de werkzaamheden, is gekozen voor externe inhuur. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de beschikbare vacatureruimte die ontstaat door het vertrek van medewerkers aangevuld met de flexpotmiddelen. Eind 2021 en begin 2022 is het gelukt nieuwe medewerkers aan te trekken op diverse vacatures waar in 2021 nog op werd ingehuurd.

Daarnaast is in 2021 specifieke externe deskundigheid ingehuurd voor projecten als de omvorming en liquidatie van Soweco, de voorbereidingen voor de nieuwbouw van de Passie, ondersteuning op het gebied van de vennootschapbelasting en bij het vormgeven van diverse grondexploitatieprojecten, ondersteuning bij de verkiezingen en het aantrekken van projectleiders voor het opstellen van een toekomstvisie en het vorm en inhoud geven aan projecten gericht op het verbeteren van de dienstverlening.

Tenslotte is er door onzekerheid over de invoering en gevolgen van de Wet kwaliteitsborging bouw voor gekozen om de beschikbare formatieruimte flexibel beschikbaar te houden. De combinatie met vele aanvragen voor omgevingsvergunningen maakt dat extra formatie moest worden ingehuurd om deze aanvragen te kunnen afhandelen. De kosten hiervan worden meer dan gecompenseerd door hogere legesinkomsten (de legesopbrengsten zijn in 2021 ruim € 670.000 hoger dan begroot).

WAT HEEFT HET GEKOST?

	Begroot	Begroot	Werkelijk	Waarvan
(x €1.000,-)	2021	na wijziging 2021	2021	incidenteel
Lasten	3.735	3.735	3.452	84
Baten	-952	-952	-1.848	-955
Resultaat voor mutaties in reserves	2.782	2.782	1.604	

PROGRAMMA STERKE SOCIALE SAMENLEVING

2.1 BEOOGD MAATSCHAPPELIJK EFFECT

Inwoners zijn zo lang en zoveel mogelijk zelfredzaam

2.1.1 WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Wat willen we bereiken?

Doelen	Indicatoren
Inwoners voelen zich goed en hebben vertrouwen in de omgeving en wonen zo lang mogelijk zelfstandig	Effectiviteit van de ondersteuning
Inwoners zijn sociaal en economisch zelfredzaam	Aantal hulpvragen die door regisseurs voorveld worden opgepakt

2.1.2 WAT HEBBEN WE BEREIKT?

Meer grip op uitgaven sociaal domein

We worden geconfronteerd met toenemende kosten binnen het sociaal domein in het algemeen en binnen de uitvoering van de Wmo en Jeugdzorg in het bijzonder. De afgelopen jaren zijn er verschillende inspanningen gepleegd en maatregelen getroffen om grip te krijgen op de uitgaven en te komen tot een realistische begroting. Ondanks deze inspanningen heeft dit nog niet geleid tot het beoogd effect om de tekorten in het sociaal domein terug te dringen. Een grote oorzaak hiervan is de beperkte sturingsmogelijkheden binnen de huidige jeugdwet.

Vanwege de toenemende tekorten is er gewerkt aan een nieuwe set van in totaal 26 maatregelen die staan beschreven in het rapport 'Meer grip op het sociaal domein' d.d. 23 maart 2021. Aan de hand van dit rapport heeft Bureau Berenschot meer zicht gebracht op de inkomsten en uitgaven binnen het sociaal domein. Tevens heeft Berenschot de 26 maatregelen gecomprimeerd tot een set van 10 maatregelen en de (potentiële) financiële effecten hiervan in beeld gebracht. Naar aanleiding van beide rapporten is de formatie uitgebreid om de besparingsmaatregelen te kunnen realiseren. Op dit moment loopt een project om de 10 maatregelen te implementeren en uit te voeren.

Door een uitspraak van de arbitragecommissie en de Commissie van Wijzen in 2021 heeft het Rijk tijdelijk meer budget toegekend aan gemeenten. De uitspraak van de Commissie van Wijzen was meer dan helder; het Rijk dient gemeenten te compenseren voor de feitelijke kosten van de jeugdhulp en Rijk en gemeenten dienen gezamenlijk een hervormingsagenda op te stellen. Desondanks heeft het nieuwe kabinet in het Regeerakkoord deze uitspraak van de Commissie van Wijzen eenzijdig terzijde geschoven en gaat vanaf 2024 minder budget toekennen. De VNG en gemeenten beraden zich over deze plannen van het Rijk hoe hiermee om te gaan.

Maatschappelijke Agenda 2022-2026

Onze gemeente is een sociale gemeenschap met fijne kernen en buurten, we 'kijken naar elkaar om'. Maar ook zijn er zaken die meer aandacht nodig hebben, zoals eenzaamheid en psychische problemen bij jongeren. Daarom is er één agenda opgesteld die inzicht geeft in de belangrijkste maatschappelijke vraagstukken; Maatschappelijke Agenda 2022-2026.

Op 14 december 2021 is de agenda vastgesteld door de gemeenteraad en wordt momenteel uitgewerkt in een uitvoeringsagenda voor een periode van 4 jaar.

De maatschappelijke vraagstukken staan centraal. We stimuleren collectief samenwerken waar dat kan. Dit doen we door individuele signalen en hulpvragen van inwoners aan elkaar te verbinden en door inwoners te betrekken bij vraagstukken.

De laatste jaren hebben we een extra opgave gekregen. Als gemeente moeten we ervoor zorgen dat we onze taken slimmer en doelmatiger doen om ook in de toekomst financieel de benodigde ondersteuning te kunnen blijven bieden.

We hebben onze belangrijkste maatschappelijke instellingen die we subsidiëren gevraagd met projectplannen te komen voor de uitvoering van een groot deel van de Maatschappelijke Agenda. Daarnaast volgen ook met andere betrokken partners waaronder het onderwijs, gesprekken gericht op de uitvoering. Dit alles wordt samen met de activiteiten die wij als gemeente gaan inzetten uitgewerkt in een uitvoeringsagenda voor een periode van 4 jaar. Om grip te hebben op de financiën en de inhoud (het behalen van de effecten, doelen en resultaten), zijn goede informatiestromen van groot belang:

- cyclisch monitoren van de voortgang (behalen resultaten): rapportages die in een monitor sociaal domein worden gebundeld;
- voortgangsgesprekken op twee verschillende niveaus: op management en op bestuurlijk niveau.

De monitor wordt na 2 jaar aan het bestuur (college en gemeenteraad) en inwoners aangeboden. Naast bovenstaande monitoring blijven we elk kwartaal de factsheet sociaal domein opleveren.

Voorveld

De Regisseurs Voorveld coördineren op de 0^e lijnszorg om hulp en ondersteuning te bieden aan mensen die buiten de zorg vallen, mensen die we uit de zorg willen houden of aan mensen die al zorg krijgen maar meer hulp nodig hebben. Voor inwoners zijn zij samen met de maatschappelijke organisaties het eerste aanspreekpunt voor hulp bij de dagelijkse gang van zaken. Ze hebben een signaleringsfunctie en kunnen acteren op signalen. Hiermee geven we een (groot) deel van de transformatie gestalte: mensen doen meer zelf en samen. In de Maatschappelijke Agenda staan de opgaven beschreven die we de komende jaren in het voorliggend veld willen bereiken. Aan de hand hiervan wordt bepaald welke onderwerpen de maatschappelijke organisaties de komende jaren gaan oppakken. De gemeente krijgt de rol als regisseur. Samen met de inwoner bepaalt de gemeentelijke regisseur wat er moet gebeuren, door wie en wat dat mag kosten. De partijen in het Voorveld bepalen hoe de ondersteuning er uit ziet en wat de beste manier is om het beoogde resultaat te realiseren. Effecten die we middels de inzet binnen het Voorveld willen bereiken zijn:

1. Via preventie een beroep op zorgdiensten verminderen.
2. Bewoners kunnen en doen zoveel mogelijk zelf en/of met ondersteuning van familie, vrienden, buurt en wijk.

In 2021 hebben diverse activiteiten plaatsgevonden om meer in te zetten in het Voorveld, zoals:

- Themagericht aanpak: Vooruit lopend op de Maatschappelijke Agenda zijn er diverse themawerkgroepen gevormd om thema's in het voorliggend veld te versterken. Elke werkgroep heeft een uitvoeringsplan geschreven waarin aangegeven wordt welke activiteiten ze rondom dit thema in 2021 gaan uitvoeren. In 2021 heeft de gemeente met behulp van een 'themaspecial' een thema onder de aandacht gebracht en zijn de deelnemers van de werkgroepen ook van start gegaan met de activiteiten zoals beschreven staan in het projectplan. Eind 2021 is besloten om in 2022 vooral thema's op te pakken, die als speerpunt vermeld staan in de Maatschappelijke Agenda.
- Trainingen MEE Niet zichtbare beperking: We streven ernaar dat mensen met onbegrepen en verward gedrag volwaardig kunnen meedoen in de maatschappij en we bevorderen daar waar nodig de zelfredzaamheid. Dit vraagt begrip van de samenleving, gemeente en hulpverlening. De deelnemers aan de training hebben geleerd hoe ze effectief met mensen met onbegrepen gedrag kunnen communiceren en hoe daarbij te handelen op een manier die aansluit bij mensen met onbegrepen gedrag. Deze trainingen zijn in 2021 afgerond.
- Plan Oost Sociale duurzaamheid en inclusie: Samen met de inwoners in de wijk de sociale duurzaamheid/inclusie versterken in de wijk. Het is een wijkgerichte aanpak. Plan Oost dient als voorbeeld voor de andere wijken. In 2021 is er een inventarisatie gemaakt van de wijk. In 2022 zullen er co-creatie sessies georganiseerd worden in de wijk.
- Inloop Jij & Wij: Hierdoor is er een plek gecreëerd waarin mensen laagdrempelig naar binnen kunnen lopen. Het doel van dit project is om de financiële mogelijkheden van kwetsbare inwoners te vergroten door gratis kleding beschikbaar te stellen en het bevorderen van deelname aan de maatschappij. Deze inloop is een pilotproject van 2 jaar.
- Deelname landelijk actieprogramma Één tegen Eenzaamheid: De gemeente Wierden gaat een lokale aanpak opstarten tegen eenzaamheid. Dit wordt gedaan via twee actielijnen:
 - Het signaleren en bespreekbaar maken van eenzaamheid.
 - Het doorbreken en duurzaam aanpakken van eenzaamheid.

In 2021 is hiervoor een lokaal actieplan opgesteld. Dit plan zal in 2022 worden vastgesteld door het college. In het plan staat beschreven dat er vooral geïnvesteerd gaat worden in de bewustwording, trainingen en het verbeteren van het (huidige) ondersteuningsaanbod.

Cliëntervaringsonderzoek Wmo en jeugdzorg

Gemeenten zijn sinds de invoering van de Wmo en de Jeugdwet in 2015 verplicht om jaarlijks onderzoek te doen naar de ervaringen van cliënten. Ook in 2021 heeft dit onderzoek weer plaatsgevonden. Inwoners van de gemeente Wierden zijn over het algemeen tevreden over de geleverde zorg. Dat blijkt uit de jaarlijkse cliëntervaringsonderzoeken waarin onder andere wordt ingegaan op de kwaliteit en de effecten van de geboden ondersteuning. In de jeugdzorg wordt de kwaliteit van de ondersteuning op bijna alle vlakken gelijk beoordeeld ten opzichte van het jaar ervoor. 84% van de cliënten vindt dat zij goed worden geholpen bij vragen en problemen. Daarbij moet worden opgemerkt dat de respons op het onderzoek, net als voorgaande jaren, niet voldoende is om representatieve uitspraken te kunnen doen.

Uit het onderzoek blijkt dat inwoners die zorg ontvangen vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) op alle vlakken tevreden zijn over de hulp die zij ontvangen. Het gaat hier om inwoners die bijvoorbeeld huishoudelijke hulp, begeleiding bij zelfstandig wonen en voorzieningen als een scootmobiel, rolstoel of aanpassingen aan de woning nodig hebben. Uit de resultaten blijkt dat 90% van de cliënten vindt dat de ondersteuning voldoet aan hun wensen. Ook vindt een zeer grote meerderheid dat de ondersteuning voldoet aan hun behoeften (92%).

Verbeteren van sturen op resultaten bij grote gesubsidieerde instellingen

Jaarlijks formuleren de accounthouders van de grote gesubsidieerde instellingen de maatschappelijke vraag voor het komende jaar. De instelling gebruikt deze vraag om het activiteitenaanbod in te vullen. Gezamenlijk komen gemeente en instelling tot resultaatafspraken die worden vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst. Bij het formuleren van de maatschappelijke vraag wordt gekeken naar dwarsverbanden tussen de verschillende beleidsterreinen.

In oktober 2020 is de startnotitie vernieuwing Subsidiebeleid vastgesteld in het college. De uitvoering ervan is getemporeerd met name vanwege de coronacrisis en - maatregelen. Eind 2021 is het weer opgepakt en op 12 januari 2022 heeft een raadsinformatiebijeenkomst plaatsgevonden en heeft de raad inzicht gekregen in de stand van zaken van het project “vernieuwen subsidiebeleid”.

Doorontwikkelen dagbesteding

Een belangrijk onderdeel van de transformatie is het doorontwikkelen van de dagbesteding zonder indicatie. Mensen blijven zo lang mogelijk zelfstandig thuis wonen maar hebben wel behoefte aan ontmoeten en ondersteuning. Samen met de formele en informele (zorg)organisaties zoeken wij naar mogelijkheden voor het verder ontwikkelen van dagbesteding zonder indicatie. Daarbij gaan wij uit van de maatschappelijke opgaven zoals die in de Maatschappelijke Agenda zijn benoemd. Wij streven ernaar het langer zelfstandig thuis wonen, het terugdringen van eenzaamheid, ontmoeten en bewegen en het behoud van zelfredzaamheid met elkaar te verbinden. Ook oriënteren wij ons op het combineren van verschillende doelgroepen. Tot en met 2022 loopt er een pilot voor een ontmoetingscentrum voor mensen met (beginnend) geheugenproblemen en hun mantelzorgers. In dit project proberen we de samenwerking tussen formele- en informele zorg te verbeteren.

Maatwerkvoorziening Huishoudelijke ondersteuning

Met ingang van 1 januari 2018 hebben 13 Twentse gemeenten (met uitzondering van Rijssen-Holten) gezamenlijk de maatwerkvoorziening Huishoudelijke Ondersteuning (HO) ingekocht. Gemeenten zijn op basis van de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) reële prijs Wmo 2015 (AMvB) gehouden aan het betalen van een reële prijs voor Wmo diensten. In 2018 is er een nieuwe cao voor HO in werking getreden die meerdere loonontwikkelingen kende. De cao heeft een verplichtend karakter binnen de AMvB en onze raamovereenkomsten. Gemeenten hebben per januari 2019 nieuwe reële tarieven moeten hanteren. Vanaf 2019 zijn jaarlijks de tarieven HO verhoogd, zo ook in 2021.

Het college wil de maatwerkvoorziening HO doorontwikkelen. Daarnaast ligt er een financiële opgave. Redenen hiervoor zijn onder meer de stijgende kosten (er is sprake van steeds stijgende tarieven vanaf 2018) na de inwerkingtreding van de AMvB, de nog steeds oplopende aantallen gebruikers HO (door vergrijzing en door de aanzuigende werking van het door het rijk per 2019 ingevoerde abonnementstarief) en de lagere inkomsten (als gevolg

van het abonnementstarief). Het abonnementstarief is een vast tarief per maand voor Wmo voorzieningen voor iedereen ongeacht inkomen, vermogen of gebruik. Het college heeft in 2021 in beeld gebracht welke beheersmaatregelen genomen zouden kunnen worden om de kosten voor HO te beheersen. Besluitvorming hierop vindt naar verwachting in 2022 plaats.

Samenwerking in de regio

Bij de Jeugdzorg en de Wmo werken we intensief samen in de regio Twente onder de vlag van OZJT en Samen14. De 14 Twentse gemeenten doen vooral veel samen op het gebied van de inkoop.

Bij de Participatiewet is de samenwerking het sterkst binnen de arbeidsmarktregio Twente. Daarnaast vindt afstemming plaats op het niveau van de subregio (Almelo). Hetzelfde geldt op het gebied van het Passend onderwijs. Hierover wordt in de subregio samengewerkt met de Samenwerkingsverbanden (SWV-en) voor Primair en Voortgezet onderwijs die in deze subregio werkzaam zijn.

Voor het arbeidsmarktbeleid geldt een toenemende aandacht voor samenwerking in arbeidsmarktregio Twente.

Beschermd Wonen (BW) en Maatschappelijke Opvang (MO)

Beschermd wonen wordt een taak van alle gemeenten, niet alleen van de centrumgemeenten. Vanuit het Rijk wordt de planning en inhoud steeds gewijzigd. Juli 2019 spraken Rijk en gemeenten af in tien jaar tot een gefaseerde invoering van het objectief verdeelmodel voor beschermd wonen te komen en ook de doordecentralisatie in die tijd voor elkaar te krijgen. Vanaf 1 januari 2022 wordt de verantwoordelijkheid voor beschermd wonen inhoudelijk doorgedecentraliseerd naar individuele gemeenten en per 1 januari 2023 ook financieel.

De doordecentralisatie van de centrumgemeentetaken BW en MO zorgt ervoor dat wij als gemeenten in de regio Almelo opnieuw moesten afspreken wat wij wel en niet samen willen regelen en hoe we dat dan doen. Dit hebben we in 2020 beschreven in een regioplan en deze is in het najaar vastgesteld door de 6 colleges in de regio Almelo. In 2021 is gewerkt aan een Centrumgemeenteregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang regio Almelo 2022-2026 en het Convenant Samenwerken aan Beschermd Wonen, Opvang en Zorg Twente 2022. Hierin wordt de gezamenlijke regionale verantwoordelijkheid voor BW en MO vastgelegd. Begin 2022 worden deze stukken voorgelegd.

Inloop Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ)

De Wmo 2015 verplicht om de ondersteuning aan mensen met ggz-problemen goed te regelen. In Twente zijn diverse inloopvoorzieningen ggz, maar die zijn niet evenwichtig over alle gemeenten verspreid. Met een werkgroep bestaande uit Dimence, RIBW, De Klup, Avelijn, Carint Reggeland, Zorgaccent en de gemeente zijn verschillende invullingen en opties bekeken voor het realiseren van een lokale Inloop voor inwoners met psychiatrische problematiek. Eind 2016 was de kogel door de kerk: een inloop op vrijdagochtend/middag met mogelijkheid van samen koken en eten in de Dahliahof. De eerste bijeenkomst vond plaats eind januari 2017. Inmiddels is er een vaste groep van zo'n 8 cliënten. Soms meer, soms minder. Op dit moment bekijkt de RIBW om de ambulante begeleiding van cliënten te combineren met de Inloop waardoor meer mensen de Inloop gaan bezoeken. In 2020 is de samenwerking gezocht met Stichting De Welle en 2Switch om te kijken hoe de dagbesteding

aantrekkelijke/uitgebreider gemaakt kan worden. In 2021 is gekeken naar een samenwerking met het Inloophuis 'Jij & Wij, net even anders'. Dit wordt vervolgd in 2022.

Wet tijdelijk huisverbod

Bij een opgelegd tijdelijk huisverbod wordt in eerste instantie de uit huis geplaatste voor tien dagen de toegang tot de woning ontzegd. Vervolgens kan dit verlengd worden met nog eens achttien dagen. Doordat de hulpverlening verplicht wordt ingezet, kan vaak verdere escalatie van huiselijk geweld worden voorkomen.

In 2015 waren dat er 3. In 2016 1 huisverbod. In 2017 waren er geen huisverboden. In 2018 1 huisverbod. In 2019 zijn er 3 huisverboden opgelegd. In 2020 is 1 huisverbod opgelegd. In 2021 zijn twee huisverboden opgelegd.

2.2 BEOOGD MAATSCHAPPELIJK EFFECT

Participerende en financieel zelfredzame inwoners

2.2.1 WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Wat willen we bereiken?

Doelen	Indicatoren
Zoveel mogelijk inwoners naar betaald werk	Participatie in de samenleving

2.2.2 WAT HEBBEN WE BEREIKT?

Werk en inkomen algemeen

Arbeidsmarkt, impact coronacrisis

De coronacrisis heeft een impuls gegeven aan de samenwerking binnen de arbeidsmarktregio; de sociale partners, onderwijs, gemeenten en UWV hebben zich gezamenlijk ingespannen om op de crisis voorbereid te zijn en de inzet van crisisdienstverlening zoals bij de NOW (doorbetaling van lonen door werkgevers), de TOZO regeling (voor zelfstandigen) en de TONK regeling (voor mensen die tussen wal en schip raakten bijvoorbeeld zelfstandigen met forse inkomensdaling en werknemers met 0-uren contracten).

In 2021 werd nog een sterk toenemende werkloosheid verwacht ten gevolge van de coronacrisis. In het eerste kwartaal was inderdaad nog sprake van krimp ten gevolge van de lockdown, maar halverwege 2021 was een sterk herstel te zien en was de krapte op de Twentse arbeidsmarkt al weer groter dan voor de coronacrisis. De 'beperkte schade' op de arbeidsmarkt lijkt het gevolg van het feit dat veel mensen tijdelijk minder uren zijn gaan werken en dat veel werkgevers personeel in dienst hebben gehouden mede mogelijk gemaakt met de steunpakketten van de overheid.

Het overall beeld van 2021 is dus gunstig, met de kanttekening dat de onzekerheid blijft over mogelijke nieuwe ontwikkelingen met betrekking tot het coronavirus en de effecten die mogelijk nog optreden als gevolg van het afbouwen van de steunmaatregelen.

Met een branchegerichte benadering investeren we vanuit de arbeidsmarktregio Twente in samenwerking tussen partijen om de aansluiting tussen (toekomstige) vraag en aanbod te verbeteren. Voorbeelden daarvan zijn het Twents Fonds voor vakmanschap, het Leerwerk loket, inzet in de logistiek, de gezamenlijke werkwijze SROI (social return on investment) bij aanbestedingen, en ook de gezamenlijke inzet van arbeidsmarktcoaches, waarbij het accent verschuift van het 'ophalen van vacatures' naar het investeren in het verkleinen van de mismatch tussen vraag en aanbod. Denk daarbij aan de (dreigende) tekorten in de ICT, de techniek, de logistiek, in het onderwijs en in de zorg.

Met middelen van het Rijk is eind 2021 gestart met de inzet van het Regionaal Mobiliteits Team, gericht op het opvangen en voorkomen van werkloosheid en het versterken van de samenwerking tussen de partners in de arbeidsmarktregio.

Participatiewet, bijstandsuitkeringen Wierden

Over het hele jaar 2021 genomen zien we een lichte daling van het aantal bijstandsgerechtigden, van 185 op 1 januari naar 167 op 31 december 2021. Er zijn 44 nieuwe uitkeringen bijgekomen, en er zijn 62 uitkeringen beëindigd, de belangrijkste redenen van uitstroom lichten we kort toe: in 20 gevallen om uitstroom naar werk of het volgen van een opleiding, in 18 gevallen is de oorzaak een verhuizing of het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd. Ook het aantal inwoners dat recht heeft op een IOAW- en IOAZ-uitkering daalde in 2021 licht van in totaal 16 op 1 januari 2021 naar 13 op 31 december 2021.

Een relatief grote groep mensen met een bijstandsuitkering bevindt zich op de onderste treden van de Participatieladder (circa twee derde van het bestand). Voor een deel gaat het om statushouders die nog bezig zijn met hun inburgering, daarnaast zien we veel mensen een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Dit komt enerzijds door de gunstige economische omstandigheden en de krapte op de arbeidsmarkt (mensen met arbeidsmarktperspectief stromen snel uit), anderzijds doordat het bij de instroom vaker gaat om mensen die voorheen zouden instromen in de Wajong of de Wsw, zoals schoolverlaters uit het Praktijkonderwijs (Pro).

Het vraagt meer en intensievere inzet, die niet altijd (direct) leidt tot betaald werk; we moeten ook inzetten op het zetten van kleinere stappen en zo mogelijk gedeeltelijk betaald werk. Steeds vaker plaatsen we mensen met de inzet van loonkostensubsidie, waarmee zij 'uit de uitkering' zijn maar nog wel begeleiding of jobcoaching ontvangen om te zorgen voor 'duurzame' plaatsing. Het gaat inmiddels om zo'n 30 tot 40 personen.

Nieuw beschut werk

Voor mensen die alleen met een hoge mate van begeleiding of werkplekaanpassing kunnen werken, is er nog de voorziening 'nieuw beschut werk', als voorziening onder de Participatiewet. Voor het realiseren van plaatsen hebben gemeenten sinds enkele jaren te maken met een 'taakstelling'. Voor Wierden bedraagt deze tot en met 2021 6 plaatsen, deze zijn ook gerealiseerd. Deze zijn gerealiseerd bij Ontplooi maar in enkele gevallen ook elders (Sterkerij, Invia) als dit de best passende plek is voor de persoon in kwestie.

Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw), opheffing GR Soweco, start Ontplooi

In de zomer van 2020 hebben de zes gemeenteraden van de GR Soweco gemeenten ingestemd met het opheffen van de gemeenschappelijke regeling; per 1 januari 2021 is deze in liquidatie. De dienstverbanden van de Sw-medewerkers zijn vanaf deze datum overgekomen naar de individuele gemeenten.

De gemeenten Almelo, Twenterand, Tubbergen en Wierden blijven op onderdelen samenwerken, met name in het organiseren van een voorziening voor beschut werk. Daartoe is een nieuwe uitvoeringsorganisatie (NUO) opgericht, een stichting die opereert onder de naam Ontplooi. In oktober 2021 is Ontplooi van start gegaan. De stichting is van de gemeente Almelo, de vier gemeenten hebben individueel een dienstverleningsovereenkomsten afgesloten met Ontplooi met betrekking tot de dienstverlening voor de mensen met een Wsw dienstverband en het bieden van beschut werk (als voorziening onder de Participatiewet, ook wel 'nieuw beschut' genoemd).

De toeleiding naar regulier werk van personen met een arbeidshandicap of grote afstand tot de arbeidsmarkt, vindt plaats vanuit het team Participatie van de gemeente in samenwerking met Werkplein Twente (samenwerking regionale arbeidsmarkt). Dit draagt eraan bij dat de gemeente regie voert en de verbinding legt met zorg en ondersteuning vanuit de verschillende domeinen. Integraal werken, met als doel een inclusieve arbeidsmarkt.

Wsw going concern

Bij Ontplooi zijn eind 2021 nog ca. 75 mensen met een Sw-indicatie werkzaam, er is geen nieuw instroom meer, het aantal neemt dus jaarlijks af. Van deze groep zijn ruim 20 mensen werkzaam in het groen, zij worden rechtstreeks aangestuurd door onze eigen buitendienst. De vergoeding per arbeidsjaar (AJ, rijksbijdrage) is de afgelopen jaren afgebouwd, in 2021 is de rijksbijdrage juist weer iets verhoogd voor de compensatie van prijsontwikkeling en de snellere uitstroom uit de Wsw op macroniveau.

Voor 2021 is voor Wierden in de begroting rekening gehouden met een tekort van € 453.800,- (een incidentele aanvulling op het budget van € 410.000,- dat beschikbaar is voor het opvangen van het tekort op de uitvoering van de Wsw, conform de Nota Meerjarenbeleid 2021-2024). Het werkelijk tekort op de Wsw is in 2021 ook op dit niveau uitgekomen.

Minimabeleid

De gemeente Wierden vindt het van groot belang dat iedereen mee kan doen, oftewel een inclusieve samenleving. Doelstelling is ook de financiële zelfredzaamheid van mensen met een laag inkomen te bevorderen, enerzijds preventief (het voorkomen van schulden) en anderzijds inclusief (meedoen in de samenleving). In concrete bewoordingen: zo min mogelijk inwoners van de gemeente Wierden in armoede en zoveel mogelijk inwoners die mee kunnen doen in de samenleving. De kadernota minimabeleid is op 23 november 2020 vastgesteld door de gemeenteraad.

Medio 2021 zijn we gestart met de Campagne "Rondkomen in Wierden". We willen voorkomen dat mensen financiële problemen krijgen en in armoede terechtkomen.

2.3 BEOOGD MAATSCHAPPELIJK EFFECT

We streven na dat inwoners zich gezond voelen en meedoen in de samenleving naar eigen kunnen

2.3.1 WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Wat willen we bereiken?

Doelen	Indicatoren
De gezondheid en vitaliteit van inwoners is bevorderd	Toename van vitale groep ouderen

2.3.2 WAT HEBBEN WE BEREIKT?

Investering sportaccommodaties

Beheer en exploitatie van de meeste sportaccommodaties is in handen van de Stichting Accommodaties Wierden Enter (SAWE). De wensen van de sportverenigingen worden gehoord in een tweetal stichtingen, de Enterse Sportfederatie (ESF) en de Stichting Sportbelangen Wierden (SSW). Zij zijn ook eigenaar van de meeste sportaccommodaties, uitgezonderd gymlokaal Wilhelminastraat en sportzaal het Noordbroek aan de Marjoleinlaan in Wierden. Investerings worden in overleg met de gemeente besproken. De gymzaal Hoge Hexel is in beheer en exploitatie van stichtingsbestuur Kulturhus Hoge Hexel. Ook Notter Zuna heeft een gymzaal die in beheer en exploitatie is van de stichting Kulturhus Irene. De SAWE heeft de volgende investeringen gedaan dan wel zijn hiermee gestart in 2021:

- vervangen toplaag korfbalveld Blauw Zwart
- vervangen toplaag voetbalveld SVZW
- vervangen toplaag voetbalveld Juventa '12
- Sporthal 'n Dikken vervangen beplating bovenraampartijen
- Zwembad De Kolk regelkast gebouw beheersysteem
- vervangen toplaag voetbalveld sv Enter
- Sporthal De Zomp bovenraampartijen vervangen
- vervanging toplaag baan 4 en baan 5 tennisclub Enter.

Gymlokaal Wilhelminastraat

Het gymnastieklokaal aan de Wilhelminastraat is verouderd en nadert het einde van de technische levensduur. Door de veroudering maar ook door de toenemende vraag naar ruimte voor bewegingsonderwijs, mede als gevolg van de groei van de Passie, wordt vervanging van deze accommodatie noodzakelijk en onvermijdelijk.

Op basis van een enquête van de SSW onder gebruikers van binnensportaccommodaties en op basis van het rapport van bureau PentaRho wordt op de Esrand een sportzaal gerealiseerd. In de begroting 2022 zijn financiële middelen opgenomen voor de bouw van een sportzaal. In 2022 wordt opnieuw onderzoek gedaan naar de capaciteitsbehoefte voor de sportaccommodatie op De Esrand.

Sportprijzen gemeente Wierden

In verband met de corona maatregelen heeft de jaarlijkse uitreiking van de sportprijzen niet plaatsgevonden.

Regionale samenwerking

In de Regionale Visie Sport en Bewegen is opgenomen de organisatie van de Special Olympics. Van 10 tot en met 12 juni 2022 wordt dit grootste landelijke sportevenement voor mensen met een verstandelijke beperking georganiseerd in Twente. De raad heeft besloten in de NMB 2021-2024 in de jaarschijf 2022 een bedrag van € 27.500,- op te nemen als gemeentelijke bijdrage aan de organisatie van deze spelen in Twente.

Lokaal Sportakkoord

In 2020 is door organisaties uit de sport, zorg, onderwijs, welzijn en de gemeente het lokaal sportakkoord opgesteld en ondertekend. De thema's waar op ingezet wordt zijn: inclusief sporten & bewegen, duurzame sportinfrastructuur en vitale sportaanbieders. Voor de uitvoering van het lokaal sportakkoord is voor 2020, 2021 en 2022 jaarlijks een subsidiebudget van € 20.000,- beschikbaar. Op basis van regionale afspraken zal 10% van alle beschikbare budgetten worden aangewend voor uitvoering van regionaal sportakkoord/sportvisie. Ten gevolge van de corona maatregelen is het aantal initiatieven beperkt gebleven. In september 2021 heeft de eerste Sportontmoeting Wierden plaatsgevonden waarbij de lokale sportaanbieders elkaar ontmoeten, inspireren en kennis uitwisselen.

Ontmoeten

De sociale samenhang binnen onze gemeente draagt bij aan het voorkomen, verminderen of uitstellen van professionele zorg, ontwikkeling en verrijking van de inwoners zelf en aan hun sociale en maatschappelijke deelname. Ook een prettige leefomgeving draagt bij aan het welbevinden van inwoners. Een veilige leefomgeving waarin inwoners zich thuis voelen, die uitnodigt tot ontmoeten en (samen) bewegen bevordert de participatie. Een krachtige sociale Wierdense samenleving kan niet zonder fitte en vitale inwoners.

Project positieve gezondheid: De langdurige gevolgen van de coronaperiode hebben een zware wissel getrokken op het sociaal en mentaal welbevinden van de kwetsbare groepen in de gemeente Wierden. Dit geldt voor alle leeftijdscategorieën. Daarom is positieve gezondheid een uitstekende tool om met mensen in gesprek te gaan, bewustwording te creëren en een positieve bijdrage te leveren aan veerkracht zodat mensen, al dan niet met ondersteuning, vorm kunnen blijven geven aan hun leven. Stichting De Welle, Stichting Evenmens, MEE en Avedan hebben in 2021 dit project gezamenlijk opgepakt. Het project zal in 2022 worden afgerond.

2.4 BEOOGD MAATSCHAPPELIJK EFFECT

Optimale ontwikkeling van de jeugd

2.4.1 WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Wat willen we bereiken?

Doelen	Indicatoren
Jongeren hebben een startkwalificatie	Startkwalificatie
Vergroting kansen aan het begin van de schoolloopbaan	Voor- en vroegschoolse educatie
Drugs- en alcoholmisbruik onder jongeren is afgenomen	Alcohol en drugsgebruik

2.4.2 WAT HEBBEN WE BEREIKT?

Landelijk register, kinderopvang, buitenschoolse opvang en gastouderopvang

Ieder jaar stelt het college jaarlijks rond mei/juni een verslag vast waarin de inspecties en handhaving acties binnen de kinderopvang (kdv) is weergegeven. De cijfers die dan verantwoord worden zijn die van 01-10-2020 tot 01-10-2021.

Voor dit jaarverslag ziet u de gegevens over hele jaar 2021 (01-01-2021 t/m 31-10-2021).

Op 31 december 2021 had de gemeente Wierden 65 gastouders geregistreerd staan, dat is een afname van 3 gastouders sinds 31-10-2020. Deze 65 gastouders mogen samen 371 kinderen opvangen. De 65 gastouders zijn gezamenlijk verbonden aan 134 gastouder bureaus. Een gastouder mag voor meerdere gastouderbureaus werken. Toch blijft het aantal kinderen dat zij in het totaal per dag mogen opvangen ongewijzigd. De meeste gastouders houden het bij een enkel bureau. Toch zijn er die gekoppeld zijn aan 4 of meer bureaus.

Op 31 december 2021 stonden er 14 kinderdagverblijven (kdv) geregistreerd, dat is er eentje meer dan op 31-10-2020. Samen zijn zij goed voor 407 kindplaatsen. Op 31-10-2020 waren er nog 388 kindplaatsen. In 2021 is het aantal kindplaatsen toegenomen met 14 kindplaatsen. Het aantal VVE locaties is ook met één toegenomen.

Op 31-12-2021 kende Wierden 11 buitenschoolse opvang instellingen (bso's) en deze zijn samen goed voor 380 kindplaatsen. Het aantal kindplaatsen in 2020 was bij de bso nog 402. Hier is sprake van een afname van 22 kindplaatsen.

Ook 2021 was voor toezicht en inspecties (GGD) een lastig jaar. De kinderopvang en de bso is een deel van het jaar in lockdown geweest. Tijdens de lockdown is inspectie lastig maar niet onmogelijk. Er moest extra opgelet worden op de COVID maatregelen. De kdv en gastouderopvang was gesloten van 16-12-2020 tot en met 07-02-2021. De bso was gesloten van 16-12-2020 tot en met 18-04-2021.

Toch is het de GGD gelukt om aan de wettelijke 100% norm van inspectie bij kdv en bso te voldoen. Deze kdv's en bso's hebben het in 2021 prima gedaan. Er was slechts bij één bso handhaving en dat is met een waarschuwing afgedaan.

Daarnaast zijn er 32 gastouders bezocht door de GGD. Bij deze 32 inspecties is bij 8 een overtreding geconstateerd die op 1 gastouder na direct hersteld kon worden. Een overtreding was zo ernstig dat er een zware handhaving is opgelegd. Er was sprake van opvang van teveel kinderen op sommige momenten wel 5-9 kinderen teveel. Deze gastouder is tijdelijk gestopt en heeft een bestuurlijke boete opgelegd gekregen.

Van de in totaal 32 inspecties bij de gastouders waren er 9x een onderzoek voor registratie. Dat is een onderzoek om te kijken of de gastouder en zijn/haar locatie geschikt voor opvang is.

Passend Onderwijs

De samenwerkingsverbanden primair onderwijs (PO) en voortgezet onderwijs (VO) werken samen met de gemeenten in de subregio rondom Almelo. In de voorbereidingsgroep onderwijs-jeugd vindt afstemming, verkenning, informatie-uitwisseling en beleidsvoorbereiding plaats. Dit betreft onderwerpen over de verbinding onderwijs-jeugdhulp, maar ook over de verschillende verantwoordelijkheden hierbij. De gezamenlijke visie richt zich op het zo veel mogelijk opvangen van leerlingen in het regulier onderwijs, waarbij het belang van het kind voorop staat. Het bestuurlijk overleg en de besluitvorming vindt in een subregionaal OOGO plaats.

In een gezamenlijke werkagenda passend onderwijs zijn de speerpunten voor de samenwerking tussen de gemeenten en de samenwerkingsverbanden opgenomen. Deze speerpunten zijn ook gelinkt aan de onderwerpen die in de regionale ontwikkeltafel Onderwijs-Zorg benoemd zijn. De benoemde thema's zijn: de doorgaande ontwikkelijnen (voorschool - basisschool - voortgezet onderwijs - MBO), de samenwerking onderwijs-jeugd en de thuiszitters aanpak.

Project Samen oplopen en gespecialiseerde gastgezinnen

In de gemeente Wierden is er een vraag ontstaan naar brede, laagdrempelige gezinsondersteuning, waar nodig in afstemming met de formele zorg. Een eerste stap hierin was het project *gespecialiseerde gastgezinnen*.

Het project gespecialiseerde gastgezinnen heeft nuttige ervaringen en inzichten opgeleverd; zo is onder meer duidelijk geworden dat verbreding van het aanbod naar brede gezinsondersteuning nodig is om in een actuele behoefte te voorzien. Om hierin een volgende stap te zetten is in 2021 dit project onderdeel geworden van het project Samen Oplopen. Het project Samen Oplopen richt zich op de ondersteuning van gezinnen waar meer problemen tegelijk spelen. In 2021 konden i.v.m. de coronamaatregelen maar 2 koppelingen worden gemaakt. Het project Samen oplopen is opgenomen in de structurele subsidie.

De Twentse Belofte

Het streven is om vanuit deze Twentse aanpak jongeren alsnog een startkwalificatie of een andere haalbare(arbeidsmarkt)kwalificatie te laten halen. De huidige inspanningen van het RMC richten zich op voortijdige schoolverlaters tot 23 jaar. Binnen het project van Belofte 5 wordt deze leeftijdsgrens opgerekt naar 27 jaar. Tot nu toe heeft elke gemeente hier op zijn eigen manier invulling aan gegeven. Dit in tegenstelling tot de werkwijze voor jongeren

tussen de 18 en 23 jaar, die subregionaal georganiseerd is via de RMC.

De gemeenten Rijssen-Holten, Hellendoorn, Twenterand en Wierden hebben samen een project gedraaid om de doelgroep 23 tot 27 jaar beter in beeld te krijgen. Een van de bevindingen was dat het aantal jongeren dat open staat voor hulp in deze leeftijdsgroep klein is, maar dat als er hulp gewenst is het dan vaak om multiproblematiek gaat. Uit de conclusies van dit project komt de wens naar voren om een jongerencoach in te zetten vanuit het team RMC. Binnen het RMC en samen met Almelo wordt bekeken wat er mogelijk is om dit gezamenlijk in te vullen.

Preventie jeugd

Een kleine selectie wat we doen:

- De samenwerking tussen de diverse instellingen is een constant onderwerp van aandacht. Hierbij vindt afstemming plaats met diverse instellingen zoals het (schoolgericht) maatschappelijk werk, MEE, het jongerenwerk en de jeugdgezondheidszorg.
- In 2020/21 is de cursus Billy Boem uitgevoerd met 7 deelnemers (kinderen). De cursus is in 2020 geannuleerd vanwege onvoldoende aanmeldingen. De cursus is begin 2021 opnieuw aangeboden en de PR en werving is toen geïntensiveerd. Voor de kinderen is de cursus fysiek uitgevoerd. Voor de ouders hebben er vanwege de coronamaatregelen online bijeenkomsten plaatsgevonden.
- De inzet van schoolgericht maatschappelijk werk in het onderwijs is onderdeel van de subsidieafspraken met Avedan. Jaarlijks wordt deze inzet met de basisscholen geëvalueerd en gecontinueerd.
- MEE verzorgt de inzet van de toekomstcoach, voor jongeren tussen de 13 en 27 jaar, uit kwetsbare doelgroepen. Doel: vergroten van de participatie van deelnemers aan het project in opleiding, arbeid/dagbesteding en samenleving. Jongeren kunnen zichzelf aanmelden. Via het onderwijs (Voortgezet speciaal onderwijs/Praktijk onderwijs) of de gemeentelijke toegang kunnen jongeren ook worden doorgestuurd naar MEE. Eind 2020 was er sprake van 16 trajecten, waarvan er 11 doorliepen in 2021. De psychosociale gevolgen van de Corona crisis zijn duidelijk te merken binnen de toekomstcoachtrajecten. Er is daarom vanuit de Corona-middelen ruimte gecreëerd voor het inzetten van extra trajecten.
- De Jeugdgezondheidszorg (JGZ) neemt deel aan de schoolgebonden netwerken, maar ook aan een Multi Disciplinair overleg. De jeugdarts maakt ook deel uit van de interne begeleidingsstructuur in het MBO (ROC). Hierbij ligt een relatie met de Twentse Belofte en de ontwikkeltafel Onderwijs en Zorg.
- In het voorjaar van 2020 is subsidie aangevraagd en heeft de gemeente Wierden dit toegekend gekregen voor de uitvoering van het project Kansrijke Start. Dit is een stimuleringsprogramma dat zich richt op de ontwikkeling van lokale coalities in het belang van de 1e 1000 dagen van een kind. Van belang is om samen met de geboortezorg en andere partners vanuit een lokale coalitie afspraken te maken hoe gezinnen zo goed mogelijk ondersteund kunnen worden om kinderen een kansrijke start te geven. Eind 2021 is een regisseur voorveld speciaal voor de uitvoering van dit project aangetrokken.

Veilig Thuis Twente

Veilig Thuis Twente (VTT) is het regionale advies en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling voor Twente. Op basis van het vastgestelde vormgevingsdocument en samenwerkingsafspraken werken de 14 gemeenten met VTT samen. VTT geeft advies, doet onderzoek en onderneemt actie bij crisis. Door de extra inzet op personele capaciteit en een breed onderzoek naar een effectieve en efficiënte werkwijze is gewerkt aan een goed functionerende ketenaanpak. Sinds december 2020 is er geen sprake meer van een wachtlijst: interne werkprocessen zijn aangepast en er is sprake van een structurele aanpassing in de personeelsformatie.

In verband met Corona zijn wij door VTT geïnformeerd over de mogelijke effecten daarvan. VTT zag een stijging van 3% op de meldingen t.o.v. van 2019. Dit is geen significante stijging, maar de grootste stijging zat wel in het laatste kwartaal 2020. In aantallen adviezen zien we wel een stijging (16%). VTT wordt vaker gebeld voor advies, ook door o.a. het onderwijs die minder zicht hebben op kinderen. Daarnaast zien we een verzwaring van de casuïstiek.

Jaarlijks wordt er lokaal bestuurlijk overleg gevoerd met VTT. Hierbij komen o.a. de samenwerkingsafspraken aan bod, de inzet van de gedragswetenschapper ten behoeve van de lokale casuïstiek, de kwartaalrapportages en overige aandachtspunten.

Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

Met ingang van 8 juli 2021 vormt GGD Twente samen met de Organisatie voor Zorg en Jeugdhulp Twente (OZJT) en Veilig Thuis Twente (VTT) het Openbaar Lichaam Gezondheid. Dit is een gemeenschappelijke regeling van de 14 Twentse gemeenten. De aansturing vanuit gemeenten gebeurt nu via het Algemeen Bestuur van het Openbaar Lichaam Gezondheid.

Alle dienstverlening op het gebied van Cursusbureau JGZ, Zwanger in Twente en Loes in Twente wordt aan ouders aangeboden onder Loes.nl. In 2021 is bestuurlijk besloten om deze dienstverlening medio 2022 als product 'Loes in Twente' onder te brengen in de reguliere begroting van GGD Twente. In verband met de coronapandemie is in de loop van 2020 gestart met een online alternatief voor de groepsbijeenkomsten en cursussen op locatie. Dit aanbod is in 2021 verder uitgebreid.

De JGZ voert zowel individu gerichte taken uit als specifiek maatwerk. De taken gericht op het individu zijn onderdeel van het wettelijk basistakenpakket. Voor maatwerk worden per gemeente afspraken gemaakt. Voor 2021 is een lokaal uitvoeringsplan opgesteld. Specifiek hebben we voor 2021 extra uren ingekocht ten behoeve van extra inzet van de jeugdarts in de zorgstructuur. De JGZ neemt deel aan de school-gebonden netwerken, maar kan ook in een Multi Disciplinair overleg (op casus-niveau) plaats nemen. Ook nemen we Pedagogische Gezinsbegeleiding Jeugdgezondheidszorg (PGJ) af als onderdeel van onze preventieve laagdrempelige aanpak op (opvoed)ondersteuning. Door de corona-maatregelen is de werkwijze aangepast door gezinnen op afstand te begeleiden en telefonische consultatie te bieden om gezinnen te ondersteunen.

Ook in 2021 zijn de corona-maatregelen in negatieve zin van invloed geweest op de productiecijfers van de JGZ. Het betreft hier met name het preventief gezondheidsonderzoek groep 7 basisonderwijs, voortgezet onderwijs en het contactmoment adolescenten. De productiecijfers over 2021 leveren het volgende op:

- *Consultatiebureau 0 – 4 jaar:* In totaal zijn 2.374 kinderen van 0 tot 4 jaar opgeroepen door het consultatiebureau. 95% van de geplande onderzoeken voor de opgeroepen 0-4-jarigen zijn uitgevoerd. Het basispakket jeugdgezondheidszorg geeft de jeugdgezondheidszorg meer mogelijkheden om in overleg met ouders vorm te geven aan een flexibele uitvoering van (het aantal) contactmomenten.
- *Preventief gezondheidsonderzoek (PGO) 4 – 18 jaar:* De preventieve gezondheidsonderzoeken vinden plaats in groep 7 van het basisonderwijs en in klas 1 of 2 van het voortgezet onderwijs. Deze onderzoeken vinden plaats via een methode gebaseerd op triage. Het contactmoment groep 7 is dit jaar vanwege Covid-19 op veel scholen niet uitgevoerd. Leerlingen waar zorgen over waren zijn door de JGZ of school uitgenodigd voor een onderzoek op indicatie. Vanaf september 2021 is de triage groep 7 weer helemaal van start gegaan.
De onderzoeken in klas 2 voortgezet onderwijs zijn pas vanaf september 2021 gestart. In veel gevallen worden eerst de onderzoeken in groep 7 gepland en daarna de onderzoeken in klas 2. Ook het contactmoment adolescenten (klas 4) kon niet worden uitgevoerd. Er zijn in het kader van PGO in totaal 525 oproepen verzonden en 490 onderzoeken uitgevoerd.
- *Onderzoeken op indicatie:* Deze worden uitgevoerd op verzoek van ouders, de interne begeleider, een JGZ medewerker, de leerplichtambtenaar of via zorg-overleggen. Doordat de contactmomenten in 2021 meer op maat en middels andere vormen zijn ingezet betekent dit dat ook de aantallen geplande en uitgevoerde onderzoeken op indicatie niet te vergelijken zijn met niet-corona jaren. In 2021 hebben ondanks corona toch nog 523 onderzoeken op indicatie plaatsgevonden.
- *Pedagogische Gezinsbegeleiding JGZ: PGJ* is een vorm van licht pedagogische, preventieve hulpverlening. De begeleiding is kortdurend, het vertrekpunt is de hulpvraag van ouders. Het signaleren en aanmelden gebeurt door diverse professionals: medewerkers van de JGZ, een kinderarts, een praktijkondersteuner Jeugd-GGZ, het maatschappelijk werk of de gemeentelijke regisseurs. Als gevolg van de coronamaatregelen konden in een deel van het jaar geen huisbezoeken worden afgelegd. De dienstverlening is in die periode op afstand voortgezet: telefonisch, via beeldbellen of Whatsapp. In 2021 zijn 60 casus-gebonden contactmomenten uitgevoerd; 14 gezinnen zijn ingestroomd en 10 gezinnen uitgestroomd.

De Esrand

In het gebied De Esrand worden (onder meer) de middelbare school De Passie en een sportaccommodatie gerealiseerd. De Passie is bouwheer voor de nieuwe school. De start van de werkzaamheden is derde kwartaal 2022 beoogd. Uitdaging is om verschillende werkzaamheden in het gebied goed op elkaar af te stemmen.

Voor het mogelijk maken van permanente huisvesting heeft het college gronden aangekocht op de Esrand. Aansluitend is voor dit gebied een visie opgesteld waarin ruimte is opgenomen voor huisvesting van de Passie. In 2020 heeft de gemeenteraad besloten het benodigde krediet beschikbaar te stellen. Op 14 september 2021 zijn het bestemmingsplan en het beeldkwaliteitsplan door de gemeenteraad vastgesteld. Beide plannen zijn inmiddels onherroepelijk. De Passie is als bouwheer gestart met de aanbesteding; deze hopen zij in maart 2022 af te ronden.

Visie op Onderwijs(huisvesting), IHP en nieuwbouwscholen Enter

In het coalitieprogramma (2018-2022) is de ambitie uitgesproken te starten met het proces om een nieuwe huisvesting voor de scholen Talenter en Wegwijzer in Enter op termijn mogelijk te maken.

De deelnemende partijen te weten: de scholen De Talenter en De Wegwijzer, Het Kroontje en De Kindertuin (kinderopvang) en bestuurskantoor voor Stichting Katholiek Onderwijs Twenterand (SKOT) hebben in intentieverklaringen uitgesproken om gezamenlijk een Kindcentrum (KC) te vormen in het gebouw dat gerealiseerd zal worden in Enter. In de Visie op Onderwijs staat beschreven wat onder een KC wordt verstaan: een voorziening voor kinderen van 0-13 jaar met een totaal aanbod op het gebied van onderwijs en kinderopvang op basis van de volgende uitgangspunten: een gezamenlijke educatieve- en pedagogische visie met een afgestemd programma voor onderwijs en ontwikkeling, uitgevoerd door de teams onderwijs en kinderopvang.

In juni 2020 is een raadsbesluit genomen over het proces voor de nieuwbouw van de basisscholen. Er is een haalbaarheidsstudie uitgevoerd om te kijken of gezamenlijke huisvesting van de scholen mogelijk is. Er is ook onderzocht of De Roerganger zich hierbij kon aansluiten. Dit bleek echter niet het geval. Er is een proces vastgesteld waarin is omschreven hoe de komende jaren nieuwe huisvesting verder wordt voorbereid.

Het college heeft via een raadsbrief aangegeven voordat stukken ter besluitvorming over de nieuwbouw Enter voorgelegd zouden worden, eerst de Onderwijsvisie en het Integraal huisvestingsplan Onderwijs gemeente Wierden 2021-2037 (IHP) ter besluitvorming voorgelegd zouden zijn. De Visie op Onderwijs(huisvesting) 'Het kind centraal' is in december 2020 door de gemeenteraad vastgesteld. Het IHP is in december 2021 door de gemeenteraad vastgesteld.

Aan de hand van toetsingscriteria wordt een locatie uitvraag gedaan onder inwoners en wordt een locatie ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad (najaar 2022).

2.5 BEOOGD MAATSCHAPPELIJK EFFECT

Inwoners zijn tevreden over kwaliteit van leven

2.5.1 WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Wat willen we bereiken?

Doelen	Indicatoren
Verhoogde leefbaarheid en sociale samenhang	Sociale samenhang en buurtparticipatie
Voorzieningen zijn toegankelijk voor iedereen	Deelname aan het verenigingsleven

2.5.2 WAT HEBBEN WE BEREIKT?

Huisvesting vergunninghouders

Het Rijk legt de gemeente jaarlijks een taakstelling op voor het huisvesten van vergunninghouders (statushouders). Deze taakstelling is afhankelijk van het aantal mensen dat in ons land asiel aanvraagt, zij worden evenredig over de gemeenten verdeeld. Ten tijde van de vluchtelingencrisis liep dit aantal voor Wierden op van zo'n 15 tot 20 personen per jaar naar ruim 60 in 2016. Vanaf toen zette een daling in naar 33 personen in 2017, 34 personen in 2018 en 19 personen in 2019. Voor 2020 ging het om 17 personen. Voor 2021 was de taakstelling 37 personen, dit is inclusief een kleine achterstand van 2 personen uit 2020. Deze zijn begin 2022 gerealiseerd.

Cultuurvisie

In 2020 is de Cultuurvisie Wierden met als titel "Verknopen" opgesteld. Hiervoor is bij inwoners, verenigingen, stichtingen en organisaties input opgehaald. De uitvoering van in de visie vastgestelde speerpunten zal gebeuren door het opstellen van een uitvoeringsagenda. Ten gevolge van corona maatregelen heeft er op beperkte schaal online overleg plaatsgevonden met het culturele veld. Er worden op diverse terreinen inmiddels stappen gezet en wordt nu toegewerkt naar een uitvoeringsagenda aansluitend op de cultuurvisie. Het doel is uiteindelijk om meer samenwerking te creëren en zaken met elkaar te verbinden.

Bibliotheek Wierden Enter

Het bestuur van de bibliotheek Wierden Enter heeft in 2017 een nieuwe toekomstvisie Openbare bibliotheek Wierden Enter, 'van Collectie naar Connectie' opgesteld en gepresenteerd aan de raad. Het doel is de bibliotheek toekomst bestendig te maken, zowel inhoudelijk als financieel. Er vindt periodiek bestuurlijk overleg plaats over de voortgang van het proces.

De Bibliotheek heeft in 2021 het initiatief genomen voor het schrijven van een plan m.b.t. de samenwerking met Stichting De Welle en Kaliber Kunstenschool. Zodra dit verder is uitgewerkt wordt de gemeente hierover geïnformeerd.

Lokaal CultuurFonds Wierden

Eind 2017 heeft de raad ingestemd met de instelling van een lokaal cultuurfonds en hiervoor voor 2020 € 15.000 beschikbaar gesteld uit éénmalige begrotingsgelden. Een onafhankelijke adviescommissie adviseert over de ingekomen aanvragen. Eind 2020 zit er nog € 12.500 in het fonds. In 2021 is een bedrag van € 4.315 toegekend aan Stichting Oudheidkamer Enter voor de Creatieve broedplaats Enter, voor het project Twente op Film is een bedrag van € 2.454 toegekend aan de Stichting Sumatrafilm. Het resterende bedrag wordt benut voor de uitvoeringsagenda kunst en cultuur 2022 ev.

Cultuureducatie

Gemeentebreed wordt er jaarlijks een cultuureducatieprogramma opgezet. In samenwerking met Kaliber Kunstenschool maken schoolkinderen kennis met diverse vormen van kunst- en cultuur. Hiervoor is een doorlopende meerjarenlijn opgesteld in overleg met de cultuurcoördinatoren van alle basisscholen. Leerlingen volgen workshops, bezoeken voorstellingen en krijgen zelf ook de gelegenheid zich te verdiepen in vormen van kunst en cultuur. Voor het project Cultuureducatie aan de basis is voor de periode 2021-2024 een provinciale subsidie toegekend van € 53.568 (€13.392 per jaar).

Kaliber Kunstenschool – muzikale en beeldende vorming

Kaliber Kunstenschool was ook in 2021 verantwoordelijk voor het aanbod op gebied van muzikale en beeldende vorming. Er wordt veel op locatie gewerkt, zowel bij de harmonieën als binnen het onderwijs. Kaliber heeft diverse optredens gegeven: het geslaagden-concert, leerorkest Enter en de kennismakingslessen – instrumentenproeverij voor de basisschoolleerlingen. In september 2021 heeft de WAK week plaatsgevonden waarvoor een provinciale subsidie van € 5.000 beschikbaar was.

Brede Regeling Combinatiefuncties/ Cultuurmakelaar

Van de Brede Regeling combinatiefuncties 2019-2022 maakt de gemeente Wierden gebruik. Op basis van deze regeling ontvangen we cofinanciering voor het aanstellen van 5,36 fte. Deze worden ingevuld voor aanstelling combinatiefunctionaris sport (De Welle), buurtsportcoach (De Welle), combinatiefunctionaris cultuur (Kaliber Kunstenschool), regeling cultuurmakelaar (Kaliber Kunstenschool), regionale combinatiefunctionaris aangepast sporten (Sportaal) en regionale combinatiefunctionaris Talentherkenning (Sportaal).

Laatste twee functies als uitwerking regionale sportvisie Twente.

Twentse visie op vervoer

In 2015 is de visie “Samen op weg: Twentse visie op vervoer onder gemeentelijke verantwoordelijkheid” vastgesteld. Wierden heeft samen met 11 Twentse gemeenten het maatwerkvervoer ingekocht. Dit maatwerkvervoer combineert het incidentele Wmo vervoer (Regiotaxi) met het structurele vervoer van en naar scholen (leerlingenvervoer) en van en naar dagbestedings- en jeugdhulplocaties (Wmo en Jeugdwet). De gemeente Wierden vormt samen met de gemeenten Hellendoorn en Twenterand perceel 4.

Het contract voor het maatwerkvervoer (juli 2017 - juli 2020) is in 2021 met één jaar verlengd tot en met juli 2022. Het vervoer wordt naar tevredenheid uitgevoerd. In de operationele sfeer blijft het maatwerkvervoer veel tijd en aandacht vragen. Het ontbreken van een contractmanager vervoer bemoeilijkt dit proces.

De Corona situatie in 2020 en 2021 heeft veel invloed gehad op (het volume in) het doelgroepenvervoer. Voor de rust van reizigers en ten behoeve van de zorgcontinuïteit heeft de gemeente in 2020 en 2021 de vervoerder van het doelgroepenvervoer in onze gemeente een continuïteitsbijdrage in de vorm van een voorschot verstrekt. De afrekening vindt achteraf plaats. Het college heeft hiervoor een regionale systematiek vastgesteld. De contracten met de vervoerder kunnen nog met maximaal één jaar worden verlengd tot en met juli 2023. De regionale gemeenten zijn eind 2021 gestart met het actualiseren van de regionale vervoersvisie en de voorbereidingen op een nieuwe aanbesteding van het doelgroepenvervoer. Daarbij worden diverse betrokken partijen geconsulteerd. Ook wordt aansluiting gezocht met de provincie, die het openbaar vervoer opnieuw in de markt gaat zetten, om goed in te kunnen spelen op ontwikkelingen in het (aanvullend) openbaar vervoer.

Een extern bureau heeft voor de gemeente Wierden een analyse gemaakt van het doelgroepenvervoer en het openbaar vervoer om te komen tot een globale verkenning van mogelijke oplossingsrichtingen. De conclusies en aanbevelingen uit het rapport moeten nader worden bezien en kunnen op onderdelen worden uitgewerkt. Daarbij wordt gekeken welke initiatieven we lokaal op gaan pakken en welke mogelijkheden er zijn voor gezamenlijke vervoersinitiatieven met omliggende regiegemeenten.

Vrijwilligerswerk

2021 was het Nationaal Jaar van de Vrijwilliger. Door de coronacrisis konden er geen activiteiten worden georganiseerd. Daarom konden alle vrijwilligers een bon van 10 euro ophalen bij Stichting De Welle die te besteden was bij de lokale ondernemers in Enter en Wierden. In totaal zijn er 428 bonnen afgegeven.

Mantelzorgwaardering

Voor de mantelzorgwaardering wordt er door de mantelzorg stichting (Evenmens) diverse activiteiten georganiseerd voor de jonge en volwassen mantelzorgers.

Tijdens de dag van de mantelzorg is door Stichting Evenmens een proeverij in Enter en Wierden georganiseerd. In 2021 konden i.v.m. de coronacrisis niet alle activiteiten door gaan. De mantelzorgers hebben daarom aan het eind van 2021 een bon van 10 euro gekregen van Stichting Evenmens die te besteden was bij de lokale ondernemers in Enter en Wierden. In totaal zijn er 647 bonnen afgegeven.

AED's

De gemeente Wierden heeft 27 AED's in eigen beheer. Het beheer bestaat uit het tijdig vervangen van elektroden, batterijen en periodieke controles van de AED's en de bijbehorende kasten. De AED's zijn geplaatst in Wierden (13), Rectum/Ypelo (2), Notter/Zuna (3), Hoge Hexel (4) en Enter (5).

Er zijn 7 (externe) AED's in de gemeente Wierden. Het gaat om AED's van particulieren, Vereniging van Eigenaren, organisaties of bedrijven/winkels. De dekking in de gemeente Wierden is voldoende volgens HartslagNu (het reanimatie oproepsysteem van Nederland).

2.6 WAT HEBBEN WE ER VOOR GEDAAN?

Actiepunten:

• Lokaal Sportakkoord 2020-2022	(€ 40.000 / afgesloten)
• Rep.Oorlogsmon.v/d Berg 2019	(€ 7.000 / afgesloten)
• Stimul. kansrijke start 2021	(€ 12.800 / loopt nog)
• Onderz.Maatr.Watertakenpl.2021	(€ 14.500 / loopt nog)
• Inclusieve samenleving 2020	(€ 20.000 / loopt nog)
• Voorber.Inburgeringswet 2020	(€ 48.000 / loopt nog)
• Loc.Ond.Nwb.school.Enter 2020	(€ 50.000 / loopt nog)
• Camp.rondkomen in Wierden 2021	(€ 10.000 / afgesloten)
• Toest.Mat.Sportruim.Irene 2021	(€ 10.000 / loopt nog)
• Perm.Huisvesting Passie 2022	(€ 11.644.200 / loopt nog)
• Brandveiligh.Basisscholen 2019	(€ 125.000 / loopt nog)
• Aanp.Begl.Koz.Beensw.21 2020	(€ 15.000 / loopt nog)
• Instellen Cultuurfonds 2019	(€ 15.000 / loopt nog)
• Verv.CV Leid.Reggestraat 2020	(€ 15.000 / loopt nog)
• Voorb.kred.Huisv. Passie 2018	(€ 150.000 / afgesloten)
• Dak Noordbroek 2021	(€ 24.000 / afgesloten)
• Haalb.Onderz.Schol.Enter 2018	(€ 25.000 / afgesloten)
• Verv.Scheid.wand Noordbr.2020	(€ 26.000 / afgesloten)
• Inv.onderhoud Noordbroek 2019	(€ 44.365 / loopt nog)
• Inv. Wet Inburgering 2021	(€ 45.000 / loopt nog)
• Huisvesting Verg.houders 2017	(€ 50.000 / loopt nog)
• Impl.Beh.maatr.Soc.Domein 2021	(€ 50.000 / loopt nog)
• Realisatie Sportzaal 2021	(€ 500.000 / loopt nog)
• Zorgplicht watertakenplan 2021	(€ 62.000 / loopt nog)
• Onderz.&Adv.kosten Passie 2018	(€ 75.000 / loopt nog)

Het gaat in het bovenstaande overzicht om actiepunten waaraan in 2021 in financiële zin middels (extra) kredieten aandacht is besteed.

2.7 BELEIDSINDICATOREN

Beleidsindicatoren

Omschrijving indicator	Eenheid	2019	2020	2021
Absoluut verzuim	Per 1.000 leerlingen	0,00	0,00	
Banen	Per 1.000 inwoners 15-74 jaar	509,4	525,6	
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	Aantal per 10.000 inwoners	580	580	530
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	0,0	0,0	
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren t/m 18 jaar	1,3	1,3	1,4
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	7,4	8,8	7,6
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	0,30	0,30	
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen t/m 18 jaar	2,00	2,00	
Lopende re-integratievoorzieningen	Per 10.000 inwoners 15-64 jaar	139,7	139,8	
Netto arbeidsparticipatie	% werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	72	72	
Niet sporters	%		52,5	
Personen met een bijstandsuitkering	Per 10.000 inwoners	152,0	213,3	183,2
Relatief verzuim	Per 1.000 leerlingen	15,00		
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie	% deelnemers VO en MBO onderwijs	0,50		
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	1,00	1,00	

NB Het is mogelijk dat de gegevens voor het laatste jaar of de laatste jaren nog niet gevuld zijn. Dit komt doordat de cijfers ten tijde van het samenstellen van dit document nog niet beschikbaar waren. Op www.waarstaatjegemeente.nl zijn altijd de meest actuele bekende gegevens te vinden.

WAT HEEFT HET GEKOST?

	Begroot	Begroot	Werkelijk	Waarvan
(x €1.000,-)	2021	na wijziging 2021	2021	incidenteel
Lasten	26.602	26.721	28.018	63
Baten	-4.029	-4.029	-4.447	-
Resultaat voor mutaties in reserves	22.572	22.691	23.571	

PROGRAMMA DUURZAME ONTWIKKELING

3.1 BEOOGD MAATSCHAPPELIJK EFFECT

Duurzame toekomstbestendige gemeente

3.1.1 WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Wat willen we bereiken?

Doelen	Indicatoren
20% van totale energieverbruik in de gemeente wordt in de gemeente duurzaam opgewekt (uiterlijk in 2024)	Percentage duurzame energieopwekking van het totale energieverbruik (klimaatmonitor / wierdengaatvoorduurzaam.nl)
Verhoging scheidingspercentage huishoudelijk afval (75% in 2020) met nog 100 kg restafval per persoon per jaar.	Scheidingspercentage in % ; hoeveelheid restafval in kg per persoon per jaar
Verhoging scheidingspercentage huishoudelijk afval (90% in 2030) met nog 50 kg restafval per persoon per jaar.	Scheidingspercentage in % ; hoeveelheid restafval in kg per persoon per jaar
Ondersteunen versnelling sanering asbestdaken voor 2025 door middel van het meedoen aan het landelijk stimuleringsfonds asbestdaken	Het aantal verstrekte leningen met daaraan gekoppeld het aantal vierkante meters gesaneerd asbest

3.1.2 WAT HEBBEN WE BEREIKT?

Regionale Energie Strategie

In 2019 hebben de 14 Twentse gemeenten en de andere betrokken partijen met elkaar besproken hoe het proces voor de Regionale Energie Strategie Twente (RES Twente) vorm moet krijgen, conform het Klimaatakkoord. Begin 2020 heeft hierover besluitvorming plaatsgevonden en is de concept RES Twente vastgesteld. Inhoudelijk zijn verschillende werkgroepen gestart met bouwstenen voor de RES Twente. Een van de werkgroepen houdt zich bezig met communicatie en participatie over de RES Twente. In 2020 en 2021 is o.a. de website www.wierdengaatvoorduurzaam.nl live gegaan, zijn er via de verschillende social media kanalen berichten uitgegaan, is er middels de gebruikelijke kanalen gecommuniceerd over de RES Twente, is een webinar hierover gegeven en uiteindelijk het RES Twente 1.0 bod vastgesteld.

In 2022 zal de start gemaakt worden met de invulling van de RES Twente 2.0. Een proces waarbij vooral de netcapaciteit een belangrijk punt zal zijn in het behalen van de RES Twente doelstelling.

Warmte Transitie Visie (TVW)

In 2019 is een start gemaakt met de Warmte Transitie Visie door informatie en data te verzamelen en het houden van een sprintsessie. Aan de sprintsessie hebben verschillende partijen (o.a. Reggewoon, Cogas, SDEWE, belangengroeperingen) deelgenomen om gezamenlijk tot een eerste opzet te komen welke wijk op welke wijze wanneer van het aardgas af zou kunnen. In 2020 is door de corona pandemie beperkt interactie geweest met de inwoners en bedrijven van de gemeente Wierden. Wel is de technisch/ economische analyse uitgewerkt door TAUW/ DWA en is het concept van de TVW, oftewel de warmtevisie, opgesteld. In april 2021 is de warmtevisie vastgesteld. In de warmtevisie is een eerste doorkijk gegeven voor de technieken per wijk. Eind 2021 is een enquête uitgezet in een drietal wijken binnen de gemeente. Het betreft wijken uit de periode jaren 50, 60 en 70. In 2018 is gestart met Plan Oost om de wijk in te gaan over klimaatadaptatie en duurzaamheid. In 2019 is hier verder invulling aan gegeven door o.a. (inloop)bijeenkomsten te organiseren waar bewoners informatie konden krijgen over verduurzaming en vergroening. Onderdeel van Plan-Oost is het scholeneiland. Cogas, Reggewoon, de scholen en de gemeente hebben een intentieovereenkomst getekend om te onderzoeken of het scholeneiland van het aardgas af kan. In aansluiting op de vastgestelde warmtevisie lijkt verkenning voor het eerste wijkuitvoeringsplan in Plan Oost het meest voor de hand liggend. Om te komen tot wijkuitvoeringsplannen is technische informatie vereist en zullen mogelijke subsidies worden aangesproken. Daarbij trekken we samen op met Reggewoon, Cogas en Enexis. Ook bij de warmtetransitie is netcapaciteit een belemmerende factor. Biogas/groen gas is een reële optie voor onze gemeente.

Biogas

Aansluitend op de warmtevisie is in 2021 gestart met de verdere verkenning rondom biogas en groen gas. De gemeente Wierden is een agrarische gemeente en heeft daarmee ruim potentie om een groot deel van het aardgasverbruik te vervangen door biogas. Begin 2022 heeft de eerste bijeenkomst plaats gevonden over mestvergisting met lokale agrariërs. Daarvoor was veel belangstelling. In 2022 zullen samen met agrariërs en Cogas de verdere mogelijkheden van biogas in kaart worden gebracht.

Zonneparken

In 2019 is het Afwegingskader Grootschalige opwek van Duurzame Energie vastgesteld. In 2020 is het afwegingskader conform afspraak geëvalueerd. De uitkomsten hiervan en de interne bevindingen van het afwegingskader zijn meegenomen in het in december vastgestelde herijkte afwegingskader grootschalige duurzame energieopwekking. Momenteel zijn er 9 initiatieven in beeld (zie ook www.wierdengaattoorduurzaam.nl), waarvan 4 vergund. Met enige regelmaat melden zich daarnaast initiatiefnemers voor nieuwe zonneparken.

Energieloket

In 2019 is door de Stichting Duurzame Energie Wierden Enter en Duurzaam Thuis Twente invulling gegeven aan het energieloket. In 2019 zijn door de wooncoaches in Wierden 146 huisbezoeken gebracht. In 2020 zijn er een stuk minder huisbezoeken geweest in verband

met de corona pandemie. Wel is er in 2020 deelgenomen aan de regionale aanbesteding energieloket 3.0, die gewonnen is door het duurzaam bouwloket. De wettelijke verplichting van gemeenten om een goed werkend energieloket te hebben met klantvolgsysteem en klantcontactcentrum is hiermee ingevuld. In 2021 wordt samen met de SDWE gekeken naar de gezamenlijke invulling van dit nieuwe loket. Ook is in 2021 het contract met Duurzaam Thuis Twente (DTT) door de 14 deelnemende gemeenten opgezegd. Om de rol van DTT nieuwe invulling te geven is besloten om met 7 gemeenten, onder aanvoering en coördinatie van de gemeente Wierden, dit opnieuw in te vullen.

Jaar	Aantal huisbezoeken
2021	133
2020	82
2019	146
2018	154
2017	101

Energiecorridor A35

De pilot Energiecorridor A35 is een verkenning naar de mogelijkheden voor zonne-energie grenzend aan rijkswegen. Hiervoor is een intentieovereenkomst gesloten tussen Rijkswaterstaat en aanliggende gemeenten van de A35. In 2020 is de verkenning verder gegaan en is een mediastrategie opgesteld en een website in concept klaargezet. In 2021 is de verkenningsfase afgerond en wordt voorgesteld om in 2022 over te gaan op de uitwerking van de planfase. Dit naar aanleiding van de verschillende participatiebijekomsten en positieve financiële verkenning op basis van de eerste technische uitwerkingen.

Asbest

In oktober 2021 hebben we, met Wierden als trekkende gemeente, samen met omliggende gemeenten en de Provincie een project gestart "Asbest eraf, zon er op". Hiervoor is een expertteam ontwikkeld en een digitaal loket. Het doel is om gezamenlijk de burger en de ondernemer te ondersteunen om asbestdaken te verwijderen. Voor bodem is een vergelijkbaar project opgestart met Wierden als trekker. Hierbij wordt samen met de Provincie en Bureau Asbest Sanering (Twentse samenwerking) ingezet om zoveel mogelijk asbest uit de bodem te saneren.

Afval en grondstoffen inzameling

Vanaf medio 2020 is geconstateerd dat het ingezamelde PMD uit onze gemeente teveel vervuiling bevatte. Vanaf begin 2021 zijn daar forse stappen gezet die er toe hebben geleid dat vrijwel al ons PMD nagenoeg wordt goedgekeurd. De stappen die onder andere zijn ingezet:

- Afschaffen verzamelcontainers supermarkten
- Inzet communicatie
- Briefing huis-aan-huis
- Inzet voorlopers

Door betere afspraken met de verpakingsindustrie en betere voorlichting is de afkeur van zwaar vervuild verpakkingsmateriaal (meer dan 35%) gedaald van 98% - in februari - naar 0% in december.

Door Corona hadden we in 2020 te maken met beduidend meer restafval omdat inwoners massaal aan het opruimen zijn gegaan. Dit heeft zich in 2021 gecorrigeerd.

De inzameling van GFT is 2021 gelijk gebleven aan 2020, maar ligt wel aanzienlijk (meer dan 10%) hoger dan in 2019. Een indicatie dat er steeds beter afvalscheiding wordt toegepast. Om dit te stimuleren is de 240 liter GFT container geïntroduceerd.

De inzameling van KCA is uitgebreid met één keer per maand inzameling op het afvalbrengpunt.

In 2021 is het gelukt om binnen de begroting te blijven en, behoudens een inflatiecorrectie, gelijkblijvende tarieven voor te stellen voor 2022. Dit ondanks de tarievenverhogingen voor de verwerking van GFT en restafval bij Twence.

Zwerfvuilbeheersing

In 2021 is er door meer dan 50 vrijwilligers zwerfvuil ingezameld. Alle basisscholen hebben mee gedaan aan een inspiratiesessie van trashpacker Thijmen Sissing. Van jong tot oud is gewerkt aan preventie en het opruimen van zwerfvuil. Er is aandacht geschonken aan de landelijke opschoondag en de World Cleanup day.

3.2 WAT HEBBEN WE ER VOOR GEDAAN?

Actiepunten:

- Wijkuitvoeringsplannen 2021 (€ 100.000 / loopt nog)
- Verv. asbestloket-functie 2020 (€ 15.000 / loopt nog)
- Plan Oost oz.adv.comm. 2021 (€ 25.000 / loopt nog)
- Duurzame ontwikkeling 2020 (€ 75.000 / afgesloten)
- Warmtetransitie visie 2021 (€ 75.000 / afgesloten)

Het gaat in het bovenstaande overzicht om actiepunten waaraan in 2021 in financiële zin middels (extra) kredieten aandacht is besteed.

3.3 BELEIDSINDICATOREN

Beleidsindicatoren

Omschrijving indicator	Eenheid	2019	2020	2021
Hernieuwbare elektriciteit	%	13,60		
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	71,80	75,30	

NB Het is mogelijk dat de gegevens voor het laatste jaar of de laatste jaren nog niet gevuld zijn. Dit komt doordat de cijfers ten tijde van het samenstellen van dit document nog niet beschikbaar waren. Op www.waarstaatjegemeente.nl zijn altijd de meest actuele bekende gegevens te vinden.

WAT HEEFT HET GEKOST?

	Begroot	Begroot	Werkelijk	Waarvan
(x €1.000,-)	2021	na wijziging 2021	2021	incidenteel
Lasten	2.131	2.131	1.934	145
Baten	-2.030	-2.030	-2.015	-
Resultaat voor mutaties in reserves	100	100	-80	

PROGRAMMA EERLIJKE ECONOMIE EN GEBIEDSONTWIKKELING

4.1 BEOOGD MAATSCHAPPELIJK EFFECT

Een gezond economisch klimaat

4.1.1 WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Wat willen we bereiken?

Doelen	Indicatoren
Voldoende vestigingsmogelijkheden bedrijven	Aantal m2 uit te geven bedrijventerrein in Wierden en Enter
Voldoende vestigingsmogelijkheden bedrijven	Aantal m2 uitgegeven bedrijventerrein in Wierden en Enter
MKB vriendelijkste gemeente van Nederland	Ranking op de lijst van MKB Nederland
MKB vriendelijkste gemeente van Overijssel	Ranking op de lijst van MKB Nederland

4.1.2 WAT HEBBEN WE BEREIKT?

Economische visie

Op 9 juli 2019 heeft de gemeenteraad de Economische Visie 2019 – 2024 vastgesteld.

De visie is beschreven op basis van de volgende lijnen:

- De ondernemer centraal, ruimte voor ondernemen;
- Bedrijventerreinen, koesteren wat we hebben;
- Dorpscentra, van vitaal belang voor prettig wonen en leven;
- Vrijtijdseconomie, een stuwende sector;
- Arbeidsmarktbeleid en re-integratie, lokale aanpak en regionale samenwerking;
- Agrarische sector en landelijk gebied, een sector in beweging.

Stadsbeweging

De gemeente Wierden is in 2019 aangehaakt bij de Stadsbeweging. Een programma van de provincie Overijssel waarbij wordt ingezet op vitale en toekomstbestendige centra.

Na goede afstemming met de provincie is in samenwerking met de ondernemers een aanvraag voorbereid en ingediend. In totaal is een bedrag van € 150.000 aan subsidie toegekend voor het realiseren van diverse projecten in de beide kernen. Inmiddels vindt afstemming plaats met de Provincie Overijssel voor de volgende aanvraag.

Centrumvisies Wierden en Enter

In het kader van de Stadsbeweging is in mei 2020 opdracht gegeven aan BRO om een centrumvisie op te stellen voor de centra van Wierden en Enter. Dit is gedaan in samenwerking met de twee winkeliersverenigingen EOv en WiWi (inmiddels Stichting Centrum Promotie Wierden). De centrumvisies voor de centra van Wierden en Enter zijn vastgesteld op 27 oktober 2021 door de gemeenteraad. Aan de uitvoering hiervan wordt gewerkt met diverse partijen.

Retailvisie

Aanvullend op de centrumvisie wordt toegewerkt naar een retailvisie. Daarmee wordt verdere uitvoering gegeven aan de vastgestelde centrumvisies. De retailvisie brengt in kaart waar detailhandel gemeente breed plaats vindt. De centrumvisies blijven leidend. Komende periode zal toe gewerkt worden naar een uitvoeringsagenda waarbij ook de Stadsbeweging betrokken zal worden.

Crisisarrangement 2021

Op basis van het crisisarrangement 2020/2021 is in 2021 de Gouden Ticketactie georganiseerd. Hierbij waren betrokken:

- 85 lokale ondernemers uit Wierden en Enter
- 5 lokale supermarkten
- De 2 ondernemersverenigingen WiWi Wierden en EOv Enter
- Inwoners
- Gastvrij Wierden Enter

Dit arrangement is succesvol afgesloten en bij de provincie Overijssel verantwoord. Voor het komende crisisarrangement dat nu openstaat bij de provincie is voor beide kernen een plan ingediend.

Samenwerking winkeliersverenigingen (WiWi/Stichting Centrum Promotie Wierden en EOv)

De WiWi is getransformeerd van een vereniging naar een stichting (Stichting Centrum Promotie Wierden) en dit verhoogt de slagkracht en de besluitvorming om het centrum van Wierden levendig te houden.

De Dorpsstraat en het Middenplein in Enter zijn in het najaar van 2021 opgeleverd. Projecten die ten goede komen aan het centrum in Enter worden in samenwerking met de EOv weer opgepakt.

Verder wordt er vanuit de winkeliersverenigingen gewerkt aan een intensievere samenwerking met de ondernemers in de vrijetijdsector/Gastvrij Wierden - Enter.

Gastvrij Wierden - Enter

Gastvrij Wierden - Enter is na de zomer 2020 gestart met de werkzaamheden ten behoeve van de promotie en marketing van de recreatiesector in de gemeente Wierden. Het doel van de stichting is het bevorderen van de vrijetijdseconomie in de gemeente Wierden.

Eind 2020 is een startbudget van € 15.000 beschikbaar gesteld. Voor 2021 is een subsidie verleend van € 55.000 voor de promotie en marketing van de recreatiesector in de gemeente Wierden.

Activiteiten die in 2021 uitgevoerd zijn, zijn onder andere:

- De website is getransformeerd/toegankelijker/informatiever gemaakt en online gegaan.
- Social media is opgetuigd.
- Digitale nieuwsbrieven worden verstuurd.
- Realisatie van een digitaal informatiepunt (i.s.m. een lokale ondernemer).
- Het maken van een film "Dwars door Twente".
- Kinderschatakaart is ontwikkeld in samenwerking met buurgemeenten (route door de gemeente Wierden langs toeristische punten met spannende opdrachten voor kinderen).
- Versterking samenwerking met Twente Marketing.

De Elsmoat, Rondweg Enter en De Weuste Noord

Alle kavels op de Elsmoat zijn verkocht. Ook op de Weuste Noord zijn geen kavels meer beschikbaar. De koopovereenkomst voor de laatste kavel is verzonden. Nadere informatie over deze bedrijventerreinen is opgenomen in de paragraaf F Grondbeleid.

Behoefteonderzoek bedrijventerreinen

In november 2021 is opdracht verleend aan de Stec Groep voor het uitvoeren van een behoefteonderzoek. De werkgeverskringen en Jong Ondernemend Enter zijn betrokken bij het onderzoek. In januari/begin februari is een enquête uitgezet onder alle ondernemers in Wierden. Daarnaast wordt een analyse gemaakt van bestaande cijfers en data. Het behoefteonderzoek zal in maart 2022 worden afgerond. Dan is duidelijk wat de behoefte is onder lokale ondernemers.

Als het onderzoek gereed is, zal met de (nieuwe) gemeenteraad besproken worden welke vervolgstappen gezet gaan worden.

Revitalisering / herstructurering bedrijventerreinen

Naast het behoefteonderzoek is ook het project revitalisering/herstructurering bedrijventerrein Kluinveen-Violenhoek opgestart. Samen met de ondernemers wordt gekeken / in beeld gebracht welke mogelijkheden er zijn om het gebied Kluinveen – Violenhoek te revitaliseren / herstructureren met als doel om het gebied vitaal en toekomstbestendig te maken.

Verdienmodellen agrarische sector

Er spelen veel maatschappelijke vraagstukken in het landelijk gebied zoals het verhogen van biodiversiteit, de beschikbaarheid van voldoende schoon drinkwater, het versterken van natuur en landschap, het behoud van leefbaarheid en een toekomstbestendige, vitale agrarische sector. Samen met agrariërs in onze gemeente hebben wij een manifest opgesteld met als uitgangspunt dat agrariërs kunnen bijdragen aan het bereiken van maatschappelijke doelen en dat wij hiervoor op zoek gaan nieuwe, veerkrachtige verdienmodellen.

4.2 BEOOGD MAATSCHAPPELIJK EFFECT

Sociaaleconomisch vitaal en aantrekkelijk landelijk gebied

4.2.1 WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Wat willen we bereiken?

Doelen	Indicatoren
Areaal landschapselementen blijft minimaal gelijk aan niveau 2017	Areaal m2
Areaal landschapselementen duurzaam beheerd	Areaal m2

4.2.2 WAT HEBBEN WE BEREIKT?

Groene Metropool Twente en Groene Kennispoort Twente

Door gezamenlijke aanpak en inzet van personele en financiële middelen is in 2021 verder gegaan met de samenwerking in de Groene Metropool Twente en de Groene Kennispoort Twente. Er is onder meer gezamenlijk beleid voor het buitengebied (regionale spelregels) opgesteld.

Gebiedsprocessen

In de gemeente Wierden zijn, in de lijn van Welkom Wierden, verschillende gebiedsprocessen lopende. In het gebiedsproces A1 zone is het onderdeel Strecooduct Regge afgerond en lopen de processen voor de Rondweg/ front Enter en het Akoestisch landschap nog. Voor deze processen hebben we in 2021 samen met de betreffende partijen verder gewerkt aan de invulling. In de Pilot Notter richten we ons met een gebiedsproces op berging/vasthouden en aanvoer van water in Notter en mogelijk Rectum/Ypelo. In een ander gebiedsproces vanuit het Interbestuurlijk Programma Vitaal platteland richten we ons op het bereiken van een toekomstbestendig watersysteem, bewust bodemgebruik en toekomstbestendige agrarische bedrijven (zie Waterbeschikbaarheid landelijk gebied).

Natura 2000 en Wierdense Veld

Het gebiedsproces rondom het Wierdense veld loopt al een aantal jaren, maar heeft de afgelopen twee jaren stilgelegen. In het najaar van 2021 heeft de Provincie besloten om het gebiedsproces opnieuw op te starten. Om zowel de natuur als de drinkwaterwinning rond het Wierdense Veld in stand te houden, moeten in het gebied meer maatregelen worden genomen dan eerder gedacht. Ongeveer 180 ha landbouwgrond krijgt naar verwachting te maken met extra vernatting. Dit betekent dat het toekomstperspectief voor de agrariërs rondom het Wierdense Veld onzeker blijft. Bestuurlijk en ambtelijk is in oktober-november 2021 het gesprek aangegaan met alle betrokken agrariërs, die dit wensten.

De uitkomsten van de gesprekken zijn, op hoofdlijnen, neergelegd met de betreffende Gedeputeerde Ten Bolscher en bij directie Landschap Overijssel en is input voor het gemeentelijk beleid. Onder leiding van bestuurlijk trekker vanuit LTO noord start het proces (opnieuw) in het voorjaar 2022.

LEADER – CLLD (Community Local Led Development)

Voor de periode 2015-2020 is er een Europees subsidieprogramma opengesteld (POP3). De gemeente Wierden maakt deel uit van het deelgebied Zuidwest Twente. Dit gebied is gelijk aan het gebied van de Twentse Kracht. Na het vaststellen van de Lokale Ontwikkelingsstrategie (LOS) in 2016 is het LEADER-programma pas echt operationeel geworden. Er zijn in deze periode twee Wierdense initiatieven door de Lokale Actie Groep gehonoreerd. Mede door de Brexit heeft de EU nog geen nieuw programma met begroting vastgesteld. Dit betekent dat het LEADER-programma twee jaar langer doorloopt; dus ook in 2021 en 2022.

Platform Landelijk Gebied Wierden

In het kader van de plattelandontwikkeling kent de gemeente Wierden een platform Landelijk Gebied. Belangenorganisaties (waar onder plaatselijke belangen, landschapsverenigingen en LTO) en gemeente gebruiken dit platform om onderling informatie uit te wisselen over ontwikkelingen in het Landelijk Gebied van Wierden. Doel is elkaar informeren en inspireren. De portefeuillehouder plattelandontwikkeling zit het platform voor.

Toekomstgerichte erven

Het project 'Toekomstgerichte Erven' van de provincie Overijssel heeft de ambitie om erfeigenaren in het landelijk gebied in staat te stellen en te stimuleren hun erf in één keer structureel te verduurzamen en te verbeteren. Hiermee hoopt de provincie alle erven in Overijssel klaar te maken voor de toekomst, zodat de kwaliteit van het landelijk gebied en de natuur, landbouw en woningmarkt aantrekkelijk blijft. Voor het behalen van deze doelen worden erfcoaches ingezet. De gemeente heeft voor de inzet van de erfcoaches een plan van aanpak opgesteld. De erfcoaches in de gemeente Wierden hebben in 2021 gesprekken gevoerd met erfeigenaren over de toekomst van hun erf en hen geholpen bij het maken van keuzes. De erfcoaches worden ondersteunt door de ambtenaren van de gemeente. Periodiek vindt overleg met de portefeuillehouder plattelandontwikkeling.

Herinrichting Regge

De herinrichting van de Regge bij Enter is afgerond. Er resteert nog een gedeelte voor herinrichting; het gedeelte tussen de N347 en N350. Momenteel vindt planvorming hiervoor plaats. Naar verwachting kan in 2022 gestart worden met de uitvoering.

Waterbeschikbaarheid landelijk gebied

Over de droogteproblematiek in en nabij de waterwingebieden in Wierden heeft de afgelopen jaren veel overleg plaatsgevonden met onder meer Vitens, waterschap, provincie, eigenaren van diverse agrarische bedrijven en andere betrokkenen. En zijn de volgende projecten gestart gericht op de korte termijn en middellange- lange termijn:

- Pilot Notter: deze pilot is gericht op berging/ vasthouden en aanvoer van water in Notter en zo mogelijk Rectum/ Ypelo.

- IBP Vitaal Platteland, pilot voor het bereiken van een toekomstbestendig watersysteem, bewust bodemgebruik en toekomstbestendige agrarische bedrijven.

Nationaal Park Sallandse Heuvelrug & Twents Regedal

De gemeente Wierden neemt deel aan de verkenning rondom het Nationaal Park De Sallandse Heuvelrug. Waarbij wordt verkend of we het huidige begrensde natuurgebied kunnen omzetten naar een Nationaal Park nieuwe stijl. Een Nationaal Park Sallandse Heuvelrug & Twents Regedal waarin verschillende functies naast elkaar voorkomen, met aandacht voor leefbaarheid en kansen voor ondernemers. Voor het gebied is een Ambitieplan opgesteld. Onderdeel van het ambitieplan is een activiteitenplan, dat bestaat uit procestrajecten en uitvoeringsgerichte (pilot)projecten. In 2021 is onder meer gewerkt aan het opstellen van een landschapsstrategie, verkenningen naar natuur inclusieve landbouw, participatie en educatie en een duurzame ontwikkeling van recreatie en toerisme.

4.3 WAT HEBBEN WE ER VOOR GEDAAN?

Actiepunten:

- Onderz.behoeftedbr.terr.2021 (€ 15.000 / loopt nog)
- Stadsbeweging Wierden 2019 (€ 150.000 / loopt nog)
- Onderz.herstr. bedr.terr. 2021 (€ 25.000 / loopt nog)
- Landinrichting Enter 2012 (€ 250.000 / loopt nog)
- Herstr. plan Kluinveen 2011 (€ 35.000 / afgesloten)

Het gaat in het bovenstaande overzicht om actiepunten waaraan in 2021 in financiële zin middels (extra) kredieten aandacht is besteed.

4.4 BELEIDSINDICATOREN

Beleidsindicatoren					
Omschrijving indicator	Eenheid	2019	2020	2021	
Demografische druk	%	82,10	82,70	82,80	
Functiemenging	%	48,40	48,90		
Vestigingen (van bedrijven)	Per 1.000 inwoners in leeftijd van 15 t/m 64 jaar	146,30	151,80		

NB Het is mogelijk dat de gegevens voor het laatste jaar of de laatste jaren nog niet gevuld zijn. Dit komt doordat de cijfers ten tijde van het samenstellen van dit document nog niet beschikbaar waren. Op www.waarstaatjegemeente.nl zijn altijd de meest actuele bekende gegevens te vinden.

WAT HEEFT HET GEKOST?

	Begroot	Begroot	Werkelijk	Waarvan
(x €1.000,-)	2021	na wijziging 2021	2021	incidenteel
Lasten	4.741	4.741	2.835	-29
Baten	-3.922	-3.922	-2.460	-
Resultaat voor mutaties in reserves	820	820	375	

PROGRAMMA PRETTIG WONEN EN LEVEN

5.1 BEOOGD MAATSCHAPPELIJK EFFECT

Een aantrekkelijke en veilige en toekomstgerichte Leefomgeving

5.1.1 WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Wat willen we bereiken?

Doelen	Indicatoren
1. Een schoon, heel en veilig ingerichte openbare ruimte conform het Integrale Beheer Kwaliteitsplan gemeente Wierden	1a) Kwaliteitsniveaus onderhoud openbare ruimte (beheergroepen groen, meubilair, reiniging) op beleidsthema schoon en heel en evenwichtig (onderhoudsbeeld) kwaliteit; 1b) Kwaliteitsniveaus zwerfvuil openbare ruimte op beleidsthema schoon; 1c) Kwaliteitsniveaus verharding (in ontwikkeling) op beleidsthema heel en veilig
2. Een goed functionerende Openbare Verlichting	2a) Percentage meldingen van niet werkende lichtbronnen t.o.v. totaal areaal/kalenderjaar 2b) Maximale percentage niet werkende lichtbronnen op ieder moment
3. Beschermen volksgezondheid. Inzamelen & afvoeren van afvalwater	Kwaliteit rioolstelsel
4. Beschermen volksgezondheid. Inzamelen & verpompen van afvalwater	Kwaliteit gemalen / objecten
5. Een continue beschikbaarheid van data van onze grondwaterstanden	Data online beschikbaar stellen, dataloggers installeren.
6. Meer bewustwording bij ketenpartners, inwoners & bedrijven als het gaat om wateroverlast en droogte	
7. Een robuuste leefomgeving die is ingericht op de gevolgen van de klimaatverandering.	Step forward principe bij ruimtelijke ontwikkelingen / wijzigingen
8. Wierden is goed ontsloten (bereikbaar)	Drukte N-wegen (Publicatie door provincie)

5.1.2 WAT HEBBEN WE BEREIKT?

Ons beleid op orde

Watertakenplan

Op 9 juli 2019 heeft de gemeenteraad het Watertakenplan 2020 t/m 2024 vastgesteld als een nieuw plan op het Gemeentelijk Riolerings-Plan (GRP). Met de visie in het Watertakenplan staat de gemeente Wierden voor een toekomstbestendige waterketen. Daarbij wordt geanticipeerd op toekomstige veranderingen. Naast de visie is in het Watertakenplan per watertaak de strategie verankerd om invulling te geven aan de visie. De invulling is afgestemd op de overige beleidsterreinen van de gemeente en het beleid van het waterschap en de provincie.

Mobiliteitsplan

Op 30 maart 2021 heeft de gemeenteraad het mobiliteitsplan vastgesteld. In de begroting 2022 zijn de benodigde middelen voor 2022 beschikbaar gesteld. In het mobiliteitsplan is ruim aandacht besteed aan de nieuwe ontwikkelingen op het gebied van Mobiliteit, maar ook spelen verkeersveiligheid en fietsmobiliteit (weer) een grote rol. Door participatie van de Klankbordgroep en de "Ikpraatmee" -enquête is veel informatie opgehaald die in het uitvoeringsprogramma verder is uitgewerkt.

Beleidsplan wegen

In 2021 is gestart met het opstellen van een nieuw beleidsplan wegen. In dit nieuwe beleidsplan wordt uitgewerkt hoe het wegenareaal (verhardingen) in de gemeente Wierden op het gewenste niveau gehouden kan worden en waar onderhoud of reconstructies noodzakelijk zijn.

Het beheer op orde

In 2021 is er jaarrond geschouwd in de openbare ruimte. In alle kernen binnen de bebouwde kom is er gecontroleerd op 14 punten waaronder zwerfvuil en onkruid. Er is geschouwd volgens de beeldsystematiek en daarmee ook volgens de gestelde normen. De systematiek wordt landelijk gebruikt om kwaliteit te meten aan de hand van beeldmeetlatten (A t/m D). Door de gunstige groeiomstandigheden in de zomer en het gebrek aan mankracht is er niet bereikt dat het streefniveau (B) gehaald is. Ten opzichte van 2020 en 2019 was 2021 een nat jaar tijdens het groeiseizoen. Dat heeft geleid tot meer onkruid en een onverzorgd beeld (C of D). In 2022 wordt hierop geanticipeerd en zijn er aanpassingen gedaan in het beheerplan.

Onze vervangingen op orde

Uit de buurtschouwen en inventarisaties blijkt dat vervangen, renoveren en reconstructies, nodig zijn voor een goed functionerende openbare ruimte. Bij voorkeur worden vervangingen integraal uitgevoerd. Dat wil zeggen dat zowel de riolering, het groen en de trottoirs en wegen gelijktijdig vervangen worden. Het gaat om de ondergrond (riolering) en de

bovengrond (water, groen, verharding en verlichting). Daarbij is riolering en water leidend omdat daar veel kosten mee gemoeid gaan.

Belangrijke resultaten die hierbij bereikt zijn:

- Aanleg groenblauwe aders (wadi's) Plan Oost in Wierden en De Gorens in Enter. Deze wijken zijn vanwege de ligging en de omgevingskenmerken ten aanzien van wateroverlast kwetsbare wijk binnen de kernen Wierden en Enter. Met het afkoppelen van verhard oppervlak en het omvormen van het openbaar groen in infiltratievoorzieningen (wadi's) is een eerste stap gezet naar een gezonde, duurzame en klimaatbestendige leefomgeving;
- Herinrichting centrum Enter waarmee het centrum een fraaie uitstraling heeft gekregen:
 - Dorpsstraat Midden waarbij het ontwerp tot stand is gekomen door de inbreng van de co-creatiegroep;
 - Realisatie van een groot parkeerterrein achter het Middenplein waarmee het winkelklimaat verbeterd is;
 - Herinrichting van het Dorpsplein, wat mogelijk werd na verkregen subsidie vanuit de provincie Overijssel voor de herinrichting van de Dorpsstraat. De vrijgekomen middelen zijn aangewend voor de herinrichting van het Dorpsplein;
- Realisatie fietssnelweg F35 traject Stegeboerstunnel – rotonde Rijssensestraat in Wierden;
- Groot onderhoud aan Rijssenseweg tussen komgrens Enter en Rijssen;
- Bouw- en/of woonrijp maken van diverse uitbreidingslocaties en bedrijventerreinen (o.a. De Berghorst, Zuidbroek, Het Zenderink, De Weuste Noord, De Elsmoat).

Andere projecten in voorbereiding en uitvoering:

Voorbereiding Wierden West

In 2021 zijn we vanuit klimaatadaptatie integraal met wegbeheer, groenbeheer en rioolbeheer gestart met de voorbereidingen van werkzaamheden in de omgeving Prins Hendrikstraat en plantsoen Jacobsonstraat om te komen tot een veilige en een klimaatbestendige (verminderen van wateroverlast en tegengaan van verdroging) leefomgeving die als prettig wordt ervaren en een bijdrage levert aan een vitale samenleving.

Maatregelen uitvoeringsprogramma drinkwaterbescherming 2019-2022

De gemeente heeft in 2021 uitvoering gegeven aan dit uitvoeringsprogramma met als doel de drinkwaterwinningen in Overijssel te beschermen.

5.2 BEOOGD MAATSCHAPPELIJK EFFECT

Een gezonde en toegankelijke woningmarkt voor iedereen

5.2.1 WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Wat willen we bereiken?

Doelen	Indicatoren
Voldoende en passende woningen	Aantal en type woningen
Mogelijkheden voor nieuwbouw van woningen	Woningbouwafspraken Provincie
Toekomstbestendige woningvoorraad	GPR / Energielabels

5.2.2 WAT HEBBEN WE BEREIKT?

Volkshuisvesting: Sturen op snelheid en bouw van de juiste woningen

Afgelopen jaar is met name ingezet om (versnelde) realisatie van de juiste woningen in onze nieuwbouwprojecten mogelijk te maken. Hierover hebben regelmatig gesprekken met woningcorporatie Reggewoon en diverse marktpartijen plaatsgevonden. Gelet op de ontwikkeling van de kwantitatieve woningvraag in de gemeente ligt de grootste bouwopgave immers in de periode van 2021 tot 2026.

Initiatieven waar zowel ambtelijk als bestuurlijk aandacht aan werd gegeven:

- Woningbehoefte onderzoek 2021 ism woningcorporatie Reggewoon is afgerond. De raad is tijdens een zgn. Open Huis hierover geïnformeerd;
- Verschillende participatiebijeenkomsten (fysiek en digitaal) zijn gehouden om input op te halen voor de nieuwe Lokale Woonagenda 2022-2026. Deze Lokale Woonagenda werd begin 2022 voorgelegd aan de raad ter besluitvorming. We werken er als gemeente aan om deze zo snel mogelijk te realiseren;
- Inzet op inbreiding- en uitbreidingslocaties De Berghorst 2, De Klomphof, Zuidbroek, Kleen Esch, Zenderink, Wonen in een hofje en (particuliere) initiatieven etc. Hierover is in december een informatie nota naar de raad verstuurd;
- Realisatie fase I Sloop/Nieuwbouw Reggewoon 1^e Esweg, Kruissteenweg, waarbij ingezet wordt op een kwaliteitsimpuls van de sociale huurwoningvoorraad in onze gemeente. Sloop en nieuwbouwrealisatie fase II vindt in 2022 plaats, gevolgd door fase III in 2023;
- Ontwikkeling van een doelgroepenverordening die het mogelijk maakt om in bestemmingsplannen specifieke woningbouwproducten te ontwikkelen;
- Met Reggewoon zijn afspraken over grondprijzensystematiek gemaakt om nieuwbouw sociale woningbouw mogelijk te maken;
- Ondanks de krapte op de woningmarkt zijn we er als gemeente in goede samenwerking met woningcorporatie Reggewoon in geslaagd de taakstelling Huisvesting Statushouders te realiseren. Deze taakstelling was in 2021 verdubbeld ten opzichte van 2020;

- Samen met de provincie Overijssel is gewerkt aan de uitvoering van de Lokale Woonagenda Twente 2021-2025;
- Diverse (particuliere) initiatieven zijn zowel ambtelijk als bestuurlijk besproken en beoordeeld;
- Nadere informatie over de woningbouwcomplexen Zuidbroek, Zenderink, De Berghorst en Kleenesch is opgenomen in paragraaf F Grondbeleid.

Prestatie afspraken sociale woningvoorraad

Eind 2021 ondertekenden woningcorporatie Reggewoon, Stichting Huurdersbelang Wierden-Enter (SHWE) en de gemeente Wierden opnieuw de prestatieafspraken over onze volkshuisvestelijke inzet in 2022. Ondanks de Covid-19 maatregelen (waardoor niet alle afspraken nagekomen konden worden omdat fysieke ontmoeting met bijvoorbeeld huurders noodzakelijk was voor de uitvoering), zijn de meeste afspraken gerespecteerd over 2021. De ondertekende afspraken krijgen steeds meer een langdurig karakter en minder een focus op reguliere werkzaamheden.

5.3 BEOOGD MAATSCHAPPELIJK EFFECT

Veilige gemeente

5.3.1 WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Wat willen we bereiken?

Doelen	Indicatoren
Veilige woonomgeving, winkelcentra en bedrijventerreinen	

5.3.2 WAT HEBBEN WE BEREIKT?

Spoorveiligheid Wierden

In 2019 is vastgesteld dat de capaciteit van één van de 4 eind 2018 aangelegde brandblusputten ontoereikend is voor bluswaterlevering door de grondwateronttrekking voor drinkwaterwinning. Deze put nabij de spoorwegovergang Nijverdalsestraat moet daarom van een perspomp worden voorzien. Bovendien zijn in 2020 nog twee extra brandblusputten aangelegd. Ook deze moeten om dezelfde reden van perspompen worden voorzien. De installatie van 3 stuks perspompen is in 2021 gerealiseerd. Daarmee dan zijn alle zes brandblusputten operationeel.

Programma Hoogfrequent Spoorvervoer - Goederenvervoer Oost-Nederland

De gemeente neemt deel aan de overlegsgremia over dit onderwerp sinds 2009.

Actuele ontwikkelingen zijn:

- Omleiding van goederenvervoer over onder meer de Twentelijn door de aanleg van een 3e spoor in Duitsland tot in ieder geval 2027.
- Toename vervoer van goederen en personen over de Twentelijn.
- Voornemen van de staatssecretaris van I&W de risicoproductieplafonds van sommige spoorlijnen, waaronder de Twentelijn, naar boven toe bij te stellen.
- De gemeente is in gesprek met Prorail en de omwonenden. Tevens is de gemeente zowel bestuurlijk als ambtelijk aangehaakt bij alle overleggen in het kader van huidig onderzoek naar de mogelijkheden van het huidige spoor en de Noordtak (GNOE).

Integrale Veiligheid

- Door het aanhouden van de Corona pandemie is een deel van de capaciteit daar noodgedwongen voor ingezet.
- Terugdringen woninginbraken (heling, preventieadviezen). De dalende lijn in woninginbraken heeft zich gestabiliseerd.
- Bij aanvragen, denk aan drank- en horecaverGUNningen, wordt mede beoordeeld of sprake kan zijn van ondermijning. Hiertoe is ook het BIBOB beleid (Bevordering Integriteits Beoordelingen door het Openbaar Bestuur) ingezet. Ook is de APV aangescherpt.

- Bestrijding van ondermijning heeft inmiddels een vaste plek in de aanpak van criminaliteit. Met name op het gebied van cybercrime zien we een forse toename. Horizontale fraude zoals marktplaats-oplichting neemt nog steeds toe. In overleg met politie en door inzet van gerichte communicatie wordt getracht dit een halt toe te roepen. Burgemeester Tigchelaar is regionaal portefeuillehouder Cybercrime en Wierden is voorzitter van de regionale projectgroep Cybercrime. Door deze projectgroep is het Projectplan Digitale Criminaliteit opgeleverd.
- Het meldpunt (meld een vermoeden) voor de eigen medewerkers levert nog onvoldoende respons op. De geplande interne intensivering hiervan is in 2021 niet gelukt en zal in 2022 vorm krijgen. Het aansluiten op MMA (Meld Misdaad Anoniem) kan ook pas in 2022 een vervolg krijgen. Hiermee krijgen we ook meldingen van buiten de organisatie binnen.
- Zorgfraude is regiobreed opgepakt. Het RIEC-ON (Regionaal Informatie- en Expertise Centrum Oost Nederland) heeft onderzoek gedaan naar malafide zorgbedrijven. De resultaten helpen ons om samen met het Sociaal Domein aan deze fraude een halt toe te roepen. In 2021 is de samenwerking hiertoe geïntensiveerd om tot meer resultaat te komen.
- In 2021 is een vervolg gegeven aan het project Buitengebied. Dit project is samen met de politie en de buurgemeentes Hellendoorn en Rijssen-Holten opgepakt. Samen met diverse partijen (denk aan bijvoorbeeld ervencoaches) wordt vorm gegeven aan het veiligheidsbeleid van het Buitengebied. Wederom door de Corona pandemie hebben we hier een behoorlijke vertraging in opgelopen. In 2022 komt dit project in een versnelling. De bestuurlijke aftrap staat in het eerste kwartaal gepland.
- Met de politie is structureel overleg om af te stemmen op welke wijze en wie bepaalde casussen oppakt. Hiermee wordt bereikt dat straf en zorg in balans zijn en zodoende bijdragen aan een veilig Wierden.
- Over de omgang en opvang van personen met verward gedrag zijn afspraken gemaakt. We zien nog een lichte toename van het aantal en zwaarte van de casussen. Er vindt hierover, zowel intern als met externe partners, structureel overleg plaats.
- Verkeerssprekkuur. Tweemaandelijks vindt er een spreekuur plaats waarbij zich gemiddeld 6 personen aanmelden met een klacht of opmerking.
- Preventieactiviteiten veilig verkeer Nederland. Er zijn verschillende activiteiten, o.a. bij basisscholen en een school voor voortgezet onderwijs, gehouden waaraan de gemeente financieel heeft bijgedragen.

Regionale samenwerking

Juist omdat problemen niet stoppen bij gemeentegrenzen, is het van belang dat er op regionaal niveau overleg plaatsvindt en zoveel mogelijk wordt afgestemd. Wierden heeft het afgelopen jaar geparticipeerd in diverse regionale projecten en overleggen, zoals:

- Huiselijk geweld
- Aanpak drugs (Hennepkwekerijen)
- Aanpak ondermijning
- Overleg Veiligheidshuis
- Beoefenen crisisorganisatie
- Zelfredzaamheid
- Programma Hoogfrequent Spoorvervoer - Goederenvervoer Oost-Nederland
- Corona pandemie

5.4 BEOOGD MAATSCHAPPELIJK EFFECT

Gezonde leefomgeving

5.4.1 WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Wat willen we bereiken?

Doelen	Indicatoren

5.4.2 WAT HEBBEN WE BEREIKT?

Opschonen geluidsaneringsvoorraad woningen wegverkeerslawaaï

In 2018 is de opschoning van de lijst met potentiële geluidssaneringsgevallen wegverkeerslawaaï afgerond. In totaal zijn ruim vijfhonderd woningen geïnventariseerd. Het aantal potentiële geluidssaneringsgevallen dat overblijft, bedraagt bijna 60 stuks. Als de Omgevingswet per 1 januari 2023 in werking treedt, worden de geluidsaneringswaarden naar boven bijgesteld waardoor er nauwelijks nog of zelfs geen geluidsaneringsgevallen overblijven.

In 2019 is een nieuw regionaal verkeersmilieumodel vastgesteld met als basisjaar 2016 en als prognosejaar 2030. Hiermee kunnen akoestische berekeningen verkeerslawaaï worden gemaakt. Als ook luchtkwaliteiten vanwege wegverkeer worden bepaald.

Educatie, voorlichting en handhaving

Gedurende het gehele jaar worden projecten uitgevoerd om de kennis over en de vaardigheden in het verkeer op peil te brengen/houden. Met name speelt de VVN afdeling Enter-Wierden hierin een belangrijke rol. Ook op de basisscholen worden diverse projecten uitgevoerd, waardoor ook hier de verkeerskennis wordt verbeterd.

In het Verkeersspreekuur (6x per jaar) en in het overleg met de verkeerspolitie (12x per jaar) worden, naar aanleiding van verkeersonveiligheidsklachten, afspraken gemaakt over monitoring en handhaving van de verkeersmaatregelen. Sinds 2016 hebben wij hiervoor de beschikking over een snelheidsindicatiemonitor die bij toerbeurt op verschillende locaties in de gemeente wordt ingezet.

Vergunningverlening milieu

Alle milieutaken zijn onder gebracht bij de Omgevingsdienst Twente (ODT).

Milieutoezicht

Qua ambitieniveau voor de controlefrequenties neemt Wierden de ODT-ambitie bijna volledig over. Hiermee wordt uniformiteit gecreëerd en dat maakt een eerlijke verdeling van werkzaamheden binnen de ODT mogelijk.

Voor Wierden betekent dit dat alle taken milieu en asbest (inclusief milieutaken op het gebied van civiele en ruimtelijke ordening). De uitvoering van de toezichtstaken zijn daarom niet alleen door medewerkers van Wierden maar ook door medewerkers uit andere deelnemende gemeenten gedaan.

Stikstofproblematiek

In 2020 is via een informatienota over de stikstofproblematiek en een open huis de raad geïnformeerd. Problematiek die is ontstaan door de uitspraak van de Raad van State op 29 mei 2019. Het door de minister van Landbouw ingestelde adviescollege heeft medio 2020 haar eindadvies gegeven. De minister heeft dit eindadvies beperkt overgenomen ten einde enige economische ontwikkeling nog mogelijk te maken. Duidelijk is dat met name de landbouw een transitie moet maken naar kringlooplandbouw.

5.5 WAT HEBBEN WE ER VOOR GEDAAN?

Actiepunten:

• Mobiliteitsplan 2020	(€ 25.000 / afgesloten)
• Opstellen wegenbeheerplan 2021	(€ 25.000 / loopt nog)
• Dig. en actual.wegenlegger2014	(€ 37.000 / afgesloten)
• Uitv.Progr. Duurzaamheid 2019	(€ 75.000 / afgesloten)
• Klimaatregel Wierden West 2021	(€ 1.249.000 / loopt nog)
• Riool Piet Heinstraat 2011	(€ 1.750 / afgesloten)
• Ontwik. Landelijk Gebied 2018	(€ 100.000 / loopt nog)
• Bouwrijp Klomphof 2e fase 2016	(€ 109.545 / loopt nog)
• Relinen Riolering 2017	(€ 11.470 / afgesloten)
• Grond BBroekseweg Enter 2021	(€ 125.000 / loopt nog)
• Riool Abraham Kuypersstraat2012	(€ 13.500 / afgesloten)
• Verv.Onderd.Gemalen Mech.2020	(€ 140.200 / afgesloten)
• Verv. Gemalen mechanisch 2021	(€ 140.200 / loopt nog)
• Opstellen beleidsplan OV 2021	(€ 15.000 / loopt nog)
• Renov.Toiletgr. Kandjoli 2020	(€ 15.000 / loopt nog)
• Herinr.Stationsstr.Noord 2019	(€ 157.595 / afgesloten)
• Verv.ondergr.glascontain. 2021	(€ 175.000 / loopt nog)
• Bew Initiativ.Klimaatadap.2021	(€ 20.000 / loopt nog)
• Herontwikkeling Klomphof 2013	(€ 220.429 / loopt nog)
• Speelplaatsen 2017	(€ 23.000 / afgesloten)
• Verv. speeltoestellen 2018	(€ 23.000 / loopt nog)
• Riool West Kluinveenweg 2018	(€ 234.000 / loopt nog)
• Opstellen lok.woonagenda 2018	(€ 25.000 / afgesloten)
• Kerkenvisie 2021	(€ 25.000 / loopt nog)
• Visie planv.Wilhelminastr.2021	(€ 25.000 / loopt nog)
• Rioler.Stationsstr.Noord 2019	(€ 252.000 / afgesloten)
• Inst.ver.Electr.Install. 2017	(€ 27.500 / loopt nog)

• Klomphof 2e en 3e fase	(€ 288.500 / loopt nog)
• Aanl F35 Tunnel Stegeboer.2020	(€ 3.000.000 / loopt nog)
• Openbare Verlichting 2019	(€ 34.000 / afgesloten)
• Aanleg F35 Esrand 2020	(€ 340.000 / loopt nog)
• Verv.renov.rioolleid. 2020	(€ 349.050 / loopt nog)
• Verv.Renov.rioolleidingen 2021	(€ 374.000 / loopt nog)
• Voorbereiding Berghorst 2	(€ 44.792 / loopt nog)
• Aank grond F35 Ten Catweg2018	(€ 45.000 / loopt nog)
• Riol Savornin Lohmanstr. 2011	(€ 5.500 / afgesloten)
• Groen/Blauwe maatregelen 2020	(€ 50.000 / afgesloten)
• Ontw.Land.Geb.Gr. Kracht 2017	(€ 50.000 / afgesloten)
• Groen Blauwe maatregelen 2021	(€ 50.000 / loopt nog)
• Ontwik. Landelijk Gebied 2019	(€ 50.000 / loopt nog)
• Ontwik. Landelijk Gebied 2020	(€ 50.000 / loopt nog)
• Sanering asbestdaken 2018	(€ 50.000 / loopt nog)
• Sanering Asbestdaken 2021	(€ 50.000 / loopt nog)
• Vitaal Landelijk Gebied 2021	(€ 50.000 / loopt nog)
• Klimaatadaptieve maatr. 2021	(€ 500.000 / loopt nog)
• Riol Dorpsstraat Midden 2020	(€ 507.000 / loopt nog)
• Verh.Werfstraat tot Regge 2021	(€ 55.000 / afgesloten)
• Riol.Noord.deel Dorpsstr.2019	(€ 574.500 / loopt nog)
• Riol Wierden West 2014	(€ 6.750 / afgesloten)
• Aanbr. infiltratieriolen 2021	(€ 64.000 / loopt nog)
• Verv.Onderd.Gemalen BK 2020	(€ 66.500 / loopt nog)
• Rec.Dorpsstraat Midden 2020	(€ 670.000 / loopt nog)
• Verv. Baar begraafplaats 2021	(€ 7.000 / afgesloten)
• Hydr.Maatr. Riolering 2018	(€ 79.500 / afgesloten)
• Inst. Afvalbrengpunt Exoo 2021	(€ 80.000 / loopt nog)
• Openb.Ruimte Wierden West 2020	(€ 82.400 / loopt nog)
• Twentse kr.groen.metropool2015	(€ 90.570 / loopt nog)

Het gaat in het bovenstaande overzicht om actiepunten waaraan in 2021 in financiële zin middels (extra) kredieten aandacht is besteed.

5.6 BELEIDSINDICATOREN

Beleidsindicatoren

Omschrijving indicator	Eenheid	2019	2020	2021
Demografische druk	%	82,1	82,7	82,8
Diefstallen uit woning	Per 1.000 inwoners	1,6	1,0	0,8
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	626	755	798
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	763	781	825
Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	263	278	297
Geweldsmisdrijven	Per 1.000 inwoners	1,8	1,0	1,6
Nieuw gebouwde woningen	Per 1.000 woningen	13,7	7,9	
Vernielingen en beschadigingen (in openbare ruimte)	Per 1.000 inwoners	2,3	1,8	2,9
Verwijzingen Halt	Per 1.000 jongeren (12-17 jr)	9,0	4,0	
Winkeldiefstallen	Per 1.000 inwoners	0,4	0,8	0,4

NB Het is mogelijk dat de gegevens voor het laatste jaar of de laatste jaren nog niet gevuld zijn. Dit komt doordat de cijfers ten tijde van het samenstellen van dit document nog niet beschikbaar waren. Op www.waarstaatjegemeente.nl zijn altijd de meest actuele bekende gegevens te vinden.

WAT HEEFT HET GEKOST?

	Begroot	Begroot	Werkelijk	Waarvan
(x €1.000,-)	2021	na wijziging 2021	2021	incidenteel
Lasten	15.067	17.884	11.489	-155
Baten	-8.517	-11.331	-5.650	-
Resultaat voor mutaties in reserves	6.550	6.553	5.838	

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Financiën

- Wij streven naar een solide en realistisch financieel beleid waarbij structurele kosten worden gedekt uit structurele opbrengsten. Het streven blijft de gemeentelijke belastingen jaarlijks niet meer te verhogen dan met het algemeen geldende inflatiepercentage van het voorgaande jaar;
- Het streven is de gemeentelijke belastingen slechts te verhogen met het inflatiepercentage tenzij het aantoonbaar noodzakelijk is voor een eerlijke verdeling van de lasten en opbrengsten en het direct ten goede komt aan de plaatselijke samenleving;
- We houden buffers aan de in de algemene reserve maar ook voor risico's in de grondexploitatie en in het sociale domein.
- Wij streven ernaar dat gemeente Wierden jaarlijks op alle punten “groen” scoort waar het gaat om het provinciaal toezicht.

Risicomanagement

- In de huidige turbulente tijd is een voortdurende inventarisatie en inschatting van financiële risico's van groot belang. In het bijzonder over voorgenomen beslissingen, uitspraken en toezeggingen door college en raad en besluiten in regioverband dient tijdige rapportage aan de raad plaats te vinden;
- Ook de financiële gang van zaken bij verbonden partijen, stichtingen en maatschappelijke organisaties moet in beeld zijn en bij geconstateerde risico's moet direct aan de raad worden gerapporteerd;
- Als uiterste middel om financiële klappen op te vangen, heeft de gemeenteraad een bodem gelegd in de algemene reserve. Dit bedrag mag niet worden ingezet om een begroting sluitend te maken;
- Tenminste één keer per jaar is er rekenkameronderzoek om de effectiviteit van het gemeentelijk beleid te toetsen.

WAT HEBBEN WE BEREIKT?

Financiën

De in november 2020 aan de raad aangeboden begroting 2021 sloot met een overschot van € 296.000. In dit saldo zijn de bezuinigingsmaatregelen en belastingverhogingen waartoe de raad in het najaar van 2019 heeft besloten verwerkt. Uit het meerjarenperspectief dat in de begroting 2021 is opgenomen blijkt dat het jaar 2022 nog met een overschot sluit maar dat in de jaren daarna sprake is van een trendbreuk en negatieve resultaten. Eind 2021 is de begroting 2022 en meerjarenraming 2023 tot en met 2025 vastgesteld. Deze begroting en meerjarenraming laat in alle jaren weer een positief resultaat waarbij het goed is te bedenken dat dit met name wordt veroorzaakt door de accresontwikkeling binnen de algemene uitkering en het incidenteel schrappen van de opschalingskorting. Ook het opnemen van een

stelpost voor extra middelen jeugdzorg en het inboeken van besparingen voortvloeiend uit de implementatie van maatregelen uit het rapport Berenschot dragen bij aan dit beeld.

Het positieve beeld dat de begroting 2022 en de daarin opgenomen meerjarenraming oproept wordt dus voor een deel bepaalt door niet structureel toegekende middelen en het opnemen van stelposten. Verder is in de begroting 2022 aangegeven dat het perspectief in 2026 verslechtert door het deels wegvallen van dividend Cogas en een afname van de verwachte aanvullende rijksmiddelen uit de Hervormingsagenda van de Commissie van Wijzen.

Het financieel perspectief van de gemeente Wierden is derhalve wankel en omgeven met vele onzekerheden. Zoals reeds eerder is aangegeven wordt dit in belangrijke mate veroorzaakt door een aantal maatregelen die door het Rijk zijn getroffen.

Omdat de begroting 2022 sluitend is past de provincie het reguliere repressieve toezicht toe. In het kader van het Interbestuurlijk Toezicht kent de provincie Overijssel op het onderdeel financiën de kleur 'oranje' toe. Omdat de overige domeinen ('huisvesting statushouders', 'Wabo', 'Wro', Monumenten en 'archief') 'groen' scoren leidt dit voor 2022 tot een 'groen' totaalbeeld in het kader van interbestuurlijk toezicht. Ook voor 2021 was dit overigens het geval.

Risicomanagement

In de paragraaf Weerstandsvormen en Risicobeheersing van deze jaarrekening wordt uitvoerig aandacht besteed aan risicomanagement en de manier waarop Wierden hiermee omgaat. Korthedshalve wordt op deze plek verwezen naar deze paragraaf.

Wierden hanteert als uitgangspunt dat alle beschikbare middelen bij het opmaken van de begroting worden ingezet. Het gevolg van deze handelwijze is dat Wierden niet beschikt over forse reserves. Dit maakt het noodzakelijk in financieel opzicht behoedzaam te werk te gaan.

Een uitzondering vormt een bedrag dat in de algemene reserve wordt aangehouden als buffer voor calamiteiten. In de nota reserves en voorzieningen die begin 2018 door de raad is vastgesteld is bepaald dat de bodem in de algemene reserve € 2,75 miljoen dient te bedragen. Deze nota is eind 2021 geactualiseerd waarna deze begin 2022 door de raad is vastgesteld. Net zoals dat in de vorige nota reserves en voorzieningen het geval was is in de geactualiseerde nota de bodem in de algemene reserve bepaald op ca. 7% van het begrotingsvolume. Dit is nu een bedrag van afgerond € 3 miljoen. Mocht het door omstandigheden nodig zijn deze buffer aan te spreken dan moeten vervolgens maatregelen worden getroffen om deze buffer weer op het minimaal gewenste niveau te brengen. Goed om te vermelden dat eind 2021 ook de nota vaste activabeleid en het treasurystatuut zijn geactualiseerd. Ook deze nota's zijn begin 2022 door de raad vastgesteld.

Om risico's in de grondexploitatie af te kunnen dekken beschikken we over de reserve winst grondverkoop. De omvang van deze reserve wordt bepaald op basis van een in de nota reserves en voorzieningen verankerde systematiek. Deze reserve is bedoeld om de gevolgen van het afschrijven/afstoten van gronden, het verlengen van de looptijd van de complexen en een prijsverlaging te kunnen opvangen. Daarnaast beschikken we over een reserve voorlopige resultaten grondexploitatie. Deze reserve is ingesteld vanwege een wijziging in de verslaggevingsvoorschriften. Hierdoor werd het verplicht om resultaten uit grondexploitatie te bepalen naar rato van de voortgang van het project en niet meer aan het einde van het project zoals dat voorheen gebruikelijk was. Omdat deze minder voorzichtige methodiek niet aansluit bij het gemeentelijk grondbeleid zijn de tussentijds genomen

resultaten gestort in een afzonderlijke reserve. Deze reserves lijken voldoende om risico's te kunnen opvangen.

Daarnaast beschikken we over een reserve sociaal domein om tegenvallers voor dit aandachtsgebied te kunnen opvangen. Ultimo 2020 bedroeg deze reserve, na het onttrekken van het nadelig saldo op het sociaal domein over 2020, ruim € 1 miljoen. Met het vaststellen van de Nota Meerjarenbeleid 2022-2025 heeft de raad besloten deze reserve weer aan te vullen tot € 2 miljoen. Het nadelig resultaat over 2021 van afgerond € 7.000 is vervolgens weer aan de reserve onttrokken.

Rekenkamer

Dienstverlening aan inwoners, ondernemers en instellingen is een kerntaak van de gemeente. Zij hebben regelmatig met de gemeente te maken, bijvoorbeeld bij het aanvragen van een paspoort of rijbewijs, of bij het stellen van een vraag aan de gemeente (telefonisch, per brief of per e-mail). Ook het verstrekken van subsidies en het verlenen van vergunningen is dienstverlening. Uitgangspunt van de gemeentelijke dienstverlening in Wierden is dat de gemeente dicht bij inwoners en ondernemers wil staan. Zij staan ook centraal bij dienstverlening. In 2021 is de visie op dienstverlening vastgesteld. Om deze visie uit te kunnen voeren is een programmaplan opgesteld waaraan op dit moment wordt gewerkt. In 2021 heeft de Rekenkamer West-Twente een onderzoek uitgevoerd met als hoofdvraag "Hoe kan de gemeenteraad van Wierden zijn sturing op dienstverlening verbeteren?". Doel van dit onderzoek is het geven van inzicht in het huidige beleid ten aanzien van dienstverlening, te inventariseren wat de wensen, eisen en verwachtingen van de raad zijn ten aanzien van het toekomstig dienstverleningsbeleid en deze te toetsen aan trends en ontwikkelingen elders in het land.

De rapportage over dit onderzoek wordt in de eerste helft van 2022 aan de raad aangeboden.

WAT HEBBEN WE ER VOOR GEDAAN?

Actiepunten:

- -

Het gaat in het bovenstaande overzicht om actiepunten waaraan in 2021 in financiële zin middels (extra) kredieten aandacht is besteed.

WAT HEEFT HET GEKOST?

	Begroot	Begroot	Werkelijk	Waarvan
(x €1.000,-)	2021	na wijziging 2021	2021	incidenteel
Lasten	162	162	251	-
Baten	-42.150	-42.150	-44.478	-1.689
Resultaat voor mutaties in reserves	-41.987	-41.987	-44.227	

OVERHEAD, ONVOORZIEN EN VENNOOTSCHAPSBELASTING

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Overhead

De overheadkosten worden in een apart overzicht opgenomen. Het doel hiervan is om uw raad op eenvoudige wijze meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead voor de gehele organisatie. In de programma's worden alleen de kosten opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces. Hierdoor komt er inzicht in de kosten van het primaire proces in het algemeen en de overhead in het bijzonder, wat kan leiden tot een betere beheersing van deze kosten. Bovendien neemt de vergelijkbaarheid toe van de kosten van overhead en de kosten van het primaire proces. Onder de kosten van overhead behoren de volgende elementen:

- Financiën, Toezicht en Controle gericht op de eigen organisatie;
- Personeelszaken en organisatie;
- Inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement);
- Interne en externe communicatie met uitzondering van klantcommunicatie;
- Juridische zaken;
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning (exclusief de griffie);
- Informatievoorziening en automatisering van PIOFACH-systemen (Personeel, Informatievoorziening, Organisatie, Financiën, Automatisering, Communicatie, Huisvesting);
- Facilitaire zaken en Huisvesting (inclusief beveiliging);
- Documentaire informatievoorziening (DIV);
- Managementondersteuning primaire proces.

Het gevolg hiervan is dat er geen overheadkosten op de producten afval, riolering en begraafplaatsen worden geraamd. Deze producten worden bekostigd door lokale heffingen. Om tot juiste kostendeckende tarieven te komen is er een verdeelsleutel voor toerekening van de kosten van overhead bepaald. De totale kosten van overhead worden gedeeld door de totale direct productieve uren. Dit resulteert in 2021 in een tarief van € 25,- per uur voor de binnendienst. De buitendienst is hierbij buitenbeschouwing gelaten. Het "tarief" voor overhead van de buitendienst is bepaald op € 8,- per uur en is daarmee gelijk aan voorgaande jaren. Eén tarief voor de gehele organisatie zou voor de buitendienst tot een te hoog tarief hebben geleid en daardoor ongewenste effecten op de lokale heffingen hebben gehad. Eind 2021 zijn genoemde tarieven op basis van de begrotingscijfers 2022 geactualiseerd. Voor de binnendienst wordt dan een tarief van € 30 gehanteerd, voor de buitendienst wordt dit € 10.

Onvoorziene uitgaven

In de begroting is een bedrag ad € 44.200 opgenomen voor onvoorziene uitgaven. De raming heeft een bufferfunctie. De raming bevat een incidentele en structurele component van respectievelijk 75% en 25%. Van genoemd bedrag voor onvoorzien is in 2021 in totaal € 4.375 besteed voor het afdekken van de rentelasten die voortvloeien uit de grondaankoop Bornerbroekseweg en het vervangen van gymnastiektoestellen en -materialen in de sportruimte van Kulturhus Irene.

Vennootschapsbelasting (Vpb)

Overheden zijn vennootschapsbelastingplichtig voor die activiteiten waarbij zij optreden als ondernemer. Deze VpB-plicht heeft financiële, organisatorische en administratieve gevolgen. Er heeft een inventarisatie plaatsgevonden van alle gemeentelijke activiteiten en hierin is een clustering aangebracht. Per cluster van samenhangende activiteiten is voor het jaar 2020 opnieuw beoordeeld of er sprake is van een ondernemersactiviteit.

Voor de grondexploitatie is een Post Quickscan uitgevoerd, waarbij, evenals in 2019, een rekenmethode is gehanteerd die afwijkt van de methode die de fiscus hanteert. Deze afwijkende rekenmethode is ons inziens wel verdedigbaar en is in overleg met een externe belastingadviseur tot stand gekomen. De conclusie van de Post Quickscan is dat de gemeente Wierden over 2020 niet VpB-plichtig is voor de grondexploitaties.

Voor de overige clusters geldt dat de gemeente Wierden wederom belastingplichtig is voor het cluster 'zich ontdoen van huishoudelijk afval tegen opbrengst'. De VpB-impact hiervan is zeer beperkt, aangezien de winst die hier wordt behaald minimaal is.

De Belastingdienst heeft geoordeeld dat de gemeente Wierden vanaf 2016 belastingplichtig is voor het cluster 'reclameactiviteiten' en heeft ons reeds een definitieve aanslag over 2016 en 2017 opgelegd. Hier hebben wij bezwaar tegen aangetekend en daarbij hebben wij ons aangesloten bij de uitkomsten van lopende gerechtelijke procedures. Tot het moment dat de uitspraak van de hoogste rechterlijke instantie waaraan de procedure wordt voorgelegd definitief vaststaat, zullen wij het cluster 'reclameactiviteiten' als belastingplichtig beschouwen. Voor de aanslagen van 2018 en 2019 zal dan ook nog een naheffing volgen en voor 2020 zullen wij het cluster zelf meenemen in onze aangifte.

Omdat we, op basis van onze aangifte voor 2020, verwachten dat het voorlopige aanslagbedrag zal wijzigen, hebben we een vordering opgenomen op de Belastingdienst ad € 88.883,-.

Gezien de genoemde gerechtelijke procedure kunnen de jaren 2016 tot en met 2020 nog niet definitief worden afgesloten. Daarnaast bestaan er nog altijd onduidelijkheden, met name met betrekking tot de grondexploitaties, waardoor de mogelijkheid bestaat dat terug moet worden gekomen op keuzes die nu zijn gemaakt. Ook jurisprudentie speelt hierbij een rol. Er kan nu dan ook nog geen duidelijkheid worden gegeven over de uiteindelijke belastingdruk waarmee we te maken gaan krijgen. Om deze reden is de post meegenomen in het weerstandsvermogen zoals opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Voor 2021 geldt dat er op dit moment nog geen duidelijke inschatting is te maken over de te betalen VpB. Voor de grondexploitatie moet de Post Quickscan nog afgerond worden. De eerste indruk is dat de grondexploitatie ook in 2021 niet belastingplichtig is, aangezien niet wordt voldaan aan het vereiste dat sprake moet zijn van structurele winstgevendheid. Dit wil echter niet zeggen dat we op een later moment, bijvoorbeeld over 2022, niet alsnog belastingplichtig kunnen worden voor de grondexploitatie. Dit zou dan weer gevolgen kunnen hebben voor 2021. Maar ook dan geldt dat dit niet definitief is, gezien de eerder genoemde onduidelijkheden.

Pas wanneer we zelf inzichtelijk hebben wat de verwachte VpB-last is, willen we overgaan tot het aanpassen van het aanslagbedrag. Zodoende hebben we besloten voor 2021 nog geen mutaties te maken en het aanslagbedrag ad € 85.198,- voorzichtigheidshalve te handhaven.

WAT HEBBEN WE ER VOOR GEDAAN?

Actiepunten:

• ARBO-maatregelen 2019	(€ 10.000 / afgesloten)
• Monitoringtool 2019	(€ 10.000 / afgesloten)
• Procesmanagement 2019	(€ 10.000 / afgesloten)
• Vervanging Tape-unit 2021	(€ 10.000 / afgesloten)
• ARBO-maatregelen 2020	(€ 10.000 / loopt nog)
• ARBO-maatregelen 2021	(€ 10.000 / loopt nog)
• Digitalisering archief 2018	(€ 10.000 / loopt nog)
• Digitalisering archief 2019	(€ 10.000 / loopt nog)
• Dig.Dienstver.Back-up opl.2019	(€ 100.000 / afgesloten)
• Aankoop Tractor 2021	(€ 100.000 / loopt nog)
• Dig.flex.werk Data e.d. 2019	(€ 120.000 / loopt nog)
• Verd.Gem.Huis Ledverlicht.2017	(€ 128.000 / afgesloten)
• Vervanging tablets raad 2018	(€ 14.000 / afgesloten)
• Hark (Holarasbermhark) 2018	(€ 14.088 / afgesloten)
• Invoering Basisregistr. 2019	(€ 15.000 / afgesloten)
• Monitoringstool (Siem-soc)2021	(€ 15.000 / loopt nog)
• Klepelmaaier Roadflex 150 2020	(€ 16.250 / afgesloten)
• Perspomp/Noodstr.Aggr.2019	(€ 17.000 / afgesloten)
• Bovengrondse Dieseltank 2020	(€ 17.500 / afgesloten)
• Verd.Gem.Huis Zonnepan. 2017	(€ 182.000 / afgesloten)
• Veegmachine Ravo(26) 2020	(€ 192.305 / afgesloten)
• Vrachtwagen (Mercedes 16) 2020	(€ 195.850 / afgesloten)
• GEO informatie 2021	(€ 20.000 / loopt nog)
• Verv. Netwerkcomponenten 2021	(€ 20.000 / loopt nog)
• Aanpassing gemeentegarage 2021	(€ 200.000 / afgesloten)
• Vervanging NAS servers 2021	(€ 200.000 / loopt nog)
• Vrachtwagen Mercedes 17 2021	(€ 216.000 / loopt nog)
• Pick-ups VW/Fiat Doblo 2021	(€ 219.000 / loopt nog)
• Uitbr/Verv.Mob.Dev.2019 i-pad	(€ 22.000 / afgesloten)
• Uitbr/Vervanging i-pads 2020	(€ 22.000 / afgesloten)
• ARBO-proof Werkplekvoorz. 2020	(€ 25.000 / afgesloten)
• ARBO-proof Werkplekvoorz. 2021	(€ 25.000 / loopt nog)
• Digitalisering Archief 2016	(€ 25.000 / loopt nog)
• Doorontw. Organisatie 2020	(€ 250.000 / afgesloten)
• Ontwik.agenda organisatie 2021	(€ 250.000 / loopt nog)
• Digitalisering archief 2015	(€ 27.500 / afgesloten)
• Inv.Modules Burgerzaken 2017	(€ 27.500 / afgesloten)
• Fietspadstrooier STB22915 2020	(€ 28.210 / loopt nog)
• Sneeuwplough Nido (3x) 2017	(€ 29.195 / loopt nog)
• Incidentenbeheer 2019	(€ 30.000 / loopt nog)

• Zaakgericht Werken 2016	(€ 30.000 / loopt nog)
• Pick-up 2021 (Verv. Piaggio)	(€ 34.380 / loopt nog)
• Pick-up 2021 (Verv.Dacia Logan	(€ 34.380 / loopt nog)
• Pick-up 2021(Verv.Dacia/Log.II	(€ 34.380 / loopt nog)
• Aanschaf programmatuur 2019	(€ 35.000 / afgesloten)
• Aanschaf apparatuur 2020	(€ 35.000 / loopt nog)
• Aanschaf apparatuur 2021	(€ 35.000 / loopt nog)
• Aanschaf Programmatuur 2020	(€ 35.000 / loopt nog)
• Aanschaf programmatuur 2021	(€ 35.000 / loopt nog)
• Informatiebeveiligingsbel.2019	(€ 37.000 / loopt nog)
• Hydraulische hagenknipper 2021	(€ 40.000 / loopt nog)
• Nat-/zoutstrooierSTB20224 2020	(€ 43.750 / loopt nog)
• Uitbr/Verv.Mob.Telefoon 2020	(€ 44.000 / afgesloten)
• Uitbr/Verv.Mob.Telefoon 2021	(€ 44.000 / loopt nog)
• Vervanging AS400 2021	(€ 45.000 / afgesloten)
• Nat-/zoutstr.2021 (STB20224)	(€ 45.500 / loopt nog)
• Schonen/Inv. Stat. Arch. 2017	(€ 50.000 / afgesloten)
• Hardware nieuwe wetgeving 2019	(€ 50.000 / loopt nog)
• Verv.conv.zelfbouw softw.2021	(€ 50.000 / loopt nog)
• Verbouw Mettenkampsweg 5 2020	(€ 59.000 / afgesloten)
• Vervanging AED-kasten 2021	(€ 6.000 / afgesloten)
• Bladblazer (Trilo BL960) 2021	(€ 6.400 / afgesloten)
• Uitb.Bluswatervoorz.spoor 2020	(€ 60.000 / afgesloten)
• Pick-up 2021 (Verv. VW39)	(€ 66.250 / loopt nog)
• Cyclomaaier (KuhnGMD400) 2020	(€ 7.550 / afgesloten)
• Vervanging desktop/laptop 2021	(€ 72.000 / loopt nog)
• Ontwikkeling DMS 2019	(€ 75.000 / loopt nog)
• Bladzuiger (vortex) 2021	(€ 8.100 / loopt nog)
• Kipaanhanger 2021	(€ 8.750 / loopt nog)
• Aansch.softw.Omgev.wet 2020	(€ 80.000 / loopt nog)
• Gazonmaaier John Deere 82 2021	(€ 94.000 / loopt nog)
• Rolbezem Ducker HDK1600 2021	(€ 5.500 / afgesloten)
• Sneeuwploeg (1st NIDO) 2020	(€ 8.750 / afgesloten)

Het gaat in het bovenstaande overzicht om actiepunten waaraan in 2021 in financiële zin middels (extra) kredieten aandacht is besteed.

WAT HEEFT HET GEKOST?

	Begroot	Begroot	Werkelijk	Waarvan
(x €1.000,-)	2021	na wijziging 2021	2021	incidenteel
Lasten	7.422	7.422	7.510	70
Baten	-26	-26	-17	-
Resultaat voor mutaties in reserves	7.396	7.396	7.493	

PARAGRAAF A: WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

ALGEMEEN

Het wettelijk kader van BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) stelt dat de paragraaf betreffende het weerstandsvermogen ten minste moet bevatten:

- A. Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- B. Een inventarisatie van de risico's;
- C. Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's;
- D. Een kengetal voor de:
 - o Netto schuldquote;
 - o Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
 - o Solvabiliteitsratio;
 - o Grondexploitatie;
 - o Structurele exploitatieruimte;
 - o Belastingcapaciteit;
- E. Een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

Het weerstandsvermogen kan worden omschreven als het vermogen van de gemeente Wierden om financiële risico's/tegenvallers op te kunnen vangen. Dit vermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit, dit zijn de middelen waarover de gemeente beschikt/kan beschikken, en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen. Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de begroting is.

De nota Risicomanagement is het beleidskader voor de paragraaf weerstandsvermogen.

WEERSTANDSCAPACITEIT

De weerstandscapaciteit kan worden opgedeeld in incidentele- en structurele weerstandscapaciteit.

Bestanddeel	Incidentele weerstandscapaciteit	Structurele weerstandscapaciteit
Algemene reserve	X	
Bestemmingsreserves	X	
Stille reserves	X	
Onvoorzien	X	
Reserve grondbedrijf	X	
Onvoorzien (structureel)		X
Begrotingsruimte		X
Onbenutte belastingcapaciteit		X
Kostenreductie		X

Incidentele weerstandscapaciteit

Met incidentele weerstandscapaciteit wordt het vermogen bedoeld om calamiteiten en

andere eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op de hoogte van het voorzieningenniveau van de programma's.

Algemene Reserve

De algemene reserve is tot een bedrag van € 2.750.000,- beschikbaar als buffer voor het opvangen van incidentele risico's. Volledigheidshalve wordt vermeld dat het gebruikelijk is dat het bedrag boven de buffer wordt ingezet in de eenmalige sfeer. In de Nota meerjarenbeleid is dit gedeelte ook weer maximaal beschikbaar voor het invullen van actiepunten, die met éénmalige middelen kunnen worden afgedekt.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves worden in aanmerking genomen als incidentele weerstandscapaciteit zolang de gemeenteraad de bestemming nog kan wijzigen en de besteding geen invloed heeft op de exploitatie. Het betreft een aantal reserves genoemd in rubriek D van het Verloopoverzicht Reserves en Voorzieningen bij de jaarrekening over 2021. In 2021 gaat het om een totaalbedrag van € 458.000,-. De belangrijkste zijn:

- Reserve grondwatervervuiling tunnel € 250.000
- Reserve mobiele podia € 75.000
- Reserve Kunst € 52.000
- Reserve opleidingen € 45.000

Stille reserves

Onder stille reserves wordt verstaan activa, waarvan de boekwaarde lager is dan de actuele waarde, maatschappelijk verhandelbaar en op korte termijn verkoopbaar is. Bovendien geldt dat activa niet duurzaam aan de bedrijfsuitvoering verbonden zijn of een maatschappelijke functie hebben. Hiertoe behoren een aantal woningen die in eigendom zijn van de gemeente en worden verhuurd. Verder zijn nog enkele garageboxen in eigendom. Doel is om de woningen bij leegstand te verkopen te verkopen.

De Woz-waarde van de woningen, garageboxen en Anjelierstraat 2 bedraagt op balansdatum circa € 1.665.000,-. De boekwaarde is circa € 154.000,-. Per saldo bedraagt de stille reserve € 1.511.000,- en deze wordt aangemerkt als incidentele weerstandscapaciteit. Uiteraard moeten deze stille reserves wel eerst te gelde worden gemaakt voordat ze daadwerkelijk als weerstandsvermogen beschikbaar zijn. Dat dit niet altijd eenvoudig zal zijn laat zich raden.

Onvoorzien

In de jaarbegroting wordt een bedrag van € 1,80 per inwoner geraamd voor onvoorziene uitgaven. De raming heeft een zuivere bufferfunctie. Het bedrag is voor een kwart structureel en voor driekwart incidenteel.

Reserve grondbedrijf

Omdat de gemeente in beginsel een actieve grondpolitiek voert en daarbij als ondernemer optreedt, moet ter wille van de continuïteit het weerstandsvermogen voldoende groot zijn om financiële risico's op te kunnen vangen. De buffer (het weerstandsvermogen) is aan de hand van de risico-inventarisatie van begin 2021 vastgesteld op maximaal € 23.000,-.

Zie ook het onderdeel “Financiële positie” in de Financiële Begroting en de paragraaf Grondbeleid.

Incidentele weerstandscapaciteit	
Vrij aanwendbaar deel algemene reserve	€ 2.750.000.-
Bestemmingsreserves	€ 458.000.-
Stille reserves	€ 1.511.000.-
Reserve Grondbedrijf	€ 23.000.-
Onvoorzien incidenteel	€ 33.000.-
Totaal	€ 4.775.000.-

Structurele weerstandscapaciteit

Met structurele weerstandscapaciteit worden de middelen bedoeld die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de exploitatie op te vangen.

Onvoorzien

In de jaarbegroting wordt een bedrag van € 1,80 per inwoner geraamd voor onvoorziene uitgaven. De raming heeft een zuivere bufferfunctie. Het bedrag is voor een kwart structureel en voor driekwart incidenteel.

Begrotingsruimte

De gemeente Wierden verkeerde in 2021 in de positie dat er begrotingsruimte beschikbaar was voor de berekening van de weerstandscapaciteit. De vastgestelde begroting 2021 sluit met een batig saldo van € 296.000. Vanwege de financiële onzekerheden op diverse terreinen (mn. herijking gemeentefonds, vergrijzing, kosten jeugdzorg en COVID-19) en het verslechterende meerjarenperspectief in de begroting 2021 heeft de raad besloten het batig saldo niet in te zetten.

Onbenutte belastingcapaciteit

Onder onbenutte belastingcapaciteit verstaan we de ruimte die we hebben om de gemeentelijke belastingen en heffingen te verhogen. Leges en retributies mogen maximaal 100 % kostendekkend zijn. Met uitzondering van de marktgelden (weekmarkt) zijn alle tarieven 100% op begrotingsbasis kostendekkend.

Voor de berekening van de weerstandscapaciteit is, alhoewel dit niet bij de gemeente Wierden speelt, aansluiting gezocht met de normering OZB die voor een artikel 12-aanvraag Financiële Verhoudingswet wordt gehanteerd. Het normtarief voor toelating tot artikel 12 is in procenten 0,1809%. Als met dit tarief rekening gehouden wordt voor de berekening van de onbenutte capaciteit, dan komt de vrije ruimte uit op € 2.004.000,-.

Het te gelde maken van deze onbenutte belastingcapaciteit is uiteraard geen populaire maatregel. De coalitiepartners hebben dan ook uitgesproken dat een verhoging van de belastingen niet aan de orde is tenzij het noodzakelijk is voor een eerlijker verdeling van de lasten en opbrengsten en het direct ten goede komt aan de plaatselijke samenleving.

Kostenreductie

Kostenreductie op bestaand beleid is in principe een doorlopend proces.

Structurele weerstandscapaciteit	
Onvoorzien structureel	€ 11.000,-
Begrotingsruimte 2021	€ 296.000,-
Onbenutte belastingcapaciteit	€ 2.004.000,-
Kostenreductie	€ -,-
Totaal	€ 2.311.000,-

RISICO'S

Algemeen

Jaarlijks dient als toelichting bij de begroting een risicoparagraaf te worden opgesteld en dient in de toelichting bij de rekening van baten en lasten, informatie over de ontwikkeling van de risico's te worden opgenomen.

Onder risico's worden verstaan alle voorzienbare risico's waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie van de gemeente.

De benoemde risico's zijn niet altijd te kwantificeren in geld of dienen, om bijvoorbeeld onderhandelingsredenen, niet in geld zichtbaar gemaakt te worden.

Risico-categorieën (bijvoorbeeld financiële-, veiligheids-, aansprakelijkheids-, strategische- en imagorisico's) en risicogebieden (bijvoorbeeld grote projecten, grondbeleid, bedrijfsvoering, openbare orde en veiligheid, inkomensoverdrachten en subsidies, open einde regelingen en inkoop en aanbesteding) zijn in onze organisatie benoemd en dragen bij tot een groter risicobewust zijn.

Waar stoppen we energie in?

Erg belangrijk is om in de ramingen van de begroting zo actueel en realistisch mogelijk te zijn. We proberen zoveel mogelijk risico's 'aan de voorkant', dus in de jaarbegroting, af te dekken.

Binnen de Planning- en Control-cyclus stellen we de risico's jaarlijks bij. Dat geldt zowel voor de algemene dienst als voor het grondbedrijf.

Tussentijds wordt via de bestuursrapportage gerapporteerd over risico's en welke maatregelen genomen worden. Hoe groter het risico, hoe meer aandacht. Denk daarbij aan de grondexploitatie, grote investeringskredieten, de decentralisaties, de wmo en de sociale werkvoorziening. Bij (investerings)projecten wordt, naast een risicoparagraaf, altijd rekening gehouden met een post onvoorzien in het krediet.

Bewustwording in de organisatie is belangrijk. Dat gebeurt via projecten/projectgroepen, in overleg met leidinggevendenden, werkoverleg e.d. Ook zijn intern cursussen financiën georganiseerd waarin het onderwerp "risico's en weerstandsvermogen" aan de orde is gesteld.

Verder is er aandacht voor het gestructureerd presenteren van risico's door in sjablonen/formats een paragraaf daarvoor op te nemen in nota's en projectvoorstellen aan het college en de raad.

Het inzetten van weerstandsvermogen is altijd een incidentele oplossing. Het geeft tijd om beleid aan te passen en structurele maatregelen te nemen. In de afgelopen 10 jaar hebben we, uitgezonderd het grondbedrijf, geen gebruik hoeven te maken van ons

weerstandsvermogen. Tot slot geeft het totaalbeeld dat onze accountant heeft over onze manier van omgaan met risico's binnen de algemene dienst geen aanleiding om nadere eisen te stellen.

Risicoprofiel

Het risicoprofiel van de gemeente Wierden wordt mede bepaald aan de hand van het uitgavenvolume gecombineerd met specifieke kenmerken van de gemeente zoals ambitie, sociale structuur, fysieke structuur, centrumfunctie en de wijze van bedrijfsvoering. Daarnaast speelt rijksbeleid een rol.

In de hieronder opgenomen tabel zijn de meest actieve risico's in beeld gebracht. De kans dat een risico zich voordoet is ingedeeld in L(aag), M(iddel) en H(oog). De inschatting is arbitrair (hoewel meer personen onafhankelijk van elkaar een oordeel hebben gevormd) en sterk afhankelijk van het moment van samenstelling. Juist nu het rijksbeleid op diverse beleidsterreinen nog veel onzekerheden biedt.

Het risicoprofiel dat uit de risicotabel is af te leiden varieert van € 3,1 miljoen bij L(aag), € 6,2 miljoen bij M(idden) en € 9,3 miljoen bij H(oog). Onze inschatting (prognose in groen) komt uit op € 6,6 miljoen.

Risicotabel (bedragen in €)

	Activiteit	Risico	Impact	Kans		
				Laag	Midden	Hoog
				25%	50%	75%
1	Gemeentefonds	Lagere accressen. Stel 2% afwijking	600.000	182.500	365.000	547.500
2	Rijksbudget bijstand	Budget- overschrijding	5% = € 157.000 (max. is 5%)	39.250	78.500	117.750
3	Soweco GR in liquidatie	Inschatting frictiekosten	Inschatting is dat frictiekosten en kosten agv bodemverontreiniging door het eigen vermogen van de GR en NV Soweco kunnen worden gedekt.	-	-	-

4	Dividend	Als gevolg van corona wordt dividend van o.a. Vitens en Wadinko mogelijk niet uitgekeerd. In de nutssector speelt de Autoriteit Consument en Markt een belangrijke rol in het reguleren van de tarieven en daarmee in het resultaat.	Totaalopbrengst € 1.126.000	281.500	563.000	844.500
5	Bouwleges	Lagere opbrengst vanwege Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging	Geraamde opbrengst afgerond € 605.000	151.250	302.500	453.750
6	Onderuitputting	Lager resultaat door benutting begrotingsposten	De geraamde onderuitputting van € 410.000	102.500	205.000	307.500
7	Grondexploitatie	Risico's tot een bedrag van € 23.000 worden afgedekt. Verdere vertraging uitgifte afwaardering gronden en prijsverlaging.	De risico-inschatting van voorjaar 2021 is dan voldoende afgedekt.	-	-	-
8	Grondbedrijf. Boekwaarden	De boekwaarde van alle in exploitatie genomen gronden is +/- € 0,3 mln op peildatum 1-1-'21.	Maximaal risico is het verkoop tegen dumptprijzen en de boekwaarden in gebieden waar de gemeente passieve grondpolitiek voert of € 583.000	146.000	292.000	438.000
9	Groei gemeente	Organisatie ontwikkeling	Toename loonsom	75.000	150.000	225.000
10	Decentralisaties	Tekorten in Sociaal Domein. Naast ontwikkeling van de zorgvraag is er het risico van prijsontwikkeling.	De aannames in de begroting 2021 zijn naar huidige inzichten gedaan. N.a.v. het rapport Berenschot is voor de komende jaren een kostenreductie begroot ad € 817.000. Daarnaast zijn de dubbele vergrijzing (7%) en prijsontwikkelingen een onzekerheid. Risico wordt ingeschat op € 1.750.000	367.500	735.000	1.102.500

11	De Passie	De Passie heeft recht op permanente huisvesting. Risico bestaat dat leerlingaantallen dalen tot onder de opheffingsnorm.	Via algemene uitkering ontvangen we jaarlijks ca. € 350.000 ter dekking van de kapitaallasten. Uitgaande van 5 jaar geen rijksbijdrage via de algemene uitkering is € 1,75 miljoen. Mogelijkheden tot herontwikkeling worden onderzocht.	437.500	875.000	1.312.500
12	Informatie-beveiliging	Het weglekken of het onjuist/ongewild verspreiden van informatie (privacy en datalekken)	Datalekken kunnen leiden tot (hoge) boetes maar ook tot herstelmaatregelen waarvoor extra personeel dan wel apparatuur/software nodig is. Recente gevallen bij overheden en onderwijsinstellingen tonen aan dat de mogelijk fors kan zijn. Wij schatten de impact op € 1,5 miljoen.	375.000	750.000	1.125.000
13	Vennootschaps-belasting (VpB)	Gemeenten zijn met ingang van 1-1-2016 VpB plichtig	Wierden heeft in overleg met een fiscalist een bepleitbaar standpunt ingenomen. Wij schatten het maximale risico op € 700.000.	175.000	350.000	525.000
14	Onderhoud kapitaalgoederen (groen wegen en riolering)	Integrale projecten/ invalswegen	Budget in begroting € 4,5 miljoen; risico 20% of € 900.000	225.000	450.000	675.000
15	Corona	Als gevolg van de pandemie wordt Wierden geconfronteerd met extra kosten en tegenvallende opbrengsten. Ook is het lange termijn op de algemene uitkering onzeker.	De gemeente heeft diverse compensatiepakketten van het Rijk ontvangen. De nog niet gebruikte middelen zijn in een bestemmingsreserve gestort, waarin de gemeente uit eigen middelen € 1 miljoen heeft aangevuld. Per saldo wordt verwacht dat de beschikbare reserve toereikend is. Zie ook onderstaande toelichting.	-	-	-

16	Inflatie	Als gevolg van de oorlog in Oekraïne stijgen ondermeer de energieprijzen sneller dan gewoonlijk. Het risico van een hoge inflatie en een wereldwijde economische recessie lijken reëel. Energie zal naar verwachting voorlopig duur blijven met bijbehorende hoge inflatie.	In de begroting 2022 is rekening gehouden met een stelpost loon- en prijsontwikkeling van 2,3%. Recente cijfers geven een inflatie aan die richting de 6% gaan.	400.000	800.000	1.200.000
17	Overige risico's			125.000	250.000	375.000
	* organisatie gebonden	* regelgeving, processen, ziekteverzuim, automatisering.	De overige risico's zijn niet uitputtend, maar benoemd zijn wel de belangrijkste. Het benoemen van een bedrag is arbitrair. Ingeschat wordt een bedrag van € 500.000			
	* verbonden partijen	* deelnemingen en Gem. regelingen.				
	* open-eind regelingen	* leerlingvervoer, Wmo, regelingen voor minima e.d.				

Totaal scenario's	3.083.000	6.166.000	9.249.000
--------------------------	------------------	------------------	------------------

Totaal prognose (zie groene velden)	6.624.250
--	------------------

De verhouding risico en weerstandsvermogen kan ook in een kengetal uitgedrukt worden door het weerstandsvermogen te delen door risico's.

Uiteindelijk is de toets:

Ratio weerstandsvermogen = $\frac{\text{beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{benodigde weerstandscapaciteit}}$

In dit verhoudingsgetal komt de eigen beleidsvrijheid tot uitdrukking om te bepalen in welke mate de gemeente de risico's wil afdekken. Algemene normen zijn er niet. Als referentiekader kan wel dienen de door de Universiteit Twente in samenwerking met het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) opgestelde waarderingstabel, die in meerdere gemeenten gebruikt wordt:

Ratio	Betekenis
> 2,0	Uitstekend
1,4 - 2,0	Ruim voldoende
1,0 - 1,4	Voldoende
0,8 - 1,0	Matig
0,6 - 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

Als we op basis van bovenstaande werkwijze deze tabel toepassen, dan komen we uit op een ratio van 1,1 ofwel voldoende (theoretisch beschikbaar is € 7.086.000 gedeeld door de prognose van de risico's € 6.629.750).

In onderstaande matrix zijn ook de scenario's L, M en H gegeven. Wanneer we alle risico's zouden waarden zoals in de kolom Midden, dan komt het ratio uit op 1,1. Dat is ook voldoende.

Ten opzichte van de begroting 2021, waarin een ratio van 1,0 is opgenomen, kan worden gesteld dat het risicoprofiel nagenoeg gelijk is gebleven.

Risicomatrix (in miljoenen)

Risicomatrix (in miljoenen)	Laag	Midden	Hoog	Prognose
Risico o.b.v risicotabel	-3,1	-6,2	-9,2	-6,6
Weerstandsvermogen	7,1	7,1	7,1	7,1
Ruimte/tekort	4,0	0,9	-2,2	0,5
Ratio weerstandsvermogen	2,3	1,1	0,8	1,1

Toelichting risicotabel

1. Algemene uitkering uit het gemeentefonds

De algemene uitkering uit het gemeentefonds, inclusief de middelen voor de decentralisaties, draagt voor ruim 50% bij aan de baten van de gemeente. De afhankelijkheid van het rijk is groot door de koppeling aan de ontwikkeling van de totale uitgaven onder het uitgavenplafond (Accres Relevante Uitgaven) -gelijk trap op, trap af- op basis van realisatiecijfers. We schatten het totale risico in op € 730.000. Dit komt overeen met een afwijking van 2% van het accres.

2/3. Rijksbudgetten voor bijstandsuitkeringen en uitvoering Wet Sociale Werkvoorziening (wsw)

Diverse vormen van bijstandsuitkeringen zijn gebudgetteerd aan de gemeente beschikbaar gesteld op basis van historische bijstandsaantallen. Het verdeelmodel voor de bijstand is in 2015 gewijzigd, ook voor gemeenten tot 25.000 inwoners. Slechts een beperkt deel wordt nog gebaseerd op historische uitgaven. Een percentage van 5% van het bijstandsvolume is het gemeentelijk risico. Dat is circa € 157.000. Daarboven is het nadeel voor het rijk mits aan voorwaarden voldaan wordt.

Soweco GR in liquidatie

De gemeenten hebben besloten tot beëindiging van de GR Soweco. De omvorming van Soweco tot een nieuwe uitvoeringsorganisatie zal frictiekosten met zich meebrengen,

inschatting is dat het eigen vermogen van de GR en NV Soweco groot genoeg is om deze frictiekosten te kunnen opvangen.

4. Dividend van deelnemingen

Dividend wordt uitgekeerd wanneer de bedrijfsresultaten dat toelaten. Daarnaast wordt, als gevolg van corona, mogelijk geen dividend uitgekeerd door o.a. de BNG en Vitens. In de baten is voor € 1.126.000 aan dividend opgenomen. Er is dus sprake van een zekere mate van afhankelijkheid met name op de langere termijn.

In de nutssector speelt de Autoriteit Consument en Markt (ACM) een belangrijke rol in het 'reguleren van de winst' door een aantal bepalende indicatoren te normeren (o.a. tarieven en rendement eigen vermogen). Dat kan gevolgen hebben voor de omvang van het dividend.

5. Bouwleges

Het beoordelen van aanvragen voor een omgevingsvergunning zal zich in de toekomst mogelijk beperken tot het toetsen aan welstand, het bestemmingsplan/omgevingsplan en veiligheid. Het toetsen van bouwplannen aan het Bouwbesluit zal door de markt gaan plaatsvinden. Ook de controle tijdens de bouw zal mogelijk door de markt zelf worden uitgevoerd. Er zal worden gestart met eenvoudige nieuwbouw en seriematige verbouw. Alleen gecertificeerde bedrijven mogen deze taken van de gemeenten overnemen. Dit besluit heeft grote gevolgen voor de gemeenten. De bouwleges zullen waarschijnlijk niet of zeer beperkt geheven kunnen worden omdat de markt de werkzaamheden uitvoert. In 2021 is een raming aan legesopbrengst opgenomen ter grootte van € 605.000.

6. Onderuitputting

Onderuitputting kan alleen gerealiseerd worden als de uitgaven achterblijven bij de ramingen. Realisatie van de onderuitputting is een zeker risico. De raming van de post onderuitputting bedraagt € 410.000.

7. Grondexploitatie risicoanalyse

Voor de wijze van benadering van de risico's bij de grondexploitaties wordt verwezen naar de paragraaf F "Grondbeleid".

Voor het opvangen van deze risico's is in het eerste kwartaal van 2021 aan de hand van het de jaarlijkse risico-inventarisatie de maximale buffer bepaald op € 23.000. De inschatting is gebaseerd op aannames waarbij scenario's van een prijsverlaging tot het terugtreden uit grondposities een rol spelen. Op dit moment wordt deze risico--inventarisatie opnieuw herijkt. De financiële consequenties worden zoals gebruikelijk meegenomen bij de samenstelling van de Nota Meerjarenbeleid 2023-2026 en de begroting 2023.

8. Grondexploitatie dumprijzen

De totale boekwaarde in het grondbedrijf is op de peildatum 1 januari 2021 van de risico-inventarisatie -/- € 0,3 miljoen. In een 'scenario dumprijzen' is het maximale risico voor Wierden € 606.000 van in bezit zijn de gronden en boekwaarden van gebieden waar die gemeente een passieve faciliterende rol heeft. Onder punt 7 is hiermee tot een bedrag van € 23.000 al rekening gehouden. Het restrisico is dus nog € 583.000.

9. Groei gemeente

Door de groei van de gemeente boven de 24.000 inwoners nemen de lasten voor de raad en het college van Burgemeester en Wethouders toe (vergoedingen en salarissen zijn afhankelijk van inwonersklassen). Het risico dat hier in beeld wordt gebracht is een verandering in de ambtelijke organisatie. Het risico wordt per saldo ingeschat op € 300.000.

10. Rijksbeleid/Decentralisaties

Rijksbeleid (nieuwe of veranderde wetgeving, decentralisatie, kortingen op subsidies, specifieke uitkeringen en co-financieringsregelingen) zonder adequate compensatie is een nauwelijks te beïnvloeden risico.

In het sociaal domein spelen drie zaken een belangrijke rol:

- a. Decentralisatie Jeugd;
- b. Decentralisatie WMO;
- c. Participatiewet met regelingen aan de onderkant van de arbeidsmarkt.

Op deze taken is op rijksniveau fors bezuinigd bij de overdracht in 2015 naar de gemeenten. Er treden vanaf 2017 grote tekorten op in het sociale domein. Naar aanleiding van deze tekorten heeft een arbitrage commissie - de commissie van Wijzen - het rijk geadviseerd met extra middelen voor de Jeugdzorg te komen. In 2021 is hiervoor € 613.000 meer ontvangen. Een analyse van het ontstane tekort in 2021 en de hiermee gepaard gaande uitgaven heeft plaatsgevonden en wordt onder het raadsprogramma 2 "Sterke sociale samenleving" verder toegelicht. Ook wordt hier verder ingegaan op de rijkscompensatie jeugdzorg.

Vanwege de toenemende tekorten is er gewerkt aan een nieuwe set van in totaal 26 maatregelen die staan beschreven in het rapport 'Meer grip op het sociaal domein' d.d. 23 maart 2021. Tevens heeft Berenschot de 26 maatregelen gecomprimeerd tot een set van 10 maatregelen en de (potentiële) financiële effecten hiervan in beeld gebracht. Deze effecten zijn in de begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2026 vertaald naar een kostenreductie van uiteindelijk € 817.000. Verder zijn de aannames die voor de begroting zijn gedaan zijn gebaseerd op de inzichten die we op dat moment hadden. Andere risico's zijn de onzekerheid over de ontwikkeling van de vraagzijde, deze neemt toe door onder andere de dubbele vergrijzing (effect volgens de VNG 7%), calamiteiten en prijsontwikkelingen. Het risico wordt per saldo ingeschat op € 1.470.000.

11. Voortgezet onderwijs 'de Passie'

De Passie heeft recht op permanente huisvesting. Het risico dat hier in beeld wordt gebracht is het risico dat gedurende een periode van 5 jaar geen rijksbijdrage wordt ontvangen indien de leerlingenaantallen van de school tot onder de opheffingsnorm dalen en de school moet sluiten. Dan stopt ook de jaarlijkse rijksbijdrage ter grootte van ca. € 350.000. De gemeente heeft dan een gebouw met een boekwaarde zonder dekking van de lasten uit rijksmiddelen en zal de mogelijkheden tot herontwikkeling moeten onderzoeken.

12. Informatiebeveiliging

Datalekken kunnen leiden tot (hoge) boetes maar ook tot herstelmaatregelen waarvoor extra personeel dan wel apparatuur/software nodig is. Recente gevallen bij overheidsinstellingen en onderwijsinstellingen tonen aan dat de impact mogelijk fors kan zijn. Wij schatten de impact op 1,5 miljoen.

13. Vennootschapsbelastingplicht (VpB)

Gemeenten vallen voor ondernemersactiviteiten onder de VpB. Er moet dan over die activiteiten winst worden afgedragen aan de fiscus. Op dit moment is nog niet aan te geven hoe de vrijstellingsbepalingen gaan luiden.

Wierden heeft in overleg met een fiscalist een bepleitbaar standpunt ingenomen. Wij schatten het maximale risico op € 700.000.

14. Onderhoud kapitaalgoederen, groen en wegen

In de begroting voor 2021 gaat in het beleidsveld wegen en het beleidsveld groen circa € 4,5 miljoen om. Daarnaast zijn in de eenmalige sfeer kredieten beschikbaar.

We houden rekening met een risico van calamiteiten tot 20% van het exploitatiebudget ofwel € 900.000.

15. Corona

Als gevolg van de pandemie wordt Wierden geconfronteerd met extra kosten en tegenvallende opbrengsten. Ook is het lange termijn op de algemene uitkering onzeker. De gemeente heeft diverse compensatiepakketten van het Rijk ontvangen. De nog niet gebruikte middelen zijn in een bestemmingsreserve gestort, waarin de gemeente uit eigen middelen € 1 miljoen heeft aangevuld. Per saldo wordt verwacht dat de beschikbare reserve toereikend is. Zie ook onderstaande toelichting.

16. Inflatie

Als gevolg van de oorlog in Oekraïne stijgen de energieprijzen dan gewoonlijk. Met name is de stijging van de olie- en gasprijzen ongekend hoog. Het risico van een hoge inflatie en een wereldwijde economische recessie ligt op de loer. Energie zal voorlopig duur blijven met bijbehorende hoge inflatie.

In de begroting 2022 is rekening gehouden met een stelpost loon- en prijsontwikkeling van 2,3%. Recente cijfers geven een inflatie aan die richting de 6% gaat. Een dergelijke hoge inflatie zal consequenties hebben voor de bestedingsmogelijkheden bij de huidige budgetten. De benodigde afname van diensten en producten kan dan gevaar lopen. Het risico wordt ingeschat op 4% van de hiervoor vatbare uitgaven van € 34,2 miljoen of € 1,6 miljoen.

17. Overige risico's

- *Organisatiegebonden risico's*
 - De wetten, regels en voorschriften waarmee gewerkt wordt, worden steeds complexer. Zorgvuldigheid in procedures en besluitvorming luisteren nauw. Anderzijds is er een behoorlijke werkdruk. Daar waar het afbreukrisico groot is, wordt uiteraard de grootste inspanning geleverd om fouten te voorkomen.
 - In het risico van langdurige ziekte van werknemers is niet voorzien in de vorm van een raming voor vervanging.
 - De gemeente kan zich niet verzekeren tegen bedrijfsschade. Bij ernstige calamiteiten (bijvoorbeeld bij uitval van automatisering) zou het voor kunnen komen dat de bedrijfsvoering voor langere tijd stil ligt. Een inhaalslag zal dan extra loonkosten met zich meebrengen.
 - Uit de schadepraktijk blijkt dat de gemeente op het gebied van vergunningverlening en de kwaliteit van de handhavingsorganisatie aansprakelijkheidsrisico's loopt.
- *Verbonden partijen*

In de paragraaf Verbonden partijen worden de deelnemingen en gemeenschappelijke regelingen waarin de gemeente een bestuurlijk en/of een financieel belang heeft, uitgebreid beschreven inclusief de risico's van deze partijen. Hiernaar wordt verwezen.
- *Open-eind regelingen*

Onder risico's van open-eind regelingen worden verstaan die regelingen waarbij een hogere wetgever in meer of mindere mate de gemeente verplichtingen oplegt. Als voorbeelden kunnen worden genoemd het leerlingenvervoer, de sociale uitkeringen, het kwijtscheldingsbeleid en -beperkt- andere bijstandsgelateerde uitgaven. Het beheersen van de uitgaven kan tot op zekere hoogte worden geregeld via eigen beleid. Doel is in elk geval deze regelingen qua lasten zoveel mogelijk te beheersen.

We waarderen de 'overige risico's' op € 500.000.

PARAGRAAF IMPACT COVID-19

1. Inleiding

In de regio Wuhan in China startte in december 2019 een uitbraak van het Covid-19 virus. Vanaf medio februari 2020 is dit virus in heel Europa (waaronder ook Nederland) doorgedrongen. Om het virus zo goed mogelijk te bestrijden heeft het Kabinet maatregelen getroffen, waaronder het verbieden van bijeenkomsten van (grote) groepen mensen, diverse reisverboden en de sluiting van eet- en drinkgelegenheden en sport- en fitnessclubs, scholen en kinderdagverblijven. De beperkingen waren in 2021 bepaalde perioden (deels) opgeheven, maar met ingang van 19 december 2021 was er weer sprake van een lockdown. Deze lockdown duurde tot 19 januari 2022 en vanaf die datum zijn de maatregelen verder afgebouwd. Deze maatregelen raken ook de gemeente Wierden als organisatie, haar inwoners en samenwerkingspartners.

Helaas duurt de Coronacrisis nog voort. Het verloop van de situatie blijft onzeker. Afhankelijk hiervan bestaat de mogelijkheid dat er weer beperkende maatregelen worden genomen. De impact voor 2022 is dan ook onzeker.

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de impact van Covid-19 op de gemeente Wierden, zowel op korte- als op langere termijn.

2. Korte termijn effecten op de gemeente Wierden

Het Covid-19 virus heeft forse impact op de maatschappij en op de gemeente. Naast de organisatorische gevolgen, zoals digitale oplossingen voor thuiswerken en telefonie, heeft het Covid-19 virus direct dan wel indirect ook financiële gevolgen c.q. onzekerheden voor onze gemeente. Hierbij valt te denken aan meerkosten in het sociaal domein, kosten voor ICT-middelen en ondersteuningsregelingen zoals de tijdelijke ondersteuning zelfstandig ondernemers (Tozo).

Bij de vaststelling van de Nota Meerjarenbeleid 2021-2024 heeft de gemeenteraad besloten om een bedrag ad € 1 miljoen uit eigen middelen te storten in de reserve Corona voor het opvangen van huidige en toekomstige nadelen van de huidige Coronacrisis. Daarnaast worden alle middelen die de gemeente vanuit compensatiepakketten van het Rijk ontvangt gestort in de reserve Corona. De gemeenteraad heeft besloten dat direct aanwijsbare Corona- gerelateerde kosten in 2020 en 2021 ten laste van de reserve Corona kunnen worden gebracht. Verantwoording hierover vindt plaats in de jaarrekeningen. In de raadsvergadering van 28 september 2021 heeft de raad besloten dat van de € 1 miljoen aan eigen middelen een bedrag van € 500.000 niet door het college kan worden aangewend zonder besluit van de raad.

Storting in de reserve Corona:

- Eigen middelen	€ 1.000.000
- Ontvangen compensatie Rijk in 2020	€ 757.790
- Besteding in 2020	€ 391.165
Beschikbaar per 1-1-2021	€ 1.366.625
- Ontvangen compensatie in 2021	€ 993.116
Totaal beschikbaar in 2021	€ 2.359.741

In 2021 is voor een totaalbedrag van € 675.753 aan de reserve Corona onttrokken. Deze onttrekking is als volgt te specificeren:

- Bijdrage Soweco	€ 31.510
- Inhuur van personeel ter ondersteuning van verkiezingen, communicatie, Tozo-regeling en economische agenda	€ 113.793
- Trajecten Toekomstcoach	€ 41.672
- Deelname Twents Cultuurfonds	€ 24.768
- Inkomstenderving (reclamebelasting, leges, marktgelden ed.)	€ 85.200
- Meerkosten jeugdzorg en Wmo	€ 54.606
- Aanpassingen ICT/automatisering	€ 55.247
- Coronacompensatie sport- en cultuursector (via regeling)	€ 143.818
- Bestrijding eenzaamheid, ondersteuning mantelzorgers, jeugd- en jongerenwerk, bevorderen positieve gezondheid etc.	€ 116.671
- Diversen	€ 8.468
Totaal ingezet	€ 675.753

Beschikbare reserve Corona per 31-12-2021 € 1.683.988

Hierbij wordt opgemerkt dat door het Rijk nog een aanvullende compensatie van € 92.252 is toegezegd, welke in 2022 zal worden ontvangen.

Dit bedrag zal worden toegevoegd aan de reserve Corona, waardoor er per 1 januari 2022 in feite in totaal nog € 1.776.240 beschikbaar is ter dekking van de nadelige gevolgen van de Coronacrisis.

3. Lange termijn effecten op de gemeente Wierden

De (nadelige) gevolgen van de Covid-19 virus lopen ook in het boekjaar 2022 door. De maatregelen om het Covid-19 virus tegen te gaan, hebben wereldwijd aanzienlijke impact op de economie en werkgelegenheid, ook de inwoners en ondernemers in de gemeente Wierden alsook gesubsidieerde instellingen en verbonden partijen worden hierdoor geraakt. Er zullen derhalve onzekerheden blijven bestaan op tal van terreinen. De gevolgen voor het boekjaar 2022 en verder zijn nog niet te overzien. Wel is het college van mening dat de gevormde reserve Corona voldoende slagkracht geeft om de uitdagingen waarmee de gemeente wordt geconfronteerd het hoofd te bieden en de risico's waarmee de gemeente Wierden geconfronteerd zal worden af te dekken.

Bij de inzet van de in de reserve Corona beschikbare middelen zal het college de volgende kaders en uitgangspunten hanteren:

- proactief en zichtbaar de Wierdense samenleving ondersteunen en hiervoor de financiële middelen inzetten die uit eigen middelen gevormd zijn en/of beschikbaar zijn gesteld door het Rijk;
- voldoende middelen (blijven) reserveren voor de bestrijding van de coronacrisis omdat de definitieve effecten van de crisis nog niet in zicht zijn en we deze middelen in 2022 e.v. nog nodig kunnen hebben om de effecten over de volle breedte van de Wierdense samenleving op te kunnen vangen;
- op korte termijn gericht middelen inzetten om een impuls en ondersteuning te geven aan de versterking van het verenigingsleven, het vrijwilligerswerk en de lokale middenstand;
- de inzet van middelen complementair laten zijn op de steunmaatregelen die verenigingen en ondernemers rechtstreeks van het Rijk ontvangen;

- actief communiceren op welke wijze de gemeente zich inzet om de negatieve effecten van de coronacrisis te bestrijden door (financiële) hulp en ondersteuning te bieden aan de Wierdense samenleving.

4. Compensatie vanuit het Rijk

Zoals in paragraaf 2 is aangegeven heeft de gemeente Wierden vanaf 2020 in de vorm van een zestal steunpakketten compensatie ontvangen van het Rijk om de negatieve gevolgen van de Coronacrisis op te vangen. Deze compensatie bedraagt in totaal € 1.750.906. De nog niet ingezette middelen zijn gereserveerd in de reserve Corona.

Voor de uitvoering van de tijdelijke ondersteuning zelfstandig ondernemers (Tozo) wordt de gemeente in beginsel volledig gecompenseerd door het Rijk.

5. Continuïteitsveronderstelling

De uitbraak van het Covid-19 virus heeft geen (significante) invloed op de cijfers over het boekjaar 2021 anders dan afwijkingen van de begroting. Het college heeft passende maatregelen genomen c.q. zorgt ervoor dat passende maatregelen worden genomen om de continuïteit van de bedrijfsactiviteiten te waarborgen. Het college acht een duurzame voortzetting van de bedrijfsactiviteiten derhalve mogelijk. De jaarrekening is dan ook opgemaakt uitgaande van de veronderstelling van continuïteit van de gemeente.

KENGETALLEN

Ingevolge artikel 11 van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) moeten in deze paragraaf kengetallen worden opgenomen voor: de netto schuldquote, de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, de solvabiliteitsratio, de structurele exploitatieruimte, de grondexploitatie en de belastingcapaciteit. De kengetallen maken het de leden van provinciale staten en de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van hun provincie of gemeente.

Netto schuldquote: de netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen: om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

Solvabiliteitsratio: dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

Structurele exploitatieruimte: Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt thans het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage.

Grondexploitatie: voor de berekening van dit kengetal worden de niet in exploitatie genomen gronden en de bouwgrond in exploitatie bij elkaar opgeteld en gedeeld door de totale baten uit de programmabegroting of jaarstukken en uitgedrukt in een percentage.

Belastingcapaciteit: de ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het Coelo publiceert deze lasten ieder jaar in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB en de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. De belastingcapaciteit van gemeenten wordt daarom berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar t-1 in en uit te drukken in een percentage.

Kengetallen:	2020-W	2021-W	2021-B
netto schuldquote	34,5%	52,2%	53,1%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	18,9%	38,7%	38,9%
solvabiliteitsratio	29,2%	29,8%	27,0%
structurele exploitatieruimte	0,6%	2,4%	0,4%
grondexploitatie	0,0%	0,0%	2,8%
belastingcapaciteit	100,6%	101,9%	102,8%

De eerste twee kengetallen geven aan dat de schuldpositie is toegenomen. In belangrijke mate wordt dit veroorzaakt door de aangetrokken projectfinanciering voor de realisatie van de school voor voortgezet onderwijs De Passie en de sportvoorziening op de Esrand. .

Het solvabiliteitsratio is in 2021 op het niveau van 2020 gebleven.

Volgens de jaarrekening 2021 bedraagt het kengetal structurele begrotingsruimte in 2021 2,4. Dit is in lijn met het rekeningresultaat dat grotendeels wordt veroorzaakt door een hogere algemene uitkering (mede door rijkscompensatie Corona en jeugdzorg) en hogere leges omgevingsvergunningen.

De boekwaarde van de in exploitatie genomen gronden is, evenals in 2020, zeer laag te noemen. Het kengetal grondexploitatie is derhalve 0%. De afwijking ten opzichte van de begroting wordt met name veroorzaakt door gerealiseerde verkopen. De begrote stand 2021 is gebaseerd op de situatie aan het begin van het boekjaar en de werkelijke stand op de balansdatum 31 december.

Ten aanzien van de belastingcapaciteit kan worden geconstateerd dat deze zich verhoudt met het landelijk gemiddelde.

Duiding ratio's

Om de financiële positie van Nederlandse gemeenten met elkaar te kunnen vergelijken, heeft de accountantsorganisatie BDO een financiële ranking gemaakt:

Waarderingscijfer	Minst risicovol (%)	Neutraal (%)	Meest risicovol (%)
Nettoschuldquote	<90	90-130	>130
Nettoschuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<90	90-130	>130
Solvabiliteitsrisico	>50	20-50	<20
Grondexploitatie	<20	20-35	>35
Structurele exploitatieruimte (begroting)	>0	0	<0
Belastingcapaciteit	<95	95-105	>105

De ratio's 2021 geven het volgende beeld met signaleringswaarden:

• Netto schuldquote	38,7%	Minst risicovol
• Solvabiliteit	29,8%	Neutraal risico
• Grex	0,0%	Minst risicovol
• Structurele exploitatieruimte	2,4%	Minst risicovol
• Belastingcapaciteit	101,9%	Neutraal risico

PARAGRAAF B: ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

In artikel 12 van het BBV is bepaald dat de paragraaf betreffende het onderhoud van kapitaalgoederen ten minste de volgende kapitaalgoederen bevat:

- a) Wegen;
- b) Riolering;
- c) Water;
- d) Groen;
- e) Gebouwen.

Voor elk van deze kapitaalgoederen moet worden aangegeven:

- a) Het beleidskader;
- b) De uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties;
- c) De vertaling van de financiële consequenties in de begroting.

Onder lastige economische omstandigheden kan de verleiding bestaan om onderhoud uit te stellen of in het geheel niet meer uit te voeren. Op korte termijn levert dit uiteraard besparingen op. Op de wat lange(re) termijn heeft het uitstellen of niet uitvoeren van onderhoud nadelige effecten. Deze nadelige effecten kunnen dan waarschijnlijk slechts met grote aanvullende uitgaven ongedaan worden gemaakt. Wij kiezen ervoor om het kwaliteitsniveau te handhaven en de hiervoor benodigde middelen beschikbaar te stellen.

Onderhoud van kapitaalgoederen beslaat een substantieel deel van de begroting. Een goed overzicht is daarom van belang voor een juist inzicht in de financiële positie. In deze paragraaf maken we voor de genoemde categorieën kapitaalgoederen inzichtelijk op welke wijze we uitvoering geven aan het vastgestelde beleid in samenhang met de beschikbaar gestelde budgetten.

Overzicht beleidsplannen

Beleidsplannen worden opgesteld voor meerdere jaren (middellange en lange termijn). In het beleidsplan staat het ambitieniveau van de gemeente voor de openbare ruimte. Aan de hand van het ambitieniveau wordt bepaald welke (kapitaals-)investerings er nodig zijn en worden de jaar- (kapitaals-)lasten bepaald.

Daarnaast wordt bepaald wat de onderhoudskosten zijn. Deze worden onder andere vastgelegd in het Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) - plan. Aan de hand van een kwaliteitsbepaling worden de beheerlasten bepaald en vastgelegd in de begroting.

Een beleidsplan opstellen vergt een gedegen voorbereiding. Vaak wordt een beleidsplan opgesteld met behulp van een extern bureau. Om een beleidsplan op te kunnen stellen worden kredieten aangevraagd in de nota meerjarenbeleid.

Hieronder staat een overzicht van de beleidsplannen. Het gaat hierbij niet alleen om actualisatie van bestaande beleidsplannen maar ook om beleidsplannen die nog niet zijn opgesteld. Deze staan aangegeven met een ster (*).

Beleidsplannen	Planning/ vastgesteld	Looptijd t/m	Financiële vertaling in begroting	Opmerking
Watertakenplan huidig Watertakenplan 2025 e.v.	09-07-2019 2024	31-12-2024	Ja	Vastgesteld Kredietaanvraag
IBOR-plan	02-03-2021	31-12-2024	Ja	Vastgesteld
Mobiliteitsplan	30-03-2021	31-12-2030	Ja, voor 2022	Vastgesteld
Wegenbeleidsplan	Q1 2022	31-12-2026	Nee	Vastgesteld
Speelbeleidsplan*	Q3 2022		Nee	Kredietaanvraag
Groenbeleidsplan*	Q3 2023		Nee	Kredietaanvraag
Bomenbeleidsplan*	Q3 2024		Nee	Kredietaanvraag
Openbare verlichting	Q1 2022		Nee	In voorbereiding
Civiele kunstwerken	Q3 2023		Nee	Kredietaanvraag
Zand- en puinwegen	Q3 2022		Nee	

Overzicht beheerplannen

Beheerplannen zijn plannen die opgesteld worden voor één jaar en gericht op uitvoering. In het beheerplan staat de praktische vertaling van beschikbaar budget, de gevraagde kwaliteit en (beleids)doelen. Een beheerplan is een korte termijn plan gericht op de uitvoering. Hierin staat ook wat er gedaan wordt om te voorkomen dat er kapitaalvernietiging plaatsvindt door slecht onderhoud.

Beheerplannen	Vastgesteld d.d.	Looptijd t/m	Financiële vertaling in begroting	Opmerking
Bomen	6-10-2020	31-12-2021	Ja	
Groenrenovaties	6-10-2020	31-12-2021	Ja	
Speelplaatsen	8-12-2020	31-12-2021	Ja	
Gras	10-2-2021	31-12-2021	Ja	
Plantsoenen	10-2-2021	31-12-2021	Ja	
Reiniging 1(vegen)	22-12-2020	31-12-2021	Ja	
Begraafplaatsen	22-2-2021	31-12-2021	Ja	
Riolering	9-7-2019	31-12-2021	Ja	
Gebouwen	7-4-2020	31-12-2025	Ja	
Openbare verlichting	9-3-2021	31-12-2021	Ja	
Verhardingen	18-5-2021	31-12-2021	Ja	
Civiele kunstwerken	18-5-2021	31-12-2021	Ja	
Recreatieve fietspad.	9-3-2021	31-12-2021	Ja	
Wegkanten	9-3-2021	31-12-2021	Ja	
Verkeersvoorzieningen	9-3-2021	31-12-2021	Ja	
Zand- en puinwegen	9-3-2021	31-12-2021	Ja	

OPENBAAR GROEN

Beleidskader

Onze directe (groene) omgeving wordt in toenemende mate belangrijker om in te bewegen. Hierdoor worden er andere eisen aan groen gesteld. Verblijven in het groen wordt belangrijker en de aanwezigheid van siergroen wordt minder belangrijk. De maatschappij heeft steeds minder geld beschikbaar voor groen. Al deze aspecten roepen om een nieuw maar vooral flexibeler en innovatiever groenbeleid.

Groen- en bomenbeleid

Vooralsnog is het IBOR plan leidend. Dit plan is gericht op beheer (schoon en veilig). Voor vervangingen (heel) is nog geen toereikend beleid. De investeringen in de openbare ruimte blijven (nu) nog achter. Voor vervangingen is weinig budget. Op termijn kan dit leiden tot een achteruitgang in de kwaliteit. Dit heeft ook te maken met de leeftijd van wijken. Daarom is het van belang om keuzes te gaan maken in ambitieniveau en dit vast te laten leggen in beleidsplannen. De verwachting is dat de afname van kwaliteit nu nog niet leidt tot kapitaalvernietiging. Deze verwachting is vastgelegd in het IBOR - plan 2021-2024.

Areaal

Het areaal bedraagt ca. 21.100 bomen en 1.263.000 m2 groen.

WAT HEBBEN WIJ GEDAAN IN 2021?

IBOR-plan 2021-2024

Het IBOR plan 2021-2024 is in 2020 opgesteld en vastgesteld 2 maart 2021. In het IBOR plan is bepaald dat de kwaliteit gericht is op niveau B (goed), het huidige niveau.

Integraal beheer

Binnen de kaders van het IBOR- plan wordt het groenonderhoud uitgevoerd en gecontroleerd. Meer dan 10 keer per jaar wordt gecontroleerd of het gewenste niveau behaald wordt.

Gevolgen klimaatverandering

Als gevolg van de klimaatverandering wordt meer aandacht besteed aan de bestrijding van de eikenprocessierups. In 2021 is er preventief bestreden op locaties waar jaarlijks overlast voor komt (o.a. scholen). Een ander gevolg is de verdroging. Veel bomen hebben zwaar te leiden van de verdroging. Er gaan meer bomen dood die verwijderd moeten worden. De jonge aanplant heeft het moeilijk en vraagt veel verzorging (water geven). Ook zien we een achteruitgang in de kwaliteit. Om dit meetbaar te maken is in het bomenbeheerplan vastgelegd vaker te inspecteren.

De vertaalslagen zijn inmiddels gemaakt in de nieuw opgestelde beheerplannen en in de begroting 2022. In de begroting 2023 worden nog aanpassingen doorgevoerd vanwege de klimaatverandering.

De gevolgen van de klimaatveranderingen hebben wel geleid tot een tekort in 2021 op het gebied van reconstructies en een verschuiving van onderhoud naar reconstructies.

Financiële consequenties en vertaling naar de begroting

Het onderstaand schema geeft de werkelijke en toekomstige ontwikkeling van de lasten weer. Deze bedragen zijn afgestemd op het gewenste kwaliteitsniveau, de urentoerekening, de onderhoudsplannen/beeldbestekken en de bezuinigingen waartoe de gemeenteraad heeft besloten.

De afwijking op groen onderhoud ten opzichte van de begroting heeft zijn oorzaak in het groeizame zomerweer 2021. In samenwerking met aannemers zijn er meer uren besteed aan het onderhoud van het groen. Daar staat tegenover dat op de andere genoemde taken minder uren zijn verantwoord. Een relatief klein tekort in totaal op het groen- en bomenonderhoud in 2021.

Categorie (Bedragen x €1.000)	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Werkelijk 2021
Groen onderhoud	800	870	998
Reconstructies	234	209	187
Boom onderhoud	274	339	281
Straatmeubilair	6	17	4
Totaal	1.314	1.435	1.470

WATER, WEGEN EN KUNSTWERKEN

Beleidskader

Het wegbeheer is een samenhangend geheel van activiteiten die gericht zijn op het ontwikkelen, onderhouden en managen van de functies van het wegennetwerk ten dienste van de gebruikers. De gemeente heeft als wegbeheerder de zorgplicht om de wegen die binnen haar gebied liggen in een goede staat te laten verkeren. Voor het beheer van de wegen is er een wegbeheerplan aanwezig. Inmiddels is er een nieuw beleidsplan wegen opgesteld inclusief de financiële vertaling voor de komende jaren.

Bij de vaststelling van de bezuinigingsmaatregelen 2014-2017 heeft de gemeenteraad gekozen voor het scenario waarbij prioriteit is gelegd bij de asfaltwegen om daarmee een mogelijke kapitaalsvernietiging uit te sluiten. In deze planperiode is het achterstallig onderhoud aan de asfaltverharding grotendeels weggewerkt.

Met deze keuze wordt wat betreft de asfaltverharding (ca. 55% van het totale areaal) voldaan aan het in het beheerplan opgestelde beleidskader:

- Er wordt voldaan aan het wettelijk kader met betrekking tot wegbeheer;
- Voor de asfaltverhardingen is voldaan aan de CROW richtlijnen.

In 2021 is de twee jaarlijkse globale visuele inspectie gehouden overeenkomstig de CROW richtlijnen. Hieruit blijkt ook dat de algehele onderhoudstoestand van de wegen goed is. Ondanks dat het achterstallig onderhoud op asfaltwegen is ingelopen is dit nog een wankel evenwicht. Het achterstallig onderhoud is 3,0% van de totaaloppervlakte.

De gemeente neemt haar verantwoordelijkheid met betrekking tot de elementenverharding. Veiligheid met betrekking tot de elementenverharding wordt gegarandeerd. In 2021 is het groot onderhoud elementen wederom vooral in de trottoirs uitgevoerd. Daarnaast wordt er rekening gehouden met een extra budget klein onderhoud ten behoeve van de verkeersveiligheid van de elementenverhardingen.

Bovenstaande is ingegeven door de techniek en de daarmee samenhangende parameters. Naast de technische onderhoudsstaat van de verhardingen is er ook nog de beleving van onze inwoners. Hier ligt het raakvlak met IBOR. Ondanks dat de algemene technische staat van de verhardingen goed is verlangen onze inwoners soms wat anders. Dit heeft alles te maken met de inrichting van de openbare ruimte. Ook in het onderhoud zoeken we de integraliteit van uitvoering in de openbare ruimte.

Gebied	Elementen (m2)	Asfalt (m2)	Beton (m2)	Totaal
Centrumgebied	106.474	4.708	215	111.397
Woonwijken	627.742	95.882	807	724.431
Invalswegen	37.690	68.253	1.112	107.055
Bedrijfsterreinen	49.434	46.648	34	96.116
Begraafplaatsen	5.533	3.160	0	8.693
Buitengebied	56.746	782.533	35.283	874.562

Bron: IBOR / Wegbeheer

Autonome investeringen wegen

Er zijn een aantal wegen waar door met name functie verandering dan wel ontwikkelingen in de omgeving de onderhoudssituatie enorm onder druk staat.

In de meeste gevallen gaat het om wegen in het buitengebied die door de ontwikkelingen te smal zijn om de toegenomen hoeveelheid en omvang van het verkeer op een veilige wijze af te wikkelen.

De technische staat van deze wegen is door deze zwaardere belasting bijna of reeds al aan het einde van haar levensduur.

Daarnaast is het voor een aantal wegen (en bermen) van groot belang om de berm te verharderen met grasbetontegels wat een positief effect heeft op de verkeersveiligheid.

Bovenstaande wordt opgenomen in het nieuwe beleidsplan en vervolgens opgevoerd in de Nota Meerjarenbeleid 2023-2026.

Reconstructies

Reconstructies van wegen vallen buiten het planmatig onderhoud. Hiervoor zal dan een afzonderlijke krediet beschikbaar moeten worden gesteld. In 2021 is de reconstructie van de Dorpsstraat in Enter gereed gekomen.

Civieltechnische kunstwerken

Er is een beheer- en onderhoudsplan voor civieltechnische kunstwerken vastgesteld. Uit het plan blijkt dat naast het klein onderhoud ook groot onderhoud moet worden uitgevoerd.

Met deze middelen kan worden voldaan aan het standaardniveau van onderhoud.

In 2022 zullen weer de nodige inspecties plaatsvinden om het beheer- en onderhoudsplan te actualiseren.

Openbare verlichting

Er is verder uitvoering gegeven aan het vervangingsbudget welke over was gebleven uit 2018. De gemeenteraad heeft er mee ingestemd dat dit voor verdere vervanging van openbare verlichting gebruikt kon worden. Er is ingezet op het vervangen van oude armaturen, dan wel het ombouwen van armaturen naar led armaturen. Het aandeel ledlampen stijgt tot ca. 29% van ons totaalareaal.

In 2022 wordt er een nieuw beleidsplan openbare verlichting opgesteld inclusief een financiële vertaling.

Financiële consequenties

Onderstaand een overzicht van de financiële consequenties betreffende onderhoud wegen. De bedragen zijn tot stand gekomen op basis van de beheersplannen. Hiermee is rekening gehouden met de onderhoudsplanningen, urentoerekening en het gewenste kwaliteitsniveau. De afwijking ten opzichte van de begroting komt met name door de verantwoording van de kosten voor groot onderhoud. Deze was € 190.000,- hoger dan geraamd. De vereffening met de reserve wegbeheer vindt echter op het taakveld "mutaties reserves" plaats en komt hier niet tot uitdrukking.

Categorie (Bedragen x €1.000)	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Werkelijk 2021
Beheer verharde wegen	602	863	989
Beheer semi-verharde wegen	70	62	78
Beheer recreatieve fietspaden	37	57	46
Beheer wegkantverbetering	267	325	269
Onderhoud bruggen	-18	93	83
Totaal	958	1.400	1.465

RIOLERING

WAT HEBBEN WIJ GEDAAN IN 2021?

Beleid

Gemeenten hebben op grond van de Wet milieubeheer (Wm) een zorgplicht voor de inzameling van stedelijk afvalwater en op grond van de Waterwet een zorgplicht voor hemelwater & grondwater. De manier waarop de gemeente invulling geeft aan deze watertaken heeft zij vastgelegd in het Watertakenplan 2020 t/m 2024 dat door de gemeenteraad is vastgesteld.

2021 was een onvoorstelbaar jaar door de ontwikkelingen rond COVID-19. We hebben behoorlijk moeten schakelen om alles voor elkaar te kunnen krijgen.

Op basis van onderzoeken (onder meer inspectiebeelden) is zowel in de vrijvervalriolering als de mechanische riolering een onderhoud- en een reparatieprogramma uitgevoerd en zijn vervangingen en verbeteringen met betrekking tot het functioneren van de systemen aangebracht.

Daarnaast is de samenwerking opgezocht met woningstichting Reggewoon voor het realiseren van een klimaatadaptieve woonomgeving voor De Klomphof en de nieuw te ontwikkelen woningen aan de 1e Esweg / Kruissteenweg.

Ook is in de afgelopen periode een intensieve samenwerking ontstaan met het waterschap Vechtstromen. Dit heeft geresulteerd in een gezamenlijke Wateragenda en een gezamenlijk maatregelenprogramma om de oostkant van het dorp Wierden meer water-robust in te richten. Enerzijds heeft gemeente Wierden hierbij een aanvang gemaakt met een wadi-structuur in de wijk Wierden Oost en anderzijds heeft het waterschap maatregelen getroffen om de regenwaterafvoer in de Wierdense Aa anders te regelen. Door deze gezamenlijke maatregelen wordt in de toekomst de wateroverlast in Wierden Oost verminderd.

Ook is in de wijk Goorens in Enter een eerste aanzet gegeven voor een water-robuste wijk. In deze wijk zijn in het plantsoen Erve Smedinck wadi's aangebracht. Deze werkwijze van het koppelen van de klimaatadaptatieve maatregelen aan het groot groenonderhoudsprogramma willen we in de toekomst doorzetten. Daardoor is de omgevingskwaliteit verbeterd.

Hoewel we m.b.t. de klimaatadaptatie geen trekker zijn in het landelijk gebied zijn we afgelopen periode wel aanjager geweest in de pilot Notter, Rectum-Ypelo en hebben in deze pilot actief meegedacht met andere stakeholders. Daarbij wordt onderzocht hoe op een robuuste wijze water in het gebied Notter en Rectum- Ypelo kan worden aangevoerd en langer kan worden vastgehouden om droogte tegen te gaan.

Naast deze fysieke maatregelen hebben wij ons de afgelopen tijd ook gericht op het versterken van de communicatie en het vergroten van de bewustwording over de gevolgen van klimaatveranderingen bij de inwoners, scholen en bedrijven. Gezamenlijk in Twents Waternet-verband (TWN) hebben wij de website <https://groenblauwtwente.nl/> ontwikkeld waarin inwoners informatie kunnen krijgen om eigen huis en tuin water en hitteproof in te richten.

We hebben in 2021 in TWN een campagne ontwikkeld met betrekking tot maatregelen op eigen terrein. Daarnaast hebben wij zelf in 2021 de subsidieverordening “Klimaatadaptie Wierden” ontwikkeld. Met deze verordening kunnen inwoners in de periode 2022 t/m 2024 subsidie krijgen voor klimaatadaptieve maatregelen op eigen terrein. De subsidieverordening is in werking getreden in het voorjaar van 2022; ondersteund door een brede campagne vanuit TWN.

In 2021 hebben wij ook een inventarisatie gemaakt van schoolpleinen die in aanmerking kunnen komen voor een bijdrage van de gemeente in kader van klimaatadaptieve maatregelen voor de periode 2022 t/m 2024.

Ook hebben wij de afgelopen periode gekeken naar de subsidiemogelijkheden op het gebied van klimaatadaptatie. Zo kunnen wij met de uitvoering van de uitvoeringsagenda uit het Programma Klimaatadaptatie 2022-2028 aanspraak maken op subsidiemogelijkheden. Via verschillende regelingen komen wij voor de periode 2022-2027 bij ongewijzigde omstandigheden in aanmerking voor een subsidiebedrag van € 472.000,-.

WAT GAAN WIJ DOEN IN 2022?

Op het gebied van water heeft de gemeente Wierden in het Watertakenplan 2020-2024 haar visie vastgesteld met betrekking tot de gemeentelijke watertaken (afvalwaterzorgplicht, hemelwaterzorgplicht en grondwaterzorgplicht). Met deze visie staat de gemeente Wierden voor een toekomstbestendige waterketen. Daarbij wordt geanticipeerd op toekomstige veranderingen. Naast de visie is in het Watertakenplan per watertaak de strategie verankerd om invulling te geven aan de visie. De invulling is afgestemd op de overige beleidsterreinen van de gemeente en het beleid van het Waterschap en de Provincie.

De belangrijkste speerpunten voor de planperiode 2022 zijn:

- Het instant houden van de bestaande voorzieningen (alleen hoogst noodzakelijk onderhoud & investeringen) in het kader van de volksgezondheid;
- Waar mogelijk wordt het vervangen van de riolering gecombineerd met het herinrichten van de leefomgeving en klimaatadaptatie. Daarbij wordt gedacht aan omgeving Esdoornlaan en de Prins Hendrikstraat/Jacobsonstraat in Wierden West;
- Vergroten waterbewustzijn bij inwoners & scholen. De raad heeft in maart 2022 een subsidieregeling vastgesteld voor de inwoners van gemeente Wierden voor het plaatsen van regentonnen, afkoppelen van erfverharding/daken en het vergroenen van particuliere tuinen (tegels eruit-groen erin). Daarnaast doet de gemeente Wierden mee met het NK tegelwippen waarbij wij in competitieverband met de andere 13 Twente gemeenten gaan kijken wie de versteende leefomgeving het beste kan vergroenen. Ook kijken wij elk jaar met één school wat we naast het vergroenen van de schoolomgeving nog extra kunnen doen in kader van de klimaatveranderingen.

- Uitvoeren van Groen / blauwe maatregelen (klimaatadaptatie) door het omvormen van het openbaar groen in infiltratievoorzieningen en het afkoppelen van verhard oppervlak.
- Het basisrioleringsplan (BRP) dateert van 2013 en wordt periodiek herzien Binnen de planperiode van het Watertakenplan is voorzien in een actualisatie van het BRP;
- Het Watertakenplan heeft een looptijd van 2020 tot en met 2024. Het plan moet met regelmaat geactualiseerd worden. Halverwege de planperiode wordt een tussenevaluatie gehouden, waarbij vooral kosten en planning c.q. stand van zaken met betrekking tot uitvoering van maatregelen behandeld worden;
- Inspelen op de Omgevingswet op de thema's waterketen en klimaatadaptatie;
- Ambtelijk platform Twents Waternet verder uitbouwen, kennis delen en samenwerken.

Categorie (Bedragen x € 1.000	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Werkelijk 2021
Exploitatieuitgaven	1403	1530	1293
Toevoeging voorziening	782	804	1046
Onttrekking voorziening			
Bijdragen rioolaansluitingen			
Opbrengst rioolheffing	-2937	-3065	-3068
De volgende lasten worden toegerekend aan riolering:			
Aandeel kosten kwijtschelding	61	54	61
Aandeel kosten straatreiniging	51	61	54
Overhead kwijtschelding/ straatreiniging	10	8	10
Onkruidbestrijding	8	8	8
Bladkorvencampagne	2	6	2
Overhead Leefomgeving	109	97	100
Overhead buitendienst	22	26	23
Overhead Fin	1	1	1
BTW Compensabel	145	153	153
Correctie rentenotitie BBV	343	317	317
Totaal	-1	0	0

Al een aantal jaren worden de overheadkosten niet meer via tijdsverantwoording, maar afzonderlijk toegerekend aan het taakveld. Exploitatiesaldi worden verrekend met de

egalisatie voorziening riolering. Komt het saldo boven het plafond van 15% dan wordt het surplus overgebracht naar de voorziening riolering. Deze wordt als dekkingsmiddel ingezet voor vervangingsinvesteringen. Er is dan ook sprake van een “gesloten financieel circuit”. De voorzieningen voor rioleringen kennen per 31 december 2021 een saldo van ca. € 1,9 miljoen.

GEBOUWEN

Beleidskader

Het onderhoudsbeleid met betrekking tot de gemeentelijke gebouwen moet bijdragen aan de doelstelling van de gemeente, zoals:

- Het bevorderen van een positieve beleving bij bezoek aan het gebouw;
- Het bevorderen van een comfortabele werkomgeving;
- Het bijdragen aan het imago wat de organisatie wil uitstralen;
- Het voorkomen van waardedaling of achterstallig / uitgesteld onderhoud.

Conform het geldende beleidsplan Beheer en Onderhoud gemeentelijke gebouwen wil de gemeente de gebouwen technisch in stand houden op een aanvaardbaar onderhoudsniveau.

Van alle gemeentelijke gebouwen is vervolgens bepaald welk onderhoudsniveau wordt nagestreefd. Hierbij worden 3 niveau's onderkend (optimaal, basis en minimaal) waarbij het overigens mogelijk is dat binnen één gebouw verschillende niveau's voorkomen:

- Optimaal niveau: aan de uiterlijke presentatie van het gebouw en de terreinvoorzieningen wordt grotere waarde gehecht. Dit geldt tevens voor de belevingswaarde van binnen afwerkingen (gebouw als visitekaartje). Naast het basis onderhoudsprogramma worden er extra verzorgende activiteiten opgenomen. Dit zijn het conserverend onderhoud van kozijnen en geveldelen.
- Basis niveau: sober, veilig en doelmatig. Het plegen van onderhoud zodat de oorspronkelijke vereiste functieervulling en de minimale wettelijke verplichte veiligheid van het gebouw gewaarborgd is. Naast het basis onderhoudsprogramma zijn er minimale verzorgende activiteiten opgenomen.
- Minimaal niveau: gebouwen die vanuit hun functie of vanwege toekomstwaarde bewust op een lager onderhoudsniveau worden onderhouden. Mogelijk worden deze gebouwen op termijn afgestoten. De nadruk ligt op het plegen van preventief onderhoud en het herstellen van calamiteiten.

In het beleidsplan is dit nader uitgewerkt. Tevens is in dit plan voor alle gemeentelijke gebouwen een inventarisatie opgenomen van het onderhoudsniveau en worden voor elk gebouw de levensduur en overige bijzonderheden vermeld. Tevens is per gebouw aangegeven welk onderhoudsniveau wordt nagestreefd.

Financiële consequenties

De gemeentelijke gebouwen worden jaarlijks geïnspecteerd onder verantwoordelijkheid van de afdeling Ruimtelijk Beheer en Realisatie. De gebouwen worden geïnspecteerd en beoordeeld op technische kwaliteit, functionele werking van diverse onderdelen en visuele aspecten, voldoet het aan wet- en regelgeving en veiligheid. De gegevens uit deze inspectie

worden gerelateerd aan het gewenste onderhoudsniveau en verwerkt in het onderhoudsprogramma en een meerjarenonderhoudsplanung.

De meerjarenonderhoudsplanung wordt vervolgens doorgerekend om te bepalen welke middelen nodig zijn om het gewenste onderhoudsniveau te realiseren. Om pieken in de exploitatielasten te voorkomen zijn onderhoudsvoorzieningen ingesteld. Met ingang van 2021 worden alle activiteiten die nodig zijn voor instandhouding van de gebouwen bekostigd uit de onderhoudsvoorzieningen. Alleen levensduur verlengende werkzaamheden of verbeteringen van een gebouw worden dan nog geactiveerd.

Uitgangspunt is dat het actualiseren van de stortingen om de 5 jaar plaatsvindt.

Aanwezige onderhoudsvoorzieningen:

1. Gemeentehuis
2. Garages / werkplaats (1), zoutloods (1) en 't Exoo (afvalbrengpunt)
3. Sociaal culturele accommodaties (8)
4. Torens (2), markten (2) en begraafplaatsen (3)
5. Huurwoningen (4)

Op basis van de financiële vertaling van de meerjarenonderhoudsplanung geven de onderhoudsvoorzieningen het volgende beeld te zien:

	Werkelijk				Begroot	Begroot	Begroot	Begroot
	2021				2022	2023	2024	2025
	saldo aan het begin van het dienstjaar	vermeerderingen	verminderingen (zoals beschikkingen over en bijdragen uit reserve voorziening.)	saldo aan het eind van het dienstjaar	saldo aan het eind van het dienstjaar	saldo aan het eind van het dienstjaar	saldo aan het eind van het dienstjaar	saldo aan het eind van het dienstjaar
Egalisatievoorz. gemeentehuis	190.959	139.000	174.240	155.719	221.960	255.960	318.460	208.460
Egalisatievoorz. garages en werkplaatsen, zoutloods, EXOO	106.459	35.900	12.382	129.977	78.264	102.964	109.914	101.074
Egalisatievoorz. sociaal culturele accommodaties	132.903	68.700	21.879	179.724	146.289	113.659	138.819	94.099
Egalisatievoorz. torens, markten en begraafplaatsen	8.327	12.600	29.134	-8.207	0	3.540	11.690	19.370
Egalisatievoorz. huurwoningen	3.890	5.000	2.717	6.173	8.890	13.890	18.890	23.890

De accountant stelt bij de controle van de jaarrekening jaarlijks vast of de onderhoudsvoorzieningen toereikend zijn. De accountant beoordeelt daarbij jaarlijks het structurele verloop van de voorzieningen en de toereikendheid en wijst op het belang van actualisatie. De voorzieningen voor onderhoud van de gebouwen bedragen per 31 december 2021 in totaal € 463.000. Jaarlijks bij het opmaken van de jaarrekening wordt de toereikendheid van de fondsen beoordeeld.

ALGEMEEN

Voortvloeiende uit artikel 212 Gemeentewet is de Nota Vaste Activabeleid 2018 opgesteld. Er is aangesloten bij de nieuwe regelgeving uit het Besluit Begroting en Verantwoording. In 2021 is conform de nota gehandeld. Verder is er een ondergrens van € 5.000,- ingesteld waar beneden investeringen niet geactiveerd worden. Inmiddels is de Nota Vaste Activabeleid 2022 vastgesteld met op dit onderwerp geen wijziging.

PARAGRAAF C: FINANCIERING

Wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido)

De Wet Fido geeft de kaders aan waarbinnen decentrale overheden de treasuryactiviteiten moeten uitvoeren. Het doel hiervan is de bevordering van een gezonde financiering, het bijdragen aan het behouden van de goede kredietwaardigheid en handhaving van de positie van decentrale overheden op de kapitaalmarkt. De Wet Fido verplicht gemeenten om een treasurystatuut te hebben. Wij werken met het Treasurystatuut Gemeente Wierden 2010. De wet Fido stelt kaders voor een verantwoorde, professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie. Voor het beheersen van renterisico's bevat deze wet 2 concrete richtlijnen, te weten:

- de renterisiconorm: deze norm beoogt spreiding aan te brengen in de looptijd van de vaste schulden. De norm geeft aan hoeveel maximaal geleend mag worden voor een periode langer dan 1 jaar. Door het Rijk is bepaald dat de norm 20% van het begrotingstotaal bedraagt.
- de kasgeldlimiet: deze norm beoogt het risico van het aangaan van te veel kortlopende geldleningen te beperken. De norm geeft aan hoeveel geld geleend mag worden voor een periode van maximaal 1 jaar. Door het Rijk is bepaald dat de norm 8,5% van het begrotingstotaal bedraagt.

RENTERISICONORM EN RENTERISICO'S VAN DE VASTE SCHULD PER 31-12-2021

	(Bedragen x EUR 1.000)				
	2021		2022	2023	2024
	budget	realisatie	budget	budget	budget
Renterisico op vaste schuld					
1a. Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	567	0
1b. Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0	0	0
2. Netto renteherziening op vaste schuld (1a - 1b)	0	0	0	567	0
3a. Nieuw aangetrokken vaste schuld (o/g)	0	15.100	0	0	0
3b. Nieuw verstrekte lange leningen (u/g)	0	729	0	0	0
4. Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a - 3b)	0	14.371	0	0	0
5. Betaalde aflossingen	2.093	2.093	2.449	2.451	2.452
6. Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	0	2.093	0	0	0
7. Renterisico op vaste schuld (2 + 6)	0	2.093	0	567	0
Renterisiconorm					
8. Begrotingstotaal per 1 januari	58.683	62.388	60.879	60.879	60.879
9. Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	20%	20%	20%	20%	20%
10. Renterisiconorm	11.737	12.478	12.176	12.176	12.176
Toets Renterisiconorm					
10. Renterisiconorm	11.737	12.478	12.176	12.176	12.176
7. Renterisico op vaste schuld	0	2.093	0	567	0
11. Ruimte(+) / Overschrijding(-) (10 - 7)	11.737	10.384	12.176	11.609	12.176

Zoals uit bovenstaande tabel over de renterisiconorm blijkt is 2021 ruim binnen de normering gebleven en is er geen sprake van een overschrijding van de renterisiconorm.

In 2021 was er geen sprake van een renterisico op vaste schuld. Er is uiteindelijk in 2021 sprake van een onderschrijding van € 10,3 miljoen bij een realisatie van € 62,3 miljoen. Voor de volledigheid zijn in deze tabel ook de, vanaf 2022 constant gehouden, begrotingstotalen en de begrote renterisiconormen voor de jaren 2022 tot en met 2024 opgenomen.

KASGELDLIMIET PER 31-12-2021

Kasgeldlimiet

Omvang begroting per 1 januari 2021	58.683
Kasgeldlimiet in procenten van de grondslag	8,50%
Kasgeldlimiet in bedrag	4.988

						(Bedragen x EUR 1.000)
	BUDGET	REALISATIE				
		Kwartaal				
	Jaar	1: jan-mrt	2: apr-jun	3: jul-sep	4: okt-dec	Jaar
Vlottende schuld						
Opgenomen gelden < 1 jaar		0	0	0	0	0
Schuld in rekening-courant		0	276	1	1	69
Gestorte gelden door derden < 1 jaar		0	0	0	0	0
Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld		0	0	0	0	0
Totaal vlottende schuld	3.350	0	276	1	1	69
Vlottende middelen						
Uitgeleende gelden < 1 jaar		0	0	0	0	0
Contante gelden in kas		0	0	0	0	0
Tegoeden in rekening-courant		12.698	20.565	24.908	25.653	20.956
Overige uitstaande gelden < 1 jaar		0	0	0	0	0
Totaal vlottende middelen	0	12.698	20.565	24.908	25.653	20.956
Toets kasgeldlimiet						
Totaal netto vlottende schuld	3.350	-12.698	-20.289	-24.907	-25.652	-20.886
Toegestane kasgeldlimiet	4.988	4.988	4.988	4.988	4.988	4.988
Ruimte (+) / Overschrijding (-)	1.638	17.686	25.277	29.895	30.640	25.874

Uit de tabel blijkt dat de kasgeldlimiet volgens de begroting over 2021 onderschreden zou worden met € 1,6 miljoen. In werkelijkheid is er ook geen enkele keer sprake geweest van een overschrijding van de kasgeldlimiet. De gemiddelde ruimte (onderschrijding) over 2021 bedroeg uiteindelijk € 25,8 miljoen.

Uit de tabel blijkt verder dat de ruimte in het 1^e halfjaar minder was. Dit werd veroorzaakt door met name:

- Het voor moeten financieren van de compensabele BTW over 2020 die van de belastingdienst pas eind juni 2021 wordt terugontvangen (€ 2,5 miljoen).
- Extra ontvangst dividend Cogas i.v.m. verkoop Cogas Kabel Infra (€ 2,2 miljoen).
- Toenemende grondverkoop binnen de grondexploitatie 2^e halfjaar.

Uitzettingen kasgeld

In het treasury statuut, artikel 6, is bepaald dat kasgeld, dat niet direct nodig is voor de eigen organisatie, op korte termijn alleen mag worden belegd bij financiële instellingen met minimaal een AA-rating. Dit is gedurende het jaar 2021 niet gebeurd.

Schatkistbankieren

Ingaande 16 december 2013 zijn de lagere overheden verplicht tot het aanhouden van hun overtollige banktegoeden bij het Rijk. Dit geldt voor bedragen boven een drempelbedrag, afhankelijk van het begrotingstotaal. Het drempelbedrag is per 1 juli aangepast zodat er éénmalig een samengevoegde tabel is voor 2021 met verschillende drempelbedragen voor het 1e en het 2e halfjaar.

Het drempelbedrag voor de gemeente Wierden bedraagt voor het 1e halfjaar € 440.000 (afgerond) en voor het 2e halfjaar een bedrag van € 1.174.000 (afgerond).

Het verloop van de buiten de schatkist aangehouden eigen middelen over 2021 is opgenomen in onderstaande tabel.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	440,12	1173,66		
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	302	274	243	237
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	138	166	197	203
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	58.683			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	58.683			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag 1e halfjaar	440,12			
(1) = (4b)*0,0200 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000	Drempelbedrag 2e halfjaar	1.173,66			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	27.153	24.902	22.392	21.804
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	302	274	243	237

Financiering

Onderstaand wordt inzicht verschaft in de werkelijke financieringspositie per 31 december 2021 en de ontwikkeling van de financieringsbehoefte van de gemeente in 2021.

De financieringspositie is per 31-12-2021 als volgt:

Boekwaarde investeringen	€ 45.590.346
Vaste financieringsmiddelen	
▪ Eigen kapitaal (reserves en voorzieningen, incl. resultaat)	€ 28.789.967
▪ Langlopende geldleningen	€ 36.354.674
	€ 65.144.641
Financieringsoverschot per 31-12-2021	€ 22.554.295

Per 1-1-2021 was sprake van een financieringsoverschot van € 3.192.169

Het financieringsoverschot is in 2021 verbeterd met circa € 19,3 miljoen. Dit komt door de afname van de boekwaarden van de investeringen(incl. grondexploitatie) van circa € 1,3 miljoen met als voornaamste oorzaak de grondverkoop. De boekwaarden van de financieringsmiddelen zijn per saldo gestegen met € 18 miljoen. Het eigen kapitaal is toegenomen met circa € 5 miljoen en het saldo van de langlopende geldleningen is gestegen met € 13 miljoen door het aantrekken van 2 langlopende geldleningen; € 15,1 miljoen. De reguliere aflossingen waren in 2021 circa € 2,1 miljoen.

Leningenportefeuille

Het restantbedrag aan geldleningen bedraagt per 31 december 2021 € 36,3 miljoen.

In 2021 zijn er tweetal langlopende geldleningen aangetrokken voor een totaalbedrag van € 15,1 miljoen voor de bouw van De Passie en voor een sportzaal op De Esrand.

Dit is ook uitgebreid toegelicht in de bestuursrapportage van 2021. Er zijn verder reguliere aflossingen geweest voor een bedrag van afgerond € 2,1 miljoen.

Mocht op enig moment de noodzaak ontstaan om vaste financieringsmiddelen aan te trekken, dan kunnen de hieruit voortvloeiende rentelasten worden opgevangen binnen een hiervoor ingestelde stelpost herfinanciering. In de begroting 2021 was € 25.000 beschikbaar gesteld voor rentelasten van eventueel aan te trekken vaste geldleningen. In 2021 is deze post volledig aangesproken door het aantrekken van de genoemde geldleningen. De extra rentelasten van deze leningen bedroegen € 45.000. Het niet afgedekte restant van € 20.000 is ten laste van het jaarresultaat 2021 gekomen.

Kredietrisico's

Per 31 december 2021 staat de gemeente garant voor een bedrag van € 50.123.000.

Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

* geldleningen Reggewoon (garantie Waarborgfonds Sociale Woningbouw)	€ 49.363.000
* garantiestelling Veiligheidsregio	€ 760.000

Rente

Toelichting rentenotitie commissie BBV (Besluit Begroting en Verantwoording)

In de notitie Rente 2017 van de commissie BBV wordt ingegaan op de verwerking van de rentelasten en -baten in de begroting en jaarstukken. Doelstelling van deze notitie is het bevorderen van een eenduidige handelwijze met betrekking tot rente door gemeenten.

Toerekening rente

Rente over de reserves wordt berekend over:

1. De reserve winst grondverkoop;

De rente voor onderdeel 1 bedraagt 2,8% en wordt als structureel dekkingsmiddel aangewend.

Over de overige reserves en voorzieningen wordt geen rente berekend. Dit brengt risico's met zich mee omdat deze ook dienst doen als financieringsmiddel. Om dit te ondervangen is afgesproken om een bepaalde rentedruk in de begroting aan te blijven houden. Afgesproken is om een stelpost herfinanciering te hanteren waarvan de omvang afhankelijk is van het eigen vermogen. Omdat nooit het volledige eigen vermogen zal worden aangewend, de gemeente zal altijd reserves en voorzieningen hebben, wordt de stelpost jaarlijks vastgesteld op 2,8 % van 50% van het eigen vermogen. Voor verdere informatie wordt verwezen naar de Nota reserves en voorzieningen 2018.

Schema rentetoerekening Jaarrekening 2021

a.	De externe rentelasten over de lange financiering	683.802,45	
	Idem korte financiering	81.076,31	
			764.878,76
b.	De externe rentebaten leningen	-209.437,74	
	rente beleggingen kasgeld <1 jaar	-49.822,28	
			-259.260,02
	Saldo rentelasten en rentebaten		505.618,74
c.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-39.515,11	
	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend (voorbeeld riolering)	-	
			-39.515,11
	Aan taakvelden toe te rekenen rente		466.103,63
d.1	Rente over eigen vermogen		-
	Rente stelpost herfinanciering eigen vermogen		201.625,00
d.2	Rente over voorzieningen		-
	Totaal werkelijke aan taakvelden toe te rekenen rente		667.728,63
e.	De aan taakvelden toegerende rekenen rente (renteomslag)		
	* rente staat C	-735.086,21	
	* grondexploitatie	39.515,11	
	* rente verstrekte geldleningen	207.773,62	
			-487.797,48
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury		179.931,15
	Afwijking bedraagt:		
	Renteresultaat	179.931,15	27%
	Toe te rekenen rente aan taakvelden	667.728,63	
	Verplichte correctie van de toegerekende rentelasten op taakvelden indien afwijking groter is dan 25%		

Als de afwijking van dit laatste percentage groter is dan 25% moet er op grond van de BBV een herrekening plaatsvinden met een nieuwe verdeling van de rente naar de taakvelden.

Voor investeringen waar een extern tarief tegenover staat is gekozen voor een vast rentepercentage met afschrijving op annuïteitenbasis. Deze rente wordt daadwerkelijk aan de taakvelden toegerekend. De renteomslag bedraagt een percentage van 1,5%.

Voor de rentebijschrijving op boekwaarden grondexploitatie wordt aangesloten bij de voorschriften die in het Besluit Begroting en Verantwoording aangegeven worden. Dat betekent dat er circa 1,3% rente aan de boekwaarden van de grondexploitatie wordt toegerekend. Aan gronden die niet (meer) in exploitatie zijn wordt de gemiddelde rente van 1,5% toegerekend; deze gronden zijn inmiddels onder de vaste activa opgenomen.

Er ontstaat hierdoor in 2021 een negatief renteresultaat van circa € 180.000 met een afwijkingspercentage van 27% waar op basis van de begroting rekening was gehouden met een negatief resultaat van circa € 73.000 en een afwijkingspercentage van 10%.

Het verschil wordt verklaard door de aangetrokken geldleningen voor De Passie en de sportzaal op De Esrand. De extra rentelasten zijn daardoor € 45.000 hoger onder de externe rentelasten over de lange financiering. Verder een aanzienlijk verschil op, met name, niet afgesloten investeringen rioleringsstelsel waardoor circa € 80.000 minder is toegerekend aan de taakvelden onder rente staat C. In de begroting was met de aangetrokken geldleningen geen rekening gehouden en voor wat betreft investeringen wordt met 100% besteding rekening gehouden. Als deze gecorrigeerde mutaties buiten beschouwing worden gelaten ontstaat er slechts een negatief renteresultaat van € 55.000 met als afwijkingspercentage 8% wat ruim onder de 25% ligt. Zodoende geen herrekening nodig.

PARAGRAAF D: BEDRIJFSVOERING

ALGEMEEN

In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt in overeenstemming met artikel 14 van het BBV inzicht gegeven in de stand van zaken ten aanzien van de bedrijfsvoering. In 2021 zijn stappen gezet die overigens ook in 2022 en volgende jaren aandacht van de organisatie vragen.

Expeditie Wierden

In 2020 heeft het gemeentebestuur besloten tot een interventie in de ambtelijke organisatie met het doel een kwaliteitsimpuls te genereren, gericht op een duurzaam robuuste en kwalitatief optimaal presterende organisatie die tevens grip krijgt en houdt op een gezonde financiële positie van de gemeente Wierden.

In het eerste half jaar van 2021 is daartoe gestart met het formuleren van de gewenste koers voor de ambtelijke organisatie in de komende jaren. Het college heeft op 8 juni 2021 het 'Koersdocument Expeditie Wierden, Investeren in de toekomst met, in en voor de samenleving' vastgesteld. In dit Koersdocument wordt de ontwikkelingsrichting voor de organisatie beschreven. Als eerste uitvloeisel van deze koers heeft het college in 2021 met grote voortvarendheid de Visie op Dienstverlening 'Het draait om de inwoner 2022-2026' vastgesteld. Een eigentijdse visie waarin aan de hand van harde servicenormen een belofte aan de samenleving wordt gedaan. Dit met het doel om uiteindelijk te groeien naar een excellente dienstverlener.

De tweede helft van 2021 stond in het teken van het opstarten van diverse trajecten op het gebied van bedrijfsvoering, organisatiestructuur, houding en gedrag en leiderschap. Alles met het oog om zo snel mogelijk de basis op orde te krijgen en van daaruit een daadwerkelijke verandering in het uitvoeren van het dagelijks werk mogelijk te maken. Deze trajecten worden uiteraard in 2022 en volgende jaren voortgezet.

Inwoners mogen verwachten dat de gemeente rechtmatig handelt en betrouwbaar, transparant, doelmatig, doeltreffend en alert is. De bedrijfsvoering is hierop afgestemd en bestaat uit een aantal aandachtsgebieden: Personeel, organisatie, informatisering en automatisering, communicatie en planning & control (inclusief administratieve organisatie en interne controle). In deze paragraaf wordt nader op deze aandachtsgebieden in gegaan.

HUISVESTING

In 2021 is het traject om het gemeentehuis op een aantal aspecten te verduurzamen afgerond. In een aantal stappen zijn in de afgelopen jaren een aantal zaken aangepakt. De gasgestookte kachels zijn vervangen door pellet-kachels zodat in het gemeentehuis geen gas meer verbruikt wordt. Op het dak van het gemeentehuis zijn zonnepanelen geplaatst hetgeen bijdraagt aan een meer duurzaam gebouw. Hierdoor wordt ook recht gedaan aan de voorbeeldfunctie die de gemeente op dit gebied heeft. Verder zijn in het gemeentehuis de oude plafond koelcassettes vervangen waarmee waterschade door lekkages wordt voorkomen. Als laatste stap in de verduurzaming van het gemeentehuis is de verlichtingsinstallatie vervangen door LED-verlichting.

Met het verduurzamingstraject zijn forse stappen gezet om het gemeentehuis te verduurzamen en is een bijdrage geleverd aan de door de raad geformuleerde doelstellingen op dit gebied.

MEDEWERKERS SOCIALE WERKVOORZIENING

Verder zijn de medewerkers van de sociale werkvoorziening die betrokken zijn bij het groenonderhoud in onze gemeente na een periode van detachering per 1 januari 2021 in dienst gekomen bij de gemeente.

Voor een verdere integratie van deze medewerkers binnen onze buitendienst zijn bouwkundige aanpassingen gedaan aan de gemeentegarage. De raad heeft hiervoor een krediet van € 200.000 beschikbaar gesteld. De bouwkundige werkzaamheden zijn in 2021 afgerond zodat alle medewerkers van de buitendienst vanaf één locatie werkzaam zijn.

PERSONEEL

De personeelsbezetting (personeel in eigen dienst) per 31 december 2021 (met ter vergelijking de bezetting eind 2019 en 2020) ziet er als volgt uit:

	Aantal medewerkers			Aantal fte's		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Burgemeester	1	1	1	1,00	1,00	1,00
Wethouders	3	4	3	3,00	4,00	3,00
Raadsgriffie	2	2	2	1,67	1,67	1,67
Secretaris	1	1	1	1,00	1,00	1,00
Ambtelijk apparaat	175	182	191	152,96	160,38	168,19
Totaal	182	190	198	159,63	168,05	174,86

Ultimo 2021 is de bezetting van de formatie ruim 6 fte hoger dan ultimo 2020 het geval was. Dit heeft grotendeels te maken met het in dienst nemen van 5 ambtelijke medewerkers (4 Fte) van Ontplooi (voormalig Soweco). Daarnaast is het eind 2021 gelukt een aantal vacatures in te vullen waardoor de bezetting van de formatie ten opzichte van eind 2020 is toegenomen.

Het ziekteverzuim is al jaren relatief laag. Over 2021 bedroeg het verzuim 4,24% (2020: 3,65%, 2019: 2,62%, 2018: 4,95%) bij een gemiddelde verzuimduur van 11,7 dagen (2020: 13,3 dagen, 2019: 8,8 dagen, 2018: 11,2 dagen).

Bij deze personele formatie horen de volgende personeelslasten:

Personeelslasten	2019	2020	2021
- Huidig personeel	€ 11.364.412	€ 11.892.330	€ 12.478.985
- Voormalig personeel	€ 265.351	€ 129.819	€ 129.111
Totale personeelslasten	€ 11.629.763	€ 12.022.149	€12.608.096

De totale personeelslasten zijn ten opzichte van 2020 een kleine € 600.000 hoger uitgevallen. Vooral de uitbreiding van de formatie en daardoor toename van het aantal medewerkers veroorzaakt hogere personeelslasten. Verder is er in verband met de nieuwe CAO 2021-2022 in 2021 een éénmalige uitkering aan elke medewerker uitgekeerd.

ORGANISATIE

Gemeentes hebben nu en in de nabije toekomst te maken met een veelheid aan veranderingen en grote maatschappelijke ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen hebben invloed op ons werk en vragen een andere houding, gedrag en vaardigheden.

Toekomstvisie

In 2021 is de voorbereiding van de toekomstvisie gestart. In het eerste kwartaal van 2022 ronden we de eerste stap, de 'ophaalfase' af. In het tweede kwartaal van 2022 krijgt de visie vorm en gaan we opnieuw met inwoners, ondernemers, belangengroepen en anderen in gesprek. In het najaar kan de gemeenteraad een besluit nemen over de visie.

Waarom maken we ook alweer een toekomstvisie?

Onze gemeente staat de komende jaren voor grote maatschappelijke vraagstukken. Zoals de groeiende woningbehoefte, de energietransitie, de ontwikkelingen in het landelijke gebied en de implementatie en doorwerking van de Omgevingswet. Maar, ook de te verwachten effecten van de Covid-19 crisis op de lokale samenleving.

Tegelijkertijd gaat het financieel moeizamer dan voorheen. Dit kan op de langere termijn nadelige gevolgen hebben voor de leefbaarheid en vitaliteit van onze gemeente. We moeten heldere keuzes maken. Waar staan we voor? Waar gaan we voor? Hoe ziet de toekomst van de gemeente er uit? Welke opgaven pakken we de komende jaren op?

Wat helpt om keuzes te maken is een toekomstvisie met een heldere missie en strategie. Op die manier brengen we focus aan. We doen als gemeentelijke organisatie heel veel. Er wordt hard gewerkt aan de realisatie van veel ambities. Maar, zijn we wel altijd goed bezig? Doen we wat nodig is op dit moment? Werken we wel integraal genoeg? Die vragen moeten we ons zelf durven stellen. En dat doen we niet alleen, maar met de lokale samenleving. We zijn

in gesprek. Iedereen uit de gemeente kan meedenken en ideeën en wensen aandragen. Inwoners, ondernemers en lokale partners. We hebben zelfs een denktank van inwoners en ondernemers. Op die manier wordt de toekomstvisie een afspraak met zo veel mogelijk draagvlak. Een afspraak met de lokale samenleving die verbindt.

De toekomstvisie gaat ook over onze rol in de lokale samenleving

De toekomstvisie gaat niet alleen over inhoudelijke vraagstukken, maar ook over de rol van de gemeente in de lokale samenleving. Hoe betrekken we iedereen bij onze ambities en hoe gaan wij om met initiatieven uit de samenleving? We zetten belangrijke stappen met 'participatie', maar we zijn er nog niet. Met de organisatieontwikkeling Expeditie Wierden richten we ons op een andere manier van werken, waarbij de behoefte van onze inwoners en ondernemers nog meer centraal staat. We willen proactief en vraaggericht werken. Deze verandering vraagt veel van onze ambtelijke organisatie en kost vanzelfsprekend tijd. In de toekomstvisie zetten we ook de koers voor onze rol in de lokale samenleving uit.

Dienstverlening

In het voorjaar van 2021 heeft het college de visie op dienstverlening vastgesteld. Wij vinden het belangrijk om onze inwoners, ondernemers en instellingen zo goed mogelijk te bedienen. Zij verwachten van ons (terecht) een hoge kwaliteit van dienstverlening. Daarom is het van belang om actief in te spelen op de veranderende behoeften van de samenleving, óók op het gebied van publieke dienstverlening. Met de visie op dienstverlening hebben we hiervoor een koers uitgezet die richting geeft aan onze dienstverlening aan onze inwoners, ondernemers en instellingen.

Deze visie staat overigens niet op zich. Het is sterk verbonden met het koersdocument "Expeditie Wierden; Investeren in onze toekomst met, in en voor de samenleving", implementatie van de Omgevingswet, uitvoering economische visie, bestuurlijke vernieuwing, het ontwikkelen van de participatie en het bepalen van de toekomstvisie.

Deze visie op dienstverlening geeft richting en is daarnaast een inspiratie- en toetsingskader om onze dienstverlening naar een hoger niveau te tillen. We werken vanuit de landelijke ontwikkelingen op het gebied van gemeentelijke dienstverlening en volgen daarbij de door de VNG, in het programma 'Samen Organiseren', aangevlogen lijnen.

Als het gaat om dienstverlening aan onze samenleving werken we vanuit vier kernwaarden, de zogenaamde vier V's:

- Vakmanschap
- Vertrouwen
- Verbinding
- Vernieuwingskracht

Vanuit de vier V's werken we aan optimale dienstverlening, waarbij we realistische afspraken maken en onze beloften concreet maken. De rollen van de gemeente zijn divers, maar met behulp van de vier V's zorgen we dat dienstverlening centraal staat in de vele verschillende taken die de gemeente heeft. De ambities die we als gemeente hebben vertalen we naar concrete servicenormen waarop we aanspreekbaar zijn.

De ontwikkelingen in de samenleving zijn van invloed op onze gemeentelijke organisatie.

Onze stakeholders mogen erop vertrouwen dat onze medewerkers aansluiting vinden bij hun verwachtingen en ambities. Wij vinden het ook belangrijk dat medewerkers de vaardigheden en competenties hebben die passen bij een moderne gemeente. Onze medewerkers zijn niet alleen deskundig op hun vakgebied, maar zijn daarnaast empathisch, pro-actief, kunnen co-creëren en stellen de vraag van de klant centraal. Daarnaast hebben ze oog voor duurzaamheid en zijn ze kostenbewust. Wij willen daarom investeren in goed werkgeverschap om onze medewerkers verder te brengen in hun ontwikkeling en professionalisering.

INFORMATISERING EN AUTOMATISERING

Informatiebeveiliging

Toenemende cyberrisico's, waaronder de Log4J dreiging rond de kerst, vormen voor ons aanleiding om onze informatie steeds beter te willen beschermen. Inwoners en ondernemers verwachten een betrouwbare overheid die zorgvuldig met informatie omgaat. 100% veilig is niet mogelijk maar we kunnen wel onze uiterste best doen. Zo nemen we actief deel aan de IBD sessies (Informatie BeveiligingsDienst van de VNG) en regionaal nemen we deel aan kenniskringen van IT-platform Twente.

In het afgelopen jaar hebben we, als gevolg van de Hof van Twente hack, gemeend de gemeenteraad intensiever te willen betrekken bij onze informatievoorziening en de beveiligingsmaatregelen die we treffen om dit belangrijke bezit ("informatie is geld") van de gemeente te beschermen tegen cybercriminelen. De raad heeft dit omarmd en met een tweetal van haar leden is een pilot uitgevoerd waarin een extern onafhankelijk onderzoek naar onze beveiliging is gedaan. Met deze twee leden zijn afspraken gemaakt om dit proces structureel in te bedden bij de raad als onderdeel van de P&C cyclus. We zullen daartoe het komend jaar de Controle verordening actualiseren waarbij we in lijn met het afstemmingsoverleg een 'vertrouwelijke' commissie willen benoemen.

Meer concreet hebben we ons toegangsbeveiligingsbeleid vastgesteld en zijn we intensief in overleg met het MT over het aanpakken van geïdentificeerde risico's op het vlak van informatievoorziening.

ENSIA

Jaarlijks beoordelen we zelf onze informatiebeveiliging, grotendeels in de vorm van een zelfevaluatie in het tool ENSIA en deels in de vorm van een externe audit op onze Suwinet en DigiD aansluitingen, en leggen we hierover verantwoording af richting college/raad en ministeries. Onze externe auditor Duijnborgh Audit beoordeelt de collegeverklaring over Suwinet en DigiD en geeft hierover een assuranceverklaring af. Op 1 DigiD aansluiting na voldoen we aan alle normen; voor deze ene aansluiting is door de leverancier een verbeterplan opgesteld. Het college zal nog per separate nota de raad hierover informeren. Tevens zal de burgemeester samen met de CISO een voorstel doen aan de griffie om in een besloten bijeenkomst de raad bij te praten over de detailuitkomsten van de zelfevaluatie. Deze jaarlijkse zelfevaluatie leidt door haar breedte (bijna 1.000 vragen) tot inzichten die input vormen voor ons jaarplan 2022. Zo zullen we focus gaan leggen op het uitwerken van beleidsstukken en controle op de implementatie ervan; we organiseren deelgebieden wel goed maar hebben ze niet altijd beschreven. Naast de acties beschreven in de voorgaande paragraaf zullen we ons bezig gaan houden met het analyseren van logbestanden en systeemmeldingen (ook wel SIEM/SOC genoemd). Als we cijfermatig kijken, voldoen we aan

84% van de normen uit de BIO (de baseline informatiebeveiliging overheid; ons normstelsel op dit vlak) en voor de overige kunnen uitleggen waarom we er niet aan voldoen.

Informatisering

In 2021 hebben we onze iOrganisatie ingevuld met een iAdviseur voor het sociale domein. Doel van deze iOrganisatie is het integraal beheren en optimaliseren van de informatiestromen door o.a. te kijken naar de AVG (privacy), contracten en informatiebeveiliging. In de praktijk zien we helaas dat functioneel beheer nog veel van de capaciteit vraagt van de genoemde adviseurs. We gaan dan ook in het komende jaar een voorstel doen het functioneel beheer uit te breiden.

Meer concreet hebben we afgelopen jaar een nieuwe GEO dienstverlener geselecteerd om onze geografische informatie actueel en compleet te houden. De applicatie voor belastingen, WOZ en adresregistraties is vervangen door nieuwe software draaiend in de cloud.

Automatisering

In het 2^e jaar van de corona crisis zijn we vooral bezig geweest met de vervanging van onze vaste PC's door laptops en zijn alle werkplekken uitgerust met een dockingstation. We zijn gestart en nu volop bezig Windows10 uit te rollen. Er is breed ingezet op het pakket TopDesk voor alle supportvragen.

De 2^e helft van 2021 is vooral besteed aan de migratie van een drietal vakapplicaties van ons eigen netwerk naar de cloud bij leveranciers. Het gaat om onze BRP (BasisRegistratie Personen), de belastingapplicatie en onze financiële software.

Tot slot zijn we gestart met de optimalisatie van onze nieuwe firewall. Ook zijn alle vergaderkamers in het gemeentehuis voorzien van ZOOM rooms en kan er overal nu digitaal vergaderd worden..

Archief- en Informatiebeheer

Het goed op orde hebben van het informatiebeheer resulteert in een efficiëntere bedrijfsvoering doordat de benodigde informatie sneller kan worden gevonden en (her)gebruikt. Ook op langere termijn moet informatie voor reconstructie van overheidshandelen en historisch onderzoek duurzaam en onveranderd beschikbaar zijn.

Om een goede kwaliteit te bereiken kan informatie worden beheerd met behulp van een kwaliteitssysteem. Hierin wordt vastgelegd waar en hoe de kwaliteit wordt geborgd.

In 2020 is het handboek kwaliteitszorg informatiebeheer vastgesteld. Er is een 0-meting gehouden bij het team informatiebeheer, een plan van aanpak opgesteld en door middel van een logboek wordt de aanpak van de verschillende verbeterpunten bijgehouden. Het handboek wordt gebruikt om de kwaliteit van het informatiebeheer te toetsen.

De laatste jaren zijn de inzichten van zaakgericht werken sterk in ontwikkeling. Er is een analyse gemaakt van de in het verleden gemaakte inrichtingskeuzes en deze zijn beoordeeld in het licht van de ontwikkelingen ten aanzien van zaakgericht werken en de wensen van de organisatie. Eén van de conclusies uit deze analyse is dat er een te beperkte ondersteuning is op het vlak van de informatievoorziening. Het management heeft o.a. de aanbevelingen uit het rapport met betrekking tot het doorontwikkelen van de informatiefunctie en het functioneel beheer overgenomen. In 2021 is de formatie van het team automatisering uitgebreid met een netwerkbeheerder en een i-adviseur.

In regionaal verband wordt dit jaar onderzocht of het mogelijk is om gezamenlijk een archivaris te delen. Het aanstellen van een archivaris is een verplichting in de Archiefwet

2021 die naar verwachting op 1 januari 2024 in werking zal treden. Verder wordt er gekeken naar de mogelijkheid om samen een e-depot op te zetten.

AVG – gegevensbescherming

In 2021 zijn er weer goede stappen gezet op het gebied van gegevensbescherming binnen de gemeente Wierden. Alle verplichte AVG-procedures, registers en AVG-beleidsstukken zijn aanwezig. Wetgeving en processen kunnen veranderen, waardoor het essentieel is om structureel te controleren of bestaande stukken nog passend zijn bij de organisatie en om deze wanneer nodig is aan te passen.

Op het gebied van eigenaarschap van de afdelingen is er een stap in de juiste richting gezet. Zo zijn Data Protection Impact Assessments (DPIA's) in 2021 beter voorbereid en uitgevoerd door de afdelingen zelf.

In 2021 hebben alle medewerkers van het sociaal domein een AVG-training van 3 uur gevolgd. Tijdens de training werden vragen behandeld zoals; welke gegevens mogen er worden opgeslagen en welke gegevens mogen er worden gedeeld. Alle medewerkers hebben de e-learning iBewustzijn moeten afleggen. Op een enkeling na, heeft elke medewerker de e-learning in 2021 doorlopen. Het contract met de VNG is met een jaar verlengd, om in 2022 alle nieuwe medewerkers ook de e-learning te laten volgen.

Tot slot zijn er in 2021 33 incidenten gemeld. In 8 gevallen moest er een melding worden gemaakt bij de Autoriteit Persoonsgegevens en aan de betrokkenen.

COMMUNICATIE

Het afgelopen jaar voerde corona regie op veel bedrijfsonderdelen. Zo ook op het onderdeel communicatie. Zowel voor interne- als voor externe communicatie werd meer gebruik gemaakt van de online middelen. Fysieke bijeenkomsten maakten plaats voor online meetings. Voor interne communicatie maakten we gebruik van mailupdates, nieuwsbrieven en online bijeenkomsten om personeel mee te nemen en bij te praten over o.a. corona ontwikkelingen en de organisatieontwikkeling.

Participatiesessies met de burgers vonden waar mogelijk via de digitale weg plaats. Zo werd in het voorjaar een online klimaatcafé gehouden en konden inwoners hun mening geven over de dorpscentra in onze gemeente. Een groot participatietraject dat in 2021 van start ging is de Toekomstvisie. Bijna 1200 inwoners vulden de uitgebreide enquête in. Er werd een denktank opgericht. Deze bestaat uit een twintigtal betrokken inwoners uit de gemeente. Er werd een start gemaakt met fysieke bijeenkomsten (informatiemarkten) waarin inwoners mee konden praten over de verschillende thema's van de toekomstvisie. Fysieke bijeenkomsten zijn voor de toekomstvisie erg belangrijk. Gezien alle belangen die spelen en de verschillende doelgroepen vinden naast de informatiemarkten ook met verschillende doelgroepen gesprekken plaats over de thema's van de toekomstvisie.

Of het nu online of fysiek is, participatie blijft belangrijk en zal een steeds grote rol gaan spelen. Het is belangrijk om te weten wat er speelt in de samenleving en de maatschappij en daar tijdig en adequaat in onze communicatie op in te spelen.

PLANNING & CONTROL

Planning en control

Binnen de Planning en controlcyclus van de gemeente Wierden kennen we de volgende documenten die alle aan de gemeenteraad worden voorgelegd ter vaststelling:

- Nota Meerjarenbeleid
- Begroting inclusief meerjarenbegroting
- Bestuursrapportage
- Jaarstukken bestaand uit jaarverslag en jaarrekening

De Nota Meerjarenbeleid (NMB) markeert de jaarlijkse start van de planning- en controlcyclus. Hierin worden de beleidsprioriteiten voor de komende jaren benoemd. Deze prioriteiten zijn gelieerd aan het coalitieprogramma. De NMB is met name bedoeld om de raad in de gelegenheid te stellen jaarlijks voor de zomervakantie keuzes te maken aan de hand van de doelstellingen zoals vastgelegd in het 4-jaarlijkse coalitieprogramma.

Deze keuzes krijgen samen met het bestaande beleid en de wettelijke taken hun beslag in de begroting die voor 15 november door de raad moet worden vastgesteld.

Gedurende het begrotingsjaar worden budgetten en investeringskredieten gemonitord en op basis daarvan wordt eens per jaar een bestuursrapportage vervaardigd die in september in de gemeenteraad aan de orde komt.

De jaarstukken worden in het voorjaar samengesteld en samen met het oordeel van de accountant aangeboden de raad. De raad moet de jaarstukken voor 15 juli vaststellen.

De documenten die vervaardigd worden, zijn transparant in te zien door iedereen via de website van de gemeente. De begroting en jaarrekening worden daarbij ook in verkorte vorm weergegeven, genoemd "IN ÉÉN OOGOPSLAG".

Afspraken College en Raad

Belangrijk om hier te vermelden is dat het College van Burgemeester en Wethouders met de Gemeenteraad afspraken heeft gemaakt die o.a. vermeld staan in de zgn. art 212, 213 en 213a verordeningen. Respectievelijk zijn dit de "Financiële verordening", "Controleverordening" en de "Verordening Doelmatigheid en Doeltreffendheid". Deze verordeningen vinden hun basis in de Gemeentewet en worden eens in de 4 jaar geactualiseerd.

Interne controle

Er vinden gedurende het jaar interne controle-werkzaamheden plaats op met name de risico gerichte processen binnen de gemeente. Controle vindt plaats op die processen en op de bestedingen binnen die processen.

De accountant maakt bij het uitvoeren van de controlewerkzaamheden uiteraard, voor zover mogelijk, gebruik van de interne controlewerkzaamheden die door onze organisatie zelf worden uitgevoerd.

De verwachting was dat met ingang van het boekjaar 2021 het college van burgemeester en wethouders via de jaarrekening verantwoording af zou moeten leggen over rechtmatigheid.

Om dit mogelijk te maken moest het college organiseren dat de organisatie deze rechtmatigheidstoetsen uitvoert. De accountant controleert vervolgens de getrouwheid van deze rechtmatigheidsverantwoording en geeft geen separaat accountantsoordeel over de rechtmatigheid meer af. Om voorbereid te zijn op de rechtmatigheidsverantwoording zijn in 2020 alle werkprogramma's kritisch doorgenomen en waar nodig aangescherpt.

Sinds februari 2021 ligt het wetsvoorstel waarmee de rechtmatigheidsverantwoording wordt ingevoerd voor advies voor bij de Raad van State. De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording maakt onderdeel uit van een wijzigingsvoorstel van de gemeentewet. Na het uitbrengen van het advies van de Raad van State zal het voor behandeling aangeboden worden aan de Tweede Kamer. Het plenaire debat hierover is wederom uitgesteld, het is op het moment van schrijven niet zeker dat de invoering in 2022 zal zijn of nogmaals wordt vertraagd.

Omdat de voorbereidingen voor de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording al zijn gedaan, is besloten om, ondanks het feit dat de wettelijke verplichting nog geen feit is, wel alvast de rechtmatigheidsverantwoording op te nemen in het jaarverslag. Deze is te vinden in de volgende paragraaf.

Het gehanteerde grensbedrag voor de verantwoording is 1% van de totale lasten. Na de invoering is het aan de raad om een besluit te nemen over dit percentage, dat 1, 2 of 3% mag bedragen. De grens van 1% is het meest nauwkeurig en werd ook al gebruikt voor de interne controle. Daarom is er voor gekozen om dit percentage te hanteren.

Doelmatigheid en Rekenkamer

In maart 2017 heeft de raad de verordening op grond van artikel 213a van de Gemeentewet vastgesteld. Hierin is geregeld dat het college met behulp van het interne controleproces periodiek de doelmatigheid van (onderdelen van) organisatie-eenheden van de gemeente en de uitvoering van taken door de gemeente onderzoekt. De doelmatigheidstoetsingen zijn daarmee verweven in het jaarlijkse interne controleproces. In de begroting is een budget van € 10.000 opgenomen om, indien daartoe aanleiding is, te ondersteunen bij het uitvoeren van de werkzaamheden. In 2021 is geen gebruik gemaakt van dit budget.

De Rekenkamer West Twente heeft op voorstel van het Presidium het budget voor het Rekenkameronderzoek van 2019 en 2020 samengevoegd voor een groot onderzoek op het gebied van het Sociaal Domein in 2020. Dit onderzoek naar de informatiedeling tussen raad, college en de uitvoeringspraktijk wat betreft het sociaal domein in Wierden is in 2020 uitgevoerd. De rapportage over dit onderzoek is in de eerste helft van 2021 aan de raad aangeboden.

In 2021 is de Rekenkamer West Twente een onderzoek gestart met als hoofdvraag "Hoe kan de gemeenteraad van Wierden zijn sturing op dienstverlening verbeteren?". De rapportage over dit onderzoek wordt in de eerste helft van 2022 aan de raad aangeboden.

Kredieten

Jaarlijks worden de kredieten die langer dan één jaar open staan aan een nadere beschouwing onderworpen. Uitgangspunt hierbij is dat kapitaalkredieten worden afgesloten aan het einde van het dienstjaar volgend waarop ze zijn verstrekt. Dit betekent dat alle kredieten verstrekt in 2020 of eerder in principe worden afgesloten, tenzij er zwaarwegende argumenten zijn om het restant mee te nemen naar het volgende dienstjaar. Deze hoofdregel gaat niet helemaal op voor wat betreft de automatiseringskredieten. Bij het opstellen van de begroting in de afgelopen jaren is kritisch gekeken naar de nog bestaande resterende kredieten. Indien deze naar verwachting nog toereikend waren is geen nieuw krediet aangevraagd voor het betreffende begrotingsjaar. Hierdoor wordt mogelijk op basis van de in de kredietomschrijving vermelde jaartallen de indruk gewekt dat sprake is van oude en niet meer noodzakelijke kredieten. Dit is niet het geval. In bijlage 1 van deze jaarstukken is een overzicht met alle kredieten opgenomen.

RECHTMATIGHEIDSVANTWOORDING

Verantwoordelijkheid College van burgemeester en wethouders

In deze rechtmatigheidsverantwoording geeft het College van burgemeester en wethouders aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met door de gemeenteraad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Deze verantwoording betreft de rechtmatige uitvoering van de taken en omvat het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium bij de desbetreffende financiële beheershandelingen en transacties. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het college op 25 januari 2022 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens bedraagt 1% van de totale lasten inclusief mutaties in de reserves en is daarmee vastgesteld op € 623.880,-.

Conclusie

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

PARAGRAAF E: VERBONDEN PARTIJEN

ALGEMEEN

De Gemeente Wierden werkt op veel verschillende manieren samen met anderen. “Verbonden partijen” zijn die rechtspersonen waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Van een bestuurlijk belang is sprake indien de gemeente zeggenschap heeft, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur, hetzij uit hoofde van stemrecht. Onder financieel belang wordt verstaan dat de gemeente middelen beschikbaar heeft gesteld die niet verhaalbaar zijn in geval van faillissement van de verbonden partij. Ook is sprake van een financieel belang als financiële problemen bij een verbonden partij op de gemeente kunnen worden verhaald.

Partijen die subsidies ontvangen (maar waarin de gemeente niet bestuurlijk deelneemt) zijn volgens deze definitie geen verbonden partijen. Hoewel ook gesubsidieerde instellingen worden ingezet voor het realiseren van gemeentelijke doelstellingen komen zij in deze paragraaf verder niet aan de orde. Datzelfde geldt voor instellingen en organisaties waarbij de gemeente weliswaar garant staat voor een correcte betaling van rente en aflossing van opgenomen geldleningen, maar evenmin bestuurlijke zeggenschap heeft.

De deelname van de gemeente Wierden in rechtspersonen is voor een belangrijk deel historisch gegroeid. De diverse rechtspersonen passeren hierna kort de revue. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in vier categorieën:

- gemeenschappelijke regelingen, waarbij twee of meer gemeenten op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen een samenwerkingsverband aangaan ter behartiging van bepaalde belangen van die gemeenten;
- deelnemingen, waarbij de gemeente vanuit het oogpunt van het behartigen van het publieke belang in het bezit is van aandelen van een aantal vennootschappen;
- verenigingen en stichtingen, waarbij de gemeente zitting heeft in het bestuur, jaarlijks een financiële bijdrage verstrekt en financieel aansprakelijk is bij eventuele tekorten;
- overige verbonden partijen.

BELEID OP VERBONDEN PARTIJEN

Het beleid van de gemeente is gebaseerd op het uitgangspunt dat alleen verbonden partijen worden aangehouden waarmee een expliciet publiek belang wordt gediend. Het verwerven van inkomsten alleen is onvoldoende reden.

Nota verbonden partijen (2019)

Gemeenten kunnen in beginsel op verschillende manieren hun taken (laten) uitvoeren namelijk zelf doen, uitbesteden en deelname aan een verbonden partij. Verbonden partijen nemen een belangrijke plaats in als het gaat om openbaar bestuur (verlengd lokaal bestuur). We doen dat via gemeenschappelijke regelingen en deelnemingen, soms met enkele gemeenten en in een aantal gevallen met alle 14 gemeenten

De Nota verbonden partijen is in 2019 geactualiseerd. De nota geeft informatie over wat verbonden partijen zijn, hoe we er praktisch mee omgaan en welke bevoegdheden en verantwoordelijkheden aan welk bestuursorgaan toekomen.

De nota kan dienen als kader voor zowel de gemeenteraad, het college als de ambtelijke organisatie. Het is een handvat om sturing te geven aan, en toezicht te houden op verbonden partijen. Een kader voor deelname aan, het oprichten van en het sturen op de verbonden partijen van de gemeente, om zo te komen tot verbonden partijen die een maximale bijdrage leveren aan de lokale bestuurlijke ambities. Met dit kader beogen wij bovendien helderheid te bieden over interne rollen, taken en verantwoordelijkheden.

Met ingang van 2020 is een nieuw format gehanteerd voor de rapportage over de jaarstukken en begrotingen van verbonden partijen. Hiermee worden deze documenten op een uniforme wijze behandeld en aan de raad aangeboden. Ook wordt in deze formats, naast de financiën, nadrukkelijk aandacht besteed aan de realisatie van de gestelde beleidsmatige doelen.

Verplichte onderdelen BBV

De paragraaf verbonden partijen is een verplichte paragraaf en kent een aantal vaste onderdelen. Deze staan voorgeschreven in artikel 15 van het BBV. Het BBV kent verplichte onderdelen van de verbonden partijen. Het gaat naast de wijze waarop de gemeente belang heeft in de partij en het openbaar belang dat daarmee gepaard gaat om de informatie over de omvang van het eigen vermogen, vreemd vermogen en het resultaat van het rapportagejaar. Niet bij alle verbonden partijen wordt de balans en het resultaat voor het komende jaar geprognoseerd. Voor deze verbonden partijen zal de informatie beperkt blijven tot de meest recente jaarrekening.

OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN

Overzicht verbonden partijen				
				Bedragen x € 1.000
1	GR Gezondheid			
Type	Gemeenschappelijke Bijdrage			
	Regelingen			
Zeggenschap %	3,86	Risico	Midden	
EV begin boekjaar		10.484	EV eindboekjaar	16.055
VV begin boekjaar		37.005	VV eindboekjaar	21.833
Resultaat 2021		489		
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Twee gemeentelijke vertegenwoordigers in de Regioraad. Wethouders zijn lid van bestuurscommissies.			
2	GR Recreatieschap Twente			
Type	Gemeenschappelijke Bijdrage			
	Regelingen			
Zeggenschap %	3,86	Risico	Midden	
EV begin boekjaar		- EV eindboekjaar		nog onder 1
VV begin boekjaar		- VV eindboekjaar		nog onder 1
Resultaat 2021		-278		
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Twee gemeentelijke vertegenwoordigers in de Regioraad. Wethouders zijn lid van bestuurscommissies.			
3	Bestuursovereenkomst SES / Twenteboard			
Type	Gemeenschappelijke Bijdrage			
	Regelingen			
Zeggenschap %	3,86	Risico	Midden	
EV begin boekjaar		- EV eindboekjaar		1
VV begin boekjaar		- VV eindboekjaar		8.998
Resultaat 2021		1		
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Twee gemeentelijke vertegenwoordigers in de Regioraad. Wethouders zijn lid van bestuurscommissies.			
4	Veiligheidsregio Twente			
Type	Gemeenschappelijke Bijdrage			
	Regelingen			
Zeggenschap %	3,80	Risico	Hoog	
EV begin boekjaar		2.822	EV eindboekjaar	2.034
VV begin boekjaar		55.396	VV eindboekjaar	59.825
Resultaat 2021		1.300		
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Burgemeester is afgevaardigd in het Algemeen Bestuur.			
5	Soweco in liquidatie			
Type	Gemeenschappelijke Bijdrage			
	Regelingen			
Zeggenschap %	16,67	Risico	Hoog	
EV begin boekjaar		4.469	EV eind boekjaar	5.095
VV begin boekjaar		4.794	VV eind boekjaar	953

Resultaat 2021	626		
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Twee wethouders vertegenwoordigen de gemeente in Algemeen Bestuur en één in Dagelijks Bestuur		
6	Crematorium (OLCT)		
Type	Gemeenschappelijke Regelingen	Opbrengst	2
Zeggenschap %	4,30	Risico	Laag
EV begin boekjaar	1.564	EV eindboekjaar	1.550
VV begin boekjaar	14	VV eindboekjaar	31
Resultaat 2021	136		
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Wethouder is voorzitter van het bestuur van de GR		
7	Stadsbank Oost Nederland		
Type	Gemeenschappelijke Regelingen	Bijdrage	94
Zeggenschap %	4,55	Risico	Laag
EV begin boekjaar	1.183	EV eind boekjaar	971
VV begin boekjaar	15.001	VV eind boekjaar	14.781
Resultaat 2021	-117		
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Wethouder vertegenwoordiging gemeente in het Algemeen Bestuur		
8	Omgevingsdienst Twente		
Type	Gemeenschappelijke Regelingen	Bijdrage	460
Zeggenschap %	3,80	Risico	Laag
EV begin boekjaar	1.671	EV eind boekjaar	2.348
VV begin boekjaar	1.616	VV eind boekjaar	1.913
Resultaat 2021	1.217		
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Eén wethouder vertegenwoordigt gemeente in Algemeen- en Dagelijks Bestuur.		
9	Twence BV		
Type	Vennootschappen en coöperaties	Opbrengst	252
Zeggenschap %	3,60	Risico	Midden
EV begin boekjaar	142.825	EV eind boekjaar	149.605
VV begin boekjaar	132.367	VV eind boekjaar	168.137
Resultaat 2021	12.082		
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Geen bestuurlijke vertegenwoordiging. Stem in aandeelhoudersvergadering.		
10	NV BNG		
Type	Vennootschappen en coöperaties	Opbrengst	65(incl. 2020)
Zeggenschap %	0,04	Risico	Laag
EV begin boekjaar	4.364.000	EV eind boekjaar	4.329.000
VV begin boekjaar	155.995.000	VV eind boekjaar	144.728.000
Resultaat 2021	236.000		
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Geen bestuurlijke vertegenwoordiging. Stem in aandeelhoudersvergadering.		

11 Vitens NV			
Type	Vennootschappen en coöperaties	Opbrengst	0
Zeggenschap %	0,40	Risico	Laag
EV begin boekjaar		559.200 EV eind boekjaar	600.300
VV begin boekjaar		1.340.100 VV eind boekjaar	1.387.800
Resultaat 2021		19.400	
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Geen bestuurlijke vertegenwoordiging. Stem in aandeelhoudersvergadering.		

12 Cogas NV			
Type	Vennootschappen en coöperaties	Opbrengst	747
Zeggenschap %	7,40	Risico	Midden
EV begin boekjaar		199.111 EV eind boekjaar	144.771
VV begin boekjaar		95.877 VV eind boekjaar	116.694
Resultaat 2021		5.492	
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Geen bestuurlijke vertegenwoordiging. Stem in aandeelhoudersvergadering.		

13 Enexis NV			
Type	Vennootschappen en coöperaties	Opbrengst	11
Zeggenschap %	0,01	Risico	Laag
EV begin boekjaar		4.116.000 EV eind boekjaar	4.241.000
VV begin boekjaar		4.635.000 VV eind boekjaar	5.154.000
Resultaat 2021		199.000	
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Geen bestuurlijke vertegenwoordiging.		

14 Wadinko Beheer NV			
Type	Vennootschappen en coöperaties	Opbrengst	0
Zeggenschap %	2,10	Risico	Laag
EV begin boekjaar		65.496 EV eind boekjaar	nb
VV begin boekjaar		5.484 VV eind boekjaar	nb
Resultaat 2021		nb	
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Geen bestuurlijke vertegenwoordiging. Stem in aandeelhoudersvergadering.		

15 Twente Milieu NV			
Type	Vennootschappen en coöperaties	Opbrengst	49
Zeggenschap %	5,50	Risico	Laag
EV begin boekjaar	12.232	EV eind boekjaar	nb
VV begin boekjaar	19.882	VV eind boekjaar	nb
Resultaat 2021		nb	
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Geen bestuurlijke vertegenwoordiging. Stem in aandeelhoudersvergadering.		

16	Euregio		
Type	Overige verbonden partijen	Bijdrage	9
Zeggenschap %		Risico	Laag
EV begin boekjaar		2.305 EV eind boekjaar	2.523
VV begin boekjaar		23.389 VV eind boekjaar	12.189
Resultaat 2021		218	
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Een raadslid is afgevaardigd in de raad.		

TOELICHTING VERBONDEN PARTIJEN

Gemeenschappelijke regelingen

De Twentse gemeenten willen de onderlinge samenwerking en de samenwerking met andere partners in de regio Twente versterken om meer maatschappelijke waarde te kunnen creëren. De Regio Twente is ontvlecht in drie taakclusters: sociaaleconomische structuurversterking, recreatieve voorzieningen en gezondheid. Elk van deze taakclusters is ondergebracht in een aparte organisatie.

1. SamenTwente

Deze gemeenschappelijke regeling is een samenwerking tussen de Twentse gemeenten en heeft tot doel het in zijn rechtsgebied bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid van en zorg verlenen aan de bevolking of specifieke groepen daarvan. Ter verwezenlijking van dit doel behartigt de GR de belangen op de volgende terreinen:

- Publieke gezondheid, onder de naam GGD Twente;
- Jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning, onder de naam Organisatie voor Zorg en Jeugdhulp Twente (OZJT);
- Advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling, onder de naam Veilig Thuis Twente (VTT).

2. GR Recreatieschap Twente

Deze gemeenschappelijke regeling is een samenwerking tussen de Twente gemeenten en heeft tot doel het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van recreatieve voorzieningen in zijn rechtsgebied.

Taken van deze GR zijn onder meer:

- a. bevordering van totstandkoming en instandhouding van publieke recreatieve/toeristische infrastructuur in Twente;
- b. aanleg, onderhoud en beheer van publieke recreatieve/toeristische voorzieningen die hetzij op zichzelf, hetzij in routeverband, hetzij door opname in arrangementen, een bovenlokaal karakter hebben.

3. Bestuursovereenkomst SES / Twenteboard

Deze bestuursovereenkomst beschrijft de samenwerking tussen de Twentse gemeenten, m.u.v. Twenterand, voor het versterken en verbreden en het uitzetten van een gezamenlijke koers van en voor de sociaal economische structuur van Twente.

In het bestuurlijk overleg wordt gezamenlijk de inbreng in het bestuur van de Stichting Twenteboard voorbereid, afgestemd en teruggekoppeld.

Daarnaast wordt overleg gevoerd en afgestemd over het lobbyen van de gemeenten bij provincie, Rijk, de Europese Unie en andere (semi)overheden en haar organisaties ten behoeve van de sociaal economische structuurversterking en andere door het bestuurlijk overleg gekozen onderwerpen.

4. Veiligheidsregio Twente

De Veiligheidsregio Twente (VRT) wil de veiligheid van iedereen die in Twente woont, werkt en verblijft vergroten door crisisbeheersing en rampenbestrijding efficiënt, effectief en professioneel te organiseren. Om dit te realiseren werken zij intensief samen met politie, brandweer, Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) en alle veertien Twentse gemeenten. Afhankelijk van de aard en oorzaak van een incident werken zij ook samen met Defensie, andere overheden en het Openbaar Ministerie.

De VRT is een netwerkpartner en werkt veel samen om publieke en private partners, maatschappelijke organisaties en kennisinstellingen rondom het thema veiligheid en innovatie bijeen te brengen en vernieuwing mogelijk te maken ten gunste van 'meer' veiligheid en een hoger maatschappelijk rendement. Samenwerking met bedrijfsleven en kennisinstituten is daarbij het uitgangspunt.

De VRT heeft een nieuw concept beleidsplan opgesteld voor de jaren 2021-2024. De gemeenteraden hebben input voor dit beleidsplan kunnen meegeven. Het concept beleidsplan is samen met de begroting 2021 in april 2020 voor een zienswijze naar de gemeenteraden gegaan.

De speerpunten van het dit beleidsplan (2021-2024) zijn:

1. continuïteit en stabiliteit, het goed blijven doen, zoals ze dat nu doen, met voldoende mensen en middelen;
2. een nieuwe meldkamerlocatie in Apeldoorn;
3. aansluiting blijven vinden en behouden bij de Twentenaren;
4. Technologische veranderingen: kansen benutten en proactief reageren op potentiële bedreigingen;
5. anticiperen op crisistypen gerelateerd aan klimaatverandering;
6. anticiperen op de wijziging van meerdere wetten die invloed hebben op de taken van de VRT.

5. SOWECO in liquidatie (i.l.)

Het Sociale Werkvoorzieningschap Centraal Overijssel (SOWECO) is namens de deelnemende gemeenten Almelo, Rijssen-Holten, Tubbergen, Wierden, Twenterand en Hellendoorn belast met de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). Het doel van deze wet is het bieden van een passende werkplek aan personen die vanwege lichamelijke, verstandelijke of psychische beperkingen uitsluitend onder aangepaste omstandigheden in staat zijn tot het verrichten van regelmatige arbeid.

Op 02 juli 2020 is besloten tot liquidatie van GR SOWECO i.l. en in navolging daarvan tot liquidatie van SOWECO NV i.l., Soflex BV en Perspect BV. De liquidatie van GR SOWECO i.l. is onlosmakelijk verbonden met de verkoop van het vastgoed; deze verkoop zal naar verwachting eind 2022 worden afgerond, waarmee ook de liquidatie van GR SOWECO i.l. kan worden geëffectueerd. De liquidatie van SOWECO NV i.l. zal naar verwachting in de eerste helft van 2022 worden afgerond. Gezien een aantal lopende verplichtingen en subsidie-inkomsten, zijn Soflex BV en Perspect BV overgedragen van SOWECO NV i.l. naar GR SOWECO i.l.. Van daar uit zullen beide BV's vervolgens meelopen in het liquidatieproces van GR SOWECO i.l..

Indien het pand inderdaad eind 2022 verkocht zal zijn, dan mag worden verwacht dat in de eerste helft van 2023 de liquidatie kan worden afgerond.

Het jaar 2021 stond dan ook in het teken van de liquidaties. De jaarrekening 2021 kent hierdoor een geheel ander verloop van inkomsten en uitgaven en is daardoor niet vergelijkbaar met eerdere jaarrekeningen. De jaarrekening sluit met een batig saldo van € 626.000. Omdat SOWECO GR in liquidatie is, is er wettelijk geen andere mogelijkheid dan het saldo toe te voegen aan de reserves van SOWECO GR i.l. Bij de afronding van de liquidatie van de GR zal het uiteindelijke saldo aan liquide middelen aan de deelnemende gemeenten worden uitgekeerd.

Vanaf 1 oktober 2021 is er een dienstverleningsovereenkomsten gesloten met de nieuwe uitvoeringsorganisatie Ontplooi, die aantal diensten voor ons uitvoert die voorheen door SOWECO NV i.l. werden uitgevoerd.

6. Openbaar Lichaam Crematorium Twente

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet op de lijkbezorging. Met het oog hierop is de Gemeenschappelijke Regeling Openbaar Lichaam Crematoria Twente (OLCT) opgericht. Dit is een samenwerkingsverband van de gemeenten Almelo, Berkelland, Borne, Dinkelland, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Tubbergen, Wierden en Winterswijk.

7. Stadsbank Oost Nederland

De Stadsbank Oost-Nederland is een samenwerkingsverband waaraan 22 gemeenten in Twente en de Achterhoek deelnemen. Als "gemeentelijke kredietbank" biedt de Stadsbank een, zowel vanuit maatschappelijk als ook bedrijfseconomische optiek bezien, verantwoord pakket van financiële dienstverlening aan, aan met name minder financieel draagkrachtigen. Het betreft onder andere (sociale) kredietverlening, schuldenregeling, voorlichting en budgetbeheer. De stadsbank biedt haar diensten aan vanuit haar vestigingen in Almelo, Enschede en Hengelo.

8. Omgevingsdienst Twente

De Omgevingsdienst Twente (ODT) is een samenwerkingsverband waaraan de 14 gemeenten in Twente deelnemen. De missie van de ODT is een veilige, gezonde omgeving voor alle inwoners in haar werkgebied. Om dat te bereiken wordt intensief samengewerkt met tal van partijen. Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving spelen een belangrijke rol bij het waarborgen en ontwikkelen van een goede leefomgeving. De

ODT ziet toe op de naleving van de milieuregels bij zo'n 18.500 bedrijven in het werkgebied.

De ODT wordt de eerste 3 jaar gefinancierd op basis van input van de partners. Dat neemt niet weg dat de ODT direct vanaf de start inzichtelijk probeert te maken wat de output van de ODT zal zijn op basis van het aantal geleverde producten en uren per partner. Op dit moment zijn de werkzaamheden gestart om te komen tot een model van outputfinanciering. Een actueel productencatalogus (PDC) met tarieven zal hieraan ten grondslag moeten liggen. De deelnemende gemeenten gaan dan bijdragen naar hetgeen daadwerkelijk in een jaar wordt afgenomen. De begroting zal dan worden gebaseerd op het uitvoeringsprogramma en het PDC.

Vennootschappen en coöperaties

9. Twence B.V.

Twence staat voor hoogwaardige inzet van afval, reststromen en biomassa als bron voor herbruikbare grondstoffen; zij maken deze stromen hiertoe geschikt en brengen grondstoffen terug in de keten.

Daarnaast produceert Twence energie uit hernieuwbare bronnen. Zij zetten restafval in voor energetische benutting, zolang dit nog de meest efficiënte vorm van gebruik is. Dit doen zij klantgericht, met passie, innovatief en bedrijfseconomisch verantwoord. Zij verbinden maatschappelijk nut met ondernemerschap, respecteren mens en milieu en dragen bij aan verduurzaming van de samenleving, in het bijzonder aan de duurzaamheidsdoelstellingen van onze aandeelhouders. De gemeente Wierden bezit 3,6% van de aandelen (30.668 aandelen A).

Aandeelhouders van Twence zijn: Regio Twente, Vuilverwerkingsbedrijf Noord-Groningen en de gemeenten Almelo, Berkelland, Borne, Dinkelland, Enschede, Haaksbergen, Hellendoorn, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Rijssen-Holten, Tubbergen, Twenterand en Wierden.

Het streven is naar afvalloze samenleving in 2030. Steeds meer wordt afval omgezet in secundaire grondstoffen en in energie. De omzet in energie levert een grotere bijdrage aan de winst dan de verbranding en verwerking van afval. Bijdragen aan duurzaamheidsdoelstellingen en tegengaan schaarste aan grondstoffen.

Risico's zitten voor Twence met name in de veranderingen in methodiek van afvalverwerking, voldoende vollast voor verbranding (met langjarige contracten) en de beweeglijkheid van de energiemarkt (de levering van elektriciteit, warmtelevering en stoom dragen bij aan risicospreiding) en secundaire grondstoffenmarkt. Restafval zal in de toekomst steeds minder worden ingezet voor energetische benutting, omdat er steeds betere technieken worden ontwikkeld om het in te zetten voor de terugwinning van grondstoffen.

10. NV Bank Nederlandse gemeenten (BNG)

De aandeelhouders van de BNG zijn de Staat der Nederlanden (voor 50%) en provincies en gemeenten (gezamenlijk eveneens 50%). Gemeten naar balanstotaal is de BNG de grootste overheidsbank van Nederland. De bank heeft een triple-A rating. Deze "beste rating" in de bankwereld is herbevestigd door kredietbeoordelaars.

Klanten van de BNG zijn overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs en openbaar nut. De BNG biedt financiële diensten op maat zoals kredietverlening, betalingsverkeer, advisering, elektronisch bankieren en beleggen. Ook participeert de bank in publiek-private samenwerking (PPS).

11. Vitens N.V.

Vitens is het grootste drinkwaterbedrijf van Nederland. Vitens levert drinkwater aan 5,5 miljoen mensen en bedrijven in de provincies Flevoland, Friesland, Gelderland, Utrecht, Overijssel en een aantal gemeenten in Drenthe en Noord-Holland. Vitens is een publiek bedrijf. De aandelen van Vitens zijn voor 100% in handen van provinciale en gemeentelijke overheden. Naast de provincies Utrecht, Gelderland, Overijssel, Flevoland en Friesland gaat het daarbij om 106 gemeenten in het verzorgingsgebied. Wettelijk is vastgelegd dat de aandelen van de drinkwaterbedrijven in publieke handen blijven.

Voor de komende jaren is de verwachting dat Vitens geen dividend zal uitkeren als gevolg van de lage WACC (Voor 2020 en 2021: 2,75%) en het hoge investeringsniveau voor de komende jaren. Hierdoor kan Vitens niet voldoen aan de continuïteitsdoelstelling zoals opgenomen in het Financieel Beleid.

In relatie tot deze ontwikkelingen onderneemt Vitens de navolgende acties die met aandeelhouders zijn afgestemd:

- Vitens is, in samenwerking met de koepelorganisatie Vewin, een lobby gestart bij het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat om te komen tot aanpassingen op de WACC-systematiek, die meer in lijn liggen met de toekomstige ontwikkelingen in de drinkwatersector waaronder een stijgend structureel niveau aan investeringen en dito financieringsbehoefte;
- Onderzoek uitvoeren door een onafhankelijke instantie naar de methodiek die ten grondslag ligt aan de hoogte van het meerjarige investeringsplan (IP) zoals is goedgekeurd door de AvA in het najaar van 2019 (als onderdeel van het meerjarenplan 2020-2022);
- Driejaarlijkse evaluatie/ herijking van het Financieel Beleid van Vitens zoals is vastgesteld in de AvA van juni 2019.

12. Cogas

Cogas is een onafhankelijk netbeheerder in Oost-Nederland. Op de infrastructuren voor gas en elektriciteit zijn ruim 135.000 huishoudens aangesloten, via het glasvezelnetwerk biedt Cogas 80.000 consumenten en bedrijven toegang tot radio, tv, internet en telecommunicatie. De komende jaren zal het speelveld ingrijpend veranderen door de energietransitie.

Netwerken worden zwaarder belast, gebruikers gaan zelf energie opwekken en traditionele energiebronnen worden schaarser. In die nieuwe wereld wil Cogas een passende rol spelen. Door een verbinder te zijn die met andere partijen werkt Cogas aan een duurzaam Twente waar mensen comfortabel kunnen wonen, werken en leven. Cogas wil een actieve en faciliterende rol spelen en een duurzaamheidspartner zijn in de regio.

Aandeelhouders van de Cogas zijn de gemeenten Almelo, Borne, Dinkelland, Hardenberg, Hof van Twente, Oldenzaal, Tubbergen, Twenterand, Wierden. De continuïteit van de bedrijfsvoering is goed geborgd.

13. Enexis Holding N.V.

Sinds de operationele afsplitsing van Essent per 1 januari 2009 en de eigendomssplitsing per 1 juli 2009 heeft Enexis zich ontwikkeld tot een zelfstandig netwerkbedrijf. De aandelen van Enexis zijn in handen van de provincies Groningen, Drenthe, Overijssel, Flevoland, Noord-Brabant en Limburg en circa 130 gemeenten in genoemde provincies en Friesland. Het aandeelhouderschap is ontstaan als gevolg van deelname in de IJsselcentrale in Hengelo en na diverse fusies is Essent en daaruit Enexis ontstaan.

Enexis profileert zich als een bedrijf die haar verantwoordelijkheid neemt om, vanuit een maatschappelijk belang, de netten betaalbaar, betrouwbaar en veilig te houden. Een bedrijf dat bijdraagt aan de realisatie van Europese en nationale energiedoelstellingen (zoals het Energieakkoord) door te investeren in pilots rondom energiebesparing en de slimme meter, en op het gebied van smart grids (gedragsverandering die leidt tot een flexibel gebruik van energie). In de strategie van Enexis staat onder meer duurzaamheid centraal, werken aan een duurzame en verantwoorde energievoorziening, voor vandaag en morgen.

Aandeelhouders kunnen het publieke belang borgen door het aandeelhouderschap actief in te vullen en met het aandeelhouderschap invulling geven aan de duurzaamheidsdoelstelling. De gemeente Wierden heeft 21.310 aandelen, dit is 0,0142% van de aandelen, en heeft zich aangesloten bij de Vereniging van gemeenten aandeelhouders binnen Noord Nederland (VEGANN), die de belangen van haar leden behartigt.

Naast Enexis zijn enkele (kleine) deelnemingen aangegaan als gevolg van de verkoop van Essent. Alle deelnemingen zijn beëindigd behoudens de CSV Amsterdam BV.

Essent heeft in 2008 een claim ingediend tegen de Staat der Nederlanden vanwege elementen in de Splitsingswet waarbij netwerkbedrijven en leveringsbedrijven zijn ontvlecht en tegen RECYCLECO "Waterland" een eventuele garantieclaim. De schadevergoedingsvordering op de Staat is door een uitspraak van het Europese Hof in juni 2015 geëindigd. Voor de andere claim is € 13,5 mln. op een Escrow-rekening geplaatst. Er is € 9,5 mln. geclaimd. In juni 2016 is een compromis bereikt tussen Waterland en de vennootschap voor een bedrag van ca.€ 5.5 mln. over de belastingclaims tot en met de periode waarin Attero integraal onderdeel, als Essent Milieu, uitmaakte van de Essent-organisatie. Het bedrag is betaald uit het Escrow fonds van € 13,5 miljoen. Het resterend vermogen op de Escrow-rekening is onder inhouding van € 150.000 voor aanvulling van het werkkapitaal volledig uitgekeerd aan de aandeelhouders. De BV zal voorlopig nog voortbestaan om op eigen kosten en risico het bezwaar/beroep te voeren tegen de Belastingdienst ten aanzien van een naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. Na afwikkeling van deze procedure zal de BV worden opgeheven en het saldo worden uitgekeerd aan de aandeelhouders.

Het financiële risico's is beperkt tot het resterend werkkapitaal van deze BV.

14. Wadinko Beheer N.V.

Wadinko is een regionale participatiemaatschappij, die de bedrijvigheid – en daarmee de werkgelegenheid – wil bevorderen in Overijssel, de Noordoostpolder en Zuidwest Drenthe. De Gemeente Wierden is participant als gevolg van aandeelhouderschap in de WMO (Vitens) waarbinnen (Wavin)deze onderneming is ontstaan. Wadinko neemt langdurig deel in nieuwe of bestaande, kansrijke ondernemingen. De deelname bestaat uit inbreng van risicodragend kapitaal, kennis en managementondersteuning. Bedrijven die willen groeien of innoveren, zich willen verzelfstandigen of opvolgingsvraagstukken hebben, zijn bij Wadinko

aan het juiste adres. De bedrijven waar Wadinko bij voorkeur in participeert, behoren tot de maakindustrie en de zakelijke dienstverlening. Omdat deze bedrijven veel aandacht besteden aan diverse vormen van innovatie hebben zij ontwikkelingsmogelijkheden en groeipotentie. Daarmee dragen ze in belangrijke mate bij aan de bevordering van de regionale economische structuur.

15. Twente Milieu N.V.

Twente Milieu is een afvalverwerkingsbedrijf in Twente. Twente Milieu verzorgt het afvalbeheer en taken in de openbare ruimte voor negen gemeenten, die tevens aandeelhouder zijn: Almelo, Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal en Wierden. De continuïteit van de bedrijfsvoering is goed geborgd.

Overige verbonden partijen

16. EUREGIO

De EUREGIO maakt zich er sterk voor de samenwerking tussen Nederland en Duitsland te vereenvoudigen en te komen tot meerwaarde voor beide zijden. De EUREGIO is actief in de opbouw en de versterking van de structuren en de grensoverschrijdende samenwerking in het Nederlands-Duitse grensgebied. Het gaat erom, de economische kracht en de levenskwaliteit in de regio te verhogen en de integratie van het gebied verder te verbeteren. Aan Duitse kant strekt de regio zich uit over delen van de deelstaten Nedersaksen en Noordrijn-Westfalen. In Nederland maken de Regio Achterhoek en de Regio Twente, de gemeenten Ommen, Hardenberg en Coevorden deel uit van het EUREGIO-gebied.

PARAGRAAF F: GRONDBELEID

INLEIDING

In onze gemeente zijn er vaste momenten waarop over het grondbedrijf gerapporteerd wordt, namelijk bij de vaststelling van de jaarrekening en de begroting.

Het jaar 2021 was voor wat betreft veel grondexploitaties een goed jaar, zowel de woningmarkt als de markt voor bedrijfskavels was goed. Door het afsluiten van de exploitatie De Berghorst (met een positief resultaat) en het inbrengen van de exploitatie Esrand is de totale financiële positie van het grondbedrijf wel licht verslechterd. Dit geeft echter een vertekend beeld van de werkelijkheid omdat het voorziene tekort is afgedekt met een voorziening. Toekomstige nieuwe exploitatiegebieden zoals De Berghorst II bieden echter wel perspectief bij ongewijzigde omstandigheden.

GRONDBELEID

Wat is grondbeleid?

In de Handreiking grondbeleid voor raadsleden (Ministerie van Binnenlandse zaken, 2013) wordt hierover het volgende geschreven:

“Grondbeleid is geen doel op zich, maar een middel. Grondbeleid is een middel om ruimtelijke doelstellingen op het gebied van de volkshuisvesting, lokale economie, natuur en groen, infrastructuur en maatschappelijke voorzieningen te verwezenlijken, en is dus niet leidend maar volgend op deze ruimtelijke doelstellingen.

In structuurvisies, beleidsnota's, en bestemmingsplannen legt de gemeente haar ruimtelijk beleid vast. Welke verdere verstedelijking staat de gemeente in de komende jaren voor? Welke voorzieningen moeten daartoe worden aangelegd? Welke ruimte krijgt de natuur in de gemeente?

In de gemeentelijke structuurvisie worden de hoofdlijnen geschetst van het voorgenomen ruimtelijke beleid. De structuurvisie is een verplicht plan (op grond van de Wet ruimtelijke ordening), en wordt vastgesteld door de gemeenteraad. In de structuurvisie wordt een integrale afweging gemaakt over het toekomstig ruimtegebruik en dient tevens globaal inzicht te worden gegeven in de haalbaarheid van de diverse plannen en de financiële consequenties. Bij het opstellen van de gemeentelijke structuurvisie is het van belang om goed rekening te houden met het provinciale beleid (zoals vormgegeven in de provinciale structuurvisie).

Daarnaast kent de gemeente vaak een aantal beleidsnota's, waar voor een bepaald thema of een bepaalde sector het beleid uit de structuurvisie verder wordt uitgewerkt. In een beleidsnota wonen kan bijvoorbeeld nader worden uitgewerkt hoe de gemeente staat tegenover particulier opdrachtgeverschap, sociale woningbouw, woonmilieus en dergelijke. Andere voorbeelden van beleidsnota's zijn een nota economie, een nota verkeer en vervoer en een nota welstand. De beleidsnota's behoren wat betreft de inhoud uiteraard te passen

binnen de hoofdlijnen van de structuurvisie.” Deze toelichting is ook van toepassing op onze gemeente.

RISICO'S IN GRONDEXPLOITATIE

Bij ontwikkelingen waar de gemeente uitgeefbare gronden creëert, wordt een grondexploitatie opgesteld. Bij de opstelling van deze grondexploitatie wordt uitgegaan van op dat moment realistische uitgangspunten en aannames. In het geval de grondexploitatie bij die uitgangspunten en aannames een tekort laat zien wordt voor dat tekort een voorziening getroffen. Het is echter mogelijk dat de uitgangspunten en aannames in de praktijk toch niet de waarheid blijken te zijn. Dit zijn risico's die niet in de voorziening van dat complex zijn opgenomen, maar die wel financiële gevolgen kunnen hebben.

Risico's kunnen onderverdeeld worden in kostenrisico's en opbrengstrisico's. De laatste jaren is over het algemeen goed verkocht. De opbrengstrisico's worden daardoor jaarlijks kleiner. De gemeente Wierden heeft geen kavels bedrijfsterreinen meer beschikbaar omdat in 2022 inmiddels de laatste kavels zijn verkocht. De vraag naar woningbouwkavels en bedrijventerreinen blijft aanhouden, maar is ook kwetsbaar doordat met name externe factoren invloed hebben op de vraag.

Gelijktijdig met de actualisatie van de grondbedrijf complexen wordt er jaarlijks ook een risicoanalyse gemaakt. Op dat moment wordt gezien in hoeverre er nog geld onttrokken of gestort moet worden in de reserve winst grondverkoop (zie ook het onderdeel “Financiële positie van het grondbedrijf”).

STAND VAN ZAKEN COMPLEXEN GRONDEXPLOITATIE

Algemeen

In Zuidbroek zijn de laatste kavels van Deelgebied 2 en de eerste kavels van Deelgebied 3 overgedragen. In Deelgebied 3 zijn nog circa 45 door de gemeente uit te geven kavels en de ondergrond van circa 130 woningen zal aan een ontwikkelaar worden overgedragen. Ook in Kleen Esch zijn diverse kavels verkocht en geleverd. Het restant van de kavels van Kleen Esch zal in 2022 worden geleverd.

In 2021 is gewerkt aan het sluiten van overeenkomsten met alle grondeigenaren in De Berghorst II. Als alle handtekeningen zijn geplaatst, kan het bestemmingsplan ter vaststelling aan de raad worden aangeboden. Bij de vaststelling van het bestemmingsplan zal ook een besluit tot openen van de grondexploitatie worden aangeboden. De verwachting is dat dit medio 2022 kan geschieden.

In De Elsmoat zijn alle gemeentelijke kavels nu geleverd. Het woonrijp maken is gedeeltelijk gereed.

Ook op de Weuste Noord zijn geen kavels meer beschikbaar omdat de laatste kavel conform de overeenkomst in 2022 zal worden geleverd. Eén kleine kavel die in 2019 is verkocht, zal uiterlijk in 2024 worden geleverd.

De commissie BBV heeft voorgeschreven dat winst genomen moet worden naar rato van de voortgang van een project. Als gevolg hiervan is in de projecten De Berghorst, Zuidbroek en De Elsmoat een bedrag uit de exploitatie gehaald (winst genomen). Ook voor Kleen Esch is een bescheiden bedrag aan winst genomen. Voor het Zenderink is daarnaast een gedeelte van de eerder genomen winst teruggestort in het complex (verlies genomen).

Bouwgrond in exploitatie

In 2021 waren onderstaande complexen in exploitatie. Het verloop van de boekwaarde (inclusief POC- winsten) is als volgt:

Complex	BW 01-01-'21	Uitgaven	Inkomsten	Winst	BW 31-12-'21
Zenderink	-645.587	206.993		-50.421	-489.015
Zuidbroek DG 2, 2	-1097.421	353.690	681.861	1.667	-1.423.925
Zuidbroek DG 2, 3	834.160	255.099	658.256	52.655	483.658
Kleen Esch	691.879	42.897	464.463	22.017	292.330
De Weuste Noord	2.398.395	152.011	1.716.960	-	833.446
De Berghorst 1e fase	-573.094	425.594		147.500	0
Rondweg Enter	877.748	19.812		-	897.560
Ind.terrein De Elsmoat	-510.324	670.136	481.245	251.439	-69.994
De Esrand		2.082.112			2.082.112
Totaal	1.975.756	4.208.344	4.002.785	424.857	2.606.172

Voor het complex De Elsmoat geldt dat uiteindelijk 50% van genoemde winst voor Wierden en 50% voor Rijssen-Holten is bestemd.

De geactualiseerde exploitatieopzetten geven de navolgende verwachte resultaten:

Complex	Netto contant geprognosticeerd resultaat (N = Nadeel, V = Voordeel)	Looptijd
Zenderink	€ 51.000 V	2028
Zuidbroek 1 ^e fase deelgebied 2,2	€ 99.000 V	2022
Zuidbroek 1e fase deelgebied 2,3	€ 5.658.000 V	2026
Kleen Esch	€ 11.000 V	2023
De Weuste Noord	€ 659.000 N	2022
De Esrand	€ 1.372.000 N	2025
Rondweg Enter	€ 1.216.000 N	2022
Industrieterrein De Elsmoat	€85.000 V	2022
Dit is 50% van het verwachte saldo		

De Berghorst (I) is per 31-12-2021 afgesloten. Kleen Esch is van een tekortlocatie omgeslagen naar een locatie met een zeer bescheiden plus. Voor de te voorziene verliezen op de complexen De Weuste Noord, Rondweg Enter en het in 2021 toegevoegde complex De Esrand is een voorziening ingesteld. Deze voorziening bedraagt eind 2021 € 3.248.000 en is toereikend om de contante waarden van deze verliezen op te kunnen vangen. De gehanteerde parameters in de exploitatieopzetten per 1-1-2022 zijn rente; 1,3 %, prijsstijging 3,4 % en opbrengstenstijging 0%. Daarnaast zijn de indexaties voorafgaande aan 2021 herrekend met 9,2 % (GWW index) om in de pas te komen met de prijsontwikkelingen.

Hierna wordt per complex een korte toelichting gegeven.

Zuidbroek deelgebied 2

In 2022 zal dit deelgebied woonrijp worden gemaakt. Alle kavels zijn geleverd.

Zuidbroek deelgebied 3

Fase 1 is bouwrijp gemaakt en de eerste kavels zijn hier verkocht en geleverd. Ook één beschikbare gemeentelijke kavel is verkocht, maar nog niet geleverd. Het overige gebied wordt in één keer bouwrijp gemaakt. De geactualiseerde afspraken voor de bouwclaim van de resterende ontwikkelaar voorzien in bloksgewijze afname en een op de behoefte afgestemd programma, waar ook appartementen in zijn opgenomen. Voor de gemeentelijke kavels wordt de verkaveling en het programma nog verder uitgewerkt.

Zenderink

De gemeente is met de ontwikkelaars in overleg over de ontwikkeling van fase 2 en fase 3. De ontwerpen die in 2020 door ontwikkelaars zijn ingediend zijn in 2021 verder uitgewerkt. Voor fase 3 was die uitwerking dermate concreet dat een intentie-overeenkomst is afgesloten om te onderzoeken of en onder welke voorwaarde tot ontwikkeling van deze fase over kan worden gegaan. In deze fase kan de gemeente dan ook enkele kavels uitgeven.

Kleen Esch

In 2021 zijn vier kavels geleverd, en zijn 3 van de 4 resterende kavels verkocht. De verwachting is dat in 2022 alle kavels zullen zijn verkocht. Ook de laatste 2 kavels zijn qua opbrengsten in de exploitatie teruggenomen. In combinatie met de verkorte looptijd, en een op de actuele prijsontwikkelingen afgestemde verkoopprijs, heeft dit gezorgd voor de omslag van een verlieslijdende exploitatie naar een exploitatie met een zeer bescheiden winst. De verwachting blijft dat eind 2022 alle kavels verkocht en geleverd zijn.

De Berghorst

De Berghorst I is per 2021 afgesloten. Er worden alleen nog werkzaamheden in de omgeving van de wijk (Ypeloweg) uitgevoerd. Het project is afgesloten met een totale winst van bijna € 791.000,-.

De Weuste-Noord

Ook in 2021 is de interesse voor een kavel op de Weuste-Noord in stand gebleven. In 2021 zijn 7 kavels (totaal ruim 2,1 ha) overgedragen. De verwachting is dat de laatste 2 kavels in 2022 zullen worden geleverd. Ook moet nog de levering plaatsvinden van één al eerder verkochte kavel in 2024 plaatsvinden.

De aanbesteding van het woonrijp maken heeft gunstig uitgepakt. De werkzaamheden worden voor de zomervakantie 2022 uitgevoerd. Door het vlotte uitgiftetempo van de afgelopen jaren is de looptijd van het project teruggebracht en hoeft niet nogmaals een herstelactie voor het asfalt plaats te vinden. Al met al levert dit een forse vermindering van het tekort op.

De Elsmoat

De Elsmoat is een gezamenlijke ontwikkeling met de gemeente Rijssen-Holten. De exploitatie wordt bij ons geadministreerd, maar het is een gedeelde exploitatie. De boekwaarde staat dan wel bij ons op de balans, het resultaat wordt voor 50% gedeeld met de gemeente Rijssen-Holten.

In 2021 is het woonrijp maken van Fase 1 afgerond. De laatste gemeentelijke kavel is geleverd. Eén particulier heeft zijn grondpositie verkocht aan een bouwer/ontwikkelaar. Met deze partij, of diens rechtsopvolger, zal een overeenkomst gesloten moeten worden in verband met de betaling van de exploitatiebijdrage voor deze kavel. Of de exploitatiebijdrage zal op enig moment worden opgelegd bij het verlenen van Omgevingsvergunning ten behoeve van bouw.

Het bouwrijp maken van fase 2 is nagenoeg afgerond. De eerste bedrijven hebben zich intussen gevestigd. Alle beschikbare kavels in fase 2 zijn verkocht. Op het zuidelijke deel wil Coulisse zelf een bedrijf realiseren.

Rondweg Enter e.o.

Bij de Rondweg zijn geen kavels meer te koop. In de afgelopen jaren zijn de wadi's en de verbindingsweg tussen Rondweg en de Baanakkers aangelegd (ten behoeve van ontsluiting van de twee kavels en verbinding met de Elsmoat). In 2021 is de laatste retentievijver gerealiseerd. In 2022 zal nog groenaanplant plaatsvinden. Als afronding van het project zal in 2022 worden onderzocht of de waterhuishouding nog verbeterd moet worden, en zo ja, hoe dat vorm moet krijgen.

Overige gronden in eigendom

Daarnaast is in het verleden een aantal gronden aangekocht waarvoor geen ontwikkeling meer wordt voorzien dan wel nog niet opgenomen zijn in de grondexploitatie.

Deze historische boekwaarde is op balansdatum maximaal gelijk aan de marktwaarde in de huidige bestemming. Dit is veelal de agrarische waarde van de gronden (€ 5 per m²). De gronden op de Esrand zijn medio 2021 tegen aankoopwaarde overgenomen in de grondexploitatie Esrand. De rentelasten, opbrengsten aan pachten en huren van overige gronden komen tot uitdrukking in het jaarresultaat. Hiermee is in een bedrag gemoeid ter grootte van ca. € 31.400,-

Materiële vaste activa	Boekwaarde ultimo 2021
Lageveld	€ 422.000,-
Zuidbroek 2 ^e fase	€ 305.000,-
Bedrijventerrein De Weuste Noord	€ 238.000,-
De Berghorst 2 ^e fase	<u>€ 205.000,-</u>
Totale historische boekwaarde	€ 1.170.000,-

FINANCIËLE POSITIE VAN HET GRONDBEDRIJF

Zoals we de afgelopen jaren hebben ondervonden kleven er risico's aan het voeren van een actieve grondpolitiek. Om de risico's op te kunnen vangen moet het weerstandsvermogen voldoende groot zijn.

Risicoafdekking in exploitatie genomen gronden

Hiervoor gelden de bepalingen uit de Nota Reserves en voorzieningen.

De gehanteerde systematiek voor de risicoafdekking gaat ervan uit dat de risico's in de kostenkant worden opgevangen binnen de exploitatie. Bij de vaststelling van de nota reserves en voorzieningen is besloten om het benodigde weerstandsvermogen te baseren op de volgende 3 risico-typen:

- Afschrijven c.q. afstoten van gronden.
- Verlenging van de looptijd.
- Prijsverlaging.

De hoogte van dit weerstandsvermogen wordt jaarlijks bepaald aan de hand van bandbreedtes (minimaal en maximaal niveau). De financiële consequenties worden meegenomen in de Nota Meerjarenbeleid.

Reserve winst grondverkoop

De stand van de reserve winst grondverkoop bedraagt per 31 december 2021 € 2.224.000. Vanwege het bereiken van de 90% verkopen zijn, volgens vastgesteld beleid, van een 3-tal complexen de winsten verantwoord in de reserve winst grondverkoop. Zie hierna, het gaat om een bedrag van bijna € 2,2 mln. De risico-inschatting vanuit het voorjaar 2021 vormde geen aanleiding tot mutaties bij de begroting 2022.

Bij de begroting 2022 is uit deze reserve € 1,4 mln. ingezet ter eenmalige dekking van actiepunten opgenomen in de Nota Meerjarenbeleid 2022-2025.

Voor de komende begrotingscyclus 2023-2026 zal op basis van de herziene exploitatieopzetten de hoogte van de buffer opnieuw worden bepaald. De consequenties in financiële zin zullen worden verwerkt in de nota meerjarenbeleid en begroting. Zie ook paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Reserve voorlopige resultaten grondexploitatie

Met ingang van 2017 moet er op grond van het BBV een zogenaamde Percentage Of Completion (POC) winst genomen worden binnen de grondexploitatie. De gemeenteraad heeft besloten om deze zgn. POC- winst toe te voegen aan een ingestelde Reserve voorlopige resultaten Grondexploitatie.

In 2021 is een POC-winst van bijna € 300.000 aan deze reserve toegevoegd, de onttrekking aan deze reserve is dezelfde € 2,2 mln die hiervoor als storting in de reserve winst grondverkoop is beschreven.

Onderstaand overzichten van het verloop van de reserve voorlopige winstneming en de gevormde voorziening wegens de verplichtingen die we hebben richting de gemeente Rijssen-Holten:

RESERVE VOORLOPIGE WINSTNEMING					
	Herzieningen	Herziening			Saldo
	t/m 2020		1-1-2022 Vermindering		31-12-2021
Elsmoat	€ 841.357,00	€ 125.719,00	€ -967.076,00	€	-
Zenderink	€ 58.826,00	€ -50.421,00		€	8.405,00
Kleen Esch	€ -	€ 22.017,00		€	22.017,00
Berghorst	€ 643.172,00	€ 147.499,65	€ -790.671,65	€	-
Zuidbroek DG2,2	€ 433.851,00	€ 1.667,00	€ -435.518,00	€	-
Zuidbroek DG2,3	€ -	€ 52.655,00		€	52.655,00
Totaal	€ 1.977.206,00	€ 299.136,65	€ -2.193.265,65	€	83.077,00

VOORZIENING NOG TE BETALEN AAN RIJSEN-HOLTEN					
	Herzieningen		Herziening	Vermindering	
	t/m 2020		1-1-2022	31-12-2021	
Rijssen-Holten	€	841.357,00	€	125.720,00	€ -841.357,00 € 125.720,00

Toelichting 100% Elsmoat Herzieningen					
	t/m 2020		Herziening 1-1-2022	Vermindering	
	31-12-2021				
POC Elsmoat 100%	€	1.682.714,00	€	251.439,00	€ 1.934.153,00

Deze overzichten geven de opbouw weer van de voorlopige resultaten van de complexen waarvoor dit geldt. Er kunnen tot aan het afsluiten van een complex jaarlijks positieve maar ook negatieve effecten plaatsvinden naar gelang de verloop van het bouwrijp en woonrijp maken en de verkopen.

WINST- EN VERLIESNEMING

Een verantwoord financieel beleid en beheer vereist dat binnen de grondexploitatie het principe gehanteerd wordt dat winsten pas worden genomen wanneer deze gerealiseerd zijn en verliezen worden genomen wanneer deze te voorzien zijn.

Van winstneming kan pas sprake zijn wanneer de winst gerealiseerd is in een plan of in een fase van een plan. Voorwaarden voor tussentijdse winstneming zijn dat de exploitatieopzet voorziet in duidelijke herkenbare fasen, de winst in die fase is gerealiseerd en in vervolgfases geen verliezen worden verwacht, tenzij daarvoor voldoende voorzieningen zijn getroffen.

Winstneming vastgelegd in onze eigen Nota Grondbeleid, aangevuld bij vaststelling van de Begroting 2014

Met ingang van 2014 kan winst als gerealiseerd worden beschouwd wanneer minimaal 90% van de verkopen en de kosten gerealiseerd zijn, de onderliggende exploitatieopzet reëel is en er geen risico's worden voorzien of dat deze financieel zijn afgedekt.

Zoals reeds gesteld zullen verliezen op het moment dat deze te voorzien zijn genomen moeten worden. Jaarlijkse herziening van de exploitatieopzetten van lopende complexen is derhalve noodzakelijk. Indien verliezen niet meer binnen de desbetreffende exploitatieopzetten opgevangen kunnen worden zullen deze ten laste worden gebracht van de reserve winst grondverkoop (zie ook het onderdeel "Financiële positie van de grondexploitatie).

Winstneming op basis van de POC (Percentage of Completion) methode

In de notitie Grondexploitaties 2016 van de commissie BBV is opgenomen: "Indien het resultaat op de grondexploitatie op betrouwbare wijze kan worden ingeschat, tussentijdse winst dient te worden genomen". Dit moet gebeuren volgens de POC methode.

Ingaande 2017 is de gemeente genoodzaakt om winst te nemen volgens bovenstaande methode, deze gaat wettelijk boven onze eigen vastgestelde regels.

Kort gezegd houdt dit in dat er op elk complex gekeken moet worden naar de mate van verkoop van de kavels en de kosten die daarmee gemoeid zijn. Uit de berekening volgt een percentage wat als winst genomen moet worden, of wat aan eerder genomen winst moet worden teruggestort. Over 2021 is winst genomen uit De Berghorst(definitief), Zuidbroek DG2, Zuidbroek DG3, Kleen Esch en De Elsmoat. Voor het Zenderink is een gedeelte van de eerder genomen winst teruggestort in het complex.

PARAGRAAF G: LOKALE HEFFINGEN

ALGEMEEN

De lokale heffingen hebben betrekking op de belastingen en op de heffingen. De lokale lasten zijn een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid. De uitgangspunten van het beleid, de tarieven, de kostendekkendheid, kwijtschelding en 'lastenoverzichten' zijn de centrale onderwerpen van dit onderdeel.

Wettelijk kader

Het grootste deel van de middelen voor de uitvoering van de gemeentelijke taken ontvangen gemeenten van de rijksoverheid. Een groot deel daarvan, afhankelijk van het aantal inwoners, de oppervlakte en enkele specifieke omstandigheden, komt uit het Gemeentefonds. Daarnaast worden doelgerichte bijdragen van het Rijk ontvangen, die gekoppeld zijn aan een specifiek doel waaraan de gelden besteed moeten worden. Naast de middelen van de Rijksoverheid ontvangen gemeenten ook geld van haar inwoners, bedrijven die er gevestigd zijn en bezoekers in de vorm van belastingen. Het belangrijkste doel van belastingheffing is het bijeenbrengen van geld voor de uitvoering van gemeentelijke taken. De gemeente Wierden bepaalt binnen de wettelijke kaders (Gemeentewet) de hoogte van de tarieven.

De algemene belastingen komen ten goede aan de algemene middelen van de gemeente. Dit betekent dat de opbrengsten niet gelabeld zijn, maar voor alle gemeentelijke taken en voorzieningen kunnen worden ingezet.

De wetten regelen niet alleen welke belastingen gemeenten kunnen heffen. Meestal bevat de wetgeving ook voorschriften voor de uitwerking van de belastingen. Zo bepaalt de Gemeentewet bijvoorbeeld voor de onroerendezaakbelastingen dat deze belastingen over de WOZ-waarde moeten worden geheven. Daarnaast bepaalt de Gemeentewet voor bestemmingsheffingen en retributies dat de opbrengst van deze heffingen niet meer dan kostendekkend mag zijn.

In deze paragraaf gaan we verder in op de lokale lasten zoals deze in de Gemeente Wierden van toepassing zijn.

HET BELANG VAN PLAATSELIJKE BELASTINGEN EN RETRIBUTIES

Bij een belasting is er geen sprake van een rechtstreekse individuele tegenprestatie van de overheid. Bij retributies (rechten en leges) is daar wel sprake van.

De Gemeente Wierden kent de volgende belastingen:

- Onroerende Zaakbelasting (OZB);
- Toeristenbelasting;
- Forensenbelasting;
- Reclame belasting.

En verder kennen we de volgende heffingen en leges:

- Afvalstoffenheffing;
- Rioolheffingen;
- Begrafenisrechten;
- Marktgelden;
- Leges (secretarieleges, burgerzaken, APV en bijzondere wetten);
- Leges Omgevingsvergunningen.

De lokale gemeentelijke belastingen (OZB, afvalstoffenheffing, rioolheffing, toeristenbelasting en forensenbelasting) vormen een belangrijk onderdeel (ca. 14%) van de inkomsten van de gemeente.

Bij de retributies gaat het ook om een aanzienlijk bedrag (ca. 2,5%) van de inkomsten van de gemeente. Hierbij gaat het om de marktgelden, de leges (leges omgevingsvergunning, secretarieleges, leges rijbewijzen, leges reisdocumenten en de begrafenisrechten. De tarieven mogen maximaal 100% kostendekkend zijn. Met uitzondering van de marktgelden (weekmarkten) en begraafplaatsen is sprake van een 100% dekking.

Beleidsuitgangspunten voor het heffen en innen van lokale heffingen

De volgende uitgangspunten worden gehanteerd:

1. Kritisch om blijven gaan met bestaande uitgaven, zo mogelijk bezuinigingen blijven nastreven om daarmee ruimte te scheppen voor nieuw beleid en nieuwe activiteiten;
2. Bij de jaarlijkse begrotingsbehandeling zal definitief worden bekeken in hoeverre dekking middels reserves en fondsen tot de mogelijkheden behoort;
3. Het streven blijft de gemeentelijke belastingen jaarlijks niet meer te verhogen dan met het algemeen geldende inflatiepercentage. Dit geldt niet voor kosten die van buiten op ons afkomen vanwege niet te beïnvloeden zaken; als de raad voor specifieke zaken hiertoe besluit of bezuinigingen te fors ingrijpen in het voorzieningenniveau in onze gemeente (coalitieprogramma);
4. Als uiterste middel om financiële tegenslagen op te vangen, heeft de gemeenteraad een bodem gelegd in de algemene reserve. Dit bedrag (€ 3,0 miljoen) mag niet worden ingezet om een begroting sluitend te maken;
5. Het verrichten van diensten voor derden behoort in de regel plaats te vinden tegen de gemaakte kosten;
6. Wanneer zich in de tussenliggende periode, tot vaststelling van de begroting, tegenvallers mochten voordoen dan kan hieruit een extra verhoging van de onroerende zaakbelasting voortvloeien.

Overhead

In verband met wijziging van de voorschriften (BBV) mogen de kosten van overhead niet meer op de taakvelden en programma's worden verantwoord.

Het gevolg hiervan is dat er geen kosten meer van overhead rechtstreeks op de producten afval, riolering en begraafplaatsen worden geraamd. Deze producten worden bekostigd door lokale heffingen. Om tot juiste kostendekkende tarieven te komen is er een verdeelsleutel voor toerekening van de kosten van overhead bepaald. De totale kosten van overhead worden gedeeld door de totale direct productieve uren. Dit resulteert in een tarief van € 25,- per uur voor de "binnendienst". De "buitendienst" is hierbij buiten beschouwing gelaten. Het tarief voor overhead van de buitendienst is bepaald op € 8,- per uur en is daarmee gelijk aan voorgaande jaren. Eén tarief voor de gehele organisatie zou voor de buitendienst tot een te hoog tarief hebben geleid en zou daardoor o.a. ongewenste effecten op de lokale heffingen hebben gehad.

ONTWIKKELING LOKALE BELASTINGDRUK

Overzicht belastingdruk Overijsselse gemeenten

Door COELO wordt jaarlijks een vergelijking gemaakt van de lokale lasten in alle gemeenten in Nederland. Het is goed daarbij te vermelden dat COELO de lastendruk van gemeenten op een bepaalde manier berekend en daarbij cijfers vergelijkbaar maakt. Uitgaande van het gemiddeld betaald bedrag OZB (woningen) per gemeente is de belastingdruk van de Overijsselse gemeenten in 2021 berekend. In onderstaande tabel zijn de COELO cijfers 2021 van een aantal omliggende gemeenten opgenomen.

Naast de OZB is rekening gehouden met de verschuldigde afvalstoffenheffing (vergelijkbaar gemaakt en als uitgangspunt is genomen dat de woning door drie personen wordt bewoond) en de rioolheffing. In een overzicht (bron: COELO lokale lasten 2021 Rijksuniversiteit Groningen) ziet dit er als volgt uit:

In een overzicht ziet dit er als volgt uit:

Gemeente	Belastingdruk
Almelo	€ 886,-
Borne	€ 845,-
Dinkelland	€ 797,-
Enschede	€ 852,-
Haaksbergen	€ 956,-
Hellendoorn	€ 938,-
Hengelo	€ 795,-
Hof van Twente	€ 840,-
Losser	€ 898,-
Oldenzaal	€ 797,-
Rijssen-Holten	€ 636,-
Tubbergen	€ 723,-
Twenterand	€ 822,-
Wierden	€ 825,-
Gemiddeld Provincie Overijssel	€ 799,-
Gemiddelde aangegeven gemeenten	€ 829,-

BELASTINGEN

Onroerende-zaakbelastingen (OZB)

OZB is een algemene belasting waarbij enerzijds de eigenaren van een onroerende zaak en anderzijds de gebruikers van de niet woningen worden belast met als basis de vastgestelde WOZ waarde van de onroerende zaak.

Er is hier sprake van een algemeen dekkingsmiddel. Van een onbenutte belastingcapaciteit kan hier dan ook in feite niet gesproken worden. Wanneer aansluiting wordt gezocht met de drempeltarieven die worden gehanteerd bij een artikel 12-aanvraag Financiële Verhoudingswet dan zijn hier nog extra inkomsten te verwezenlijken. Zoals bekend is de maximering van het OZB tarief losgelaten en zijn gemeenten in principe dus vrij.

Het tarief is mede afhankelijk van de waardeontwikkelingen van de grondslag voor de aanslagen OZB, de vastgestelde waarde van de onroerende zaak (WOZ-waarde). Bij het bepalen van de uiteindelijke tarieven wordt hiermee rekening gehouden.

Het tarief wordt daarnaast jaarlijks aangepast als gevolg van de optredende inflatie met een inflatiepercentage (inclusief nacalculatie). De basis hiervoor is de door het Centraal Planbureau vast te stellen prijsmutatie in het prijsindexcijfer van de netto materiële overheidsconsumptie. Bij de algemene uitkering uit het gemeentefonds wordt hier ook vanuit gegaan. Het aangegeven inflatiepercentage in de meicirculaire wordt hierbij aangehouden. Wat de nacalculatie betreft wordt de informatie gehaald uit de jaarlijkse septembercirculaire.

Tenslotte merken wij nog op dat er sprake is van een tariefdifferentiatie tussen woningen en niet-woningen.

OZB tarieven

Het Coelo geeft voor de omliggende gemeenten de volgende informatie over de OZB tarieven 2021 voor woningen en niet woningen:

Gemeente	% eigenaar woningen	% eigenaar niet-woningen	% gebruiker niet-woningen
Almelo	0,1606	0,4452	0,3534
Borne	0,1727	0,4477	0,3384
Dinkelland	0,1288	0,2365	0,1853
Enschede	0,1428	0,4782	0,3835
Haaksbergen	0,1470	0,3525	0,2757
Hellendoorn	0,1480	0,3330	0,2716
Hengelo	0,1318	0,4201	0,3272
Hof van Twente	0,1319	0,2612	0,2315
Losser	0,1387	0,2599	0,2015
Oldenzaal	0,1188	0,3107	0,2522
Rijssen-Holten	0,0933	0,2266	0,1809
Tubbergen	0,1034	0,1819	0,1402
Twenterand	0,1526	0,2562	0,2284
Wierden	0,1172	0,1801	0,1441
Gemiddelde aangegeven gemeenten	0,1348	0,3136	0,2510

Categorie	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Werkelijk 2021
Opbrengst OZB	-4.251.891	-4.696.143	-4.683.801

Forensenbelasting

De forensenbelasting wordt geheven van personen die meer dan 90 dagen van het jaar voor zichzelf of hun gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houden (naast vakantiebungalows gaat het hierbij ook om stacaravans). Het gaat hierbij namelijk om het belasten van personen die niet in de gemeente wonen, maar die wel profiteren van de gemeentelijke voorzieningen.

Categorie	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Werkelijk 2021
Opbrengst forensenbelasting	-116.127	-98.188	-114.152

Toeristenbelasting

Bij de toeristenbelasting is bepalend het gelegenheid geven van verblijf met overnachting binnen de gemeente in hotels, vakantie-onderkomens, enz. De tarieven zijn afgestemd op het niveau van de buurgemeenten. Er is afgesproken om de tarieven jaarlijks aan te passen aan de inflatie. Het tarief in 2021 is € 1,15 per overnachting.

Categorie	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Werkelijk 2021
Opbrengst toeristenbelasting	-212.347	-225.714	-230.509

Reclamebelasting

De reclamebelasting wordt door de ondernemersverenigingen gezien als een instrument om het probleem van de "free-riders" te beteugelen en gezamenlijk (meer) activiteiten te organiseren, waaraan een ieder meewerkt en meebetaalt. Verder is het doel om collectieve belangenbehartiging bij investeringen in promotie en in stimulering van het ondernemersklimaat te waarborgen. Het tarief voor 2021 is € 319,80. In 2021 is er in verband met het coronavirus geen reclamebelasting in rekening gebracht om de ondernemers te ondersteunen.

Categorie	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Werkelijk 2021
Opbrengst reclamebelasting	-58.661	-60.000	2.025

HEFFINGEN EN LEGES

Als gevolg van voorschriften uit het BBV wordt in deze paragraaf lokale heffingen op hoofdlijnen informatie opgenomen van kostendekkendheid van de heffingen. Baten en lasten van overhead moeten centraal onder een taakveld worden opgenomen. Deze mogen dan worden toegerekend aan taken en diensten waarvoor de gemeente kostendekkende tarieven mag berekenen. Voor de meeste leges en heffingen geldt dat deze niet meer dan kostendekkend mogen zijn.

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing wordt geheven voor het verhaal van de kosten van het inzamelen en verwerken van huishoudelijke afvalstoffen, op grond van de Wet Milieubeheer. Vanaf 2020 is overgegaan op een vast bedrag per hoog- of laagbouwwoning. Daarnaast wordt er per aanbieder van restafval een bedrag achteraf in rekening gebracht.

Overzicht kosten en baten Afval

Taakveld 7.30.10 Afval	
De werkelijke kosten bedroegen in 2021 (inclusief kapitaallasten)	1.542.125
Inkomsten, bijdragen 2021	<u>-167.625</u>
Netto kosten taakveld	1.374.500
Toe te rekenen overhead:	
Uren buitendienst	19.434
Overige uren Leefomgeving, Beleid, Bedrijfsvoering	53.381
Overhead straatreiniging en kwijschelding	9.862
Toe te rekenen 50% van de kosten straatreiniging	54.039
Toe te rekenen 50% van de kosten kwijschelding	60.654
Toe te rekenen BTW	<u>181.772</u>
Totale kosten	1.753.642
Storting in de egalisatievoorziening afvalverwijdering	<u>38.838</u>
	1.792.480
Opbrengst afvalstoffenheffing 2021	1.792.480

Conclusie: de taakveld afvalverwijdering vertoonde in 2021 een overschot van € 38.838. Dit overschot is gestort in de egalisatievoorziening afvalverwijdering zoals hierboven aangegeven.

Categorie	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Werkelijk 2021
Opbrengst afval	-1.558.673	-1.776.908	-1.792.480

Rioolheffing

De rioolheffing is vastgelegd in artikel 228a van de Gemeentewet. In dit artikel staat dat de gemeente een belasting mag heffen om kosten van de inzameling en transport van afvalwater, inzameling en verwerking van hemelwater en het treffen van maatregelen tegen grondwateroverlast, te bestrijden. In de gemeente Wierden wordt een recht geheven van de gebruiker van een eigendom van waaruit afvalwater direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd. Ook hier gaat het om een bestemmingsbelasting. Omdat deze ook erg bepalend is voor het inzicht geven in de lastendruk voor de burgers wordt deze heffing ook altijd meegenomen in vergelijkende overzichten.

De manier waarop de gemeente invulling heeft gegeven aan de watertaken is in het op 9 juli 2019 door de gemeenteraad vastgestelde Watertakenplan 2020 t/m 2024 vastgelegd. Vanaf 2020 is dit Watertakenplan vertaald in de begroting. Kostendekkendheid is en blijft het uitgangspunt.

Toerekening rente in tarieven riolering

De commissie BBV heeft een rentenotitie uitgebracht waarin aangegeven wordt hoe rente toegerekend moet worden. Dit heeft tot gevolg dat de rente die ten laste van het taakveld riolering gebracht wordt lager is dan in het verleden. Het is echter toegestaan om een redelijk deel van de daadwerkelijke rentelasten die voortkomen uit investeringen in riolering mee te nemen in de tarifiering. Het is redelijk en billijk om de historische rente van de oude investeringen in riolering toe te rekenen in de tarifiering. Op dit moment wordt nog steeds gebruik gemaakt van de toen gedane investeringen. En een uitgangspunt is dat aanpassing van de voorschriften niet mag leiden tot aanpassing van de tarieven.

Overzicht kosten en baten riolering

Taakveld 7.20 Riolering			
De werkelijke kosten bedroegen in 2021 (inclusief kapitaallasten)			1.311.025
Af: Bijdrage buurgemeente wegens afvoer via Wierdens rioolstelsel			<u>17.701</u>
Netto kosten 2021			1.293.324
Toe te rekenen overhead:			
Uren buitendienst			22.548
Overige uren Leefomgeving, Bedrijfsvoering			100.888
Overhead straatreiniging en kwijschelding			9.862
Verder toe te rekenen:			
50% van de kosten straatreiniging	54.039		
50% van de kosten kwijschelding	60.654		
30% van de kosten bladkorven campagne	2.118		
10% van de kosten onkruidbestrijding	8.183		
BTW	152.878		
Correctie rentenotitie BBV	<u>317.460</u>		595.332
Storting in rioolvervangingsfonds			<u>1.046.100</u>
Totale kosten			3.068.054
Opbrengst rioleringsheffing taakveld 7.20 Riolering 2021			3.068.054

Conclusie: de storting in het rioolvervangingsfonds is bestemd voor toekomstige vervangingsinvesteringen in het rioolstelsel, aanwending van het fonds verlaagd de toekomstige kapitaallasten. Dit alles blijft zodoende onderdeel van een kostendekkend taakveld Riolering.

Categorie	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Werkelijk 2021
Opbrengst riolering	-2.937.079	-3.065.111	-3.068.056

Begrafenisrechten

Begrafenisrechten worden geheven voor het gebruik van de begraafplaatsen en de diensten die daarbij worden geleverd. De basis voor het heffen van begrafenisrecht is gelegen in artikel 229, eerste lid, aanhef en onderdelen a en b, van de Gemeentewet en in de Wet op de lijkbezorging. Hiernaar verwijzend is de "Verordening op de heffing en invordering van rechten voor het gebruik van de algemene begraafplaatsen etc." vastgesteld. Het verschuldigde recht wordt ontleend aan deze verordening.

Overzicht kosten en baten Begraafplaatsen

Taakveld 7.50 Begraafplaatsen	
De werkelijke kosten bedroegen in 2021 (inclusief kapitaallasten)	260.760
Toe te rekenen overhead:	
Uren buitendienst	23.670
Overige uren	22.694
Totale kosten 2021	307.124
Opbrengst begraafrechten, taakveld 7.50 Begraafplaatsen	248.898

Conclusie: het taakveld begraafplaatsen was in 2021 niet kostendekkend. Een tekort in het jaarresultaat 2021 van € 58.225. Oorzaak hiervoor is met name meer inzet van uren ten behoeve van de begraafplaatsadministratie en de mindere opbrengsten van rechten wegens het naar verhouding meer begraven in al reeds gehuurde eigen graven.

Categorie	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Werkelijk 2021
Opbrengst begraafplaatsen	-297.093	-295.084	-248.900

Marktgelden

Tijdens de markten wordt onder de naam "marktgeld" een recht geheven voor de geleverde diensten en de standplaats die benodigd zijn voor het uitoefenen van markthandel. In verband met de regels omtrent Corona zijn de jaarmarkten in 2021 niet georganiseerd. Aan marktgeld was hiervoor € 7.600 begroot.

Categorie	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Werkelijk 2021
Opbrengst marktgelden	-10.570	-18.974	-10.250

Leges

De legesverordening bestaat uit een drietal titels. Hieronder zijn deze aangegeven.

Titel I: Algemene dienstverlening

Hierin worden o.a. de huwelijken, reisdocumenten en rijbewijzen behandeld.

Huwelijken

De kosten voor een huwelijksvoltrekking bestaan uit personeelskosten, kosten van de buitengewoon ambtenaar burgerlijke stand en overige kosten. De inkomsten bestaan uit diverse tarieven. Naast een regulier tarief is er sprake van een tarief op bijzondere dagen en

trouwen op een andere locatie die door de gemeente specifiek voor dit doel eenmalig wordt vastgesteld .

Reisdocumenten

Hiervoor hanteert de Gemeente Wierden maximumtarieven (rijksleges) die door het Rijk zijn vastgesteld. Dit houdt in dat naast de rijkskosten voor het reisdocument, een bijdrage voor de gemeente wordt gevraagd. Daarnaast is het mogelijk om een reisdocument met spoed aan te vragen. De kosten die een burger hiervoor betaalt zijn landelijk vastgesteld. De gemeente mag naast dit vastgestelde bedrag geen extra kosten voor een spoedlevering in rekening brengen.

Rijbewijzen

Voor het aanvragen van een rijbewijs wordt door het Rijk een vastgesteld maximumtarief gevraagd. Tevens is een spoedlevering mogelijk, maar net zoals bij de reisdocumenten mag de gemeente hiervoor geen extra kosten bovenop het vastgestelde tarief in rekening brengen.

Algemeen

Voor de berekening van de leges van de diverse producten verstrekt door het loket Burgerzaken wordt periodiek tijd een arbeidsanalyse gemaakt om zo te kunnen bepalen hoeveel tijd er met de afgifte van één document gemoeid is.

Titel II: Omgevingsvergunningen

De omgevingsvergunningen zijn sinds 2010 geregeld in de Wabo. Ondanks de onduidelijkheid in de jurisprudentie is het uitgangspunt het dekkingpercentage voor dit onderdeel ook op titel niveau te willen aangeven. Dit betekent dat niet alle tarieven voor vergunningen maximaal kostendekkend zullen zijn. Daarentegen zullen er ook tarieven zijn die boven het maximale dekkingpercentage van 100% uitkomen. De grote projecten betalen op deze manier mee aan de kleine projecten.

Titel III: Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn

Het gaat hier o.a. om de onderwerpen horeca, evenementen en markten

Drank- en Horecawet

Binnen de gemeente vindt over het algemeen geen uitbreiding van horeca plaats. Het aantal aanvragen voor een drank of horeca vergunning is daarom afhankelijk van wisseling binnen het bestaande horecabestand.

Evenementen

Het gaat hier hoofdzakelijk om vergunningen voor kleine en grote evenementen. De kosten van vergunningverlening zijn via de leges te verhalen, de kosten die het evenement zelf met zich meebrengt kan de gemeente niet via de leges op de organisatie verhalen.

Kwijtschelding

Ons kwijtscheldingsbeleid is gebaseerd op de wettelijke regelgeving. Indien de belastingplichtige een minimuminkomen en weinig vermogen heeft verlenen wij in principe kwijtschelding. Kwijtschelding kan betrekking hebben op de volgende belastingen en

heffingen: afvalstoffenheffing, rioolheffing en onroerende zaakbelasting (eigenaren). Aan het eind van elk jaar voeren we een toets uit of de klant ook in het volgende jaar nog recht heeft op kwijtschelding. Als dit zo is, wordt er automatisch kwijtschelding verleend.

In 2021 zijn 218 geheel of gedeeltelijke kwijtscheldingen verleend. Het hiermee gemoeide bedrag was € 103.666,- als inkomstenderving voor de gemeente.

JAARREKENING

DE BALANS MET TOELICHTING

BALANS PER 31 DECEMBER**Gemeente Wierden****B A L A N S**

ACTIVA	2021	2020
VASTE ACTIVA		
MATERIELE VASTE ACTIVA		
Investerings met economisch nut	16.032.984	17.069.457
Investerings met economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven	14.110.202	14.255.112
Investerings met maatschappelijk nut	3.554.984	2.767.327
FINANCIELE VASTE ACTIVA		
Kapitaalverstreking deelnemingen	675.340	675.340
Kapitaalverstreking gemeenschappelijke regelingen	37.278	37.278
Overige langlopende geldleningen u/g	8.179.558	9.112.729
TOTAAL VASTE ACTIVA	42.590.346	43.917.243
VLOTTENDE ACTIVA		
VOORRADEN		
Gereed product en handelsgoederen	3.556	6.759
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	0	0
UITZETTINGEN MET LOOPTIJD < 1 JAAR		
Vorderingen op openbare lichamen	738.059	406.712
Overige vorderingen	788.618	2.912.389
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	22.696.859	2.936.252
LIQUIDE MIDDELEN		
Banksaldi	283.139	315.933
OVERLOPENDE ACTIVA		
Te ontvangen voorschotten specifieke uitkeringen	15.734	0
Overige overlopende activa	4.948.811	4.529.921
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	29.474.776	11.107.966
TOTAAL GENERAAL	72.065.122	55.025.209

PER 31 DECEMBER (voor resultaatbestemming) *Bedragen in €*

PASSIVA	2021	2020
EIGEN VERMOGEN		
ALGEMENE RESERVES	9.562.091	8.670.865
BESTEMMINGSRESERVES	8.285.485	6.862.691
GEREALISEERD RESULTAAT	3.640.612	530.069
TOTAAL EIGEN VERMOGEN	21.488.188	16.063.625
VOORZIENINGEN		
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	4.659.654	5.682.599
Egalisatievoorzieningen onderhoud	463.386	442.539
Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven cq. Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	2.178.739	1.572.530
TOTAAL VOORZIENINGEN	7.301.779	7.697.668
VASTE SCHULDEN LOOPTIJD > 1 JAAR		
Onderhandse leningen (binnenlandse banken)	36.354.674	23.348.119
TOTAAL VASTE PASSIVA	65.144.641	47.109.412
VLOTTENDE PASSIVA		
VLOTTENDE SCHULD LOOPTIJD < 1 JAAR		
Overige schulden	2.740.736	3.109.858
OVERLOPENDE PASSIVA		
Ontvangen voorschotten specifieke uitkeringen	2.103.261	2.507.713
Overige overlopende passiva	2.076.484	2.298.226
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	6.920.481	7.915.797
TOTAAL GENERAAL	72.065.122	55.025.209
VERSTREKTE WAARBORGEN		
GARANTSTELLINGEN	50.123.045	48.185.965

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kostprijs. Tenzij anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten van het boekjaar- voor zover bekend- zijn in de jaarrekening opgenomen, ook al hebben ze in een ander jaar tot ontvangsten en uitgaven geleid.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar.

BALANS

VASTE ACTIVA

De BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investeringsactiva die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie.

MATERIELE VASTE ACTIVA

Voor zover niet anders vermeld zijn de activa gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten. Indien in de vervaardigingsprijs is opgenomen de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend dient te worden toegelicht dat deze rente is geactiveerd. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Met in achtneming van de BBV zijn de volgende regels gesteld voor de waardering van vaste activa:

- Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs (dus de historische kostprijs), met een ondergrens van € 5.000;
- Bijdragen van derden, die in een directe relatie staan met een actief worden in de waardering daarvan in mindering gebracht;

- Bijdragen van reserves worden niet in mindering gebracht op de waardering van investeringen met een economisch nut. Deze investeringen moeten volgens het BBV bruto worden gewaardeerd. Bijdragen van derden mogen hierop wel worden gekort;
- In beginsel worden de kapitaallasten van investeringen met een economisch nut met beschikbare structurele middelen afgedekt. Indien hiervoor in bijzondere gevallen geen structurele middelen aanwezig zijn, wordt hiervoor een reserve aangewend ter dekking van de kapitaallasten. De rente over de boekwaarde gedurende de looptijd is gelijk aan de aan de ingestelde reserve toe te voegen bespaarde rente. Deze reserve valt dan vrij gedurende de afschrijvingstermijn van het desbetreffende actief ten gunste van de exploitatie. Hiervoor zal per geval (een aparte) reserve ingesteld worden. De raad zal hiertoe middels vaststelling van het desbetreffende raadsbesluit moeten besluiten;
- BTW op investeringsuitgaven wordt niet meer geactiveerd, voor zover deze BTW compensabel (als het een overheidstaak dan wel niet ondernemerstaak betreft) of verrekenbaar is (als het een ondernemerstaak is);
- Tot 1 januari 2017 konden investeringen met een maatschappelijk nut in de openbare ruimte geactiveerd worden. Met ingang van 2017 geldt een activeringsplicht voor alle investeringen met maatschappelijk nut. De gemeente Wierden heeft geen lopende investeringsprojecten met maatschappelijk nut van voor 2017 die gaan leiden tot activering.

Afschrijvingsbeleid

Op vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige levensduur.

Met in achtneming van de BBV zijn de volgende regels gesteld voor de afschrijving van vaste activa:

- Er wordt met ingang van 2004 niet meer afgeschreven op grond;
- Afschrijving gebeurt onafhankelijk van het exploitatieresultaat in enig boekjaar;
- Bij het afschrijven wordt geen rekening gehouden met een mogelijke restwaarde van het actief ten tijde van de mogelijke vervanging. In een enkel geval zal er wel sprake zijn van een restwaarde (m.n. vervoersmiddelen). Dit leidt in dat geval tot een voordeel in het desbetreffende begrotingsjaar.
- De afschrijvingswijze moet consistent zijn. Slechts in uitzonderlijke gevallen en om gegronde redenen mag de afschrijving gebeuren op een andere wijze, dan die welke in het voorafgaand jaar is toegepast. Bij de samenstelling van de jaarstukken dient dit afzonderlijk te worden toegelicht;
- Op vaste activa met een beperkte levensduur wordt jaarlijks afgeschreven (de methode is veelal lineair, enkele annuïtair) volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur;
- Op kosten verbonden aan geldleningen en (dis)agio (zie ook beschrijving immateriële vaste activa) wordt niet afgeschreven. Deze kosten worden namelijk niet geactiveerd maar in het jaar dat deze zich voordoen ten laste of ten gunste gebracht van het exploitatieresultaat;
- Op activa met een economisch nut wordt afgeschreven;
- Op activa met een maatschappelijk nut kan worden afgeschreven;
- Een actief, waarvan de afschrijvingstermijn nog niet is verlopen, maar toch buiten gebruik wordt gesteld, wordt afgewaardeerd op het moment van buitengebruikstelling. Een eventuele restwaarde wordt hierop in mindering gebracht. De afwaardering kan budgettair neutraal verlopen door een onttrekking aan de reserve opvang boekverliezen, die voor dergelijke gevallen is ingesteld;
- Vervroegd afschrijven op investeringen met economisch nut is alleen toegestaan wanneer de boekwaarde van het actief hoger is dan het toekomstig verwacht economisch nut;

- Reeds afgeschreven bedragen en de boekwaardes van vaste activa per 31 december 2003 staan vast. Indien het afschrijvingsbeleid aanleiding geeft tot wijziging van de afschrijvingsmethode van een bepaald actief heeft dit niet geleid tot een herwaardering van dit actief per genoemde datum.

Voor afschrijvingswijzen en – termijnen wordt verwezen naar de Nota vaste activabeleid 2018, enkele afschrijvingstermijnen zijn inmiddels aangepast. De meest gangbare afschrijvingstermijnen zijn: gebouwen, 40 jaar; riolering, 60 jaar; voertuigen en materieel 7 jaar. Verdere toelichtingen op het bovenstaande kunnen daar ook in worden gevonden.

FINANCIELE VASTE ACTIVA

De deelnemingen zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of de lagere marktwaarde. Kapitaalverstrekkingen, overige langlopende leningen en overige uitzettingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van eventuele aflossingen.

Voorzieningen wegens oninbaarheid worden met de nominale waarde van leningen en vorderingen verrekend.

VLOTTENDE ACTIVA

VOORRADEN

De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden, zijnde voorraden gronden zonder kostprijsberekening en onderhanden werken zijn op de balans gewaardeerd tegen vervaardigingskosten vermeerderd met de bijgeschreven rente en beheerskosten en vermindert met de gerealiseerde verkoopopbrengsten en gecorrigeerd met reeds behaalde resultaten.

Wanneer de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, moet afwaardering plaatsvinden naar deze lagere marktwaarde. Mocht de marktwaarde in een later stadium weer oplopen, dan kan herstel van de oorspronkelijke kostprijs plaatsvinden.

De overige grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs en zijn in verband met een BBV-aanpassing vanaf 2016 opgenomen onder de materiële vaste activa (economisch nut).

Voorraden gronden onder onderhanden werken

De voorraden in de grondexploitatie worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, vermindert met reeds ontvangen bedragen wegens gronduitgifte. Indien de marktwaarde lager is wordt deze gewaardeerd op marktwaarde. Voor verliesgevendende exploitaties wordt een voorziening getroffen ter hoogte van het te verwachten verlies, die in mindering wordt gebracht op de geactiveerde grondwaarde. Een en ander conform de notities van de commissie BBV.

Zoals ook genoemd in de nota grondbeleid 2018, moet volgens de nieuwe BBV-voorschriften verplicht winst worden genomen volgens de methode van "Percentage of Completion" (POC-methode). Voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen.

Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie wel op betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat.
 2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht.
 3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).
- Tevens wordt bij de tussentijdse winstneming rekening gehouden met (projectspecifieke) risico's.

Deze winstneming zorgt voor een hogere boekwaarde op de voorraden grond in exploitatie.

Volgens het beleid van de Gemeente Wierden worden complexen financieel afgewikkeld nadat alle percelen zijn verkocht en nadat de uit te voeren werkzaamheden nagenoeg geheel zijn uitgevoerd. Eventuele nog te maken kosten voor nog uit te voeren werkzaamheden worden alvast ten laste van het desbetreffende complex gebracht. Dit bedrag wordt vervolgens overgeboekt naar de voorziening "Afgewikkelde complexen". Eventuele positieve dan wel negatieve verschillen ten opzichte van de raming worden meegenomen in het jaarrekeningresultaat.

UITZETTINGEN MET LOOPTIJD < 1 JAAR

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden op de nominale waarde van de vorderingen in mindering gebracht.

LIQUIDE MIDDELEN EN OVERLOPENDE POSTEN

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

EIGEN VERMOGEN

Algemene risico's worden gedekt uit de gevormde algemene reserve. Bestemmingsreserves zijn afgezonderde delen van het eigen vermogen, die in principe worden gevormd ten laste van de andere vrije reserves of uit het jaarresultaat.

VOORZIENINGEN

Voorzieningen worden ten laste van de verlies- en winstrekening gevormd tegen concrete of specifieke risico's en verplichtingen die op de balansdatum werkelijk bestaan. Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. Uitzondering hierop is de voorziening wethouderspensioenen, deze zijn gewaardeerd op actuariële waarde, conform de op 16 december 2020 door het ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) gepubliceerde circulaire met kenmerk 2020-0000725615. Bij de waardering van de pensioenverplichting wordt een rekenrente gehanteerd van 0,528. Deze is ook in lijn met de rente die geldt voor individuele waardeoverdrachten en is gebaseerd op de 25-jaarsrente per 30 september 2020, zoals gepubliceerd door de DNB. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen.

VASTE SCHULDEN LOOPTIJD > 1 JAAR

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

VLOTTENDE PASSIVA

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

GEWAARBORGDE GELDLENINGEN

Voor zover leningen door de gemeente gewaARBORGd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Zie verder de toelichting op de balans.

GRONDSLAGEN VOOR RESULTAATBEPALING

Onder baten worden verstaan de baten die rechtstreeks aan het jaar zijn toe te rekenen en die in het jaar als gerealiseerd kunnen worden beschouwd. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd, c.q. de diensten zijn verricht. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

EIGEN BIJDRAGE CAK

Met betrekking tot de eigen bijdragen die het CAK int en aan de gemeenten afdraagt geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2018 van de commissie BBV het volgende: Een aanvrager van een voorziening, zoals hulp in de huishouding, ondersteuning of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de Wmo een eigen bijdrage verschuldigd. Het CAK is het publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan (zbo) dat door de wetgever is belast met de berekening, oplegging en incasso van de eigen bijdrage. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is en derhalve niet valt onder de reikwijdte van de rechtmatigheidscontrole door de accountant van de gemeente. Wij nemen jaarlijks de ontvangsten via het CAK op in de jaarrekening.

CONTINUÏTEITSVERONDERSTELLING

De uitbraak van het Covid-19 virus heeft geen (significante) invloed op de cijfers over het boekjaar 2021 anders dan afwijkingen van de begroting. Het college heeft passende maatregelen genomen c.q. zorgt ervoor dat passende maatregelen worden genomen om de continuïteit van de bedrijfsactiviteiten te waarborgen. Het college acht een duurzame voortzetting van de bedrijfsactiviteiten derhalve niet onmogelijk. De jaarrekening is dan ook opgemaakt uitgaande van de veronderstelling van continuïteit van de gemeente.

TOELICHTING OP DE BALANS

Vaste activa

Hieronder wordt een overzicht gegeven van het verloop van de vaste activa gedurende het jaar:

OVERZICHT VERLOOP VAN DE BOEKWAARDE VAN DE INVESTERINGEN:

<i>Bedragen in €</i>	Boekwaarde 1-1-2021	Investerings 2021	Desinves- tering 2021	Afschrijvingen 2021	Aflossing/ vrijval 2021	Boekwaarde 31-12-2021
Materiële vaste activa						
Investerings met economisch nut						
Gronden en terreinen	3.890.976	496.657	1.877.937	-		2.509.696
Gronden in erfpacht	-	-	-	-		-
Bedrijfsgebouwen	9.235.149	273.209	-	476.443		9.031.915
Grond, weg en waterbouw	-	-	-	-		-
Vervoermiddelen	1.004.537	555.851	-	180.411		1.379.977
Machines, apparaten, inst.	1.962.812	424.486	-	232.386		2.154.912
Overige materiële vaste activa	975.983	67.158		86.657		956.484
Subtotaal	17.069.457	1.817.361	1.877.937	975.897	-	16.032.984
Investerings met economisch nut ivm heffingen	14.255.112	334.877	-	479.787		14.110.202
Subtotaal	14.255.112	334.877	-	479.787	-	14.110.202
Investerings met maatschappelijk nut						
Overige maatschappelijke vaste activa	21.100	-	-	4.301		16.799
Grond, weg en waterbouw	2.746.226	865.018	-	73.059		3.538.185
Subtotaal	2.767.326	865.018	-	77.360	-	3.554.984
Totaal materieel	34.091.895	3.017.256	1.877.937	1.533.044	-	33.698.170
Financiële vaste activa						
Kapitaalverstrekingen aan:						
Deelnemingen	675.340	-	-	-	-	675.340
Gemeenschappelijke regelingen	37.278	-	-	-	-	37.278
Overige verstrekte lang- lopende geldleningen	9.112.729	729.000	-	-	1.662.171	8.179.558
Totaal financieel	9.825.347	729.000	-	-	1.662.171	8.892.176
Totaal	43.917.242	3.746.256	1.877.937	1.533.044	1.662.171	42.590.346

TOELICHTING OP HET OVERZICHT:

INVESTERINGEN

Kredieten

Beschikbaar gestelde kredieten die gedekt worden met eenmalige middelen zijn rechtstreeks verantwoord in de rekening van baten en lasten.

Voor een overzicht van het verloop van de beschikbaar gestelde kredieten wordt verwezen naar bijlage 1. Hierin zijn uiteraard ook opgenomen de belangrijkste beschikbaar gestelde kredieten in het kader van investeringswerken.

Begrotingsrechtmatigheid

Belangrijke overschrijdingen worden in de bijlage 1 kernachtig toegelicht en daarbij wordt vermeld of ze eventueel in de bestuursrapportage aan de orde zijn geweest en zodoende binnen het beleid passen.

INVESTERINGEN

Hieronder worden de belangrijkste vermeerderingen en verminderingen 2021 vermeld (bedragen in €):

Investeringswerken met economisch nut

Gronden en terreinen

Grond Bornerbroekseweg Enter 2021	115.000
Grondverwerving Berghorst II	381.700

Esrand Grondverwerving (Desinvestering)

Esrand Grond Verwervingen 2018	-1.878.000
--------------------------------	------------

Bedrijfsgebouwen

Dak Noordbroek 2021	22.400
Aanpassing gemeentegarage 2021	180.300
Verbouw Mettenkampsweg 5 2020	8.800
Permanente Huisvesting Passie 2022	53.900
Aanpassen Beglazing/Kozijnen G.H. Beensweg 21 2020	6.300

Investeringswerken i.v.m. heffingen:

m.i.v. 2016 worden de voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen hier niet meer in mindering gebracht maar apart op de balans gepresenteerd onder de voorzieningen.

Vervoermiddelen

Vrachtwagen (Mercedes 16) 2020	219.000
Veegmachine Ravo(26) 2020	190.900
Pick-ups VW/Fiat Doblo 2021	146.000

Machines, apparaten, installaties(vermeerderingen):

Uitbreiding Bluswatervoorz.spoor 2020	20.800
Perspomp/Noodstr.Aggr.2019	14.900
Openbare Verlichting 2019	28.900
Vervanging AED-Kasten 2021	4.600
Uitbreiding/Vervanging i-pads 2020	21.800
Uitbreiding/Vervanging Mobiele Telefoon 2020	18.900
Digitale dienstverlening, back- up oplossing 2019	7.000
Invoering Modules Burgerzaken 2017	7.200
Investering automatisering Corona 2021	55.300
Aanschaf programmatuur 2019	23.300
Verduurzaming Gemeentehuis Zonnepanelen 2017	23.200
Verduurzaming Gemeentehuis LED-verlichting 2017	35.900
Klepelaar Roadflex 150 2020	17.500
Cyclomaaier (KuhnGMD400) 2020	5.800
Bovengrondse Dieseltank 2020	14.000
Hardware nieuwe wetgeving 2019	17.500
Uitbr/Verv.Mob.Telefoon 2021	37.000
Incidentenbeheer 2019	5.200
Aansch.softw.Omgev.wet 2020	35.100
Aanschaf apparatuur 2020	4.900
Vervanging desktop/laptop 2021	19.700

Overige materiële vaste activa(vermeerderingen):

ARBO-proof Werkplekvoorzieningen 2020	25.000
ARBO-proof Werkplekvoorzieningen 2021	14.400
Speelplaatsen 2017	8.800
Vervangen Speeltoestellen 2018	18.900

Grond weg- en waterbouw:

Verharden Werfstraat tot Regge 2021	63.900
Vervangen Baar begraafplaats 2021	7.400
Reconstructie Dorpsstraat Midden 2020	338.000
Aanleg F35 Brug Stegeboer.2020	3.100
Aanleg F35 Esrand 2020	321.600
Herontwikkeling Klomphof 2013	135.800

Overschrijding investeringen:

De investeringen Grondverwerving Berghorst II (gronden en terreinen), aanschaf pick-ups VW/Fiat Doblo (vervoermiddelen) en automatisering Corona (machines, apparaten, installaties) laten een overschrijding zien die passend is binnen het beleid.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen:

Betreffen deelnemingen in BNG, Enexis, Cogas, Vitens en Twente Milieu.

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen:

Betreft deelname Stadsbank Oost Nederland.

Overige verstrekte langlopende geldleningen:

	Saldo	Saldo
Bedragen in €	31-12-2021	31-12-2020
Woningbouwcorporaties	0	0
Deelnemingen	71.184	172.666
Overige verbonden partijen	0	0
Overige langlopende leningen	8.108.373	8.940.063

De deelnemingen betreft met name een achtergestelde lening aan Vitens. De lening had een looptijd van 15 jaar en werd lineair afgelost. Laatste aflossing heeft plaatsgevonden in 2021.

De overige langlopende leningen bestaan voor het grootste gedeelte uit leningen aan de Wierdense sportstichtingen.

INVESTERINGEN

Verstrekte geldleningen 2021 € 729.000 betreffen:

Verstrekte Geldlening ESF	255.000
Verstrekte Geldlening SSW	39.000
Verstrekte Geldlening SSW	350.000
Verstrekte Geldlening ESF	44.000
Verstrekte Geldlening ESF	41.000

DESINVESTERINGEN

n.v.t.

BIJDRAGEN DERDEN

n.v.t.

AFSCHRIJVINGEN

Als leidraad voor de afschrijvingen wordt de nota vaste activabeleid 2018 gehanteerd.

AFLOSSINGEN

De vermelde 1.662.171 betreffen:

1) reguliere aflossing van de Enterse Sportfederatie op de verstrekte geldleningen	370.700
2) reguliere aflossing van Sticht. Sportbelangen Wierden op verstrekte geldleningen	130.100
3) aflossing van Vitens op de verstrekte 15-jarige geldlening	101.487
4) regulier aflossing op verstrekte geldlening aan kulturhus Hoge Hexel	5.200

5) aflossing op verstrekte geldlening aan Beukersweide	1.400
6) aflossing op verstrekte geldlening aan Kulturhus Irene	11.800
7) aflossing op verstrekte geldlening aan SAWE	15.800
8) aflossing lening Elsmoat 2 ^e fase	1.025.688

OVERIGE ZAKEN

Vaste activa

Tot de vaste activa behoren ook vier panden zonder boekwaarde die in eigendom zijn van de gemeente te weten: Vlierdijk 5 en 7, Hexelseweg 70c, Vriezenveenseweg 58.

Fictief verloopoverzicht MVA met maatschappelijk nut

Met ingang van 2017 geldt een activeringsplicht voor alle investeringen met maatschappelijk nut. In onderstaand overzicht is weergegeven welke investeringen met maatschappelijk nut in het verleden niet zijn geactiveerd en ten laste van de exploitatie zijn verantwoord.

Dit fictieve verloopoverzicht is met ingang van 2017 verplicht om op te nemen in de jaarrekening. Beoordeeld en meegenomen zijn de investeringsprojecten met maatschappelijk nut die de afgelopen jaren zijn gekomen.

Bij het doorrekenen van het fictieve waardeverloop is uitgegaan van de huidige BBV-voorschriften en de Nota vaste activabeleid (zie grondslagen voor waardering).

Dit heeft ertoe geleid dat 12 projecten zijn opgenomen met een totale fictieve boekwaarde per 31 december 2021 van 9,5 miljoen euro.

Fictieve verloopoverzicht Materiële vaste activa met maatschappelijk nut <i>Bedragen in €</i>	Stand per 31-12-2020	Afschrijving	Bijdragen van derden	Vermeerdering	Stand per 31-12-2021
Afgesloten projecten					
<i>Aanleg spoorwegtunnel</i>	1.082.256	19.326	-	-	1.062.930
<i>Asbestsaneringen puinwegen</i>	1.346.791	64.133	-	-	1.282.658
<i>Aanleg fietssnelweg F35</i>	632.918	31.646	-	-	601.272
<i>Centrumplan Wierden Postkantoor/Van Buuren</i>	655.944	34.523	-	-	621.421
<i>Herstructurering reconstr. Hogelucht/Stouweweg</i>	634.949	37.350	-	-	597.599
<i>Centrumplan Wierden Schoolstraat</i>	392.766	24.548	-	-	368.218
<i>Renovatie Wierden West Jan Jansweg</i>	537.399	33.588	-	-	503.811
<i>Brug Enterweg</i>	542.629	10.640	-	-	531.989
<i>Aanleg Westelijke Randweg</i>	1.376.775	98.341	-	-	1.278.434
<i>Reconstructie Dorpsstraat Wierdenseweg</i>	410.132	31.548	-	-	378.584
<i>Kerkstraat puinfundering en groot onderhoud</i>	66.880	3.040	-	-	63.840
<i>Middenplein Enter</i>	2.359.905	102.605	-	-	2.257.300
Totaal	10.039.344	491.288	-	-	9.548.056

Vlottende activa

VOORRADEN

Gereed product en handelsgoederen

Gereed product en handelsgoederen <i>Bedragen in €</i>	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Totaal	3.556	6.759

Betreft het saldo per 31-12-2021 van de eigen verklaringen.

Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie <i>Bedragen in €</i>	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Totaal	-	-

Overzicht verloop van onderhanden werk(bouwgronden in exploitatie):

Complex	Boekwaarde op 1 januari	Naar overige gronden	Investering	Inkomsten	Desinves- tering	Winstneming	Boekwaarde 31 december
<i>Bedragen in €</i>							
Zenderink	645.587-		206.993	-		50.421-	489.015-
Zuidbroek DG2, 2	1.097.421-		353.690	681.861		1.667	1.423.925-
Zuidbroek DG2, 3	834.160		255.099	658.256		52.655	483.658
De Esrand			2.082.112				2.082.112
Kleen Esch	691.879		42.897	464.463		22.017	292.330
De Weuste Noord	2.398.395		152.011	1.716.960		-	833.446
De Berghorst 1e fase	573.094-		425.594	-		147.500	-
Rondweg Enter	877.748		19.812	-		-	897.560
Ind.terrein Elsmoat *)	510.324-		670.136	481.245		251.439	69.994-
Totaal kostprijs gronden	1.975.756	-	4.208.344	4.002.785	-	424.857	2.606.172
Verplichtingen							-
Minus verliesvoorziening	Boekwaarde op 1 januari	Toevoeging rente	Bijstorting voorziening		Vrijval voorziening		Boekwaarde 31 december
<i>Bedragen in €</i>							
Kleen Esch	252.291	-	-		252.291		-
De Weuste Noord	876.793	-			217.620		659.173
De Esrand	-		1.371.507				1.371.507
Rondweg Enter	1.160.318	-	56.621				1.216.939
	3.589.402						3.247.619
Balanswaarde	313.646-						641.447-

Zoals blijkt uit bovenstaand overzicht bedraagt de boekwaarde van de gronden in exploitatie ultimo 2021 € 2,6 mln. Er is € 424.857 aan winst genomen per 31-12-2021, van deze winst moet € 125.720,- worden afgerekend met de gemeente Rijssen-Holten. Dit bedrag is in de voorziening nog af te rekenen winst gestort.

Na aftrek van de getroffen verliesvoorziening voor de complexen Kleen Esch, De Weuste-Noord, De Esrand en Rondweg Enter resteert nog een negatieve balanswaarde van €641.000. In deze boek- en balanswaarde is het complex Elsmoat voor 100% meegenomen omdat de gemeente Wierden de gronden in eigendom heeft en penvoerder is. De Elsmoat wordt samen met de gemeente Rijssen-Holten ontwikkeld en de risico's worden door beide gemeenten gedeeld (ieder heeft een risico van 50%).

Overzicht geraamde nog te maken kosten en te realiseren opbrengsten:

Complex	Boekwaarde	Nog te maken kosten	Inkomsten	Saldo	Looptijd	Contante waarde *2)	Nominale waarde
Bedragen in €							
Zenderink	489.015-	6.233.369	6.038.822	294.468-	2028	50.695-	294.467-
Zuidbroek D2, 2	1.423.925-	1.320.187	-	103.738-	2022	98.710-	103.738-
Zuidbroek D2, 3	483.658	5.146.011	11.812.317	6.182.648-	2026	5.657.560-	6.182.649-
De Esrand	2.082.112	1.853.295	2.744.223	1.191.184	2025	1.371.507	1.191.185
Kleen Esch	292.330	201.812	514.877	20.735-	2023	11.442-	20.735-
De Weuste Noord	833.446	447.339	631.420	649.365	2022	659.173	649.366
Rondweg Enter	897.560	318.168	-	1.215.728	2022	1.216.939	1.215.727
Ind.terrein Elsmoat *1)	69.994-	421.203	443.725	92.516-	2022	85.217-	92.516-
Totaal kostprijs gronden	2.606.172	15.941.384	22.185.384	3.637.828-		2.656.005-	3.637.827-

*1) De exploitatie van het bedrijventerrein Elsmoat wordt gedeeld met de gemeente Rijssen-Holten (50%-50%).

*2) Na winstneming.

De gehanteerde parameters in de exploitatieopzetten zijn de volgende:

Rente	1,3%
Prijsstijging kosten , GWW index gemiddeld over de laatste jaren	3,4%
Om de voorgaande jaren ook weer op prijsniveau te brengen	9,2%
Prijsstijging baten woningbouw	0%
Uitzondering: uitgifte bouwclaims in Zuidbroek vastgelegd in overeenkomsten met projectontwikkelaars	2%
Prijsstijging baten bedrijventerreinen	0%

UITZETTINGEN MET LOOPTIJD < 1 JAAR

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Bedragen in €	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Vorderingen op openbare lichamen	738.059	406.712
Verstrekte kasgeldleningen	-	-
Overige vorderingen	788.618	2.912.389
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met rentetypische looptijd < 1jr	22.696.859	2.936.252
Totaal	24.223.536	6.255.353

Vorderingen op openbare lichamen

De vorderingen op openbare lichamen bestaan bijna volledig uit:
vorderingen op diverse gemeenten en Regio Twente.

Gemeenten Rijssen-Holten, Hof van Twente, Ommen, belastingdienst
en de Provincie Overijssel. 731.300

*Betreft diverse vorderingen voor de genoemde instanties inzake
detacheringen personeel, waardeoverdracht pensioen, aangifte suppletie en
subsidie advies en inkoop duurzame energie.*

Overige vorderingen

De vorderingen in het kader van de Wet Werk en Bijstand bedragen in totaal € 231.400. Hierop is per 31-12-2021 een voorziening voor dubieuze vorderingen van € 115.700 in mindering gebracht. De vorderingen zijn hierdoor, per saldo, op 31-12-2021 gewaardeerd op: 115.700

De belangrijkste overige vorderingen betreffen:

Bijdrage Dorpsstraat Reggehave projectrealisatie	102.300
Nedvang afvalopbrengst 3e kwartaal 2021	50.000
Reguliere vorderingen	269.000
Vordering gemeentelijke belastingen	251.600

Uitzettingen in 's Rijks schatkist met rentetypische looptijd < 1jr

Ingaande 16 december 2013 zijn de lagere overheden verplicht tot het aanhouden van hun overtollige banktegoeden bij het Rijk. Dit geldt voor bedragen boven een drempelbedrag. Om het dagelijks kasbeheer te vereenvoudigen is er een drempelbedrag, afhankelijk van het begrotingstotaal, dat er buiten de schatkist mag worden gehouden.

Het drempelbedrag is per 1 juli 2021 aangepast zodat er éénmalig een samengevoegde tabel is voor 2021 met verschillende drempelbedragen voor het 1e en het 2e halfjaar.

Het percentage is aangepast van 0,75% naar 2% van het begrotingstotaal. De drempel is vanaf 1 juli 2021 nooit lager dan €1.000.000 (dit was t/m juni 2021 €250.000,-).

Het drempelbedrag bedraagt voor de gemeente Wierden in het 1e halfjaar €440.000 (afgerond). Het drempelbedrag bedraagt voor het 2e halfjaar €1.174.000 (afgerond) Zie onderstaande samengevoegde tabel voor het verloop van de buiten de schatkist aangehouden eigen middelen voor 2021.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	440,12	1173,66		
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	302	274	243	237
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	138	166	197	203
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	58.683			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	58.683			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag 1e halfjaar	440,12			
(1) = (4b)*0,0200 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000	Drempelbedrag 2e halfjaar	1.173,66			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	27.153	24.902	22.392	21.804
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	302	274	243	237

LIQUIDE MIDDELEN

Het betreft hier de saldi van de liquide middelen per 31 december 2021 gespecificeerd als volgt:

Bedragen in €	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
BNG	249.379	267.236
RABO	33.760	48.697
Totaal	283.139	315.933

Met de BNG is een rekening-courant faciliteit overeengekomen van € 2 miljoen.

OVERLOPENDE ACTIVA

Bedragen in €	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Vooruitbetaalde bedragen	-	-
Nog te ontvangen bedragen	4.948.811	4.529.921
Te ontvangen voorschotten specifieke uitkeringen	15.734	-
Totaal	4.964.545	4.529.921

Vooruitbetaalde bedragen

Deze in 2021 vooruitbetaalde kosten hebben betrekking op het volgende boekjaar en worden in 2022 functioneel verantwoord.

Nog te ontvangen bedragen

Deze per 31-12-2021 nog te ontvangen bedragen zijn in 2021 functioneel verantwoord en worden in 2022 financieel afgewikkeld.

Te ontvangen voorschotten specifieke uitkeringen

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de in de balans opgenomen, van Europese, het Rijk en overige Nederlandse overheidslichamen, nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel.

Naam uitkering Bedragen in €	Saldo per 31-12-2020	ontvangen 2021	besteed 2021	Saldo per 31-12-2021
Bijstand Zelfstandigen	0	-2.556	13.178	15.734
TOTAAL	0	-2.556	13.178	15.734

Vaste passiva

	Saldo 1-1-2021	Toevoeging	Vrijval voor- ziening of reserve	Onttrek- kingen in 2021	Bestemming resultaat vorig dienstjaar	Verminde- ring afschrij- ving of aflossingen	Saldo 31-12-2021
Bedragen in €							
EIGEN VERMOGEN							
Algemene reserves							
Algemene reserve	6.396.110	3.743.258		3.414.568	530.069		7.254.869
Reserves grondexploitatie	2.274.755	2.500.733	275.000	2.193.266			2.307.222
Totaal algemene reserves	8.670.865	6.243.991	275.000	5.607.834	530.069	-	9.562.091
Bestemmingsreserves							
Financieel technische reserves	2.828.240	235.495	-	247.494			2.816.241
Overige bestemmingsreserves	4.034.451	2.887.253		1.452.460			5.469.244
Totaal bestemmingsreserves	6.862.691	3.122.748	-	1.699.954	-	-	8.285.485
Gerealiseerd nog te bestemmen resultaat	530.069	3.640.612			530.069-		3.640.612
Totaal eigen vermogen	16.063.625	13.007.351	275.000	7.307.788	-	-	21.488.188
VOORZIENINGEN							
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	5.682.599	318.670	200.173	1.141.442			4.659.654
Egalisatievoorzieningen onderhoud	442.539	261.200		240.353			463.386
Voorzieningen bijdragen aan toekomstige vervangings-investeringen waarvoor heffing wordt geheven cq. Voorzieningen middelen derden bestemming gebonden	1.572.530	2.319.891		1.713.682			2.178.739
Totaal voorzieningen	7.697.668	2.899.761	200.173	3.095.477	-	-	7.301.779
VASTE SCHULDEN MET LOOPTIJD > 1 JAAR							
Onderhandse geldleningen	23.348.119	15.100.000				2.093.445	36.354.674
Totaal vaste schulden	23.348.119	15.100.000	-	-	-	2.093.445	36.354.674
Totaal vaste passiva	47.109.412	31.007.112	475.173	10.403.265	-	2.093.445	65.144.641

Toelichting reserves en voorzieningen

TOELICHTING RESERVES EN VOORZIENINGEN

De basis voor het reservebeleid is de Nota Reserves en Voorzieningen die in 2018 is geactualiseerd en door de raad vastgesteld.

RESERVES

1) Algemene reserve

De Algemene reserve dient als bufferfunctie, inkomensfunctie en is voor het opvangen van rekeningsresultaten.

Soort: Algemene reserve

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 4.220	€ 3.027	€ 2.559	€ 4.688

Vermeerdering:

Resultaatbestemming 2020	€ 530.000
Storting ivm extra dividend Cogas	€ 2.222.000
Storting ivm vrijval reserve winst grondverkoop	€ 275.000
	<u>€ 3.027.000</u>

Vermindering:

Onttrekking nieuwe bestemmingsreserve onderhoud wegen	€ 274.000
Onttrekking nieuwe bestemmingsreserve onderhoud bruggen	€ 103.000
Onttrekking conform programmabegroting 2021 Nota van aanbidding	€ 1.158.173
Onttrekking ter versterking reserve sociaal domein	€ 962.000
Onttrekking algemene reserve tbv beheersmaatregelen sociaal domein	€ 50.000
Onttrekking algemene reserve tbv invoering wet inburgering	€ 12.000
	<u>€ 2.559.173</u>

De buffer van de algemene reserve is bepaald op € 2.750.000.

2) Reserve investeringen eenmalige dekking

Het doel van de reserve is het verschaffen van een juiste weergave van de vermogenspositie op de balansdatum van het betreffende jaar.

Soort: Algemene reserve

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 1.426	€ 959	€ 843	€ 1.542

Vermeerdering:

Storting eenmalig conform programmabegroting 2021 actiepunten NMB	€ 876.500
Diversen eenmalig begrotingswijzigingen bestuursrapportage 2021	€ 82.800
	<u>€ 959.300</u>

Vermindering:

Onttrekking dekking investeringen eenmalig 2021	€ 842.966
	<u>€ 842.966</u>

NB: NMB staat voor Nota Meerjarenbeleid

3) Reserve opvang boekverliezen

Het doel van de reserve is het opvangen van boekverliezen van zowel onroerende als van roerende zaken.

Soort: Algemene reserve

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 750	€ 287	€ 12	€ 1.025

Vermeerdering:

Opbrengst verkoop diverse percelen grond 2021	€ 286.957
	<u>€ 286.957</u>

Vermindering:

Onttrekking dekking kosten eigendommen niet openbare dienst	€ 12.428
	<u>€ 12.428</u>

4) Reserve winst grondverkopen

Deze reserve is ingesteld om uit met name de grondverkopen exploitatieresultaten op te vangen. Zodoende dient de reserve als een buffer.

Soort: Reserve m.b.t. grondexploitatie

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 297	€ 1.927	€ -	€ 2.224

Vermeerdering:

Rentetoevoeging 2021	€ 8.331
Vrijval reserve winst grondverkopen	€ 275.000-
Storting reserve voorlopige winst grondverkopen (Elsmoat)	€ 967.076
Storting reserve definitieve winst grondverkopen (Berghorst)	€ 790.671
Storting reserve voorlopige winst grondverkopen (Zuidbroek DG2)	€ 435.518
	<u>€ 1.926.596</u>

5) Reserve voorlopig resultaat Grex

Doel van de reserve is om aan te sluiten bij de eigen gehanteerde voorzichtige methodiek van het gemeentelijk grondbeleid. De winst kan worden aangewend indien minimaal 90% van de gronden in een complex is verkocht.

Soort: Reserve m.b.t. grondexploitatie

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 1.977	€ 299	€ 2.193	€ 83

Vermeerdering:

Toevoeging voorlopig resultaat GREX 2021	€ 299.136
	€ 299.136

Vermindering:

Ontrekking voorlopig resultaat Elsmoat (na behalen 90% opbrengst)	€ 967.076
Ontrekking definitief resultaat Berghorst (complex afgesloten)	€ 790.671
Ontrekking voorlopig resultaat Zuidbroek DG2 (na behalen 90% opbrengst)	€ 435.518
	€ 2.193.265

BESTEMMINGSRESERVES

6) Reserve nieuwbouw gemeentehuis

De reserve is bestemd voor de gedeeltelijke jaarlijkse dekking van de kapitaallasten betreffende de (ver)nieuwbouw van het gemeentehuis in 1994.

Soort: Bestemmingsreserves (ter dekking van kapitaallasten)

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 1.005	€ -	€ 77	€ 928

Vermindering:

Jaarlijkse ontrekking ivm dekking afschrijvingen	€ 77.350
	€ 77.350

7) Reserve eenmalige dekking gemeentelijke gebouwen/gemeentehuis

De reserve is bestemd voor de jaarlijkse dekking van kapitaallasten van investeringen in de noodstroomvoorziening gemeentehuis en vervanging plafondkoelcassettes gemeentehuis.

Soort: Bestemmingsreserves (ter dekking van kapitaallasten)

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 35	€ -	€ 4	€ 31

Vermindering:

Jaarlijkse onttrekking ivm dekking afschrijvingen	€ 4.352
	€ 4.352

8) Reserve eenmalige dekking sociaal culturele accommodaties.

De reserve is bestemd voor de jaarlijkse dekking van kapitaallasten van de bouw van het Kulturhus Hoge Hexel.

Soort: Bestemmingsreserves (ter dekking van kapitaallasten)

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 912	€ -	€ 32	€ 880

Vermindering:

Jaarlijkse onttrekking ivm dekking afschrijvingen	€ 31.435
	€ 31.435

9) Reserve afschrijving brandveiligheid scholen

De reserve is bestemd voor de jaarlijkse dekking van kapitaallasten voor het brandveilig maken van basisscholen.

Soort: Bestemmingsreserves (ter dekking van kapitaallasten)

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 125	€ -	€ 3	€ 122

Vermindering:

Onttrekking ivm dekking afschrijvingen 2021	€ 3.165
	€ 3.165

10) Reserve afschrijving Klomphof

De reserve is bestemd voor de jaarlijkse dekking van kapitaallasten voor investeringslasten project Klomphof.

Soort: Bestemmingsreserves (ter dekking van kapitaallasten)

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 230	€ -	€ -	€ 230

Geen mutaties in 2021

11) Reserve eenmalige dekking investering maatschappelijk nut

De reserve is bestemd voor de jaarlijkse dekking van kapitaallasten van investeringen met een maatschappelijk nut, waaronder reconstructie van wegen.

Soort: Bestemmingsreserves (ter dekking van kapitaallasten)

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 364	€ -	€ 16	€ 348

Vermindering:

Ontrekking ivm dekking afschrijvingen 2021

€ 15.840

€ 15.840

12) Reserve afschrijving Corona

De reserve is bestemd voor de jaarlijkse dekking van kapitaallasten voor investeringslasten inzake Corona (met name automatisering)

Soort: Bestemmingsreserves (ter dekking van kapitaallasten)

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 55	€ 55	€ 14	€ 96

Vermeerdering:

Storting reserve Corona 2021

€ 55.247

€ 55.247

Vermindering:

Ontrekking ivm dekking afschrijvingen 2021

€ 13.868

€ 13.868

13) Reserve afschrijving gemeentegarages

De reserve is bestemd voor de jaarlijkse dekking van kapitaallasten van de bouw extra ruimte ivm komst personeel sociale werkvoorziening.

Soort: Bestemmingsreserve

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ -	€ 180	€ -	€ 180

Vermeerdering:

Storting nieuwe reserve 2021	€ 180.248
	<u>€ 180.248</u>

14) Reserve Vitens

Het doel van deze reserve is het zeker stellen van dividend dan wel van kapitaaluitkeringen rentevergoeding over een periode van 15 jaar (tot en met 2021).

Soort: Bestemmingsreserve

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 101	€ -	€ 101	€ -

Vermindering:

Ontrekking 2021 ten gunste van de exploitatie (betreft laatste termijn)	€ 101.483
	<u>€ 101.483</u>

15) Reserve Dorpsontwikkeling (v/h Reserve Bovenwijkse Voorzieningen)

Doel van de reserve is het kunnen treffen van voorzieningen t.b.v. dorpsontwikkelingen.

Soort: Bestemmingsreserve

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 5	€ -	€ -	€ 5

Geen mutaties in 2021

16) Reserve subsidie gemeentelijke monumenten

Doel van de reserve is het middelen te kunnen inzetten voor het behoud van gemeentelijke monumenten.

Soort: Bestemmingsreserve

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 4	€ 30	€ 2	€ 32

Vermeerdering:

Storting conform programmabegroting 2021 actiepunten NMB	€ 30.000
	€ 30.000

Vermindering:

Onttrekking gemaakte kosten 2021	€ 2.000
	€ 2.000

17) Reserve Glas- en vandalismeschade Onderwijs

Het doel van deze reserve is het afdekken van claims inzake glasschade en overige calamiteiten.

Soort: Bestemmingsreserve

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 18	€ 4	€ 2	€ 20

Vermeerdering:

Storting reserve 2021	€ 3.500
	€ 3.500

Vermindering:

Dekking schades basisonderwijs	€ 2.378
	€ 2.378

Het plafond is vastgesteld op maximaal € 20.000.

18) Reserve leningen SVN

Het doel van deze reserve is om de startersleningen en en duurzaamheidsleningen te kunnen financieren.

Soort: Bestemmingsreserve

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 495	€ -	€ -	€ 495

Deze gelden zijn gestald bij de SVN en zijn geactiveerd

Geen mutaties in 2021

19) Reserve Kunst (0,5% regeling)

Het doel van deze reserve is om met bijdragen kunstwerken te kunnen realiseren.

Soort: Bestemmingsreserve

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 52	€ 10	€ 15	€ 47

Vermeerdering:

Storting reserve 2021

€ 10.532

€ 10.532

Vermindering:

Ontrekking ivm dekking kunstwerken 2021

€ 15.400

(betreft kunstwerken Vossenbosch en Middenplein)

€ 15.400

20) Reserve Sociaal Domein

De reserve is ingesteld in 2015 om te zorgen voor het budgettair neutraal laten verlopen van de exploitatie van het Sociaal Domein.

Soort: Bestemmingsreserve

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 1.038	€ 962	€ 7	€ 1.993

Vermeerdering:

Storting reserve sociaal domein conform vastgestelde NMB 2022-2025

€ 962.000

€ 962.000

Vermindering:

Ontrekking tekort 2021 reserve sociaal domein

€ 6.947

€ 6.947

21) Reserve asielinstroom

De reserve is ingesteld om in te zetten voor uitgaven in verband met de opvang van vergunninghouders via uitwerkingsakkoord asielinstroom.

Soort: Bestemmingsreserve

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 142	€ -	€ -	€ 142

Geen mutaties in 2021

22) Reserve raadsaangelegenheden

Bij de bestuursrapportage van april 2011 heeft de gemeenteraad besloten om het niet uitgegeven bedrag van het budget "Overige uitgaven Duaal" aan het einde van het jaar te storten in een reserve voor extra kosten Dualisering gemeenteraad.

Soort: Bestemmingsreserve

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 31	€ 2	€ -	€ 33

Vermeerdering:

Storting reserve 2021

€ 2.056

€ 2.056

23) Reserve grondwatervervuiling Tunnel

Het doel van deze reserve is om de kosten van de aanwezige grondwatervervuiling die deels onder de tunnelbak ligt op te kunnen vangen.

Soort: Bestemmingsreserve

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 250	€ -	€ -	€ 250

Geen mutaties in 2021

24) Reserve mobiele podia

Het doel van deze reserve is het huren van mobiele podia door verenigingen etc. mogelijk te maken.

Soort: Bestemmingsreserve

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 74	€ -	€ 1-	€ 75

Vermindering:

Onttrekking gemaakte kosten 2021 (correctie)

€ 411-

€ 411-

25) Reserve opleidingen

Het doel van deze reserve is om medewerkers, die in toenemende mate breed en flexibel inzetbaar moeten zijn, de mogelijkheid te bieden om benodigde opleidingen te kunnen laten volgen.

Soort: Bestemmingsreserve

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 45	€ -	€ -	€ 45

Geen mutaties in 2021

Het plafond is vastgesteld op maximaal € 45.000.

26) Reserve de Kolk

Het doel van de reserve is het opvangen van nadelige exploitatieresultaten.

Soort: Bestemmingsreserve

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 85	€ -	€ -	€ 85

Geen mutaties in 2021

Het plafond is vastgesteld op maximaal € 140.000.

27) Reserve SAWE

Het doel van de reserve is het opvangen van nadelige exploitatieresultaten.

Soort: Bestemmingsreserve

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 140	€ -	€ 17	€ 123

Vermindering:

Onttrekking reserve i.v.m. nadelig saldo jaarrekening 2020

€ 16.572

€ 16.572

Het plafond is vastgesteld op maximaal € 140.000.

28) Reserve gebiedszone A1-zone

Het doel van de reserve is gelden te reserveren voor uitvoering van de visie op de A1-zone.

Soort: Bestemmingsreserve

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 50	€ 50	€ -	€ 100

Vermeerdering:

Storting reserve 2021 conform bestuursrapportage	€ 50.000
	€ 50.000

29) Reserve duurzaamheid

Het doel van de reserve is de in 2019 ontvangen gelden voor duurzaamheid te reserveren voor duurzaamheidsmaatregelen. Inzet volgt via NMB 2021-2024.

Soort: Bestemmingsreserve

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 237	€ -	€ 112	€ 125

Vermindering:

Onttrekking programmabegroting 2021 actiepunten NMB dekking eenmalig	€ 112.000
	€ 112.000

30) Reserve Corona Covid-19

Het doel van de reserve is om een buffer aan te leggen voor het opvangen van huidige en toekomstige nadelen van de Coronacrisis.

Soort: Bestemmingsreserve

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 1.366	€ 993	€ 675	€ 1.684

Vermeerdering:

Storting ontvangen Rijksbijdrage 2021	€ 993.115
	€ 993.115

Vermindering:

Ontrekking dekking gemaakte kosten 2021	€ 620.505
Ontrekking tbv dekking kapitaallasten 2021	€ 55.247
	<u>€ 675.752</u>

31) Reserve onderhoud wegen

Het doel van de reserve is deze gelden te gebruiken voor het egaliseren van de lasten over de jaren voor cyclisch onderhoud van wegen.

Soort:

Bestemmingsreserve

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ -	€ 691	€ 608	€ 83

Vermeerdering:

Storting nieuwe bestemmingsreserve wegen	€ 274.000
Storting reserve groot onderhoud 2021	€ 417.049
	<u>€ 691.049</u>

Vermindering:

Ontrekking dekking kosten groot onderhoud wegen 2021	€ 607.816
	<u>€ 607.816</u>

32) Reserve onderhoud bruggen

Het doel van de reserve is deze gelden te gebruiken voor het egaliseren van de lasten over de jaren voor cyclisch onderhoud van bruggen.

Soort: *Bestemmingsreserve*

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ -	€ 145	€ 14	€ 131

Vermeerdering:

Storting nieuwe bestemmingsreserve bruggen	€ 103.000
Storting reserve groot onderhoud 2021	€ 42.000
	<u>€ 145.000</u>

Vermindering:

Ontrekking dekking kosten groot onderhoud bruggen 2021	€ 14.000
	<u>€ 14.000</u>

VOORZIENINGEN

33) Voorziening WW voormalig personeel

Het doel van de voorziening is het afdekken van (toekomstige) wettelijke verplichtingen voortvloeiend uit het feit dat voormalig gemeentelijk personeel hier gebruik van maakt.

Soort: Voorziening

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 494	€ 167-	€ 171	€ 156

Vermeerdering:

Storting voorziening voormalig personeel 2021	€ 16.596
Vrijval voorziening voormalig personeel 2021	€ 183.440-
	<u>€ 166.844-</u>

Vermindering:

Onttrekking gemaakte kosten voormalig personeel 2021	€ 170.974
	<u>€ 170.974</u>

34) Voorziening vertrekbemiddeling personeel

Het doel van de voorziening is het afdekken van verplichtingen die gemaakt zijn i.v.m. het vertrek van personeelsleden.

Soort: Voorziening

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 7	€ 7-	€ -	€ -

Vermeerdering:

Vrijval voorziening vertrekbemiddeling personeel 2021	€ 7.352-
	<u>€ 7.352-</u>

35) Voorziening Personeelsvereniging

Het doel van de voorziening is bijdragen in lustrumactiviteiten van de personeelsvereniging.

Soort: Voorziening

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 5	€ 1	€ -	€ 6

Vermeerdering:

Storting voorziening 2021

€ 1.170

€ 1.170

*Het plafond is vastgesteld op maximaal € 11.700.***36) Voorziening wethouderspensioenen***Het doel van de voorziening is het afdekken van toekomstige verplichtingen aangaande wethouderspensioenen.**Soort: Voorziening*

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 2.715	€ 641	€ 80	€ 3.276

Vermeerdering:

Vrijval voorziening wethouders 2021

€ 9.256-

Storting waardeoverdracht wethouder

€ 650.095

€ 640.839

Vermindering:

Onttrekking gemaakte kosten 2021

€ 80.348

€ 80.348

De pensioenverplichting is gebaseerd op de de geplaatste circulaire van 16 december 2020 door het ministerie van BZK. De rekenrente die wordt gehanteerd is gebaseerd op de 25-jaarsrente per 30 september 2020, zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank (DNB).

37) Voorziening wachtgeld voormalige wethouders*Het doel van de voorziening is het afdekken van de kosten van uit dienst getreden wethouders.**Soort: Voorziening*

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 3	€ 211	€ 49	€ 165

Vermeerdering:

Vrijval voorziening wachtgeld wethouders 2021

€ 124-

Storting wachtgeld voorziening 2021

€ 210.967

€ 210.843

Vermindering:

Onttrekking gemaakte kosten 2021

€ 48.763

€ 48.763

38) Voorziening zittend vervoer

Het doel van de voorziening is het zeker stellen van zittend ziekenvervoer i.v.m. de overgang van de voormalige gemeentekring Almelo naar de Regio Twente (t/m uiterlijk 2023).

Soort: Voorziening

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 4	€ -	€ -	€ 4

Geen mutaties in 2021

39) Voorziening af te rekenen winst GREX

Deze voorziening is ingesteld om de verplichting die contractueel bestaat met de gemeente Rijssen-Holten inzake grondexploitatie complex de Elsmoat vast te leggen.

Soort: Voorziening

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 841	€ 126	€ 841	€ 126

Vermeerdering:

Voorlopig resultaat (POC winst) 2021 Rijssen-Holten	€ 125.720
	€ 125.720

Vermindering:

Afrekening Gemeente Rijssen-Holten Elsmoat 2017 - 2020	€ 841.357
	€ 841.357

40) Voorziening verlies onderhanden werk (OHW) Grondexploitaties

Doel van de voorziening is het opvangen van te voorziene verliezen op gronden die in exploitatie zijn genomen als onderhanden werk (OHW).

Soort: Voorziening

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 2.290	€ 958	€ -	€ 3.248

Vermeerdering:

Bijstorten complexen Rondweg en Esrand	€ 128.128
Overboeking voorziening voorzien verlies Esrand	€ 1.300.000
Vrijval 2021 complexen Weuste Noord en Kleen Esch	€ -469.911
	€ 958.217

Noot: Deze voorziening is per 31 december 2021, voor een bedrag van € 2,6 miljoen, op de balans in mindering gebracht op de Vlottende Activa Voorraden; Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie. Het resterende saldo van € 0,6 miljoen is in de balans per 31-12-2021 gepresenteerd onder de voorzieningen.

41) Voorziening voorzien verlies toek.Grex complexen

Doel van de voorziening is het opvangen van te voorziene verliezen op toekomstige GREX complexen.

Soort: Voorziening

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 1.300	€ 1.300-	€ -	€ -

Vermeerdering:

Overboeking voorziening voorzien verlies Esrand	€ -1.300.000
tgw in exploitatie genomen gronden onderhanden werk (OHW)	€ -1.300.000

42) Voorziening afgewerkte complexen grondexploitatie

Voor nog enkele werkzaamheden in het kader van het woonrijp-maken van reeds afgewikkelde complexen zijn middelen in deze voorziening gestort.

Soort: Voorziening

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ -	€ 286	€ -	€ 286

Vermeerdering:

Storting nog te verwachten kosten Berghorst I (complex afgesloten in 2021)	€ 286.320
	€ 286.320

43) Onderhoudsvoorzieningen

Naam voorziening (x € 1.000)	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
Onderhoudsfonds gemeentehuis	€ 191	€ 139	€ 174	€ 156
Onderh.fonds garage/zoutl/stalling	€ 107	€ 35	€ 12	€ 130
Onderh.fonds soc.cult.accomm.	€ 132	€ 69	€ 22	€ 179
Onderh.fonds torens/begraaf.pl.enz	€ 9	€ 13	€ 30	€ 8-
Onderh.fonds woningen/st.hal	€ 4	€ 5	€ 3	€ 6
	€ 443	€ 261	€ 241	€ 463

Vermeerdering:

Reguliere stortingen 2021	€ 240.200
Aanvullende storting Palet (sociaal culturele accommodatie)	€ 21.000
	<u>€ 261.200</u>

Vermindering:

Reguliere ontrekkingen kosten 2021	€ 240.351
	<u>€ 240.351</u>

44) Voorziening riolering

Het doel van deze voorziening is om investeringen in riolering te kunnen blijven bekostigen

Soort: Voorziening

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 1.209	€ 1.046	€ 534	€ 1.721

Vermeerdering:

Afkomen egalisatievoorziening riolering 2021	€ 1.046.099
	<u>€ 1.046.099</u>

Vermindering:

Reguliere ontrekkingen kosten 2021	€ 457.269
Onttrekking tbv dotatie kredieten eenmalig 2021 cf actiepunten NMB	€ 76.500
	<u>€ 533.769</u>

45) Voorziening egalisatie riolering

Doel van deze voorziening is om resultaten in de exploitatie van het rioleringsnetwerk te egaliseren. Overschotten en tekorten op de exploitatie van riolering worden respectievelijk gestort en onttrokken aan deze voorziening.

Soort: Voorziening

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 144	€ 1.046	€ 1.046	€ 144

Vermeerdering:

Storting (dotatie) riolering 2021	€ 1.046.099
	<u>€ 1.046.099</u>

Vermindering:

Afromen egalisatievoorziening riolering 2021	€ 1.046.099
	€ 1.046.099

Het plafond is vastgesteld op maximaal € 144.000.

46) Voorziening egalisatie afvalverwijdering

Doel van deze voorziening is om resultaten in de exploitatie van de afvalverwijdering te egaliseren.

Soort: Voorziening

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 36	€ 67	€ 26	€ 77

Vermeerdering:

Storting voorziening zwerfaval 2021	€ 28.086
Storting voorziening afvalverwerking 2021	€ 38.837
	€ 66.923

Vermindering:

Onttrekking kosten zwerfaval 2021	€ 26.423
	€ 26.423

47) Voorziening platteland RvR/KGO

Het doel van de voorziening is de gelden van derden beschikbaar houden voor specifieke projecten inzake Rood voor Rood en Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving.

Soort: Voorziening

x € 1.000	Saldo 1/1	vermeerdering	vermindering	saldo 31/12
	€ 184	€ 160	€ 107	€ 237

Vermeerdering:

Bijdrage KGO Goorseweg naast 10	€ 91.072
Bijdrage KGO Vriezenveenseweg 7b	€ 37.480
Bijdrage KGO Herziening Schapendijk 26	€ 18.900
Bijdrage KGO Rijssenseweg 39	€ 13.315
	€ 160.767

Vermindering:

Onttrekking gemaakte kosten 2021	€ 107.389
	€ 107.389

Overzicht nieuwe en vervallen reserves en voorzieningen

Omschrijving	nieuw	vervallen
RESERVES		
Reserve afschrijving gemeentegarage	13	
Reserve onderhoud wegen	31	
Reserve onderhoud bruggen	32	
Reserve Vitens		14
VOORZIENINGEN		
Voorz. afgewerkte complexen grondexploitatie	42	
Voorziening vertrekbemiddeling personeel		34
Voorziening voorzien verlies toekomstige Grex complexen		41

Toelichting op nieuwe en vervallen reserves en voorzieningen

In 2021 zijn er nieuwe reserves gevormd voor afschrijving gemeentegarage, onderhoud wegen en bruggen.

Verder is in 2021 de laatste onttrekking reserve Vitens geweest die daarmee kan worden opgeheven. De reeds eerder bestaande voorziening afgewerkte complexen grondexploitatie is weer toegevoegd omdat er in 2021 een saldo in is gestort voor nog te verwachten kosten van een afgesloten complex. De verplichtingen voor de voorziening vertrekbemiddeling personeel zijn definitief afgerond en kan daarmee worden opgeheven.

De voorziening voorzien verlies toekomstige Grex complexen kan worden opgeven omdat het saldo is overgeboekt naar de voorziening verlies onderhanden werk (OHW) grondexploitaties.

Voor verdere info zie de betreffende nummers.

TOELICHTING VASTE SCHULDEN MET LOOPTIJD > 1 JAAR

Overzicht onderhandse geldleningen

Lening Nummer	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Rente- percentage	Saldo 1-1-2021	Aflossing 2021	Saldo 31-12-2021
1282	1.701.676	2,700	737.393	56.723	680.670
1283	1.701.676	1,100	737.393	56.723	680.670
1284	3.000.000	4,590	1.950.000	75.000	1.875.000
1286	2.000.000	4,360	1.133.333	66.667	1.066.667
1289	3.000.000	4,890	1.200.000	150.000	1.050.000
1292	2.000.000	4,680	1.040.000	80.000	960.000
1293	2.500.000	4,115	666.667	166.667	500.000
1296	3.000.000	3,690	1.500.000	150.000	1.350.000
1298	2.000.000	3,410	800.000	133.333	666.667
1301	4.000.000	3,190	1.866.667	266.667	1.600.000
1302	3.500.000	3,740	2.100.000	175.000	1.925.000
1303	4.000.000	2,535	1.866.667	266.667	1.600.000
1307	5.000.000	1,170	3.750.000	250.000	3.500.000
1308	5.000.000	1,280	4.000.000	200.000	3.800.000
1309	3.500.000	0,298	-	-	3.500.000
1310	11.600.000	0,298	-	-	11.600.000
Totaal	57.503.352		23.348.119	2.093.445	36.354.674

Er zijn geen leningen volledig afgelost.

Er zijn in november 2020 twee nieuwe leningen aangetrokken (leningnummer 1309 en 1310).

Deze leningen zijn gestort begin januari 2021 en zijn bedoeld voor de bouw van De Passie en voor een sportzaal op de Esrand.

In de programmarekening 2021 is € 683.802,- opgenomen wegens rentelasten van de aangegane geldleningen.

Flottende passiva

VLOTTENDE SCHULD MET LOOPTIJD < 1 JAAR

De in de balans kortlopende schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

<i>Bedragen in €</i>	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Overige schulden	2.740.736	3.109.858
Totaal	2.740.736	3.109.858

Overige schulden

De overige schulden per 31 december 2021 bestaan vooral uit normale reguliere betalingen.

OVERLOPENDE PASSIVA

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

<i>Bedragen in €</i>	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Nog te betalen bedragen	2.020.904	2.286.801
Vooruit ontvangen bedragen	55.580	11.425
Ontvangen voorschotten specifieke uitkeringen	2.103.261	2.507.713
Totaal	4.179.745	4.805.939

Nog te betalen bedragen

Op deze post zijn verantwoord diverse verplichtingen, die in 2021 functioneel zijn verantwoord en in 2022 verder financieel worden afgewikkeld.

Vooruit ontvangen bedragen

Deze in 2021 ontvangen bedragen hebben betrekking op het volgende boekjaar en worden in 2022 functioneel verantwoord.

Ontvangen voorschotten specifieke uitkeringen

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, ontvangen van:

- Europese overheidslichamen
- het Rijk
- overige Nederlandse overheidslichamen

Naam uitkering <i>Bedragen in €</i>	Saldo per 31-12-2020	ontvangsten 2021	bestedingen 2021	terugbetaling/ vrijval	Saldo per 31-12-2021
Participatiewet	0	3.060.992	3.060.992	0	0
TOZO	737.089	1.250.484	3.540	1.549.636	434.397
Toeslagenproblematiek	1.287	2.618	0	0	3.905
Stimulering sport	4.268	432.948	387.806	4.268	45.142
Nationaal programma onderwijs	0	72.208	0	0	72.208
Onderwijsachterstandenbeleid	0	63.874	63.874	0	0
Kwalificatiemiddelen	0	15.840	15.840	0	0
Klimaatadaptatie	0	243.711	0	0	243.711
Verkeersveiligheidsmaatregelen	380.162	0	0	0	380.162
ISV / IMG	100.000	0	0	0	100.000
Duurzaamheid energie	74.164	10.000	52.507	0	31.657
Provincie subsidies cultuur	16.348	26.223	10.057	0	32.514
Provincie huisvesting statushouders	5.000	0	0	5.000	0
Provincie versnelling woningbouw	0	58.500	0	0	58.500
Provincie gebiedsontwikkeling Enter	10.100	0	0	0	10.100
Provincie samen werken duurzaam	104.332	0	104.332	0	0
Provincie vitaliteit dorpscentra	98.049	0	66.476	0	31.573
Provincie stadsbeweging winteractie	0	28.000	23.655	0	4.345
Provincie asbestbodemsanering	976.914	663.200	610.243	443.061	586.810
Provincie verkeersveiligheid	0	61.537	61.537	0	0
Provincie ecologisch bermbeheer	0	20.000	11.933	0	8.067
Provincie voucher thuiswerkplanne	0	3.500	0	0	3.500
Provincie Natura 2000 afwikkeling	0	2.500	2.500	0	0
Veiligheidsregio Coronatoegangsbewijzen	0	63.187	16.687		46.500
Hellendoorn Twentse belofte	0	10.170	0	0	10.170
TOTAAL	2.507.713	6.089.492	4.491.979	2.001.965	2.103.261

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Op grond van artikel 53 BBV worden in de toelichting bij de balans opgenomen de niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is gebonden.

Langlopende contracten

Accountantscontrole: Nieuw contract aangegaan met BDO m.i.v. 2022 voor 3 jaren en aansluitend optie verlenging voor 3 x 1 jaar (boekjaar 2026, 2027 en 2028); jaarlijkse kosten zijn € 90.000,- (excl. inflatie). De totale contractwaarde is € 540.000,-. Maart 2021 is de nieuwe openbare Europese aanbesteding uitgezet, samen met Hellendoorn, Hof van Twente, Rijssen-Holten en Twenterand. De leadbuyer binnen deze aanbesteding was de gemeente Hellendoorn.

Huur kopieerapparaten: In 2019 zijn we opnieuw de markt op gegaan omdat het lopende contract met Konica Minolta in 2020 afloopt. We zijn daarbij aangehaakt bij de Europese aanbesteding welke de VNG voor veel gemeenten heeft uitgezet. Dit traject liep veel vertraging op door corona en de minicompentie nam ook lange tijd in beslag waardoor wij nog twee maal noodgedwongen moesten verlengen met Konica. Nu echter op 1 april start de dienstverlening van de nieuwe aanbieder Bechtle B.V. uit Maastricht. De huidige jaarlijkse kosten zijn voor de printers en multifunctionals komen op ongeveer € 20.000 incl. afrekening voor de afdrukken. Het contract loopt zes jaar inclusief optie jaren. Het gaat in totaal voor Wierden om € 120.000 voor de hele looptijd. Daarnaast hebben we de grootformaat printer/scanners ingeruild voor één nieuwe die van alle functionaliteiten is voorzien. De looptijd van deze overeenkomst loopt gelijk met de multifunctionals. De jaarlijkse kosten zijn € 3.200,- exclusief. De leasekosten worden opnieuw binnen de kostenplaats Huur apparatuur verdisconteerd.

Levering energie: In 2019 hebben we namens de Twentse gemeenten weer gezamenlijk een Europese aanbesteding uitgezet voor zowel elektriciteit als co2 gecompenseerd aardgas. De overeenkomsten zijn afgesloten voor 4 jaren met aansluitend 1 optiejaar. De gunning voor perceel elektriciteit is gegaan naar Green Choice en voor aardgas aan Gazprom. In 2020 is besloten om in elk geval voor aardgas optiejaar 2021 en 2022 af te nemen via Gazprom. Daarnaast loopt separaat het traject om alle benodigde energie vanaf 2021 in Twente lokaal op te wekken en via AVI Twente af te nemen. Twence kan duurzame elektriciteit leveren, maar aardgas wekken zij nog niet op. Vanaf 2021 een samenwerkingsovereenkomst afgesloten met Twence voor levering van duurzame elektriciteit en aardgas (wanneer de opwek plaatsvindt). Tevens is Twence de verplichting aangegaan met ons om in de periode 1 januari 2021 t/m 1 januari 2025, 50 % van ons totale afname volume additioneel duurzaam op te wekken in Twente. Twence beschikt op dit moment nog niet over een leveranciersvergunning en daarom hebben wij in 2020 een Europese aanbesteding uitgezet en is aan GreenChoice de opdracht gegund. GreenChoice levert de elektra van Twence en zetten daar een opslag percentage overheen voor de levering aan ons als gemeenten. Hiermee wordt wel voldaan aan de vereiste inkoop technische rechtmatigheid.

Brandstoffen en Tankpassen: Europese aanbesteding gehouden in 2021 voor opnieuw vier jaar, het huidige contract liep af op 1 juli 2021. De nieuwe leveranciers zijn Qvalue (opnieuw) voor diesel aan de pomp (bulklevering) en Movemove voor alle overige afnames aan de pomp (tankpassen). We zijn opnieuw vanaf juli 2021 een contract aangegaan van 2 jaar met 2 optie jaren tot 1 juli 2025.

Afvalinzameling: het huidige contract van 1 januari 2018 wat is aangegaan met de firma Leemans loopt 3 jaar. Kosten jaarlijks € 278.080,00. Hiervoor is een Europese

aanbestedingsprocedure doorlopen. Binnen het contract is een verlengingsoptie opgenomen voor drie jaar t/m 2023. Momenteel loopt de laatste verlenging met Leemans via de quasi inbesteden met Twente Milieu.

Asfaltonderhoud: Het contract uit 2018 met TWW liep tot en met 2021. We hebben in 2021 een nieuwe gezamenlijke aanbesteding uitgezet, waarbij Rijssen als aanbestedende dienst heeft opgetreden. Nexus is als nieuwe leverancier daarbij naar voren gekomen. Echter loopt momenteel een kort geding welke TWW heeft aangespannen tegen de voorgenomen gunning aan Nexus.

Glas inzameling: Gezamenlijke aanbesteding met Rijssen-Holten en Hellendoorn – openbare aanbesteding doorlopen - uitgezet voor een periode van 6 jaar 1 mrt. 2018 tot een met 1 mrt. 2024 (4 jaar en 2 optiejaar). Gunning aan Suez Recycling en Recovery met een inschrijfprijs voor zes jaar totaal van € 251.001,78 en een jaarlijks bedrag van € 41.883,63.

PMD's inzameling: Gezamenlijke aanbesteding met Rijssen-Holten en Hellendoorn – openbare aanbesteding doorlopen - uitgezet voor een periode van 6 jaar 1 mrt. 2018 tot een met 1 mrt. 2024 (4 jaar en 2 optiejaar). Gunning aan Van Gansewinkel met een inschrijfprijs voor zes jaar totaal van € 523.593,18 (per jaar € 87.265,53).

Afval transport van gemeentelijk inzamelpunt: Naar regionale afvalverwerkers. Samen aanbesteding opgezet met Rijssen-Holten en Hellendoorn – ieder eigen perceel daarbinnen – uitgezet voor een periode van 6 jaar - 1 mrt. 2018 t/m 1 mrt. 2024 (4 jaar en 2 optiejaar) – gunning aan de firma Leemans voor een bedrag van € 206.332 – per jaar € 51.583.

Straatwerkonderhoud: Voor 2018 hebben we een contract voor 2 jaar afgesloten met de firma RK Straatwerken uit Enter. Deze opdracht in de werksfeer is als een meervoudig onderhandse aanbesteding uitgezet. De verlengingsoptie voor 2020 is afgenomen. De jaarlijkse contractwaarde kan oplopen tot maximaal € 100.000.

Groenonderhoud: Het inbesteden van het groenonderhoud hadden we ondergebracht bij de Soweco. Vanwege de ontvlechting van de Soweco organisatie is in 2020p het groenpersoneel tijdelijk voor 1 jaar ondergebracht bij de gemeente Wierden. Vanaf 2021 is het personeel in dienst gekomen van de gemeente Wierden. Hiermee kan het groenonderhoud volgend jaar van deze lijst langlopende verplichtingen worden verwijderd, omdat we zelf het personeel in dienst hebben hiervoor.

Wmo Huishoudelijke hulp: Bestaat uit 14 deelcontracten. In 2017 is gezamenlijk met 13 Twentse gemeenten (Rijssen-Holten niet) een nieuwe Europese openbare aanbesteding nationaal uitgezet op basis van een inspanningsverplichting. Contractwaarde € 1.500.000,00 per jaar voor Wierden – 16 gecontracteerde partijen voor Wierden. Voor alle gemeenten gezamenlijk bedraagt ruim € 20.000.000,00. Het nieuwe contract is ingegaan op 1 januari 2018 voor 1 jaar met aanvullend 5 optiejaar.

Wmo hulpmiddelen: In 2018 is in totaal met zes gemeenten een nieuw traject gestart om te komen tot een nieuwe leverancier per 1 januari 2019. Voor dit traject is een Europese aanbesteding gehouden met 2 percelen. Perceel voor koop met 1 aanbieder en perceel 2 huur waarbij met 2 partijen een contract wordt afgesloten, om de dienstverlening te kunnen waarborgen. Voor perceel 2 waar Wierden deel van uit maakte (samen Tubbergen en Dinkelland) kwamen Medipoint en RSR Revalidatieservice als beste partijen naar voren met een totaal jaarbudget van ongeveer € 250.000 voor Wierden alleen. De raamcontracten zijn afgesloten voor vier jaar met de mogelijkheid om aansluitend met drie maal één jaar te verlengen. Binnen dit traject is 5% SROI meegenomen – uitgaande van het jaarlijkse budget. Contract is gestart op 1 januari 2019 en kan inclusief de optiejaar doorlopen tot en met 31 december 2025.

Wmo trapliften: Raamcontract met Handicare Starliften, geldig tot eind 2020 en mogelijkheid daarna van twee optiejaar tot 1 januari 2023. Contractwaarde per jaar € 60.000. Is via een

gezamenlijke Europese aanbesteding gelopen. Aanbestedende dienst was de gemeente Rijssen-Holten.

Leerlingenvervoer: Jaarlijks zetten we ongeveer voor € 500.000 op de markt. m.i.v. 1 juli 2018 hebben we Taxicentrale Witteveen als nieuwe vervoerder voor alle vormen van vervoer die binnen de gemeente van toepassing zijn. Hiervoor is een Europese aanbesteding gelopen – aanbestedende dienst Noaberkracht – voor 12 Twentse gemeenten. Nieuwe contract loopt voor drie jaar met aansluitend 3 optiejaar.

Wmo indicatieadviezen: Raamcontract met Kerkvliets Ausems vanaf 1 januari 2021 voor 2 jaren inclusief 4 verlengingsjaren. Contractwaarde per jaar € 8000,--. Dit contract is met veel spoed 1 op 1 afgenomen omdat de dienstverlening met de Area kwalitatief veel te wensen overliet. Gezien de lage contractwaarde was deze constructie mogelijk. Het toegekende mandaat aan de inkoopcoördinator is hierbij nodig om af te wijken van ons inkoop- en aanbestedingsbeleid.

Onderhoud Openbare Verlichting: Via een Europese aanbesteding voor meerdere gemeenten in de markt gezet. Het contract met Zuit (overgenomen door Spie) is voor 2021 niet verlengd i.v.m. slecht nakomen afspraken binnen het contract – hierover loopt nog een terugvorderingsprocedure. In 2021 tijdelijk Van Gelder deze diensten laten uitvoeren. Afgelopen jaar opnieuw een Europese aanbesteding gehouden – aanbestedende dienst was Hellendoorn. Als beste is daarbij Van Gelder naar voren gekomen. We hebben een contract afsloten voor 2 jaar en 2 optiejaar – einde dec 2025. Hierbij gaat het jaarlijks een contractwaarde van ongeveer € 45.000,00.

Lichtmastreclame: In 2018 is een onderhandse aanbesteding gehouden met Rijssen -Holten, Hellendoorn, Wierden. Contract afgesloten voor 3 jaar en vijf optiejaar vanaf 2019 met opnieuw V.O.F. Eilders uit Nijverdal – de huidige jaarlijkse contractwaarde is ongeveer € 3.000,00.

Woz diensten: 2019 was het laatste optiejaar met Tog Nederland B.V. Afgelopen jaar opnieuw een Europese aanbesteding uitgezet voor Rijssen-Holten, Hellendoorn en Noaberkracht Dinkelland Tubbergen en Wierden zelf. Wierden was daarbij de aanbestedende dienst – De gegunde partij was opnieuw Tog Nederland B.V. zaaknummer in Join Z-19-32742 – contractduur 3 jaar met aansluitend 3 x 1 optiejaar – indexering vanaf 2023 – jaarlijkse opdrachtwaarde voor Wierden bedraagt € 42.702,95

Uitzenddiensten tot en met schaal 9 Regio Twente: Aanbestedende dienst Enschede - Deelname Twentse gemeenten en daarnaast Veiligheidsregio Twente, Gemeentelijk Belasting kantoor, Omgevingsdienst Twente, Stadbank Oost Nederland. Jaarlijkse opdracht waarde niet concreet te noemen – raamcontracten afgesloten.

- Gunning perceel Uitleendiensten: Start People B.V.
- Gunning perceel Payroll: Tempo Team i.c.m. Tempo Team Detachering Publiek

Contract loopt van 1 sept. 2019 tot 1 september 2021. Recent is besloten om de eerste optie tot verlenging per 1 sept 2021 tot 1 sept. 2022 aan te gaan met beide leveranciers.

Project Bodem Asbest Sanering: Onderstaande tenders 131985, 131 986 en 131987 vallen onder het totale project waarin Hof van Twente leadbuyer (ofwel aanbestedende dienst) is. De opdrachten zullen plaatsvinden binnen de gemeenten Borne, Haaksbergen, Hellendoorn, Hof van Twente, Rijssen - Holten, Twenterand en Wierden.

Deze aanbestedingen hebben als doel het afsluiten van raamovereenkomsten voor een periode van twee jaar, met een optie tot eenzijdige verlenging door opdrachtgever van 4 x 1 jaar. De startdatum van de opdracht is voorzien op 20 februari 2020.

Met bovenstaande tenders is een totale opdrachtwaarde gemoeid van 24 miljoen voor alle gemeenten samen. De opdrachten worden vooreerst uitgevoerd tot 2024 maar kan worden verlengd tot 2026 – Provincie Overijssel is hiervoor de opdrachtgever qua subsidiering. Het projectbureau namens de deelnemende gemeenten is gevestigd in Hof van Twente, vandaar dat Hof van Twente aanbestedende dienst is.

- *Europese Tender 131985: Bodem Asbest Sanering – Onderzoek en Milieukundige begeleiding*
Publicatie 21 nov. 2019 Aanbestedende dienst Hof van Twente – deelname 7 gemeenten
Gunning: Raamovereenkomst aan 10 partijen
Looptijd 2 jaar met optie van 4 x 1 jaar verlengen
- *Europese Tender 131986: Bodem Asbest Sanering – Engineering*
Publicatie 21 nov. 2019 Aanbestedende dienst Hof van Twente – deelname 7 gemeenten
Gunning: Raamovereenkomst aan 5 partijen – 1 partij een wachtkamer overeenkomst
Looptijd 2 jaar met optie van 4 x 1 jaar verlengen
- *Europese Tender 131986: Bodem Asbest Sanering – Uitvoering*
Publicatie 21 nov. 2019 Aanbestedende dienst Hof van Twente – deelname 7 gemeenten
Perceel 1 Eenvoudige overzichtelijke of minder complexe projecten met beperkte omgevingsrisico's
Gunning: Raamovereenkomst aan 10 partijen
Perceel 2 Complexe multidisciplinaire of integrale projecten met verhoogde omgevingsrisico's
Gunning raamovereenkomst aan 5 partijen – ieder traject wordt in een minicompetitie uitgezet en wie daarvan de winnaar is, voert het werk uit.

Contracten van Pink Roccade en Raet: De contracten inzake de salarisadministratie en overige ICT diensten zijn verouderd. Deze contracten zijn gedateerd en periodiek verlengd. Op basis van de in januari 2019 verschenen notitie “Uitvoering van de controle op aanbestedingsrechtmatigheid bij de jaarrekeningcontrole van decentrale overheden” is de accountant van mening dat deze contracten niet (langer) aangemerkt mogen worden als rechtmatig aanbesteed. De hieruit voortvloeiende onrechtmatigheidsfout is in 2018 door de accountant voor de gehele referentieperiode van 48 maanden als niet rechtmatig aangemerkt. De contractwaarde over deze periode bedraagt € 1.459.000,00. Omdat de gehele contractwaarde als onrechtmatig is aangemerkt telt deze bevinding niet opnieuw mee. Gemeente Wierden heeft voor de afname van ICT diensten in gezamenlijkheid met 6 Twentse gemeenten een aanbesteding doorlopen voor het contracteren van een softwarebroker – veel ICT diensten zijn hier als onderliggende contracten opgevoerd en worden via de softwarebroker opnieuw afgenomen.

Inkoop trajecten Zorg - Samen 14 (voor alle Twentse gemeenten) vanaf 2019: Alle contracten binnen de Samen 14 (zie onderstaande 7 trajecten) liggen bij het OZJT (Organisatie Zorg en Jeugd Twente). Binnen deze organisatie zijn twee contractbeheerders aangesteld die alle contracten beheren en met de gemeenten afstemmen.

In 2018 is de totale Wmo en begeleiding uitgezet in de markt via ons Twents inkoopplatform Negometrix. Het Twentsmodel is uitgezet via de hoofdtender Integrale inkoop Wmo 2015 en Jeugdwet ten behoeve van het Twents model (tender 87613). De hoofdtender kende de onderstaande subtenders, te weten:

- 1 Ondersteuningsbehoefte Wmo (tender 88169)
- 2 Ondersteuningsbehoefte Jeugd (tender 88170)
- 3 Dyslexie (tender 89454)
- 4 Diagnostiek (tender 87770)
- 5 Wonen en verblijf (tender 87839)
- 6 Beschikbaarheidsvoorzieningen
- 7 Maatregel hulp

Daarnaast zijn apart nog als trajecten uitgezet:

- 1 Medicatiecontrole bij medische co morbiditeit (tender 109128)
- 2 Medicatiecontrole exclusief medische co morbiditeit (tender 96215)

Voor de afname van onder 1 genoemde zorg zijn we in 2021 opnieuw de markt opgegaan en hebben we met de ziekenhuizen nieuwe contracten afgesloten voor de 2022 t/m 2025.

Binnen alle trajecten zijn raamcontracten afgesloten voor 4 jaar met de daarvoor geschikte partijen (2019 t/m 2022) – de totale jaarlijkse geraamde kosten zijn ongeveer € 8.600.000,00 De exacte cijfers zijn niet voorhanden omdat het hierbij gaat om raamcontracten, waarbij de afname kan variëren.

Alle trajecten vallen onder de Sociale en specifieke diensten binnen de gewijzigde aanbestedingswet 2012.

Overlopende vakantiedagen: Per 31 december van het dienstjaar niet opgenomen vakantiedagen vormen voor de gemeente een op grond van de arbeidsovereenkomst opgebouwde verplichting. Op 31-12-2021 bedraagt het restant vakantie- en spaarverlof (incl. overuren) van het personeel van de gemeente Wierden 23.952 uren. Op basis van een gemiddeld uurtarief van € 38,12 bedraagt deze verplichting voor de gemeente Wierden per 31-12-2021 in geld uitgedrukt en afgerond € 913.000.

Waarborgen en garantstellingen

Waarborgen en garantstellingen

Op 31 december 2021 staat de gemeente garant voor een bedrag van € 50.123.045

Geldleningen met garantie Waarborgfonds Sociale Woningbouw € 49.363.045

Garantiestelling Veiligheidsregio € 760.000

Het in de balans, buiten de telling, opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen en garanties aan natuurlijke- en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening worden gespecificeerd.

Num mer			Bedrag geldlening	Doel geldlening	geldnemer	Raads - besluit / lenii financier	Rente perc.	Saldo per 31-12-2020	Vermeerderingen boekjaar	Aflossing boekjaar	Saldo per 31-12-2021	
1	40.0069085.01	€	1.207.327,64	Herfinanciering	Reggewoon	100287 BNG bank	4,050% €	1.207.327,64		€	1.207.327,64	
2	40.0069089.02	€	1.436.078,25	Herfinanciering	Reggewoon	100287 BNG bank	1,580% €	871.286,94	€	48.288,78 €	822.998,16	
3	40.0069082.01	€	1.137.263,98	Herfinanciering	Reggewoon	100287 BNG bank	3,350% €	1.137.263,98		€	1.137.263,98	
4	40.0069081.01	€	641.282,20	Herfinanciering	Reggewoon	100287 BNG bank	4,280% €	641.282,20	€	641.282,20 €	0,00	
5	40.0077178.01	€	700.455,14	Herfinanciering	Reggewoon	100287 BNG bank	4,010% €	700.455,14		€	700.455,14	
6	40.0069080.01	€	541.359,80	Herfinanciering	Reggewoon	100287 BNG bank	4,200% €	541.359,80	€	541.359,80	€ 0,00	
								€	5.098.975,70	€	1.230.930,78 €	3.868.044,92

Verder zijn er nog leningen verstrekt waarvoor de gemeente geen aparte achtervang is, maar die vallen onder de generieke achtervang betreffende de woningstichting Reggewoon en woningstichting St. Joseph.
Het gaat hierbij om de volgende leningen:

Num mer	Bedrag	Doel		Raads-	Rente	Saldo per	Vermeerderingen	Aflossing	Saldo per
	geldlening	geldlening	geldnemer	besluit / leningnr.	perc.	31-12-2020	boekjaar	boekjaar	31-12-2021
A	€ 5.445.000,00	Financiering	Reggewoon	32094	BNG bank 4,240%	€ 2.831.988,99	€	2.831.988,99	€ -
B	€ 3.995.000,00	Financiering	Reggewoon	33795	NWB bank 2,910%	€ 3.995.000,00		€	€ 3.995.000,00
C	€ 8.300.000,00	Financiering	St. Joseph	38623	NWB bank 4,280%	€ 8.300.000,00		€	€ 8.300.000,00
D	€ 2.300.000,00	Financiering	Reggewoon	38970	BNG bank 4,313%	€ 2.300.000,00		€	€ 2.300.000,00
E	€ 2.400.000,00	Financiering	Reggewoon	39168	BNG bank 4,755%	€ 2.400.000,00		€	€ 2.400.000,00
F	€ 3.000.000,00	Financiering	Reggewoon	39642	NWB bank 4,758%	€ 3.000.000,00		€	€ 3.000.000,00
G	€ 3.000.000,00	Financiering	Reggewoon	39639	BNG bank 4,744%	€ 3.000.000,00		€	€ 3.000.000,00
H	€ 3.500.000,00	Financiering	Reggewoon	40443	NWB bank 4,850%	€ 3.500.000,00		€	€ 3.500.000,00
I	€ 5.000.000,00	Financiering	Reggewoon	46734	BNG bank 1,365%	€ 5.000.000,00		€	€ 5.000.000,00
J	€ 3.000.000,00	Financiering	Reggewoon	46956	BNG bank 0,498%	€ 3.000.000,00		€	€ 3.000.000,00
K	€ 5.000.000,00	Financiering	Reggewoon	48790	BNG bank 0,907%	€ 5.000.000,00		€	€ 5.000.000,00
L	€ 6.000.000,00	Financiering	Reggewoon	12283	BNG bank 0,615%	€	6.000.000,00	€	€ 6.000.000,00
						€ 42.326.988,99	€ 6.000.000,00	€ 2.831.988,99	€ 45.495.000,00
Onderstaande leningen vallen onder de generieke achtervang betreffende de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio.									
Het gaat hierbij om de volgende leningen, met een aandeel voor Wierden van 3,8 %.									
I	Hoofdsom	€ 5.000.000	Financiering	Veiligheidsregio	3,8% aandeel	NWB bank 3,65%	€ 190.000,00		€ 190.000,00
II	Hoofdsom	€ 5.000.000	Financiering	Veiligheidsregio	3,8% aandeel	NWB bank 3,80%	€ 190.000,00		€ 190.000,00
III	Hoofdsom	€ 10.000.000	Financiering	Veiligheidsregio	3,8% aandeel	NWB bank 3,91%	€ 380.000,00		€ 380.000,00
						€ 760.000,00	€ -	€ -	€ 760.000,00
Totaal						€ 48.185.964,69	€ 6.000.000,00	€ 4.062.919,77	€ 50.123.044,92

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

2021	Begroot			Begroot na wijziging			Werkelijk		
Programma	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Prog. 1 Vern.Lok.Democratie	3.735	-952	2.783	3.735	-952	2.783	3.452	-1.848	1.604
Prog. 2 Sterke Soc. Samenlevin	26.602	-4.029	22.573	26.721	-4.029	22.692	28.018	-4.447	23.571
Prog. 3 Duurzame Ontwikkeling	2.097	-1.997	100	2.131	-2.031	100	1.934	-2.015	-80
Prog. 4 Eerl. eco.+gebiedsontw	2.084	-1.239	845	4.742	-3.922	820	2.835	-2.460	375
Prog. 5 Prettig wonen en leven	15.067	-8.517	6.551	17.884	-11.330	6.554	11.489	-5.650	5.838
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	49.585	-16.734	32.852	55.213	-22.264	32.949	47.728	-16.420	31.308

2021	Begroot			Begroot na wijziging			Werkelijk		
Algemene dekkingsmiddelen	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Algemene uitkeringen OVZ 95		-33.306	-33.306		-33.334	-33.334		-35.802	-35.802
Dividend OVZ 95		-1.041	-1.041		-3.263	-3.263		-3.348	-3.348
Lokale heffingen OVZ 95		-5.080	-5.080		-5.080	-5.080		-5.026	-5.026
Ov. alg. dekk. middelen OVZ 95	68	-263	-195	25	-263	-238	-197	-43	-240
Saldo fin. functie OVZ 95	137	-210	-73	137	-210	-73	448	-258	190
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	205	-39.900	-39.695	162	-42.150	-41.988	251	-44.477	-44.226

2021	Begroot			Begroot na wijziging			Werkelijk		
Overhead, Onvoorzien, Vpb	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Onvoorzien OVZ 96	44		44	40		40			
Overhead OVZ 96	7.376	-26	7.350	7.376	-26	7.350	7.506	-17	7.489
Vpb OVZ 96	5		5	5		5	4		4
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	7.425	-26	7.399	7.421	-26	7.395	7.510	-17	7.493
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	57.215	-56.660	556	62.795	-64.440	-1.645	55.489	-60.915	-5.426

2021	Begroot			Begroot na wijziging			Werkelijk		
Mutaties reserves									
Programma	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Prog. 1 Vern.Lok.Democratie	0	-309	-309		-309	-309	2	-94	-92
Prog. 2 Sterke Soc. Samenlevin	34	-58	-24	996	-176	820	1.006	-553	453
Prog. 3 Duurzame Ontwikkeling	0	-312	-312		-312	-312		-261	-261
Prog. 4 Eerl. eco.+gebiedsontw	5	-140	-135	55	-90	-35	176	-69	107
Prog. 5 Prettig wonen en leven	0	-98	-98	-275	-123	-398	743	-790	-48
Ovz. Algemene dekkingsmiddelen	1335	-1.279	56	3.915	-2.303	1.612	3.799	-2806	993
Ovz. Overhead, Onvoorzien, Vpb	200	-230	-30	200	-230	-30	1.173	-541	632
Totale mutaties in reserves	1.574	-2.426	-852	4.891	-3543	1348	6.899	-5114	1.784
Het gerealiseerde resultaat	58.789	-59.085	-296	67.686	-67.983	-295	62.388	-66.028	-3.640

TOELICHTING OP DE PROGRAMMAREKENING 2021

Leeswijzer:

Allereerst wordt een verkorte analyse weergegeven met daarin de zaken groter dan € 50.000,- die hebben bijgedragen in het jaarresultaat 2021.

Daarna wordt in de toelichting per programma ingegaan op de afwijkingen ten opzichte van de begroting die groter zijn dan 10% per product met een ondergrens van € 50.000,-.

Dit houdt in dat **niet** alle verschillen **exact** verklaard worden. De nadruk wordt gelegd op de belangrijke afwijkingen in positieve en negatieve zin.

Allereerst wordt ingegaan op de kolom "waarvan incidenteel". De incidentele posten die opgetreden zijn worden benoemd en gesplitst in investeringskredieten en lasten en baten incidenteel in de exploitatierekening.

Voor de post incidenteel geldt altijd het volgende:

In de begrote bedragen voor de lasten en de reserves zitten ook de ramingen voor de investeringen met eenmalige dekking voor het jaar 2021. De uitgaven die in werkelijkheid gedaan worden betreffen zowel beschikbaar gestelde kredieten uit 2021 als kredieten uit eerdere jaren. In de mutaties in de reserves zit ten allen tijde ook de dekking van de daadwerkelijke uitgaven betreffende eenmalige kredieten in het dienstjaar plus de nog beschikbare restanten van eenmalige middelen van afgesloten kredieten.

Daarna worden de "lasten", "baten", "toevoegingen/onttrekkingen aan de reserves" toegelicht.

De zogenaamde “begrotingsrechtmatigheid”, de eventuele overschrijdingen op programmaniveau worden kernachtig aangeduid. Onderschrijdingen zijn vanzelfsprekend rechtmatig.

Besloten wordt met een slotconclusie per programma.

Het onderdeel “Algemene dekkingsmiddelen” wordt per dekkingsmiddel toegelicht.

Verkorte analyse totstandkoming jaarrekening saldo 2021

(posten groter dan € 50.000,-)

Baten

1	Voordeel hogere leges omgevingsvergunning	€	678.000
2	Voordeel niet aangewende middelen afgesloten kredieten	€	161.000
3	Voordeel uitkering gemeentefonds	€	1.604.000
4	Voordeel dividend uit beleggingen	€	85.000
	Totaal meer baten	€	2.528.000

Lasten

5	Voordeel vrijval voorziening WW voormalig personeel	€	183.000
6	Voordeel inruil voertuigen en machines buitendienst	€	84.000
7	Voordeel lagere kosten regionale brandweer	€	56.000
8	Voordeel Begrotingsoverschot en overige afwijkingen kleiner dan € 50.000	€	448.000
	Totaal minder lasten	€	771.000

Per saldo

Per saldo voordelig	€	3.299.000
Mutaties voorzieningen grondexploitatie 2021, voordelig	€	342.000
Werkelijk rekeningssaldo 2021, voordelig	€	3.641.000

Beknpte toelichting:

Baten

1. Het voordeel op ontvangen leges omgevingsvergunning wordt met name veroorzaakt door afgegeven vergunningen voor intensieve bouwactiviteiten op de industrieterreinen De Elsmoat en Weuste Noord en het bouwen van woningen in het Zuidbroek en Kleen Esch. Daarnaast is woningstichting Reggewoon actief met projecten bezig in Wierden, 1e Esweg, Kruissteenweg en seniorenwoningen. In de bestuursrapportage van 2021 is ook reeds e.e.a. toegelicht.
2. In 2021 zijn er éénmalige middelen overgebleven van definitief afgesloten kredieten uit 2021 als ook uit voorgaande jaren. Hier staan geen uitgaven meer tegenover. Het voordeel is voor het grootste gedeelte ontstaan binnen programma 3 Duurzame ontwikkeling o.a. warmetransitie visie; voordeel € 65.000, programma 5 Prettig wonen en leven o.a. digitalisering en actualisatie wegenlegger; voordeel € 35.000, overzicht Overhead, onvoorzien, VPB o.a. afgesloten oude kredieten digitalisering archief; voordeel € 57.000. Een overzicht van al de openstaande en afgesloten kredieten is ook terug te vinden in bijlage 1 van deze jaarrekening.

3. Het totale voordeel algemene uitkering bedraagt in 2021 € 2.469.000. Dit bedrag bestaat voor € 865.000 uit extra inkomsten voor de 3 decentralisaties en maakt daarmee onderdeel uit van de deelbegroting Sociaal Domein. Aan reguliere algemene uitkering is in totaal € 1.604.000 meer ontvangen en maakt deel uit van het jaarrekeningresultaat. Deze bestaat met name uit de ontwikkeling van hoeveelheden en gewicht voor de diverse maatstaven, de uitkeringsfactor, integratieuitkeringen, aanvullingen en verrekening van voorgaande jaren (voor een uitgebreide specificatie op al de genoemde onderdelen zie overzicht Algemene Dekkingsmiddelen onderdeel algemene uitkering). In de bestuursrapportage van 2021 is de algemene uitkering ook toegelicht en over de meicirculaire is de raad door middel van een informatienota afzonderlijk geïnformeerd.
4. In 2021 is per saldo € 85.000 meer dividend ontvangen van de diverse instellingen. Het genoemde voordeel wordt met name veroorzaakt door de ontvangst van 2 jaar dividend van de Bank Nederlandsche Gemeenten (BNG), extra dividend Twence afvalverwerking en éénmalig ontvangen dividend van Twente Milieu (voor een uitgebreide specificatie zie overzicht Algemene Dekkingsmiddelen onderdeel dividend). In de bestuursrapportage van 2021 is het dividend verder ook uitgebreid toegelicht.

Lasten

5. In zowel 2019 als 2020 is met een aantal medewerkers een vertrekregeling getroffen. De kosten van deze verplichtingen, zijn conform voorschriften, ten laste van het resultaat van deze jaren gebracht. Uiteindelijk kunnen de werkelijke kosten lager uitvallen. Een eventuele meevaller als gevolg hiervan wordt verantwoord in het jaar dat deze zich voordoet. In 2021 is uiteindelijk voor een bedrag van € 183.000 geen gebruik gemaakt van de eerder opgenomen verplichtingen en daarmee valt dit bedrag dan ook vrij.
6. Conform de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) mag de opbrengst van de inruil van oude voertuigen en machines niet worden verrekend met een nieuwe aanschaf. Deze moeten voor het volledige bruto bedrag worden geactiveerd. De inruil van de oude voertuigen en machines laat voor het jaar 2021 een éénmalig voordeel zien van € 84.000.
7. De Veiligheidsregio Twente (VRT) heeft het jaar 2020 afgerekend. Het positief resultaat is overgemaakt naar de deelnemende gemeenten en geeft voor 2021 een éénmalig voordeel voor de gemeente Wierden van € 56.000 binnen programma 5 taakveld crisisbeheersing en brandweer.
8. Binnen de vastgestelde programmabegroting 2021 was al rekening gehouden met een voordeel van € 296.000 op de lasten (begrotingsoverschot). Het restant van wat resteert aan overige verschillen laat nog een voordeel zien van per saldo € 152.000. Deze restantpost bestaat echter uit diverse voor- en nadelen binnen de diverse programma's die allemaal (ruim) onder de grens voor analyse van € 50.000 vallen.

Grondexploitatie

Verslaggevingsregels schrijven voor dat resultaten uit grondexploitatie worden bepaald naar rato van de voortgang van het project. Over 2021 zijn met de grondexploitaties de volgende resultaten behaald:

Zenderink, tussentijdse verliesneming	€	50.421-
Zuidbroek DG2, 2, tussentijdse winstneming	€	1.667
Zuidbroek DG2, 3, tussentijdse winstneming	€	52.655
De Berghorst, tussentijdse winstneming	€	147.500
Kleen Esch, tussentijdse winstneming	€	22.017
De Elsmoat, tussentijdse winstneming aandeel Wierden	€	<u>125.719</u>
Totaal per saldo tussentijdse winstneming 2021	€	299.137

Deze over 2021 verantwoorde tussentijdse winst is, in overeenstemming met het bij het vaststellen van de jaarrekening 2017 genomen besluit, gestort in de reserve voorlopige resultaten grondexploitatie en maakt dus geen deel uit van het jaarresultaat 2021.

Daarnaast is in 2021 een deel van de in voorgaande jaren getroffen voorzieningen grondexploitatie ad € 342.000 vrijgevallen. Dit bedrag is op basis van de geactualiseerde exploitatieopzetten per 1 januari 2022 niet meer benodigd en maakt zodoende onderdeel uit van het jaarresultaat 2021.

Voor een uitgebreide specificatie en analyse van de complexen zie paragraaf F Grondbeleid.

TOELICHTING PER PROGRAMMA

PROG. 1 vernieuwing lokale democratie, bestuur en organisatie

	Begroot	Begroot	Werkelijk	Waarvan
(x €1.000,-)	2021	na wijziging 2021	2021	incidenteel
Lasten	3.735	3.735	3.452	84
Baten	-952	-952	-1.848	-955
Resultaat voor mutaties in reserves	2.783	2.783	1.604	
Mutaties reserves:				
Storting in reserve			2	
Onttrekking aan reserve	-309	-309	-94	
Resultaat na mutaties in reserve	2.474	2.474	1.513	

Detailtabel programma 1 - Vernieuwing lokale democratie, bestuur en organisatie

Programma		Begroot	Werkelijk	Verschil
(x €1.000,-)		2021	2021	
Lasten				
Taakveld	Omschrijving			
0.1	Bestuur	987	1047	-60
0.2	Burgerzaken	561	559	2
0.3	Beheer overige gebouwen gronde	103	77	26
0.4	Overhead	611	366	245
0.5	Treasury	13	11	2
0.61	OZB woningen	284	355	-71
0.64	Belastingen overig	13	8	5
1.2	Openbare orde en veiligheid	305	319	-14
8.1	Ruimte en leefomgeving	140	90	50
8.3	Wonen en bouwen	718	620	98
Totale lasten van het programma		3.735	3.452	283

		Begroot	Werkelijk	Vershil
(x €1.000,-)		2021	2021	
Baten				
0.2	Burgerzaken	-255	-245	-10
0.3	Beheer overige gebouwen gronde	-66	-303	237
0.61	OZB woningen	-24	-16	-8
1.2	Openbare orde en veiligheid	-2	0	-2
8.3	Wonen en bouwen	-605	-1284	679
Totale baten van het programma		-952	-1.848	896
Totale saldo van het programma		2.782	1.604	1.178

0.3 Beheer overige gronden gebouwen

In 2021 is er een perceel grond aan de Nijverheidsstraat verkocht. Deze grond betrof nog een restant wat over was gebleven na het realiseren van de Van Kregtentunnel onder het spoor.

De opbrengst is via dit taakveld verantwoord. De verkoopopbrengst bedroeg na aftrek van verkoopkosten € 277.000. Dit incidentele voordeel is conform de nota reserves en voorzieningen toegevoegd aan de reserve opvang boekverliezen waarmee dit bedrag budgettair neutraal door de jaarrekening loopt en geen deel uit maakt van het jaarresultaat 2021.

8.3 Wonen en bouwen

Aan de batenkant zit een incidenteel voordeel van € 678.000 op de ontvangen leges voor omgevingsvergunningen. Dit wordt met name veroorzaakt door afgegeven vergunningen voor intensieve bouwactiviteiten op de industrieterreinen De Elsmoat en Weuste Noord en het bouwen van woningen in het Zuidbroek en Kleen Esch. Daarnaast is woningstichting Reggewoon actief met projecten bezig in Wierden, 1e Esweg, Kruissteenweg en seniorenwoningen. Dit incidentele bedrag maakt verder onderdeel uit van het jaarrekeningresultaat. Zie ook de verkorte analyse jaarrekeningsaldo 2021.

Kredieten met eenmalige dekking en overige stortingen/onttrekkingen reserves

In 2021, zijn incidentele uitgaven gedaan voor kredieten, welke door de gemeenteraad beschikbaar zijn gesteld in het dienstjaar of eerdere jaren, die worden gedekt door de inzet van eenmalige middelen ten laste van de daarvoor gevormde reserve.

Voor 2021 gaat het in dit programma om een bedrag ter grootte van € 84.000 voor met name extra inzet openbare orde en veiligheid en de implementatie omgevingswet.

Verder is € 10.000 euro onttrokken aan de reserve Corona ter dekking van gemaakte kosten in 2021. De storting reserves van € 2.000 betreft het restant van het jaarlijkse budget overige uitgaven dual en is conform de Nota reserves en voorzieningen.

BEGROTINGSRECHTMATIGHEID

Bedragen (x € 1.000)			Toelichting	Conclusie/overige
Begroot	Werkelijk	Verschil		
3.735	3.452	283	Geen overschrijding, geen opmerkingen.	

SLOTCONCLUSIE

Geen overschrijding binnen de totale lasten van het programma Vernieuwing lokale democratie, bestuur en organisatie. De genoemde baten van de taakvelden Beheer overige gronden gebouwen en Wonen en bouwen zorgen uiteindelijk voor een fors voordelig saldo binnen het totaal van dit programma.

WNT-verantwoording 2021 - Gemeente Wierden

De WNT is van toepassing op Gemeente Wierden. Het voor Gemeente Wierden toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021 € 209.000, dit betreft het algemeen bezoldigingsmaximum.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Gegevens 2021		
bedragen x € 1	M. Klos	W.H.J. Wienk
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/02 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	88.487	81.102
Beloningen betaalbaar op termijn	16.796	14.942
<i>Subtotaal</i>	<i>105.283</i>	<i>96.044</i>

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	191.250	209.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	105.283	96.044
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2020		
bedragen x € 1	W.H.J. Wienk	
Functiegegevens	Griffier	
Aanvang en einde functieervulling in 2020	01/01 – 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	
Dienstbetrekking?	ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	80.177	
Beloningen betaalbaar op termijn	14.427	
<i>Subtotaal</i>	<i>94.604</i>	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000	
Bezoldiging	94.604	

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

bedragen x € 1		H.F. van Breugel	
Functiegegevens	Gemeentesecretaris		
Kalenderjaar	2021	2020	
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01/01 – 05/02	07/04 – 31/12	
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	2	9	
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	185	1.165,5	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum			
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 199	€ 193	
Maxima op basis van de normbedragen per maand	42.000	221.700	
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	261.757		
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)			
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	Ja		
Bezoldiging in de betreffende periode	25.900	163.170	
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	189.070		
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.		
Bezoldiging	189.070		
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.		
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.		

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2021 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

PROG. 2 STERKE SOCIALE SAMENLEVING

	Begroot	Begroot	Werkelijk	Waarvan
(x €1.000,-)	2021	na wijziging 2021	2021	incidenteel
Lasten	26.604	26.723	28.020	63
Baten	-4.029	-4.029	-4.447	-
Resultaat voor mutaties in reserves	22.575	22.694	23.573	

Mutaties reserves:

Storting in reserve	34	996	1.006
Onttrekking aan reserve	-58	-176	-553

Resultaat na mutaties in reserve	23.512	24.024
---	---------------	---------------

Detailtabel programma 2 - Sterke sociale samenleving

		Begroot	Werkelijk	Verschil
(x €1.000,-)		2021	2021	
Lasten				
Taakveld	Omschrijving			
4.1	Openbaar basisonderwijs	148	153	-5
4.2	Onderwijshuisvesting	468	477	-9
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzak	786	760	26
5.1	Sportbeleid en activering	75	135	-60
5.2	Sportaccommodaties	1391	1426	-35
5.3	Cultuurpresentatie, productie	577	637	-60
5.4	Musea	19	41	-22
5.5	Cultureel erfgoed	31	24	7
5.6	Media	506	519	-13
5.7	Openbaar groen(openlucht)recr	3	3	0
6.1	Samenkracht en burgerparticipa	2348	2200	148
6.2	Wijkteams	281	310	-29
6.3	Inkomensregelingen	4900	5612	-712
6.4	Begeleide participatie	2362	2278	84
6.5	Arbeidsparticipatie	213	186	27
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	366	409	-43
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	6207	5308	899
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	4911	6477	-1566
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	72	58	14
7.1	Volksgezondheid	1055	1007	48
Totale lasten van het programma		26.719	28.020	-1.301

(x €1.000,-)		Begroot 2021	Werkelijk 2021	Vershil
Baten				
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzak	-80	-80	0
5.2	Sportaccommodaties	-24	-24	
5.3	Cultuurpresentatie, productie	-28	-29	1
6.1	Samenkracht en burgerparticipa	-415	-249	-166
6.3	Inkomensregelingen	-3313	-3796	483
6.4	Begeleide participatie	0	-45	45
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-10	-3	-7
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-160	-222	62
Totale baten van het programma		-4.030	-4.448	418
Totale saldo van het programma		22.692	23.571	-879

6.3 Inkomensregelingen Participatiewet / IOAW / IOAZ / BBZ

Het BUIG-budget is een gebundelde uitkering van het Rijk voor de bekostiging van uitkeringen op grond van de Participatiewet (PW), de IOAW, de IOAZ en het BBZ 2004. Ook loonkostensubsidie maakt hier onderdeel van uit. Over het jaar 2021 is het tekort op de regelingen die onder BUIG vallen berekend iets onder de 5%. Wanneer het tekort groter is dan 5% van het toegekende BUIG-budget, kan voor het meerdere een beroep worden gedaan op de vangnetregeling. Een aanvraag voor de vangnetregeling is niet mogelijk.

6.4 Begeleide participatie

Vanwege de lopende liquidatie van de GR Soweco en de oprichten van de nieuwe uitvoeringsorganisatie Ontplooi, waarmee Wierden een dienstverleningsovereenkomst met een looptijd van 5 jaar heeft gesloten zijn de werkelijke uitgaven anders verantwoord dan in de begroting 2021 is aangenomen. Ten tijde van de samenstelling van de begroting 2021 medio 2020 was een en ander nog niet duidelijk. Per saldo kan worden geconcludeerd dat de betalingen aan de GR SOWECO en aan Ontplooi passen binnen de beschikbare budgetten in de begroting 2021.

Deelbegroting sociaal domein (kosten en baten via diverse taakvelden 6.1 t/m 6.81)

Conform raadsbesluit is de deelbegroting Sociaal Domein, die met name gevoed wordt met de integratieuitkeringen voor de uitvoering van de 3 decentralisaties (Participatie, Wmo en Jeugd), voor de jaren 2015-2017 in beginsel een gesloten financieel circuit. Vanaf 2018 waren de tekorten op het sociale domein van een dusdanige omvang dat dit uitgangspunt niet meer te hanteren is.

Voor de samenstelling van de begroting 2021 is op basis van de op dat moment beschikbare informatie een raming gemaakt voor de diverse productgroepen zorg en dus ook over de diverse taakvelden in onze begroting.

Voor de jaarrekening 2020 wordt, gelijk aan de vorige jaarrekeningen, op de hoofdgroepen Participatie, Wmo en Jeugd de volgende verantwoording afgelegd:

Deelbegroting sociaal domein	Werkelijk 2020	Begroot 2021	Begroot bijgesteld 2021	Werkelijk 2021	Dekking Coronareserve	Verschil begroot 2021	Verschil bijgesteld begroot 2021
Uitgaven							
* Participatie	€ 3.023.610	€ 2.597.305	€ 2.597.317	€ 2.790.749		€ -193.444	€ -193.432
* WMO	€ 2.825.946	€ 3.016.166	€ 3.019.824	€ 2.262.938		€ 753.228	€ 756.886
* Jeugd	€ 6.499.418	€ 4.882.932	€ 4.911.177	€ 6.476.568		€ -1.593.636	€ -1.565.391
	€ 12.348.974	€ 10.496.403	€ 10.528.318	€ 11.530.255		€ -1.033.852	€ -1.001.937
Inkomsten							
* Integratieuitkeringen							
Participatie	€ -2.417.761	€ -2.115.976	€ -2.115.976	€ -2.115.976	€ -31.510	€ 31.510	€ 31.510
WMO	€ -3.229.490	€ -3.267.550	€ -3.267.550	€ -3.500.461	€ -26.330	€ 259.241	€ 259.241
Jeugd	€ -4.923.864	€ -5.189.847	€ -5.189.847	€ -5.822.010	€ -28.276	€ 660.439	€ 660.439
* Algemeen geld	€ -422.000	€ -422.000	€ -422.000	€ -465.800		€ 43.800	€ 43.800
* Compensatie Corona	€ -	€ -	€ -	€ -		€ -	€ -
	€ -10.993.116	€ -10.995.373	€ -10.995.373	€ -11.904.247	€ -86.116	€ 994.990	€ 994.990
* salarissen en overhead	€ 799.810	€ 799.810	€ 799.810	€ 799.810		€ -	€ -
* korting AU suppletie	€ 16.528	€ 19.158	€ 19.158	€ 19.158		€ -	€ -
Saldo	€ 2.172.196	€ 319.998	€ 351.913	€ 444.976	€ -86.116	€ -38.862	€ -6.947
Budgetten excl. overhead en eenmalig							
	Werkelijk 2020	Begroot 2021	Begroot bijgesteld 2021	Werkelijk 2021	Dekking Coronareserve	Verschil begroot 2021	Verschil bijgesteld begroot 2021
* Participatie	€ 183.849	€ 59.329	€ 59.341	€ 208.973	€ -31.510	€ -118.134	€ -118.122
* WMO	€ -403.544	€ -251.384	€ -247.726	€ -1.237.522	€ -26.330	€ 1.012.468	€ 1.016.126
* Jeugd	€ 1.575.554	€ -306.915	€ -278.670	€ 654.558	€ -28.276	€ -933.197	€ -904.952
* overhead eenmalig	€ 816.338	€ 818.968	€ 818.968	€ 818.968	€ -	€ -	€ -
Saldo	€ 2.172.196	€ 319.998	€ 351.913	€ 444.976	€ -86.116	€ -38.862	€ -6.947

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat het werkelijke tekort 2021 afgerond € 445.000 bedraagt. In de begroting inclusief interventieplan was rekening gehouden met een tekort van € 352.000 dat met algemene dekkingsmiddelen is gedekt. Het aanvullend tekort ad € 93.000 wordt voor € 86.000 gedekt uit de coronareserve en het restant van € 7.000 is onttrokken aan de reserve sociaal domein. Op balansdatum resteert derhalve aan specifiek weerstandsvermogen, voor het sociaal domein, nog een bedrag van € 1.993.000.

De hogere inkomsten bij de WMO en Jeugd komen voort uit een hogere algemene uitkering dan opgenomen in de begroting 2021. Naast doorgevoerde indexatie door het rijk komt de meeropbrengst bij de jeugd voort uit de extra middelen die het rijk beschikbaar heeft gesteld naar aanleiding van het advies van de arbitragecommissie (de commissie van Wijzen).

In het jaarverslag wordt in programma 2 “Sterke sociale samenleving” ingegaan op de ontwikkelingen binnen het sociaal domein.

Kredieten met eenmalige dekking en overige stortingen en onttrekkingen reserves

In 2021 zijn incidentele uitgaven gedaan voor kredieten, welke door de gemeenteraad beschikbaar zijn gesteld in het dienstjaar of eerdere jaren, die worden gedekt door de inzet van eenmalige middelen ten laste van de daarvoor gevormde reserve.

Voor 2021 gaat het in dit programma om een bedrag ter grootte van € 63.000 voor o.a. lokaal sportakkoord, instellen cultuurfonds, invoering wet inburgering en campagne rondkomen in Wierden. Daarnaast is er in 2021 € 7.000 euro onttrokken aan de reserve sociaal domein en € 413.000 aan de reserve Corona. Uit de reserve kunst 0,5% regeling is verder € 15.000 onttrokken voor de dekking van kunstwerken bij het Vossenbosch en op het Middenplein. Voor dekking afschrijving kulturhus Hoge Hexel is tot slot het jaarlijkse bedrag van € 32.000 uit de reserve onttrokken.

In de reserve sociaal domein en gemeentelijke monumenten is in 2021 respectievelijk een bedrag van € 962.000 en een bedrag van € 30.000 gestort. Dit alles verklaart met name de stortingen in reserves van circa € 1 miljoen en de onttrokken reserves met circa € 0,5 miljoen.

BEGROTINGSRECHTMATIGHEID

Bedragen (x € 1.000)			Toelichting	Conclusie/overige
Begroot	Werkelijk	Verschil		
26.723	28.020	1.297-	De overschrijding is bijna volledig toe te schrijven aan de hoge kosten Sociaal Domein en dan met name het onderdeel jeugd.	Past binnen beleid.

SLOTCONCLUSIE

Het totale nadeel binnen het programma sterke Sociale samenleving wordt voor het grootste gedeelte verklaard door de genoemde hoge kosten in de jeugdzorg binnen het sociaal domein. Al de tekorten binnen het sociaal domein zijn uiteindelijk gedekt door de hogere ontvangen algemene uitkering voor de 3 decentralisaties en de onttrekking uit de reserve sociaal domein en reserve Corona zodat dit geen invloed heeft op het jaarrekeningresultaat.

PROG. 3 DUURZAME ONTWIKKELING

	Begroot	Begroot	Werkelijk	Waarvan
(x €1.000,-)	2021	na wijziging	2021	incidenteel
Lasten	2.096	2.131	1.934	145
Baten	-1.996	-2.031	-2.015	-
Resultaat voor mutaties in reserves	100	100	-81	

Mutaties reserves:

Storting in reserve

Onttrekking aan reserve

	-312	-312	-261
--	------	------	------

Resultaat na mutaties in reserve	-212	-212	-341
---	-------------	-------------	-------------

Detailtabel programma 3 - Duurzame ontwikkeling

		Begroot	Werkelijk	Verschil
(x €1.000,-)		2021	2021	
Lasten				
Taakveld	Omschrijving			
7.3	Afval	1668	1636	32
7.4	Milieubeheer	463	299	164
Totale lasten van het programma		2.131	1.935	196

		Begroot	Werkelijk	Verschil
(x €1.000,-)		2021	2021	
Baten				
7.3	Afval	-2031	-2015	-16
Totale baten van het programma		-2.031	-2.015	-16
Totale saldo van het programma		100	-80	180

Kredieten met eenmalige dekking en overige stortingen/onttrekkingen reserves

In 2021 zijn incidentele uitgaven gedaan voor kredieten, welke door de gemeenteraad beschikbaar zijn gesteld in het dienstjaar of eerdere jaren, die worden gedekt door de inzet van eenmalige middelen ten laste van de daarvoor gevormde reserve.

Voor 2020 gaat het in dit programma om een bedrag ter grootte van € 145.000 voor kosten duurzame ontwikkeling, visie warmtetransitie en wijkuitvoeringsplannen.

In 2021 is er daarnaast aan de reserve Duurzaamheid € 112.000 onttrokken en beschikbaar gesteld voor nieuwe kredieten in 2021. Tot slot is aan de reserve Corona een bedrag van € 4.000 onttrokken voor dekking van gemaakte kosten.

BEGROTINGSRECHTMATIGHEID

Bedragen (x € 1.000)			Toelichting	Conclusie/overige
Begroot	Werkelijk	Verschil		
2.131	1.934	197	Geen overschrijding, geen opmerkingen.	

SLOTCONCLUSIE

Geen overschrijding of bijzonderheden binnen het programma Duurzame ontwikkeling.

PROG. 4 EERLIJKE ECONOMIE EN GEBIEDSONTWIKKELING

	Begroot	Begroot	Werkelijk	Waarvan
(x €1.000,-)	2021	na wijziging	2021	incidenteel
Lasten	2.085	4.744	2.834	-29
Baten	-1.238	-3.921	-2.459	-
Resultaat voor mutaties in reserves	847	823	375	
Mutaties reserves:				
Storting in reserve	6	56	176	
Onttrekking aan reserve	-140	-90	-69	
Resultaat na mutaties in reserve	711	786	482	

Detailtabel programma 4 - Eerlijke economie en gebiedsontwikkeling

		Begroot	Werkelijk	Vershil
(x €1.000,-)		2021	2021	
Lasten				
Taakveld	Omschrijving			
3.1	Economische ontwikkeling	425	367	58
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3898	2234	1664
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsrege	57	14	43
3.4	Economische promotie	185	134	51
5.7	Openbaar groen(openlucht)recr	103	76	27
8.1	Ruimte en leefomgeving	75	10	65
Totale lasten van het programma		4.743	2.835	1.908
Baten				
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-3903	-2450	-1453
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsrege	-19	-10	-9
Totale baten van het programma		-3.922	-2.460	-1.462
Totale saldo van het programma		821	376	445

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Bedrijventerreinen

De grondexploitaties op dit programma laten diverse verschillen zien ten opzichte van de begroting die samenhangen met het verplicht naar de voorraad op de balans boeken van kosten en opbrengsten. Met name door meer of minder grondverkoop ontstaan dergelijke verschillen ten opzichte van de begroting. Voor de lastenkant geldt hetzelfde. Minder of meer kosten veroorzaakt ook hier een onder- of overschrijding maar ook een andere dan geraamde voorraadmutatie naar de balans.

Op dit programma worden de resultaten uit grondexploitatie voor het onderdeel bedrijventerreinen zichtbaar. In 2021 is winst genomen op complex:

De Elsmoat voor een bedrag van € 252.000.

Hiervan is in de voorziening af te rekenen winst grondexploitatie met de gemeente Rijssen-Holten een bedrag gestort van € 126.000 (50%).

Verder is het aandeel Wierden (50%) gestort in de reserve voorlopige resultaten grondexploitatie van € 126.000.

De winst of verliesneming vloeit voort uit de verslaggevingsvoorschriften op basis waarvan winst of verlies moet worden genomen naar rato van de voortgang van het project. De resultaten van de Elsmoat worden gedeeld met de gemeente Rijssen-Holten. Om deze reden is de voorziening (betalingsverplichting) met de helft van het verantwoorde resultaat van 2021 verhoogd. De getroffen voorziening met de gemeente Rijssen-Holten is in 2021 financieel afgerekend t/m het boekjaar 2020 voor een bedrag van € 841.000 omdat 90% van de verkopen van het complex zijn bereikt.

Het aandeel in het positieve resultaat voor de gemeente Wierden is verder conform raadsbesluit gestort in de reserve voorlopige resultaten grondexploitatie. Dit betekent dat deze winst geen invloed heeft op het uiteindelijke jaarresultaat 2021. In verband met het bereiken van de 90% verkopen van De Elsmoat is er € 967.000 onttrokken aan de reserve voorlopig resultaat GREX en gestort in de reserve winst grondverkoop overeenkomstig het vastgestelde beleid.

In 2021 is een deel van de in het verleden getroffen verliesvoorziening van de grondexploitaties vrijgevallen voor een totaalbedrag van € 342.000. Voor de bedrijventerreinen, op dit taakveld, is dit een vrijval voor complex De Weuste Noord geweest van € 218.000. Voor de complexen Rondweg en De Esrand is er n.a.v. de nieuwe exploitatieopzetten een extra bedrag van € 128.000 bijgestort. Per saldo is daarmee in 2021 voor de bedrijventerreinen een bedrag vrijgevallen van € 90.000. Dit incidentele bedrag maakt onderdeel uit van het jaarrekeningresultaat. Zie ook de verkorte analyse jaarrekeningsaldo 2021.

Kredieten met eenmalige dekking en overige stortingen/onttrekkingen reserves

In 2021 zijn incidentele uitgaven gedaan voor kredieten, welke door de gemeenteraad beschikbaar zijn gesteld in het dienstjaar of eerdere jaren, die worden gedekt door de inzet van eenmalige middelen ten laste van de daarvoor gevormde reserve.

Voor 2021 gaat het in dit programma om een bedrag ter grootte van € 61.000 voor kosten landinrichting Enter en onderzoek behoefte bedrijventerreinen. Er is een bedrag uit de reserve Corona van € 8.000 onttrokken ter dekking van gemaakte kosten. Daarnaast heeft

een storting in de reserve voorlopig resultaat GREX plaatsgevonden van € 126.000. Dit betreft de winst van complex Elsmoat, aandeel Wierden 50%, en is conform de POC methode. Tot slot is overeenkomstig de actiepunten uit de Nota Meerjarenbeleid 2021-2024 (NMB), en de toelichting in de bestuursrapportage, de bijdrage voor 2021 van € 50.000 gestort in de reserve Gebiedsvisie A1-zone ten laste het krediet vitaal landelijk gebied 2021.

BEGROTINGSRECHTMATIGHEID

Bedragen (x € 1.000)			Toelichting	Conclusie/overige
Begroot	Werkelijk	Verschil		
4.744	2.834	1.910	Geen overschrijding, geen opmerkingen.	

SLOTCONCLUSIE

De verschillen tussen begroot en werkelijk in zowel de lasten als baten binnen programma Eerlijke economie en gebiedsontwikkeling wordt veroorzaakt door het verplicht bruto boeken binnen de grondexploitaties van al de voorraadmutaties naar de balans. Deze voorraadmutaties worden primitief en voorzichtig geraamd en veroorzaken dus zowel aan de lastenkant als aan de batenkant het verschil ten opzichte van de raming. In 2021 veroorzaakt op de complexen bedrijventerreinen: De Weuste Noord, De Elsmoat, De Esrand en Rondweg Enter.

Het overige verschil wordt in 2021 met name veroorzaakt door de vrijval en stortingen binnen de verliesvoorziening.

PROG. 5 PRETTIG WONEN EN LEVEN

	Begroot	Begroot	Werkelijk	Waarvan
(x €1.000,-)	2021	na wijziging 2021	2021	incidenteel
Lasten	15.066	17.883	11.489	-155
Baten	-8.516	-11.330	-5.649	-
Resultaat voor mutaties in reserves	6.550	6.553	5.840	

Mutaties reserves:

Storting in reserve

-275 743

Onttrekking aan reserve

-98 -123 -790

Resultaat na mutaties in reserve	6.453	6.156	5.791
---	--------------	--------------	--------------

Detailtabel programma 5 - Prettig wonen en leven

		Begroot	Werkelijk	Vershil
(x €1.000,-)		2021	2021	
Lasten				
Taakveld	Omschrijving			
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1579	1502	77
1.2	Openbare orde en veiligheid	39	44	-5
2.1	Verkeer en vervoer	2711	2530	181
3.4	Economische promotie	37	15	22
5.7	Openbaar groen(openlucht)recr	1760	1791	-31
6.1	Samenkracht en burgerparticipa	46	43	3
7.2	Riolering	2431	2430	1
7.4	Milieubeheer	573	497	76
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	269	261	8
8.1	Ruimte en leefomgeving	696	688	8
8.2	Grondexploitatie(niet-bedrijv)	7688	1552	6136
8.3	Wonen en bouwen	56	136	-80
Totale lasten van het programma		17.885	11.489	6.396

(x €1.000,-)		Begroot 2021	Werkelijk 2021	Verschil
Baten				
2.1	Verkeer en vervoer	-72	-73	1
5.7	Openbaar groen(openlucht)recr	-30	-39	9
6.1	Samenkracht en burgerparticipa	-5	-5	0
7.2	Riolering	-3162	-3190	28
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-295	-249	-46
8.1	Ruimte en leefomgeving	-70	-108	38
8.2	Grondexploitatie(niet-bedrijv)	-7688	-1978	-5710
8.3	Wonen en bouwen	-9	-9	0
Totale baten van het programma		-11.331	-5.651	-5.680
Totale saldo van het programma		6.554	5.838	716

1.1 Crisbeheersing en brandweer

De Veiligheidsregio Twente (VRT) heeft het jaar 2020 positief afgewikkeld. Het positief resultaat is overgemaakt naar de deelnemende gemeenten en geeft voor 2021 een éénmalig voordeel voor de gemeente Wierden van € 56.000 vinnen dit taakveld. Dit incidentele bedrag maakt ook onderdeel uit van het jaarresultaat 2021. Zie ook de verkorte analyse jaarrekeningsaldo 2021.

8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Woningbouw

De grondexploitaties op dit programma laten diverse verschillen zien ten opzichte van de begroting die samenhangen met het verplicht naar de voorraad op de balans boeken van kosten en opbrengsten. Met name door meer of minder grondverkoop ontstaan dergelijke verschillen ten opzichte van de begroting. Voor de lastenkant geldt hetzelfde. Minder of meer kosten veroorzaakt ook hier een onder- of overschrijding maar ook een andere dan geraamde voorraadmutatie naar de balans.

Op dit programma worden de resultaten uit grondexploitatie voor het onderdeel woningbouw zichtbaar. In 2021 is winst of verlies genomen op de volgende complexen:

Zenderink	€ 50.000-	verlies
Zuidbroek Deelgebied 2,2	€ 2.000	winst
Zuidbroek Deelgebied 2,3	€ 53.000	winst
Berghorst	€ 147.000	winst
Kleen Esch	€ 22.000	winst

De winst of verliesneming vloeit voort uit de verslaggevingsvoorschriften op basis waarvan winst moet worden genomen naar rato van de voortgang van het project. Conform raadsbesluit zijn deze resultaten gestort in de reserve voorlopige resultaten grondexploitatie. Dit betekent dat deze winstneming geen invloed heeft op het uiteindelijke jaarresultaat 2021.

In verband met het bereiken van de 90% verkopen van Zuidbroek Deelgebied 2,2 is er een bedrag van € 436.000 onttrokken aan de reserve voorlopig resultaat GREX en gestort in de reserve winst grondverkoop overeenkomstig vastgesteld beleid.

Verder is het complex De Berghorst definitief afgesloten in 2021 en is het resultaat van in totaal € 791.000, conform vastgesteld beleid, ook onttrokken aan de reserve voorlopig resultaat GREX en gestort in de reserve winst grondverkoop.

In 2021 is een deel van de in het verleden getroffen verliesvoorziening van de grondexploitatie vrijgevallen voor een totaalbedrag van € 342.000. Voor de woningbouw, op dit taakveld, betreft dit een vrijval voor complex Kleen Esch. In 2021 is voor de woningbouw een bedrag vrijgevallen van € 252.000. Dit incidentele bedrag maakt onderdeel uit van het jaarrekeningresultaat. Zie ook de verkorte analyse jaarrekeningsaldo 2021.

Kredieten met eenmalige dekking en overige stortingen/onttrekkingen reserves

In 2021 zijn incidentele uitgaven gedaan voor kredieten, welke door de gemeenteraad beschikbaar zijn gesteld in het dienstjaar of eerdere jaren, die worden gedekt door de inzet van eenmalige middelen ten laste van de daarvoor gevormde reserve.

Voor 2021 gaat het in dit programma om een bedrag ter grootte van € 153.000 voor onder andere: opstellen wegenbeheersplan, opstellen beleidsplan openbare verlichting, Twentse kracht groene metropool en ontwikkeling landelijk gebied. Verder is onttrokken een bedrag van € 16.000 voor dekking afschrijvingslasten wegen en onttrekkingen aan de reserve onderhoud wegen € 608.000 en voor onderhoud bruggen € 14.000. In 2021 is verder een bedrag van € 275.000 vrijgevallen binnen de reserve winst grondverkoop. Deze vrijval is ten gunste van de algemene reserve gebracht e.e.a. conform en toegelicht in de bestuursrapportage van 2021. Verder is in 2021 € 173.000 gestort in de reserve voorlopige resultaten grondexploitatie door de winst en correctie winstneming woningbouw van de complexen Kleen Esch, Zenderink, Zuidbroek Deelgebied 2, 2 en 3 en De Berghorst. Tot slot zijn er in 2021 bedragen gestort in de reserve wegen € 691.000 en de reserve onderhoud bruggen € 145.000.

BEGROTINGSRECHTMATIGHEID

Bedragen (x € 1.000)			Toelichting	Conclusie/overige
Begroot	Werkelijk	Verschil		
17.883	11.489	6.394	Geen overschrijding, geen opmerkingen.	

SLOTCONCLUSIE

De grote verschillen tussen begroot en werkelijk in zowel de lasten als baten binnen dit programma wordt ook hier met name veroorzaakt door het verplicht bruto boeken binnen de grondexploitatie van al de voorraadmutaties naar de balans. In 2021 veroorzaakt door de diverse lasten en baten op de complexen woningbouw: Zenderink, Zuidbroek DG2, 2, en 3, Berghorst en Kleen Esch. Overige verschillen wordt met name veroorzaakt door de vrijval binnen de verliesvoorziening.

OVZ. ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

	Begroot	Begroot	Werkelijk	Waarvan
(x €1.000,-)	2021	na wijziging 2021	2021	incidenteel
Lasten	204	161	251	-
Baten	-39.902	-42.152	-44.476	-1.689
Resultaat voor mutaties in reserves	-39.698	-41.991	-44.225	

Mutaties reserves:

Storting in reserve	1.334	3.914	3.799
Onttrekking aan reserve	-1.279	-2.303	-2.806

Resultaat na mutaties in reserve	-39.639	-40.376	-43.234
---	----------------	----------------	----------------

Detailtabel Overzicht Algemene dekkingsmiddelen

		Begroot	Werkelijk	Verschil
(x €1.000,-)		2021	2021	
Lasten				
Taakveld	Omschrijving			
0.5	Treasury	137	439	-302
0.8	Overige baten en lasten	25	-188	213
Totale lasten van het programma		162	251	-89

		Begroot	Werkelijk	Verschil
(x €1.000,-)		2021	2021	
Baten				
0.2	Burgerzaken	-58	-40	-18
0.5	Treasury	-3474	-3608	134
0.61	OZB woningen	-3403	-3420	17
0.62	OZB niet-woningen	-1293	-1264	-29
0.64	Belastingen overig	-60	2	-62
0.7	Algemene uitkering en ov.uitk.	-33334	-35802	2468
0.8	Overige baten en lasten	-205	-1	-204
3.4	Economische promotie	-324	-345	21
Totale baten van het programma		-42.151	-44.478	2.327
Totale saldo van het programma		-41.988	-44.227	2.239

2021	Begroot			Begroot na wijziging			Werkelijk		
Lokale heffingen	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Belastingen overig		-60	-60		-60	-60		2	2
Economische promotie		-324	-324		-324	-324		-345	-345
OZB niet-woningen		-1.293	-1.293		-1.293	-1.293		-1.264	-1.264
OZB woningen		-3.403	-3.403		-3.403	-3.403		-3.420	-3.420
Saldo voor mutaties in reserves		-5.080	-5.080		-5.080	-5.080		-5.027	-5.027

In paragraaf G zijn de lokale heffingen uitgesplitst naar soort heffing. Voor detailinformatie verwijzen we u naar deze paragraaf.

2021	Begroot			Begroot na wijziging			Werkelijk		
Algemene uitkering	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Algemene uitkering en ov.uitk.		-33.306	-33.306		-33.334	-33.334		-35.802	-35.802
Saldo voor mutaties in reserves		-33.306	-33.306		-33.334	-33.334		-35.802	-35.802

Specificatie Algemene uitkering

Begroot (incl. wijzigingen)	30.126
Werkelijk ontvangen in dienstjaar	32.411
Meer ontvangen	2.285

Verklaring ontwikkeling

Hoeveelheidsverschillen	1.244
Onroerendzaakbelasting	10
Uitkeringsfactor	634
Integratie- en decentralisatieuitkeringen	219
Suppletieuitkeringen	6
Aanvullingen	109
Verrekening voorgaande jaren	63
Totaal	2.285

Toelichting op de ontwikkeling

Hoeveelheidsverschillen

Door ontwikkeling van hoeveelheden en gewicht voor diverse maatstaven, zien we een groei in de algemene uitkering. Deze groei wordt voornamelijk veroorzaakt door de compensatiepakketten van het Rijk voor Corona en we hebben in 2021 extra jeugdmiddelen ontvangen.

Onroerendzaakbelasting

Bij de bepaling van het gemeentefonds wordt er vanuit gegaan dat de gemeenten eigen belastinginkomsten uit de OZB ontvangen. We zien hier een voordeel, omdat in onze berekening uitgegaan wordt van een actueel bedrag. De verwachting is dan ook dat dit voordeel op een later moment weer in mindering zal komen.

Uitkeringsfactor

Het accres is de jaarlijkse toe- of afname van het gemeentefonds, welke wordt veroorzaakt door de normeringssystematiek "trap-op-trap-af". Dit accres komt tot uitdrukking in de uitkeringsfactor. Het accres is met 32 punten gestegen.

Integratie- en decentralisatieuitkeringen

Deze mutaties worden in hoofdzaak veroorzaakt door extra ontvangen gelden voor decentralisatieuitkeringen ter compensatie voor Corona. Daarnaast hebben we extra middelen ontvangen voor maatschappelijke begeleiding statushouders, jeugd aan zet, heroriëntatie zelfstandigen en einde lening inburgeringsplicht.

Suppletieuitkeringen

Om te voorkomen dat er bij de overheveling van de integratie uitkering Sociaal Domein naar de algemene uitkering herverdeeldeffecten optreden, worden de budgettaire gevolgen gecorrigeerd met een suppletie-uitkering. Dit heeft voornamelijk betrekking op de suppletie-uitkering Jeugdzorg.

Aanvullingen

Bij het maken van de raming van de algemene uitkering voor 2021 hebben we correcties gemaakt voor de raming statushouders. Verder zijn middelen bestemd voor taakmutaties kerkenvisie en kansrijke start. Daarnaast zijn er gelden bestemd voor het opvangen van kosten Corona en brede aanpak dak- en thuisloosheid.

Verrekening voorgaande jaren

In het jaar 2021 hebben we verrekeningen ontvangen voor de jaren 2019 en 2020.

Specificatie Integratie uitkering Sociaal Domein

Begroot (incl. wijzigingen)	3.207
Werkelijk ontvangen in dienstjaar	3.391
Meer ontvangen	184

Verklaring ontwikkeling

Participatiewet	160
Voogdij/18+ (IU)	24
Totaal	184

Dit bedrag maakt onderdeel uit van de deelbegroting Sociaal Domein.

Resumé

Via het Gemeentefonds is per saldo € 2.469.000 meer ontvangen. Hiervan heeft € 865.000 betrekking op de 3 decentralisaties Participatie, Wmo en Jeugd en maakt daarmee onderdeel uit van de deelbegroting Sociaal Domein.

Aan reguliere algemene uitkering is in totaal € 1.604.000 meer ontvangen via de diverse genoemde onderdelen. Dit incidentele bedrag maakt onderdeel uit van het jaarrekeningresultaat. Zie ook de verkorte analyse jaarrekeningsaldo 2021.

2021	Begroot			Begroot na wijziging			Werkelijk		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Dividend									
Treasury		-1.041	-1.041		-3.263	-3.263		-3.348	-3.348
Saldo voor mutaties in reserves		-1.041	-1.041		-3.263	-3.263		-3.348	-3.348

Toelichting dividenden 2021

Hierna volgt een overzicht van instellingen waarin de gemeente deelneemt en de opbrengsten die deze activiteiten in 2021 hebben opgeleverd.

Instelling	Aantal aandelen	Dividenden en winstuitkeringen Begroot	Werkelijk	Afwijking
BNG aandelen A	21.060	27.400	64.865	37.465
Enexis	21.310	14.900	10.712	4.188-
Vitens	23.164	-	-	-
COGAS	377	2.976.000	2.969.847	6.153-
Wadinko NV	50	25.000	-	25.000-
Crematorium Twente		-	1.903	1.903
Twence BV		220.000	252.457	32.457
Twente Milieu		-	48.564	48.564
Totaal		3.263.300	3.348.348	85.048

In 2021 is per saldo incidenteel € 85.000 meer dividend ontvangen van de diverse instellingen dan was begroot. Het hogere dividend wordt met name veroorzaakt door het uitbetalen van 2 jaar dividend in 2021 door de BNG (zowel 2020 als het jaar 2019 wat was uitgesteld door de regels Corona en advies ECB).

Verder is er een hogere opbrengst ontvangen voor Twence afvalverwerking en een ontvangen éénmalig dividend via Twente Milieu vanwege een incidenteel beter resultaat vanwege Corona. Vitens heeft verder net als vorig jaar geen dividend uitgekeerd vanwege haar grote investeringsopgave en aanpassing tarieven. En tot slot heeft Wadinko geen dividend uitbetaald vanwege de NOW subsidie die zij hebben ontvangen en de regelgeving die daar betrekking op heeft.

In 2021 er tot slot extra dividend ontvangen van de Cogas voor een bedrag van € 2,2 miljoen in verband met de verkoop van Cogas Kabel Infra. Dit is uitgebreid toegelicht in de bestuursrapportage van 2021 en conform besluitvorming met aansluitend een begrotingswijziging toegevoegd aan de algemene reserve en maakt daarmee geen deel uit van het jaarrekeningresultaat.

2021	Begroot			Begroot na wijziging			Werkelijk		
Saldo financieringsfunctie	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Treasury	137	-210	-73	137	-210	-73	448	-258	190
Saldo voor mutaties in reserves	137	-210	-73	137	-210	-73	448	-258	190

Toelichting saldo financieringsfunctie

Het saldo van de financieringsfunctie bestaat uit de lasten en baten van de financieringsmiddelen in rekening-courant en het saldo van de rente die betaald of ontvangen is voor het kortdurend aantrekken of uitzetten van middelen (kasgeld). Verder zijn hier verantwoord de toegerekende rente voor de de financiële vast activa inzake de verstrekte geldleningen ten behoeve van de sport, en de werkelijk ontvangen rentevergoedingen die hier tegenover staan.

Tot slot worden hier verantwoord de rente langlopende geldleningen, rente eigen vermogen, rente stelpost herfinanciering eigen vermogen verminderd met de toegerekende rente aan de grondexploitaties (GREX) en de toegerekende rente in de kapitaallasten aan de taakvelden (zie ook schema rentetoerekening jaarrekening 2021 Paragraaf C).

Lasten:

Betaalde rente (m.n. rekening courant bankrekeningen en naheffingsrente belastingdienst)	81.100
Toegerekende rente verstrekte geldleningen sport	207.800
Betaalde rente opgenomen langlopende geldleningen	683.800
Rente over eigen vermogen	8.300
Rente stelpost herfinanciering eigen vermogen	201.600
Toegerekende rente grondexploitaties	39.500-
Toegerekende rente kapitaallasten aan taakvelden	695.600-

Baten:

Rentevergoedingen (m.n. rekening-courant bankrekeningen en rente over exploitatiebijdrage GREX)	49.900
Rentevergoedingen verstrekte geldleningen sport	207.800

2021	Begroot			Begroot na wijziging			Werkelijk		
Overige algemene dekkingsmiddelen	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Burgerzaken	0	-58	-58	0	-58	-58	0	-40	-40
Overige baten en lasten	68	-205	-137	25	-205	-180	-189	-1	-190
Treasury	0	-1	-1	0	-1	-1	-8	-2	-10
Saldo voor mutaties in reserves	68	-264	-196	25	-264	-239	-197	-43	-240

Toelichting op overige algemene dekkingsmiddelen

Op overige algemene dekkingsmiddelen wordt onder andere geraamd:

1. Jaarlijks terugkerende stelposten;
2. Stelposten, die worden veroorzaakt door ontwikkelingen die op het laatste moment nog verwerkt kunnen worden (in 2021 niet aan de orde);
3. De bespaarde rente over de reserve;
4. Opbrengsten secretarieleges en lichtmastreclame;
5. Rente achtergestelde lening Vitens (ook opgenomen in schema rentetoerekening jaarrekening 2021 paragraaf C).

Lasten:

Stelpost dekkingsmaatregelen	201.600-
Overige stelposten; Cao salarismaatregelen en vacatureruimte	13.300
Bespaarde rente over reserve	8.300-

Baten:

Opbrengsten secretarieleges	40.400
Opbrengst lichtmastreclame	1.300
Rente achtergestelde lening Vitens	1.600

Analyse onderuitputting

In de begroting wordt jaarlijks rekening gehouden met een post onderuitputting van € 410.000. Op begrotingsbasis wordt rekening gehouden met onderbesteding op de kostencomponenten loon- en prijscompensatie, rentelasten, afschrijvingen en salarissen.

OVZ. OVERHEAD, ONVOORZIEN, VPB

	Begroot	Begroot	Werkelijk	Waarvan
(x €1.000,-)	2021	na wijziging 2021	2021	incidenteel
Lasten	7.426	7.422	7.510	70
Baten	-26	-26	-17	-
Resultaat voor mutaties in reserves	7.400	7.396	7.493	

Mutaties reserves:

Storting in reserve	200	200	1.173
Onttrekking aan reserve	-230	-230	-541

Resultaat na mutaties in reserve	7.369	7.365	8.125
---	--------------	--------------	--------------

Detailtabel Overzicht Overhead, Onvoorzien, Vpb

		Begroot	Werkelijk	Verschil
(x €1.000,-)		2021	2021	
Lasten				
Taakveld	Omschrijving			
0.4	Overhead	7376	7506	-130
0.8	Overige baten en lasten	40	0	40
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	5	4	1
Totale lasten van het programma		7.421	7.510	-89

		Begroot	Werkelijk	Verschil
(x €1.000,-)		2021	2021	
Baten				
0.4	Overhead	-26	-17	-9
Totale baten van het programma		-26	-17	-9

Totale saldo van het programma	7.395	7.493	-98
---------------------------------------	--------------	--------------	------------

Overhead

2021	Begroot			Begroot			Werkelijk		
				na wijziging					
Overhead	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Overhead	7.376	-26	7.350	7.376	-26	7.350	7.506	-17	7.489
Saldo voor mutaties in reserves	7.376	-26	7.350	7.376	-26	7.350	7.506	-17	7.489

0.4 Overhead

Het saldo op taakveld 0.4 Overhead laat in totaal een nadeel zien van € 139.000.

Het nadeel van € 300.000 op uren wordt grotendeels veroorzaakt door extra inzet i.v.m. corona op afdeling communicatie. Dit nadeel laat op andere taakvelden binnen de diverse programma's echter een voordeel zien omdat daar minder uren worden verantwoord; daarmee budgetneutraal binnen de jaarrekening. In zowel 2019 als 2020 is met een aantal medewerkers een vertrekregeling getroffen. De kosten van deze verplichtingen, zijn conform voorschriften, ten laste van het resultaat van deze jaren gebracht. Uiteindelijk kunnen de werkelijke kosten lager uitvallen. Een eventuele meevaller als gevolg hiervan wordt verantwoord in het jaar dat deze zich voordoet. In 2021 is uiteindelijk voor een bedrag van € 183.000 geen gebruik gemaakt van de eerder opgenomen verplichtingen en daarmee valt dit bedrag dan ook vrij. Zie hiervoor de verkorte analyse jaarrekeningsaldo 2021.

De opbrengst van de inruil van oude voertuigen en machines laat voor het jaar 2021 een éénmalig voordeel zien van € 84.000. Deze mogen in het kader van de BBV niet verrekend worden met de nieuwe aanschaf. Zie hiervoor ook de verkorte analyse jaarrekeningsaldo 2021.

De eindheffing werkkostenregeling (WKR) laat een nadeel zien van € 27.000. Verder geven de kosten gemeentehuis voor o.a. extra schoonmaak i.v.m. corona en een hoger energiegebruik een nadeel van € 25.000.

Tenslotte zijn er nog lichte budgetoverschrijdingen op o.a. ARBO-maatregelen, abonnementen en uitbesteding drukwerk.

Kredieten met eenmalige dekking

In 2021 zijn incidentele uitgaven gedaan voor kredieten, welke door de gemeenteraad beschikbaar zijn gesteld in het dienstjaar of eerdere jaren, die worden gedekt door de inzet van eenmalige middelen ten laste van de daarvoor gevormde reserve.

Voor 2021 gaat het in dit programma om een bedrag ter grootte van € 337.000 en zijn met name kosten gemaakt voor Arbo zaken en de doorontwikkeling van de organisatie. Dit bedrag is ook onttrokken aan de reserve. Verder is er € 82.000 onttrokken uit de reserves inzake dekking afschrijving Gemeentehuis en een bedrag van € 122.000 uit de reserve Corona als dekking van gemaakte kosten. In 2021 zijn de ontvangen rijksmiddelen ten gevolge van de Coronacrisis van in totaal € 993.000 gestort in de reserve conform reeds eerder genomen besluitvorming in 2020. Tot slot is er een bedrag van € 180.000 gestort in de reserve afschrijving gemeentegarage ter dekking van de bouwkosten die gemaakt zijn i.v.m. de komst van de nieuwe medewerkers van de sociale werkvoorziening.

Onvoorzien

2021	Begroot			Begroot na wijziging			Werkelijk		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Onvoorzien									
Overige baten en lasten	44		44	40		40			
Saldo voor mutaties in reserves	44		44	40		40			

In de primitieve begroting 2021 is een post voor onvoorzien uitgaven opgenomen van € 44.175.

In 2021 zijn de volgende begrotingswijzigingen gemuteerd op onvoorziene uitgaven:

Wijzigings- nummer Bedragen in €	Programma, omschrijving	Begrotingswijzi ging raad d.d.	Structureel	Eenmalig
1	Sluiting begrotingswijziging/ toevoeging aan onvoorzien	23-11-2020	11.044	33.131
7	Prettig wonen en leven/ Grondaankoop	14-9-2021	3.125-	
10	Bornerbroekseweg Enter Sterke sociale samenleving/ Vervangen toestellen sportruimte Kulturhus Irene	14-12-2021	1.250-	
Totaal			6.669	33.131

Vennootschapsbelasting

2021	Begroot			Begroot na wijziging			Werkelijk		
Vennootschapsbelasting	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Vennootschapsbelasting (VpB)	5		5	5		5	4		4
Saldo voor mutaties in reserves	5		5	5		5	4		4

De gemeente is met ingang van 2016 vennootschapsbelastingplichtig geworden en heeft sindsdien jaarlijks voorlopige aanslagen ontvangen en betaald. Voor het jaar 2021 is deze aanslag dan ook opgelegd en betaald. Inmiddels is ook duidelijk dat de belastingplicht over 2020, net als over de voorgaande jaren minimaal zal zijn. Deze is daarom als een vordering opgenomen. Per saldo hierdoor nagenoeg geen effect.

OVZ. LASTEN EN BATEN INCIDENTEEL/STRUCTUREEL

In het algemeen geldt dat een gemeente structurele taken uitvoert en daarvoor structurele baten en lasten raamt in de begroting. Structurele lasten en baten zijn dus de regel, incidentele lasten en baten zijn de uitzondering. De uitzonderingen worden hier in beeld gebracht.

In de praktijk komen er incidentele baten en lasten voor in zowel de begroting als de jaarstukken voor. Veelal wordt dit veroorzaakt door eenmalige gebeurtenissen/besluiten die zowel onverwacht als voorzien kunnen zijn. De incidentele baten en lasten beïnvloeden het structureel en reëel evenwicht. Pas na eliminatie van de incidentele baten en lasten ontstaat het structureel saldo.

Onderstaande tabel laat zowel de incidentele baten als lasten zien voor de jaarrekening 2021. Incidentele lasten beïnvloeden het structureel saldo positief en incidentele baten beïnvloeden het structurele saldo negatief.

Bij de toelichting van de programma's en overzichten worden zowel de incidentele baten als lasten uitgebreid verklaard.

Presentatie van de incidentele baten en lasten (bedragen x € 1.000)		2021
Programma 1 Vernieuwing lok.democratie, best.en org.		
<u>baten</u>	voordeel hogere leges omgevingsvergunningen	678
	voordeel verkoop gronden Nijverheidsstraat	277
<u>lasten</u>	nadeel uitgaven kredieten met een éénmalig karakter	-84
Programma 2 Sterke sociale samenleving		
<u>baten</u>	n.v.t.	
<u>lasten</u>	nadeel uitgaven kredieten met een éénmalig karakter	-63
Programma 3 Duurzame ontwikkeling		
<u>baten</u>	n.v.t.	
<u>lasten</u>	nadeel uitgaven kredieten met een éénmalig karakter	-145
Programma 4 Eerlijke economie en gebiedsontwikkeling		
<u>baten</u>	n.v.t.	
<u>lasten</u>	nadeel uitgaven kredieten met een éénmalig karakter	-61
	voordeel vrijval GREX voorziening bedrijventerreinen	90
Programma 5 Prettig wonen en leven		
<u>baten</u>	n.v.t.	
<u>lasten</u>	nadeel uitgaven kredieten met een éénmalig karakter	-153
	voordeel lagere kosten regionale brandweer	56
	voordeel vrijval GREX voorziening woningbouw	252
Ovz. Algemene dekkingsmiddelen		
<u>baten</u>	voordeel uitkering gemeentefonds	1.604
	voordeel dividend uit beleggingen	85
<u>lasten</u>	n.v.t.	
Ovz. Overhead, onvoorzien en vennootschapsbelasting		
<u>baten</u>	n.v.t.	
<u>lasten</u>	nadeel uitgaven kredieten met een éénmalig karakter	-337
	voordeel inruil voertuigen en machines buitendienst	84
	voordeel vrijval voormalig personeel	183
Totaal incidentele baten en lasten		2.466

Onderstaande tabel laat (afgerond) de totalen zien op jaarrekeningniveau wat de incidentele lasten zijn en wel gedeelte als structureel kan worden aangemerkt.

Presentatie van het structureel jaarrekeningsaldo (bedragen x € 1.000)	2021	2020
Saldo baten en lasten	-5.425	-896
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	1.784	365
Jaarrekeningsaldo na bestemming	-3.641	-531
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	2.466	92
Structureel jaarrekeningsaldo	-1.175	-439

OVERZICHT BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD

		Begroot	Werkelijk	Verschil
(x €1.000,-)		2021	2021	
Lasten				
Taakveld	Omschrijving			
0.1	Bestuur	987	1047	-60
0.10	Mutaties reserves	4890	6898	-2008
0.2	Burgerzaken	561	559	2
0.3	Beheer overige gebouwen gronde	103	77	26
0.4	Overhead	7987	7873	114
0.5	Treasury	150	450	-300
0.61	OZB woningen	284	355	-71
0.62	OZB niet-woningen	0	0	0
0.64	Belastingen overig	13	8	5
0.7	Algemene uitkering en ov.uitk.	0	0	0
0.8	Overige baten en lasten	65	-188	253
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	5	4	1
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1579	1502	77
1.2	Openbare orde en veiligheid	344	363	-19
2.1	Verkeer en vervoer	2711	2530	181
3.1	Economische ontwikkeling	425	367	58
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3898	2234	1664
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsrege	57	14	43
3.4	Economische promotie	222	149	73
4.1	Openbaar basisonderwijs	148	153	-5
4.2	Onderwijshuisvesting	468	477	-9
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzak	786	760	26
5.1	Sportbeleid en activering	75	135	-60
5.2	Sportaccommodaties	1391	1426	-35
5.3	Cultuurpresentatie, productie	577	637	-60
5.4	Musea	19	41	-22
5.5	Cultureel erfgoed	31	24	7
5.6	Media	506	519	-13
5.7	Openbaar groen(openlucht)recr	1866	1870	-4
6.1	Samenkracht en burgerparticipa	2394	2243	151
6.2	Wijkteams	281	310	-29
6.3	Inkomensregelingen	4900	5612	-712
6.4	Begeleide participatie	2362	2278	84

6.5	Arbeidsparticipatie	213	186	27
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	366	409	-43
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	6207	5308	899
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	4911	6477	-1566
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	72	58	14
7.1	Volksgezondheid	1055	1007	48
7.2	Riolering	2431	2430	1
7.3	Afval	1668	1636	32
7.4	Milieubeheer	1036	796	240
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	269	261	8
8.1	Ruimte en leefomgeving	911	788	123
8.2	Grondexploitatie(niet-bedrijf)	7688	1552	6136
8.3	Wonen en bouwen	774	756	18
Totale lasten		67.686	62.391	5.295

		Begroot	Werkelijk	Verschil
(x €1.000,-)		2021	2021	
Baten				
0.10	Mutaties reserves	3542	5115	-1573
0.2	Burgerzaken	313	286	27
0.3	Beheer overige gebouwen gronde	66	303	-237
0.4	Overhead	26	17	9
0.5	Treasury	3474	3608	-134
0.61	OZB woningen	3427	3436	-9
0.62	OZB niet-woningen	1293	1264	29
0.64	Belastingen overig	60	-2	62
0.7	Algemene uitkering en ov.uitk.	33334	35802	-2468
0.8	Overige baten en lasten	205	1	204
1.2	Openbare orde en veiligheid	2	0	2
2.1	Verkeer en vervoer	72	73	-1
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3903	2450	1453
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsrege	19	10	9
3.4	Economische promotie	324	345	-21
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzak	80	80	0
5.2	Sportaccommodaties	24	24	
5.3	Cultuurpresentatie, productie	28	29	-1
5.7	Openbaar groen(openlucht)recr	30	39	-9
6.1	Samenkracht en burgerparticipa	419	254	165
6.3	Inkomensregelingen	3313	3796	-483

6.4	Begeleide participatie	0	45	-45
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	10	3	7
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	160	222	-62
7.2	Riolering	3162	3190	-28
7.3	Afval	2031	2015	16
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	295	249	46
8.1	Ruimte en leefomgeving	70	108	-38
8.2	Grondexploitatie(niet-bedrijf)	7688	1978	5710
8.3	Wonen en bouwen	614	1292	-678
Totale baten		67.984	66.032	1.952

In principe zijn de taakvelden direct gekoppeld aan een programma. Daar waar baten en/of lasten op een taakveld betrekking hebben op meerdere programma's is het taakveld onderverdeeld in subtaakvelden. Deze subtaakvelden zijn vervolgens weer direct gekoppeld aan een programma.

VASTSTELLING JAARREKENING 2021

De raad van de gemeente Wierden;

gezien de jaarrekening van de gemeente Wierden

over het dienstjaar 2021;

gelet op artikel 198 van de gemeentewet;

BESLUIT:

het bedrag van de baten en lasten van de jaarrekening als volgt vast

te stellen:

De baten van 2021 op	€ 66.028.614
De lasten van 2021 op	<u>€ 62.388.002</u>
Het gerealiseerde resultaat op	€ 3.640.612 voordelig.

en het totaal van de bezittingen en schulden

volgens de balans op 31 december 2021 op € 72.065.122

Aldus besloten in de openbare vergadering
Van de raad van de gemeente Wierden van
5 juli 2022.

De raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

BIJLAGE 1: OVERZICHT KREDIETEN

Nr.	Rekening	Programma's	omschrijving	Geraamd krediet	Besteding vorige dienstj.	Besteding in het dienstjaar	Restant krediet	overschr. en/of onderschr.	enn. dekking	bijdrage derden	restant eenm. dekking	krediet sluiten	opmerkingen
GEWONE DIENST:													
1	30406003	Overhead OVZ Vennootsch.	ARBO-proof Werkplekvoorz. 2020	25.000,00	0,00	25.020,79	20,79	overschrijding				J	
2	30406004	Overhead OVZ Vennootsch.	ARBO-proof Werkplekvoorz. 2021	25.000,00	0,00	14.358,61	-10.641,39	onderschrijding				N	Afronding in 2022
3	30408001	Overhead OVZ Vennootsch.	Aanpassing gemeentegarage 202	200.000,00	0,00	180.247,96	-19.752,04	onderschrijding				J	
4	30409002	Overhead OVZ Vennootsch.	Verbouw Meltenkampsweg 5 202	59.000,00	48.374,57	8.792,26	-1.833,17	onderschrijding				J	
5	31000002	Overhead OVZ Vennootsch.	Hardware nieuwe wetgeving 2019	50.000,00	1.598,87	17.531,81	-30.869,32	onderschrijding				N	Afronding in 2022
6	31000010	Overhead OVZ Vennootsch.	Vervanging tablets raad 2018	14.000,00	11.669,05	1.043,44	-1.287,51	onderschrijding				J	
7	31000011	Overhead OVZ Vennootsch.	Uitbr/erv.Mob.Dev.2019 i-pad	22.000,00	19.177,39	2.666,84	-155,77	onderschrijding				J	
8	31000012	Overhead OVZ Vennootsch.	Uitbr/ervanging i-pads 2020	22.000,00	0,00	21.780,48	-219,52	onderschrijding				J	
9	31000016	Overhead OVZ Vennootsch.	Uitbr/erv.Mob.Telefoon 2020	44.000,00	24.984,58	18.905,28	-110,14	onderschrijding				J	
10	31000017	Overhead OVZ Vennootsch.	Uitbr/erv.Mob.Telefoon 2021	44.000,00	0,00	36.858,84	-7.141,16	onderschrijding				N	Afronding in 2022
11	31000024	Overhead OVZ Vennootsch.	Dig.flex.werk Data e.d. 2019	120.000,00	97.660,81	0,00	-22.339,19	onderschrijding				N	Afronding in 2022
12	31000026	Overhead OVZ Vennootsch.	Monitoringtool 2019	10.000,00	0,00	0,00	-10.000,00	onderschrijding				J	
13	31000027	Overhead OVZ Vennootsch.	Incidentenbeheer 2019	30.000,00	937,81	5.157,96	-23.904,23	onderschrijding				N	
14	31000029	Overhead OVZ Vennootsch.	Dig.Dienstver.Back-up opt.2019	100.000,00	85.296,66	6.907,51	-7.795,83	onderschrijding				J	
15	31000031	Overhead OVZ Vennootsch.	Aansch.softw.Omgev.wet 2020	80.000,00	0,00	35.147,61	-44.852,39	onderschrijding				N	Project loopt
16	31000036	Overhead OVZ Vennootsch.	Invoering Basisregistr. 2019	15.000,00	0,00	2.625,17	-12.374,83	onderschrijding				J	
17	31000037	Overhead OVZ Vennootsch.	Inv.Modules Burgerzaken 2017	27.500,00	20.074,54	7.229,72	-195,74	onderschrijding				J	
18	31000038	Overhead OVZ Vennootsch.	Ontwikkeling DMS 2019	75.000,00	0,00	0,00	-75.000,00	onderschrijding				N	Nieuw zaakstelsel / benchmark
19	31000041	Overhead OVZ Vennootsch.	Vervanging AS400 2021	45.000,00	0,00	0,00	-45.000,00	onderschrijding				J	
20	31000042	Overhead OVZ Vennootsch.	Vervanging NAS servers 2021	200.000,00	0,00	0,00	-200.000,00	onderschrijding				N	
21	31000043	Overhead OVZ Vennootsch.	Verv. Netwerkkomponenten 2021	20.000,00	0,00	0,00	-20.000,00	onderschrijding				N	
22	31000044	Overhead OVZ Vennootsch.	Vervanging Tape-unit 2021	10.000,00	0,00	0,00	-10.000,00	onderschrijding				J	
23	31001002	Overhead OVZ Vennootsch.	Aanschaf programmatuur 2019	35.000,00	11.701,97	23.256,66	-41,37	onderschrijding				J	
24	31001004	Overhead OVZ Vennootsch.	Aanschaf apparatuur 2020	35.000,00	0,00	4.898,70	-30.101,30	onderschrijding				N	
25	31001005	Overhead OVZ Vennootsch.	Aanschaf Programmatuur 2020	35.000,00	0,00	0,00	-35.000,00	onderschrijding				N	
26	31001007	Overhead OVZ Vennootsch.	Aanschaf apparatuur 2021	35.000,00	0,00	0,00	-35.000,00	onderschrijding				N	
27	31001011	Overhead OVZ Vennootsch.	Aanschaf programmatuur 2021	35.000,00	0,00	0,00	-35.000,00	onderschrijding				N	
28	31001015	Overhead OVZ Vennootsch.	Vervanging desktop/laptop 2021	72.000,00	0,00	19.657,50	-52.342,50	onderschrijding				N	

29	31001091	Overhead OVZ Vennootsch.	Inv.automatisering Corona 2021	0,00	0,00	55.246,75	55.246,75	overschrijding				J	Dekking vanuit reserve Corona gelden
30	31103003	Overhead OVZ Vennootsch.	Uitb.Bluswatervoorz.spoor 2020	60.000,00	45.179,80	20.825,00	6.004,80	overschrijding				J	
31	31103004	Overhead OVZ Vennootsch.	Perspomp/Noodstr.Aggr.2019	17.000,00	4.715,00	14.907,11	2.622,11	overschrijding				J	
32	32101002	Prettig wonen en leven	Aank.grond F35 Ten Cateweg 2014	45.000,00	5.627,00	0,00	-39.373,00	onderschrijding				N	Afronding in 2022
33	32101007	Prettig wonen en leven	Rec.Dorpsstraat Midden 2020	670.000,00	352.698,76	337.947,99	20.646,75	overschrijding				N	Afronding in 2022
34	32101010	Prettig wonen en leven	Aanl.F35 Tunnel Stegeboer.2020	3.000.000,00	65.970,50	3.125,00	-2.930.904,50	onderschrijding				N	Afronding in 2022
35	32101013	Prettig wonen en leven	Herinr.Stationsstr.Noord 2019	157.595,00	168.265,44	-11.360,43	-689,99	onderschrijding				J	
36	32101014	Prettig wonen en leven	Verh.Werfstraat tot Regge 2021	55.000,00	0,00	63.820,87	8.820,87	overschrijding				J	
37	32101015	Prettig wonen en leven	Klompf 2e en 3e fase	288.500,00	0,00	0,00	-288.500,00	onderschrijding				N	
38	32101016	Prettig wonen en leven	Aanleg F35 Esrand 2020	340.000,00	28.727,70	321.604,71	10.332,41	overschrijding				N	Afronding in 2022
39	32101018	Prettig wonen en leven	Openb.Ruimte Wierden West 202	82.400,00	0,00	0,00	-82.400,00	onderschrijding				N	Afronding in 2022
40	32101503	Prettig wonen en leven	Openbare Verlichting 2019	34.000,00	5.970,78	28.900,45	871,23	overschrijding				J	
41	33101006	Overhead OVZ Vennootsch.	Verd.Gem.Huis Zonnepan. 2017	182.000,00	151.508,50	23.193,20	-7.298,30	onderschrijding				J	
42	33101007	Overhead OVZ Vennootsch.	Verd.Gem.Huis Ledverlicht.2017	128.000,00	98.103,47	35.836,82	5.940,29	overschrijding				J	
43	33200001	Alg.Dekkingsmiddelen	Vordering Elsmoat 2e fase 2019	1.264.962,00	1.264.962,00	0,00	0,00	onderschrijding				J	
44	34101001	Sterke sociale samenleving	Toest.Mat.Sportruim.Irene 2021	10.000,00	0,00	0,00	-10.000,00	onderschrijding				N	
45	34201001	Sterke sociale samenleving	Brandveilig.Basisscholen 2019	125.000,00	18.750,14	1.677,91	-104.571,95	onderschrijding				N	
46	34205001	Sterke sociale samenleving	Vorb.kred.Huisv. Passie 2018	150.000,00	212.674,08	-212.674,08	-150.000,00	onderschrijding				J	
47	34205002	Sterke sociale samenleving	Perm.Huisvesting Passie 2022	11.644.200,00	0,00	266.488,83	-11.377.711,17	onderschrijding				N	Project loopt
48	35203002	Sterke sociale samenleving	Verv.Scheid.wand Noordbr.2020	26.000,00	0,00	0,00	-26.000,00	onderschrijding				J	
49	35203003	Sterke sociale samenleving	Dak Noordbroek 2021	24.000,00	0,00	22.385,00	-1.615,00	onderschrijding				J	
50	35203031	Sterke sociale samenleving	Realisatie Sportzaal 2021	500.000,00	0,00	0,00	-500.000,00	onderschrijding				N	
51	35301001	Sterke sociale samenleving	Aanp.Begl.Koz.Beensw.21 2020	15.000,00	0,00	6.292,00	-8.708,00	onderschrijding				N	Project loopt
52	35705001	Prettig wonen en leven	Verv. speeltoestellen 2018	23.000,00	0,00	18.953,56	-4.046,44	onderschrijding				N	Afronding in 2022
53	35802027	Prettig wonen en leven	Speelplaatsen 2017	23.000,00	14.725,20	8.824,56	549,76	overschrijding				J	
54	36101041	Sterke sociale samenleving	Verv.CV Leid.Reggestraat 2020	15.000,00	0,00	0,00	-15.000,00	onderschrijding				N	Start in 2022
55	36103031	Prettig wonen en leven	Renov.Toiletgr. Kandjoli 2020	15.000,00	0,00	0,00	-15.000,00	onderschrijding				N	Start in 2022
56	37000101	Overhead OVZ Vennootsch.	Vrachtwagen (Mercedes 16) 2020	195.850,00	0,00	219.033,55	23.183,55	overschrijding				J	

57	37000102	Overhead OVZ Vennootsch.	Vrachtwagen Mercedes 17 2021	216.000,00	0,00	0,00	-216.000,00	onderschrijding					N	Aanschaf in 2022
58	37000211	Overhead OVZ Vennootsch.	Pick-up 2021 (Verv. VW39)	66.250,00	0,00	0,00	-66.250,00	onderschrijding					N	Aanschaf in 2022
59	37000212	Overhead OVZ Vennootsch.	Pick-up 2021 (Verv.Dacia Logan	34.380,00	0,00	0,00	-34.380,00	onderschrijding					N	Aanschaf in 2022
60	37000213	Overhead OVZ Vennootsch.	Pick-up 2021(Verv.Dacia/Log. II	34.380,00	0,00	0,00	-34.380,00	onderschrijding					N	Aanschaf in 2022
61	37000214	Overhead OVZ Vennootsch.	Pick-up 2021 (Verv. Piaggio)	34.380,00	0,00	0,00	-34.380,00	onderschrijding					N	Aanschaf in 2022
62	37000216	Overhead OVZ Vennootsch.	Pick-ups VW/Fiat Doblo 2021	0,00	0,00	145.943,84	145.943,84	overschrijding					N	BW1 2022, afsluiten in 2022
63	37000303	Overhead OVZ Vennootsch.	Aankoop Tractor 2021	100.000,00	0,00	0,00	-100.000,00	onderschrijding					N	Aanschaf in 2022
64	37000701	Overhead OVZ Vennootsch.	Gazonmaaier John Deere 82 2021	94.000,00	0,00	0,00	-94.000,00	onderschrijding					N	Aanschaf in 2022
65	37000401	Overhead OVZ Vennootsch.	Veegmachine Ravo(26) 2020	192.305,00	0,00	190.873,99	-1.431,01	onderschrijding					J	
66	37000901	Overhead OVZ Vennootsch.	Nat-/zoutstrooier STB20224 2020	43.750,00	0,00	0,00	-43.750,00	onderschrijding					N	Aanschaf in 2022
67	37000903	Overhead OVZ Vennootsch.	Fietspadstrooier STB22915 2020	28.210,00	0,00	0,00	-28.210,00	onderschrijding					N	Aanschaf in 2022
68	37000904	Overhead OVZ Vennootsch.	Sneeuwplough (1st NIDO) 2020	8.750,00	0,00	0,00	-8.750,00	onderschrijding					J	
69	37000907	Overhead OVZ Vennootsch.	Nat-/zoutstr. 2021 (STB20224)	45.500,00	0,00	0,00	-45.500,00	onderschrijding					N	Aanschaf in 2022
70	37001001	Overhead OVZ Vennootsch.	Klepelaar Roadflex 150 2020	16.250,00	0,00	17.445,32	1.195,32	overschrijding					J	
71	37001002	Overhead OVZ Vennootsch.	Rolbezem Ducker HDK1600 2021	5.500,00	0,00	0,00	-5.500,00	onderschrijding					J	
72	37001005	Overhead OVZ Vennootsch.	Bladblazer (Trilo BL960) 2021	6.400,00	0,00	0,00	-6.400,00	onderschrijding					J	
73	37001006	Overhead OVZ Vennootsch.	Hark (Holarasbermhark) 2018	14.088,00	0,00	0,00	-14.088,00	onderschrijding					J	
74	37001013	Overhead OVZ Vennootsch.	Cyclomaier (KuhnGMD400) 2020	7.550,00	0,00	5.798,30	-1.751,70	onderschrijding					J	
75	37001014	Overhead OVZ Vennootsch.	Bladzuiger (votex) 2021	8.100,00	0,00	0,00	-8.100,00	onderschrijding					N	Aanschaf in 2022
76	37001020	Overhead OVZ Vennootsch.	Kipaanhanger 2021	8.750,00	0,00	0,00	-8.750,00	onderschrijding					N	Aanschaf in 2022
77	37001021	Overhead OVZ Vennootsch.	Hydraulische hagenknipper 2021	40.000,00	0,00	0,00	-40.000,00	onderschrijding					N	Aanschaf in 2022
78	37001101	Overhead OVZ Vennootsch.	Bovengrondse Dieseltank 2020	17.500,00	0,00	14.085,64	-3.414,36	onderschrijding					J	
79	37101018	Overhead OVZ Vennootsch.	Sneeuwplough Nido (3x) 2017	29.195,00	0,00	0,00	-29.195,00	onderschrijding					N	Aanschaf in 2022
80	37101027	Overhead OVZ Vennootsch.	Vervanging AED-kasten 2021	6.000,00	0,00	4.580,70	-1.419,30	onderschrijding					J	
81	37201004	Prettig wonen en leven	Hydr.Matr. Riolerig 2018	79.500,00	65.974,53	10.987,48	-2.537,99	onderschrijding					J	
82	37201007	Prettig wonen en leven	Riool West Kluinveenweg 2018	234.000,00	190.084,97	0,00	-43.915,03	onderschrijding					N	Afronding in 2022
83	37201009	Prettig wonen en leven	Riool Dorpsstraat Midden 2020	507.000,00	422.790,33	84.653,77	444,10	overschrijding					N	Afronding in 2022
84	37201010	Prettig wonen en leven	Klimaatregel Wierden West 2021	1.249.000,00	0,00	30.375,00	-1.218.625,00	onderschrijding					N	

85	37201011	Prettig wonen en leven	Riol.Noord.deel Dorpsstr.2019	574.500,00	438.090,28	137.106,70	696,98	overschrijding				N	Afronding in 2022
86	37201013	Prettig wonen en leven	Verv.renov.rioolleid. 2020	349.050,00	96.355,83	-37.676,52	-290.370,69	onderschrijding				N	Project loopt
87	37201014	Prettig wonen en leven	Verv.Onderd.Gemalen BK 2020	66.500,00	19.776,19	14.602,90	-32.120,91	onderschrijding				N	Project loopt
88	37201015	Prettig wonen en leven	Verv.Onderd.Gemalen Mech.2020	140.200,00	64.496,12	75.704,38	0,50	overschrijding				J	
89	37201017	Prettig wonen en leven	Groen/Blauwe maatregelen 2020	50.000,00	7.285,00	45.573,54	2.858,54	overschrijding				J	
90	37201018	Prettig wonen en leven	Rioler.Stationsstr.Noord 2019	252.000,00	178.928,64	21.378,50	-51.692,86	onderschrijding				J	
91	37201019	Prettig wonen en leven	Verv.Renov.rioolleidingen 2021	374.000,00	0,00	14.884,00	-359.116,00	onderschrijding				N	
92	37201020	Prettig wonen en leven	Verv. Gemalen mechanisch 2021	140.200,00	0,00	53.269,24	-86.930,76	onderschrijding				N	
93	37201021	Prettig wonen en leven	Aanbr. infiltratieriolen 2021	64.000,00	0,00	0,00	-64.000,00	onderschrijding				N	
94	37201022	Prettig wonen en leven	Groen Blauwe maatregelen 2021	50.000,00	0,00	1.407,00	-48.593,00	onderschrijding				N	
95	37201023	Prettig wonen en leven	Bew. Initiativ.Klimaatadap.2021	20.000,00	0,00	5.003,13	-14.996,87	onderschrijding				N	
96	37202002	Sterke sociale samenleving	Inv.onderhoud Noordbroek 2019	44.365,00	0,00	0,00	-44.365,00	onderschrijding				N	Loopt via SAWE
97	37221050	Prettig wonen en leven	Riool Savornin Lohmanstr. 2011	5.500,00	5.161,67	0,00	-338,33	onderschrijding				J	
98	37221058	Prettig wonen en leven	Riool Piet Heinstraat 2011	1.750,00	1.239,67	1.239,67	729,34	overschrijding				J	
99	37221061	Prettig wonen en leven	Riool Abraham Kuyperstraat2012	13.500,00	13.370,29	0,00	-129,71	onderschrijding				J	
100	37221077	Prettig wonen en leven	Riool Wierden West 2014	6.750,00	9.519,41	0,00	2.769,41	overschrijding				J	
101	37221087	Prettig wonen en leven	Relinen Riolerings 2017	11.470,00	11.469,70	0,00	-0,30	onderschrijding				J	
102	37301005	Prettig wonen en leven	Inst. Afvalbrengpunt Exoo 2021	80.000,00	0,00	1.800,00	-78.200,00	onderschrijding				N	I.v.m. Asbest later opgestart
103	37301006	Prettig wonen en leven	Verv. ondergr. glascontain. 2021	175.000,00	0,00	0,00	-175.000,00	onderschrijding				N	Opstart in 2022
104	37403001	Prettig wonen en leven	Klimaatadaptieve maatr. 2021	500.000,00	0,00	437.410,24	-62.589,76	onderschrijding				N	Afronding in 2022
105	37501001	Prettig wonen en leven	Verv. Baar begraafplaats 2021	7.000,00	0,00	7.381,00	381,00	overschrijding				J	
106	38101003	Prettig wonen en leven	Bouwrijp Klomphof 2e fase 2016	109.545,00	13.405,77	-12.567,34	-108.706,57	onderschrijding				N	Nieuw bestemmingsplan
107	38101004	Prettig wonen en leven	Herontwikkeling Klomphof 2013	220.429,00	9.006,50	19.290,00	-192.132,50	onderschrijding				N	Nieuw bestemmingsplan
108	38101005	Prettig wonen en leven	Voorbereiding Berghorst 2	44.792,00	98.124,77	135.776,83	189.109,60	overschrijding				N	
109	38101006	Prettig wonen en leven	Grond BBroekseweg Enter 2021	125.000,00	0,00	114.971,68	-10.028,32	onderschrijding				N	Afronding in 2022
110	38101007	Prettig wonen en leven	Grondverwerving Berghorst II	0,00	0,00	381.685,61	381.685,61	overschrijding				N	
111	39111011	Alg.Dekkingsmiddelen	Achtergest. Geldening Vitens	1.522.300,00	1.522.300,00	0,00	0,00	onderschrijding				N	
112	39131000	Alg.Dekkingsmiddelen	Aandelen BNG	47.783,06	47.783,06	0,00	0,00	onderschrijding				N	

113	39131010	Alg. Dekkingsmiddelen	Dln.Bst.f.MK bedr.Ov.'68	775,10	775,10	0,00	0,00	onderschrijding				N	
114	39131020	Alg. Dekkingsmiddelen	Dln. Intercomm. Krediet Bank	36.813,60	37.277,55	0,00	463,95	overschrijding				N	
115	39131030	Alg. Dekkingsmiddelen	Aandelen Enexis	4.084,02	4.084,02	0,00	0,00	onderschrijding				N	
116	39131031	Alg. Dekkingsmiddelen	Aandelen Cogas	42.768,79	42.768,79	0,00	0,00	onderschrijding				N	
117	39131032	Alg. Dekkingsmiddelen	Aandelen Vitens	5.672,25	5.672,25	0,00	0,00	onderschrijding				N	
118	39131040	Alg. Dekkingsmiddelen	Aandelen Twente Milieu	584.000,00	575.649,00	0,00	-8.351,00	onderschrijding				N	
119	39503001	Alg. Dekkingsmiddelen	Conv. Hybr. Len. Enexis (60jr) 2020	71.184,00	71.184,00	0,00	0,00	onderschrijding				N	
120	40405411	Overhead OVZ Vennootsch.	Digitalisering archief 2015	27.500,00	28,93	0,00	-27.471,07	onderschrijding	27.471,07		27.471,07	J	
121	40405413	Overhead OVZ Vennootsch.	Zaakgericht Werken 2016	30.000,00	5.999,98	0,00	-24.000,02	onderschrijding	24.000,02		24.000,02	N	Nieuw zaaksysteem / benchmark
122	40405416	Overhead OVZ Vennootsch.	Digitalisering Archief 2016	25.000,00	0,00	0,00	-25.000,00	onderschrijding	25.000,00		25.000,00	N	Afronding in 2022
123	40405420	Overhead OVZ Vennootsch.	Schonen/Inv. Stat. Arch. 2017	50.000,00	21.738,19	0,00	-28.261,81	onderschrijding	28.261,81		28.261,81	J	
124	40405500	Overhead OVZ Vennootsch.	Ontwik.agenda organisatie 2021	250.000,00	0,00	39.571,58	-210.428,42	onderschrijding	250.000,00		210.428,42	N	
125	40405501	Overhead OVZ Vennootsch.	Doorontw. Organisatie 2020	250.000,00	30.252,00	222.618,01	2.870,01	overschrijding	219.748,00		-2.870,01	J	
126	40405517	Overhead OVZ Vennootsch.	Verv.conv.zelfbouw softw.2021	50.000,00	0,00	0,00	-50.000,00	onderschrijding	50.000,00		50.000,00	N	
127	40405518	Overhead OVZ Vennootsch.	Monitoringstool (Siem-soc)2021	15.000,00	0,00	0,00	-15.000,00	onderschrijding	15.000,00		15.000,00	N	
128	40405519	Overhead OVZ Vennootsch.	GEO informatie 2021	20.000,00	0,00	9.700,81	-10.299,19	onderschrijding	20.000,00		10.299,19	N	
129	40406501	Overhead OVZ Vennootsch.	Digitalisering archief 2018	10.000,00	0,00	0,00	-10.000,00	onderschrijding	10.000,00		10.000,00	N	Afronding in 2022
130	40406502	Overhead OVZ Vennootsch.	Digitalisering archief 2019	10.000,00	0,00	0,00	-10.000,00	onderschrijding	10.000,00		10.000,00	N	Afronding in 2022
131	40406506	Overhead OVZ Vennootsch.	ARBO-maatregelen 2019	10.000,00	2.775,06	6.328,43	-896,51	onderschrijding	7.224,94		896,51	J	
132	40406507	Overhead OVZ Vennootsch.	ARBO-maatregelen 2020	10.000,00	0,00	0,00	-10.000,00	onderschrijding	10.000,00		10.000,00	N	
133	40406508	Overhead OVZ Vennootsch.	ARBO-maatregelen 2021	10.000,00	0,00	1.966,38	-8.033,62	onderschrijding	10.000,00		8.033,62	N	
134	40406511	Overhead OVZ Vennootsch.	Procesmanagement 2019	10.000,00	6.554,60	0,00	-3.445,40	onderschrijding	3.445,40		3.445,40	J	
135	40406516	Overhead OVZ Vennootsch.	Informatiebeveiligingsbel.2019	37.000,00	0,00	0,00	-37.000,00	onderschrijding	37.000,00		37.000,00	N	Wordt opgepakt in 2022
136	41203501	Vern.Lok.Democr.bestuur & organis	Extra inz.Op orde Veiligh.2019	40.000,00	0,00	35.867,00	-4.133,00	onderschrijding	40.000,00		4.133,00	J	
137	42101405	Prettig wonen en leven	Dig. en actual.wegenlegger2014	37.000,00	27.824,30	0,00	-9.175,70	onderschrijding	9.175,70		9.175,70	J	
138	42102401	Prettig wonen en leven	Inst.ver.Electr.Install. 2017	27.500,00	6.345,36	0,00	-21.154,64	onderschrijding	21.154,64		21.154,64	N	Afronding in 2022
139	42101502	Prettig wonen en leven	Opstellen wegenbeheerplan 2021	25.000,00	0,00	14.400,00	-10.600,00	onderschrijding	25.000,00		10.600,00	N	
140	42102501	Prettig wonen en leven	Opstellen beleidsplan OV 2021	15.000,00	0,00	8.296,00	-6.704,00	onderschrijding	15.000,00		6.704,00	N	
141	42107501	Prettig wonen en leven	Mobiliteitsplan 2020	25.000,00	18.510,00	7.670,00	1.180,00	overschrijding	6.490,00		-1.180,00	J	
142	43101401	Eerlijke economie gebiedsontw.	Herstr. plan Kluinveen 2011	35.000,00	23.798,42	0,00	-11.201,58	onderschrijding	11.201,58		11.201,58	J	

143	43101501	Eerlijke economie gebiedsontw.	Stadsbeweging Wierden 2019	150.000,00	36.950,95	66.476,14	-46.572,91	onderschrijding	0,00	-66.476,14	N	Afronding in 2022
144	43101502	Eerlijke economie gebiedsontw.	Onderz.herstr. bedr.terr. 2021	25.000,00	0,00	0,00	-25.000,00	onderschrijding	25.000,00	25.000,00	N	
145	43101503	Eerlijke economie gebiedsontw.	Onderz.behoeft bedr.terr.2021	15.000,00	0,00	11.250,00	-3.750,00	onderschrijding	15.000,00	3.750,00	N	
146	44201503	Sterke sociale samenleving	Haalb.Onderz.Schol.Enter 2018	25.000,00	36.291,13	0,00	11.291,13	overschrijding	0,00	0,00	J	
147	44201504	Sterke sociale samenleving	Loc.Ond.Nwb.school.Enter 2020	50.000,00	0,00	4.813,00	-45.187,00	onderschrijding	50.000,00	45.187,00	N	
148	44205501	Sterke sociale samenleving	Onderz.&Adv.kosten Passie 2018	75.000,00	44.313,59	-20.881,32	-51.567,73	onderschrijding	30.686,41	51.567,73	N	Afronding in 2022
149	44201502	Sterke sociale samenleving	Twentse belofte 2021	10.170,00	0,00	0,00	0,00	onderschrijding	0,00	0,00	N	
150	45102502	Sterke sociale samenleving	Lokaal Sportakkoord 2020-2022	40.000,00	0,00	40.000,00	0,00	overschrijding	0,00	0,00	J	
151	45301502	Sterke sociale samenleving	Instellen Cultuurfonds 2019	15.000,00	2.500,00	6.769,00	-5.731,00	onderschrijding	12.500,00	5.731,00	N	
152	45501531	Sterke sociale samenleving	Rep.Oorlogsmon.v/d Berg 2019	7.000,00	5.000,00	0,00	-2.000,00	onderschrijding	2.000,00	2.000,00	J	
153	46103501	Sterke sociale samenleving	Impl.Beh.maatr.Soc.Domein 2021	50.000,00	0,00	0,00	-50.000,00	onderschrijding	50.000,00	50.000,00	N	
154	45701401	Eerlijke economie gebiedsontw.	Landinrichting Enter 2012	250.000,00	49.240,57	38.937,21	-161.822,22	onderschrijding	200.759,43	161.822,22	N	Project loopt
155	46102401	Sterke sociale samenleving	Huisvesting Verg.houders 2017	50.000,00	6.786,55	4.679,75	-38.533,70	onderschrijding	43.213,45	38.533,70	N	Project loopt
156	46102501	Sterke sociale samenleving	Voorber.Inburgeringswet 2020	48.000,00	3.337,02	0,00	-44.662,98	onderschrijding	44.662,98	44.662,98	N	Wordt opgepakt in 2022
157	46102502	Sterke sociale samenleving	Inv. Wet Inburgering 2021	45.000,00	0,00	7.019,83	-37.980,17	onderschrijding	45.000,00	37.980,17	N	
158	46109501	Sterke sociale samenleving	Inclusieve samenleving 2020	20.000,00	0,00	7.952,89	-12.047,11	onderschrijding	20.000,00	12.047,11	N	
159	46304501	Sterke sociale samenleving	Camp.rondkomen in Wierden 202	10.000,00	0,00	13.000,00	3.000,00	overschrijding	10.000,00	-3.000,00	J	
160	47101501	Sterke sociale samenleving	Stimul. kansrijke start 2021	12.800,00	0,00	0,00	-12.800,00	onderschrijding	12.800,00	12.800,00	N	
161	47201505	Sterke sociale samenleving	Zorgplicht watertakenplan 2021	62.000,00	0,00	40.085,11	-21.914,89	onderschrijding	62.000,00	21.914,89	N	
162	47201506	Sterke sociale samenleving	Onderz.Maatr.Watertakenpl.2021	14.500,00	0,00	400,00	-14.100,00	onderschrijding	14.500,00	14.100,00	N	
163	47401502	Prettig wonen en leven	Sanering asbestdaken 2018	50.000,00	21.239,42	0,00	-28.760,58	onderschrijding	28.760,58	28.760,58	N	Uitvoering 2022
164	47401503	Prettig wonen en leven	Uitv.Progr. Duurzaamheid 2019	75.000,00	49.204,69	115,00	-25.680,31	onderschrijding	25.795,31	25.680,31	J	
165	47401504	Prettig wonen en leven	Sanering Asbestdaken 2021	50.000,00	0,00	0,00	-50.000,00	onderschrijding	50.000,00	50.000,00	N	Uitvoering 2022
166	47401505	Duurzame ontwikkeling	Verv. asbestloket-functie 2020	15.000,00	0,00	2.299,00	-12.701,00	onderschrijding	15.000,00	12.701,00	N	Uitvoering 2022
167	47403501	Duurzame ontwikkeling	Duurzame ontwikkeling 2020	75.000,00	54.173,77	10.740,38	-10.085,85	onderschrijding	20.826,23	10.085,85	J	
168	47403502	Duurzame ontwikkeling	Plan Oost oz.adv.com.m. 2021	25.000,00	0,00	2.835,00	-22.165,00	onderschrijding	25.000,00	22.165,00	N	
169	47403503	Duurzame ontwikkeling	Warmtetransitie visie 2021	75.000,00	0,00	30.636,00	-44.364,00	onderschrijding	75.000,00	44.364,00	J	
170	47403504	Duurzame ontwikkeling	Wijkuitvoeringsplannen 2021	100.000,00	0,00	43.885,08	-56.114,92	onderschrijding	100.000,00	56.114,92	N	
171	48101407	Prettig wonen en leven	Twentse kr.groen.metropool2015	90.570,00	49.248,63	20.548,15	-20.773,22	onderschrijding	41.321,37	20.773,22	N	Afsluiten in 2022

	172	48101412	Vern.Lok.Democr.bestuur & organis	Omgevingswet Implement. 2017	100.000,00	52.692,50	32.058,59	-15.248,91	onderschrijding	47.307,50		15.248,91	N	i.v.m. uitstel wet laten staan
	173	48101413	Prettig wonen en leven	Ontw.Land.Geb.Gr. Kracht 2017	50.000,00	18.347,68	32.902,50	1.250,18	overschrijding	31.652,32		-1.250,18	J	
	174	48101501	Prettig wonen en leven	Ontwik. Landelijk Gebied 2018	100.000,00	20.387,21	13.721,24	-65.891,55	onderschrijding	79.612,79		65.891,55	N	Project loopt
	175	48101502	Prettig wonen en leven	Ontwik. Landelijk Gebied 2019	50.000,00	1.249,91	0,00	-48.750,09	onderschrijding	48.750,09		48.750,09	N	
	176	48101503	Prettig wonen en leven	Ontwik. Landelijk Gebied 2020	50.000,00	0,00	0,00	-50.000,00	onderschrijding	50.000,00		50.000,00	N	
	177	48101516	Prettig wonen en leven	Vitaal Landelijk Gebied 2021	50.000,00	0,00	0,00	-50.000,00	onderschrijding	50.000,00		50.000,00	N	
	178	48101520	Prettig wonen en leven	Visie planv.Wilhelminastr.2021	25.000,00	0,00	0,00	-25.000,00	onderschrijding	25.000,00		25.000,00	N	
	179	48101524	Prettig wonen en leven	Kerkenvisie 2021	25.000,00	0,00	10.127,50	-14.872,50	onderschrijding	25.000,00		14.872,50	N	
	180	48102501	Vern.Lok.Democr.bestuur & organis	Voorber.Impl.Omgevingswet 2020	40.000,00	0,00	0,00	-40.000,00	onderschrijding	40.000,00		40.000,00	N	i.v.m. uitstel wet laten staan
	181	48102502	Vern.Lok.Democr.bestuur & organis	Opstellen Omgevingsvisie 2020	50.000,00	9.881,25	11.793,75	-28.325,00	onderschrijding	40.118,75		28.325,00	N	i.v.m. uitstel wet laten staan
	182	48102504	Vern.Lok.Democr.bestuur & organis	Implement. Omgevingswet 2021	40.000,00	0,00	0,00	-40.000,00	onderschrijding	40.000,00		40.000,00	N	i.v.m. uitstel wet laten staan
	183	48302501	Prettig wonen en leven	Opstellen lok.woonagenda 2018	25.000,00	12.554,66	9.540,00	-2.905,34	onderschrijding	12.445,34		2.905,34	J	
		Totalen			32.596.716,82	7.329.154,43	4.368.222,55	-20.889.169,84		2.384.885,71		1.636.763,70		

BIJLAGE 2: VERLOOPOVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN

Nummer	Naam, reserve/voorziening	Saldo aan het begin van het dienstjaar	Vermeerdering- en wegens bij- boeking rente	Overige vermeerde- ringen	Verminderings (beschikkingen /bijdragen)	Saldo aan het einde van het dienstjaar
RUBRIEK A, reserves van de algemene dienst						
1	Algemene reserve	-4.220.520,97	0	-3.027.069,32	2.559.173,00	-4.688.417,29
2	Reserve inv. eenmalige dekking	-1.425.585,71	0	-959.300,00	842.966,25	-1.541.919,46
3	Reserve opvang boekverliezen	-750.003,94	0	-286.957,25	12.428,61	-1.024.532,58
Subtotaal rubriek A		-6.396.110,62	-	-4.273.326,57	3.414.567,86	-7.254.869,33
RUBRIEK B, reserves m.b.t. grondexploitatie						
4	Reserve winst grondverkoop	-297.548,46	-8.331,00	-1.918.265,65	0,00	-2.224.145,11
5	Reserve voorl.resultaat Grex	-1.977.206,00	0	-299.136,65	2.193.265,65	-83.077,00
Subtotaal rubriek B		-2.274.754,46	-8.331,00	-2.217.402,30	2.193.265,65	-2.307.222,11
RUBRIEK C, financieel technische reserves						
6	Reserve nieuwbouw gemeentehuis	-1.005.550,26	0	0,00	77.350,02	-928.200,24
7	Res. gem.geb. Gem.huis/garage	-34.816,03	0	0,00	4.352,04	-30.463,99
8	Res. ED Soc. Cult. Accom.	-911.623,52	0	0,00	31.435,32	-880.188,20
9	Reserve afschr.brandvl.scholen	-125.000,00	0	0,00	3.164,88	-121.835,12
10	Reserve afschrijving Klomphof	-229.974,36	0	0,00	0,00	-229.974,36
11	Reserve afschrijving wegen	-364.320,00	0	0,00	15.840,00	-348.480,00
12	Reserve afschrijving Corona	-55.472,00	0	-55.247,00	13.867,92	-96.851,08
13	Reserve afschrijving gemeentegarage	0,00	0	-180.248,00	0,00	-180.248,00
14	Reserve Vitens	-101.483,82	0	0,00	101.483,82	0,00
Subtotaal rubriek C		-2.828.239,99	-	-235.495,00	247.494,00	-2.816.240,99

RUBRIEK D, overige bestemmingsreserves

15	Reserve dorpsontwikkeling	-5.058,77	0	0,00	0,00	-5.058,77
16	Res. subs. gemeentemonumenten	-3.525,09	0	-30.000,00	2.000,00	-31.525,09
17	Reserve glas en vandalisme	-18.493,87	0	-3.500,00	2.378,12	-19.615,75
18	Reserve leningen SVN	-495.000,00	0	0,00	0,00	-495.000,00
19	Reserve kunst (0,5% regeling)	-52.162,33	0	-10.532,53	15.400,00	-47.294,86
20	Reserve sociaal domein	-1.037.836,00	0	-962.000,00	6.947,48	-1.992.888,52
21	Reserve asielinstroom	-142.413,23	0	0,00	0,00	-142.413,23
22	Reserve raadsaangelegenheden	-31.551,56	0	-2.056,85	0,00	-33.608,41
23	Reserve grondw.vervuil. tunnel	-250.000,00	0	0,00	0,00	-250.000,00
24	Reserve mobiele podia	-74.901,68	0	0,00	-410,84	-75.312,52
25	Reserve opleidingen	-45.000,00	0	0,00	0,00	-45.000,00
26	Reserve de Kolk	-84.926,95	0	0,00	0,00	-84.926,95
27	Reserve SAWE	-139.955,83	0	0,00	16.572,23	-123.383,60
28	Reserve gebiedszone A1-zone	-50.000,00	0	-50.000,00	0,00	-100.000,00
29	Reserve duurzaamheid	-237.000,00	0	0,00	112.000,00	-125.000,00
30	Reserve Corona Covid-19	-1.366.625,00	0	-993.115,00	675.752,00	-1.683.988,00
31	Reserve onderhoud wegen	0,00	0	-691.049,00	607.816,16	-83.232,84
32	Reserve onderhoud bruggen	0,00	0	-145.000,00	14.005,00	-130.995,00

Subtotaal rubriek D**-4.034.450,31****-****-2.887.253,38****1.452.460,15****-5.469.243,54****RUBRIEK E, voorzieningen (voor verplichting risico's)**

33	Voorz. WW voormalig personeel	-493.630,86	0	166.844,00	170.974,26	-155.812,60
34	Voorz. vertrekbemidd.personeel	-7.352,79	0	7.352,79	0,00	0,00
35	Voorz. personeelsvereniging	-4.680,00	0	-1.170,00	0,00	-5.850,00
36	Voorz. wethouderspensionen	-2.715.664,32	0	-640.839,24	80.348,04	-3.276.155,52

37 Voorz. voormalige wethouders	-2.500,19	0	-210.843,00	48.762,84	-164.580,35
38 Voorz. zittend vervoer	-3.768,54	0	0,00	0,00	-3.768,54
39 Voorz.af te rekenen winst Grex	-841.357,00	0	-125.720,00	841.357,00	-125.720,00
40 Voorz. verlies onderh.werk OHW	-2.289.402,00	0	-958.217,00	0,00	-3.247.619,00
41 Voorz. voorzien verlies toek.Grex complex	-1.300.000,00	0	1.300.000,00	0,00	0,00
42 Voorz. afgewerkte complexen Grex	0,00	0	-286.320,00	0,00	-286.320,00
Subtotaal rubriek E	-7.658.355,70	0	-748.912,45	1.141.442,14	-7.265.826,01
RUBRIEK F, onderhouds(egalisatie)voorzieningen					
43 Onderhoudsfonds gemeentehuis	-190.959,04	0	-139.000,00	174.239,85	-155.719,19
43 Onderh.fonds garage/zoutl/stalling	-106.459,25	0	-35.900,00	12.381,97	-129.977,28
43 Onderh.fonds soc.cult.accomm.	-132.902,80	0	-68.700,00	21.879,31	-179.723,49
43 Onderh.fonds torens/begraaf.pl.enz	-8.327,87	0	-12.600,00	29.134,41	8.206,54
43 Onderh.fonds woningen/st.hal	-3.890,04	0	-5.000,00	2.717,32	-6.172,72
Subtotaal rubriek F	-442.539,00	0	-261.200,00	240.352,86	-463.386,14
RUBRIEK G, voorzieningen voor door derden beklemde middelen					
44 Voorz. riolering	-1.208.543,89	0	-1.046.099,91	533.769,12	-1.720.874,68
45 Voorz. egalisatie riolering	-144.000,00	0	-1.046.099,91	1.046.099,91	-144.000,00
46 Voorz. egalisatie afvalverwijd	-35.896,77	0	-66.924,13	26.423,02	-76.397,88
47 Voorz. platteland RvR/KGO	-184.088,80	0	-160.766,76	107.389,64	-237.465,92
Subtotaal rubriek G	-1.572.529,46	0	-2.319.890,71	1.713.681,69	-2.178.738,48
TOTAAL GENERAAL	-25.206.979,54	-8.331,00	-12.943.480,41	10.403.264,35	-27.755.526,60

**Onttrekkingen aan reserves die van structurele aard zijn en in de
jaarrekening 2021 verwerkt zijn:**

Reserve nieuwbouw gemeentehuis	77.350,02
Reserve eenm.dekking gem.gebouwen gemeentehuis/garage	4.352,04
Reserve eenm. dekking sociaal culturele accommodaties	31.435,32
Reserve eenm. dekking wegen	15.840,00
Reserve eenm. dekking brandveiligheid scholen	3.164,88
Reserve eenm. dekking aanschaf automatisering corona	13.867,92
Reserve Mobiele podia	-410,84
Reserve Vitens	101.483,82
Reserve Gemeentelijke monumenten	2.000,00
	249.083,16

**NB: de nummers van dit verloopoverzicht corresponderen bij de toelichting op de Balans (Vaste Passiva
toelichting Reserves en Voorzieningen).**

BIJLAGE 3: BIJLAGE SINGLE AUDIT, SINGLE INFORMATION (SISA)

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-2-2022

Verstrekkende	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A12B	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen Veiligheidsregio's	Naam veiligheidsregio <i>Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/01</i>	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: A12B/02</i>	Besteding volgens besluit van de veiligheidsregio uitgevoerd (Ja/nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/03</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/04</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/05</i>	
			Veiligheidsregio Twente	€ 16.687	Ja	€ 16.687	Nee	
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Besteding (T-1) - betreft nog niet verantwoorde bedragen over 2020 <i>Aard controle R Indicator: B2/01</i>	Aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: B2/02</i>	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (t/m jaar T) <i>Aard controle R Indicator: B2/03</i>	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) <i>Aard controle R Indicator: B2/04</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen c (artikel 3) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05</i>	
			€ 0	1	1	€ 0	€ 0	
			Normbedragen voor a, b en d (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06</i>	Normbedrag voor e (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: indicator B2/13 en B2/14 / Ja: indicator B2/21 en B2/22 <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/08</i>			
			Nee	Nee	Nee			

			Projectnaam/nummer per project	Besteding (jaar T) per project	Bestedingen (jaar T) komen overeen met ingediende projectplan (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) aan afwijkingen		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C1/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: C1/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C1/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: C1/07</i>	Alleen invullen bij akkoord ministerie	
			1 RRE Gemeente Wierden	€ 44.730	Ja			
			2 Kopie projectnaam/nummer	Cumulatieve totale bestedingen (t/m jaar T)	Toelichting op afwijkingen	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C1/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C1/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C1/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C1/11</i>		
			1 RRE Gemeente Wierden	€ 68.343		Ja		
			2					
BZK	C41B	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Besteding (jaar T) aan flexibele ondersteuning, capaciteit en expertise	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat (in jaar T) is geholpen met middelen	Aantal projecten dat cumulatief (t/m jaar T) is geholpen met middelen
		SiSa tussen medeoverheden	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: C41B/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: C41B/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/06</i>
			1 030004 Provincie Overijssel	€ 0	€ 0	€ 0	0	0
			2					
			3					
			4					
			5					
			Kopie provinciecode	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/09</i>			
			1 030004 Provincie Overijssel	0	Nee			
			2					
			3					
			4					
			5					

BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslag enaffaire	Aantal gedupeerden (artikel 1, lid 2)	Berekening bedrag uitvoeringskosten	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle R Indicator: C62/01	Aard controle R Indicator: C62/02	Aard controle R Indicator: C62/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/04	
			0	€ 0	€ 0	Nee	
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voerschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			Gemeenten				
			Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	
			€ 152.924	€ 0	€ 0	€ 0	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aard controle R Indicator: D8/08	
			1 060189 Gemeente Wierden	€ 0	060189 Gemeente Wierden	€ 0	
			2				
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03	Aard controle R Indicator: D14/04	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 72.208	

			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/05</i>	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs <i>Aard controle R Indicator: D14/06</i>	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07</i>	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs <i>Aard controle R Indicator: D14/08</i>	
			1 060189 Gemeente Wierden	€ 0	060189 Gemeente Wierden	€ 0	
			2				
			3				
			4				
			5				
			6				
			7				
			8				
			9				
			10				
lenW	E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: E20/01</i> € 0 Naam/nummer per maatregel <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/05</i> 1 Aanleg van één rijloper met fiets(suggestie)stroken en berm 2	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/02</i> € 0 Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/06</i> Nee	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) <i>Aard controle R Indicator: E20/03</i> € 0 De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/07</i> 1	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/04</i> Nee Eventuele toelichting, mits noodzakelijk <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/08</i>	

IenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: E44B/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: E44B/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06</i>
			1 030004 Provincie Overijssel	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			2					
			3					
			4					
			5					
			6					
			7					
			8					
			9					
			10					
			Kopie CBS(code)	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09</i>			
			1 030004 Provincie Overijssel	Klimaatregel Wierden West	Nee			
			2					
			3					
			4					
			5					
			6					
			7					
			8					
IenW	E49B	Bodemsanering Asbest Overijssel (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één provincie(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Bestedingen (jaar T) komen overeen met ingediende projectplan (Ja/Nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E49B/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: E49B/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E49B/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E49B/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E49B/05</i>	
			030004 Provincie Overijssel	€ 610.243	€ 806.281	Ja	Nee	

EZK	F9	Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie	Projectnaam/nummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	Toelichting		
			Aard controle R Indicator: F9/01	Aard controle R Indicator: F9/02	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/03	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/04	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/05		
			1 Extern Advies	€ 7.777	€ 20.660	Ja			
			2						
			3						
			4						
			5						
			6						
			Eindverantwoording (Ja/Nee)						
			Aard controle n.v.t. Indicator: F9/06						
Ja									
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentede el 2021 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)	
			Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	
			Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06	
			€ 2.603.134	€ 34.642	€ 179.490	€ 1.201	€ 38.097	€ 0	
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T)	
			Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/07	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/08	Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2/09	Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/10	Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/11	Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/12	
€ 52.375	€ 20.481	€ 0	€ 410.181	€ 0	€ 24.580				

			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2/13	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14				
			-€ 6.280	Ja				
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2021 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Aard controle R Indicator: G3/01	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk) Aard controle R Indicator: G3/02	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Aard controle R Indicator: G3/03	Besteding (jaar T) Bob Aard controle R Indicator: G3/04	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Aard controle R Indicator: G3/05	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Aard controle R Indicator: G3/06
			€ 33.315	-€ 36.598	€ 23.441	€ 0	€ 0	€ 3.913
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) Aard controle R Indicator: G3/07	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) Aard controle R Indicator: G3/08	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) Aard controle R Indicator: G3/09	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) Aard controle R Indicator: G3/10	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2021	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 8.262	€ 20.651	-€ 13
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 3.393	€ 0	€ 872	€ 0	-€ 5
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 314.728	€ 40.471	€ 9.984	€ 0	€ 0
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 217.533	€ 0	€ 5.440	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 150.567	€ 10.157	€ 6.665	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aard controle R Indicator: G4/08	Aard controle R Indicator: G4/09	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Nee		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Nee		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	46	7	Nee		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	57	0	Nee		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	42	1	Nee		
			Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in (jaar T)	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in (jaar T)			
			Aard controle R Indicator: G4/11	Aard controle D2 Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13			
			€ 0	€ 0	0			

			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing 4	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/15</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/16</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/17</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/18</i>	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T)	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW- domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire toeslagen)			
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	<i>Aard controle R Indicator: G12/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G12/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03</i>			
			€ 0	€ 0	0			

VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulerings sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie				
			Aard controle R Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02				
			€ 3.810	€ 22.385				
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08
			1 Onroerende zaken - Onderhoud (Dak Noordbroek)	€ 22.385	€ 22.385	€ 0	€ 0	
2								
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikkingnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02	Gerealiseerd Aard controle R Indicator: H8/03	Gerealiseerd Aard controle R Indicator: H8/04	Gerealiseerd Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05	Gerealiseerd Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06
			1 1035907	€ 40.000	€ 0	€ 40.000	€ 0	€ 40.000
			2 1035907	€ 45.142	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3					
			4					
			Kopie beschikkingnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08				
			1 1035907	Ja				
			2 1035907	Nee				
			3					
			4					

VWS	H16	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden	Betreft jaar	Beschikingsnummer / naam	Totale besteding		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H16/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H16/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: H16/03</i>		
			1 2020	SPUKIJZ21036	€ 148.826		
			2 2021	SPUKIJZ21R2052	€ 195.170		
			Naam locatie	Totale toezegging per locatie	Besteding per locatie	Verschil toezegging vs. Besteding per locatie (automatisch berekend)	Betreft jaar?
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H16/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: H16/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: H16/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H16/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: H16/08</i>
			1 De Kolk	€ 148.826	€ 148.826	€ 0	2020
			2 De Kolk	€ 195.170	€ 195.170	€ 0	2021
			3				

Toelichting H8 Regeling sportakkoord 2020-2022

- Er is in 2021 geen sportformateur aangesteld.
- Er is in 2021 uitvoering gegeven aan de geformuleerde ambities 'Inclusief bewegen' en Vitale sportaanbieders' uit het lokale sportakkoord.
- Er is in 2021 geen uitvoering gegeven aan een living lab. Gemeente Wierden heeft hier geen subsidie voor ontvangen.

BIJLAGE 4: HET EMU-SALDO

Centraal Bureau voor de Statistiek
www.cbs.nl/kredo

Vragenlijst
 Berekening EMU-saldo
 Gemeente Wierden (0189)

Algemene gegevens:	
Overheidslaag:	Gemeente
Berichtgevernaam:	Wierden
Berichtgevenummer:	0189
Jaar:	2021
Bestandsnaam:	Jaarrekening 2021\boekwerk\Bijlage 4 EMU-SALDO 2021.xlsx

Omschrijving	2021	2021
	x € 1000,- Volgens begroting 2021	x € 1000,- Volgens jaarrekening 2021
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	496	5.425
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	12.755	-394
3. Mutatie voorzieningen	-1.059	-396
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-432	-3
5. Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa		
Berekend EMU-saldo	-12.886	5.426

Het EMU-saldo is het saldo van inkomsten en uitgaven met derden (dus geen afschrijvingen, waardemutaties, etc.) van de overheid op transactiebasis in een bepaalde periode. Eenvoudig gezegd geeft het EMU-saldo aan of er in een bepaald jaar met reële transacties meer geld uitgegeven is dan er in dat jaar is binnengekomen, of dat er netto geld overgehouden is. Het EMU-saldo is daarmee een indicatie voor de ontwikkeling van de liquiditeits- en financiële positie eigen vermogen en schulden van de gemeente(n).